

A Központi Antikvárium 165. aukciója

Az árverést vezeti:

Mélykuti Beatrix

Kiállítás / On view:

2024. május 21 – június 4.
hétköznap 10.00–18.00 óráig
1053 Budapest, Múzeum körút 13–15.

Árverés / Sale:

2024. június 5-én, szerdán, 17.00 órától.

Helyszín / Place:

Festetics Palota
(Andrássy Egyetem)
1088 Budapest, Pollack Mihály tér 3.

H-1053 Budapest, Múzeum körút 13-15.

Telefon: (36-1) 317-3514

e-mail: aukcio@kozpontiantikvarium.hu

33.
BALLAGI MÓR,

34.
HUNFALVY PÁL,

35.
LUGOSSY JÓZSEF,

36.
ARANY JÁNOS,

Árverési feltételek

Jelen árverési feltételek azokra a személyekre vonatkoznak, akik az árverésen személyesen vagy telefonos licitálással, vagy vételi megbízással vesznek részt. Azokra a személyekre, akik valamely online felületen keresztül vesznek részt az árverésen, mindig az adott felületen megadott árverési feltételek érvényesek.

1. A Központi Antikvárium mint Aukciósház az árverést a tételek tulajdonosainak megbízásából mint kereskedelmi megbízott szervezi, rendezi és vezeti.

2. A tételek a katalógus sorrendjében kerülnek kikiáltásra úgy, hogy az árverésvezető a sorra kerülő tétel katalógusszámát, valamint kikiáltási árát élőszóban kihirdeti, amire a venni szándékozók tárcsájuk felemelésével teszik meg ajánlatukat. A tétel vételi jogát leütéssel az a vevő szerzi meg, aki a legmagasabb árajánlatot teszi, kivéve ha a tétellel kapcsolatban valamely illetékes közgyűjtemény bejelenti elővásárlási jogát.

3. A vételár a tárgy leütési ára plusz 18.5 % árverési jutalék. Az online szolgáltatást igénybe vevők felé ezen felül az adott oldal szolgáltatási díját is felszámítjuk. Ennek mértéke az adott oldalon van feltüntetve. A vevők a vételárat 15 munkanapon belül kötelesek kifizetni.

4. A leütött tételt visszavenni és újra árverésre bocsátani tilos. Amennyiben a már leütött tétel vevőjének személye pontosan nem állapítható meg, az árverésvezető jogosult a tételt újra árverésre bocsátani.

5. Az árverés előtti kiállításon minden tétel megtekinthető. A katalógusban szereplő leírások és illusztrációk kizárólag azonosításul és tájékoztatásul szolgálnak, így a vevőknek saját maguknak kell az árverést megelőzően meggyőződniük az árverési tételek állapotáról és arról, hogy az megfelel-e a katalógusban leírtaknak. A tételek szavatosság nélkül, minden hibájukkal és hiányosságukkal együtt, abban az állapotban kerülnek eladásra, amelyben az árverés idején vannak.

6. Az eladásra kerülő tételek a kikiáltási ár alatt nem vásárolhatók meg. A vevő által tett árajánlatért, a kifizetett árverési árért az Aukciósház semmiféle felelősséget nem vállal, és nem kötelezhető, hogy nevezett tételt ugyanezen áron egy későbbi időpontban újra árverésre ajánlja vagy forgalomba hozza.

7. A megvásárolt tételek exportjához kiviteli engedély szükséges. Ennek beszerzését az Aukciósház vállalja. A védett tételeket – ezek sorszámát legkésőbb az aukció megkezdéséig az Aukciósház kihirdeti – Magyarországról kivinni nem lehet, valamint a mindenkorai tulajdonos adatait rögzítik egy hatósági nyilvántartásban. A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény vonatkozó rendelkezései alapján az Aukciósház közölni tartozik a tételek tulajdonosainak adatait az illetékes hatósággal.

8. Amennyiben a vevő személyesen nem kíván részt venni az árverésen, az általa adott vételi megbízás alapján helyette az Aukciósház – a megbízásnak megfelelően – hivatalból licitálhat. Vételi megbízást adni a kiállítás ideje alatt személyesen vagy írásban az alábbi címen lehet: 1053 Budapest, Múzeum krt. 13-15. vagy e-mailben az aukcio@kozpontiantikvarium.hu címen. Közgyűjtemények megbízásait hivatalos formában, előleg nélkül elfogadjuk, magánszemélyek vételi megbízásainak elfogadásához a vételi megbízás összege 20%-ának mint előlegnek a befizetése szükséges. Sikertelen megbízás esetén az árverés után a megbízó az előleget levonás nélkül visszakapja. Amennyiben a megbízás sikeres, az előleg foglalónak tekintendő.

9. Az árverés végén az el nem kelt tételek újraárverezését lehet kérni.

10. Jelen megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény rendelkezései az irányadók, valamint vitás kérdés esetén a felek az Aukciósház székhelye szerinti általános hatáskörű bíróságok kizárólagos illetékességét kötik ki.

Budapest, 2024.
Központi Antikvárium

Magyar
Antikváriusok
Egyesülete

TARTALOMJEGYZÉK

HELYTÖRTÉNET, TOPOGRÁFIA	1-14. TÉTEL
MAGYAR IRODALOM XVIII-XX. SZÁZAD.....	15-42. TÉTEL
BESSENYEI GYÖRGY - KAZINCZY FERENC	43-48. TÉTEL
TÖRTÉNELMI KÉZIRATOK, OKLEVELEK.....	49-81. TÉTEL
BIBLIA KIADÁSOK	82-87. TÉTEL
RÉGI MAGYAR KÖNYVTÁR	88-102. TÉTEL
HUNGARICA XVI-XVII. SZÁZAD	103-110. TÉTEL
TERMÉSZETHISTÓRIA.....	111-117. TÉTEL
MAGYAR VONATKOZÁSÚ VEGYES TÉTELEK.....	118-147. TÉTEL
MŰVÉSZI KÖNYVKÖTÉSEK.....	148-154. TÉTEL
FOTOGRAFIA	155-160. TÉTEL
VARIA XVI-XIX. SZÁZAD.....	161-187. TÉTEL
LÁTKÉPEK, TÉRKÉPEK I.	188-202. TÉTEL
LÁTKÉPEK, TÉRKÉPEK II.	203-228. TÉTEL

Helytörténet, topográfia

1. ALT RUDOLF

Buda-Pest. Előadva 32 eredeti rajzolatban ~ által. – Pesth und Ofen...

Pesten, 1845. Hartleben.

67 + [2]p. + 34t. (diszcimlap + ajánlás + 32 látkép)

Jakob Alt és Rudolf von Alt munkái nagy hatással voltak a magyar városábrázolás alakulására. Különösen a fiú, Rudolf részletes, pontos rajzai, festői hatású városképei töltötték be jelentős szerepet a városkép-litográfia fejlődésében. Magyar szempontból ez az egyik legfontosabb művük, a fővárosról megjelent első önálló képes album. A könyvmatokat Rudolf von Alt rajzai nyomán Franz Xaver Sandmann készítette.

Kopott aranyozású, kiadói vászonkötésben.

400 000.-

2. [BÉL MÁTYÁS]

Notitia Hungariae novae historico geographica. Tomus Secundus.

Viennae Austriae, 1736. J. P. van Ghelen.

A kihajt. rézmetszetű címkép hiányzik + [18] + 587p. + 3t. (kétszattatú rézmetszetek, az elsón felül Modor, alul Nagyszombat kihajtható látképe, a másodikon felül Pozsony-Szentgyörgy, alul Bazin kihajtható látképe, ez a kettő metszet kijár. A harmadikon felül Vöröskő, alul Szomolány vára látható) + 3 térk. (3 vármegye: Túróc, Liptó - jobb alsó sarkában Rózsahegy látképével – valamint Zólyom – jobb alsó sarkában Besztercebánya látképével - kihajtható, rézmetszetű lapja) + 1 mell. (a Révay család kihajt. családfája)

A térképeket és a metszeteket Mikoviny Sámuel után a bécsi Andreas és Joseph Schmuzer metszették rézlemezeire. Bél Mátyás történetíró, tudós monumentális munkájában a teljes Magyarország történeti-topográfiai leírását kísérte meg, vármegyék szerinti felosztásban. A négyrészesre tervezett műből nyomtatásban az első rész négy kötete jelent meg. Zichy Jenő 150 évvel később, 1892-ben kiadta még a második rész első kötetének szövegét, a többi kéziratban maradt. Az első rész a Felvidék nyugati és középső megyéit, illetve Pest, Pilis és Solt vármegyéket, a második a Dunántúlt, a harmadik a Duna-Tisza közét, a negyedik a Tiszántúlt foglalja magában. Térképeit a magyar tudományos térképírás úttörője, a szerző tanítványa, majd közeli barátja, Mikoviny Sámuel készítette, akinek két, térképészetről szóló tanulmánya is megjelent a mű első, illetve harmadik kötetében. Látképei igen dekoratívak. Ritka és becses mű.

Korabeli egész bőr-kötésben. Kopottas. Bordázott gerinc. A kihajtható metszetek enyhén gyűröttek és foltosak, egyébként szép, tiszta példány.

300 000.-

3. FICHTEL JÁNOS EHRENREICH

Nachricht von den Versteinerungen des Großfürstentums Siebenbürgen, mit einem Anhang und beygefügtter Tabelle über die sämtlichen Mineralien und Fossilien dieses Landes
Nürnberg, 1780. Raspische Buchhandlung.

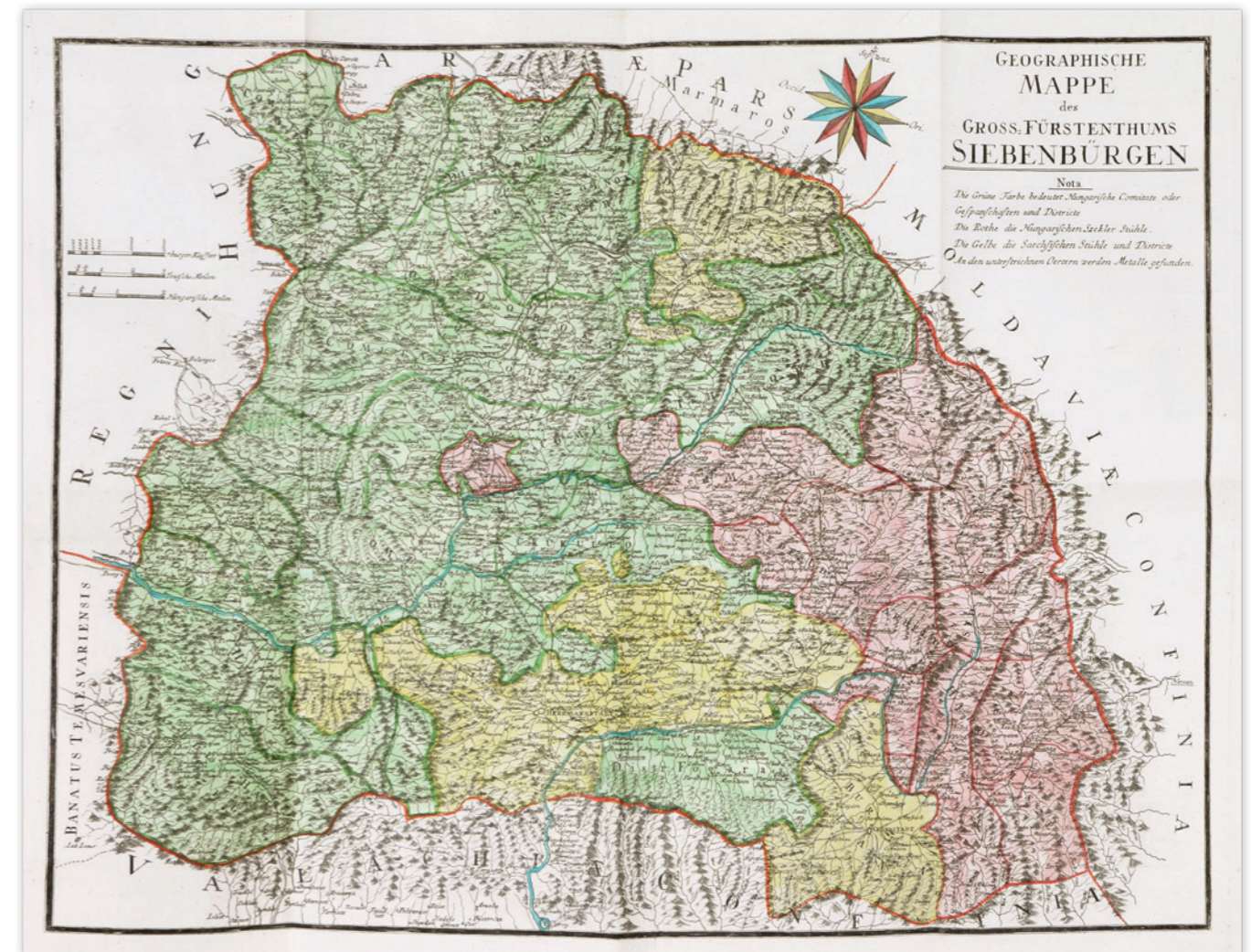
134p. + 11 kihajtható rézmetszet. Első kiadás.

Az osztrák-magyar Fichtel (1732-1795) Budapesten és Bécsben tanult. Kiváló ásványkutató is volt, az általa szerkesztett és leírt anyagok nagy részét ő gyűjtötte össze. Az erdélyi paleontológia atyjának tartják. Jelen ásványtani munkája a szakma alapművévé vált. A kihajtható mellékletekből öt színes, köztük két, Erdélyt és annak sóbányáit ábrázoló térképpel.

Diszesen aranyozott gerincű, egykorú barokk félbőr-kötésben, kiváló állapotban. Gerincén a cím- és kötetszám piros és zöld aranyozott maroquin-címvignettával. A térképlapok, mellékletek erős papírra nyomva, élénk, akvarellal festett színezéssel. Rendkívül pazar kiállítású könyv, pompás példány.

Szántay: Wapler 1a. A térkép a magyar megyéket és a szász székeket különböző színekkel, az ásványlelőhelyeket aláhúzással jelöli.

1 200 000.-

4. GÖRÖG [DEMETER]

Magyar Atlasz azaz a' magyar-, horvát- és tótországi megyék és szabad kerületek földképei.

Pesten, 1848. Hartleben Konrád Adolf.

[4]p. + 1 kihajt. t. [A' jegyek' magyarázatja] + 53 színes, kihajt. térk. Görög Demeter 1795-ben kezdett el a megyei térképek szerkesztésével foglalkozni. Kerekes Sámuellel együtt szervezték meg az egyes megyéket rajzolók mérnökök munkáját, így egységes szempontok alapján készített, a kor igényeinek megfelelő atlaszt sikerült összeállítaniuk. A munkát később Kerekes egyedül folytatta, majd Márton József fejezte be. Először 1802 és 1811 között látott napvilágot. Jelentőségét és korszerűségét mutatja, hogy számos kiadást megért, és a Gönczy-féle atlasz megjelenéséig használatban volt. A megyei lapokon kívül egy Karacs által metszett Magyarország-térkép is tartozik a kötethez. Ebben a kiadásban a katonai határőrvidék lapjai nem jelentek meg.

Korabeli egészvásznon-kötésben, aranyozott gerinccel, márványozott lapszélekkel.

220 000.-

5. HUNFALVY JÁNOS – ROHBOCK LAJOS

Magyarország és Erdély eredeti képekben. Történelmi és helyirati szöveggel. I-III. kötet.

Pest, 1856-1864. Lauffer és Stolp.

1t. (metszett díszcímlap) + [4] + 292 + [3]p. + 37t., 1t. (díszcímlap) + 427 + [5]p. + 110t., 1t. (díszcímlap) + 135 + [4]p. + 52t.

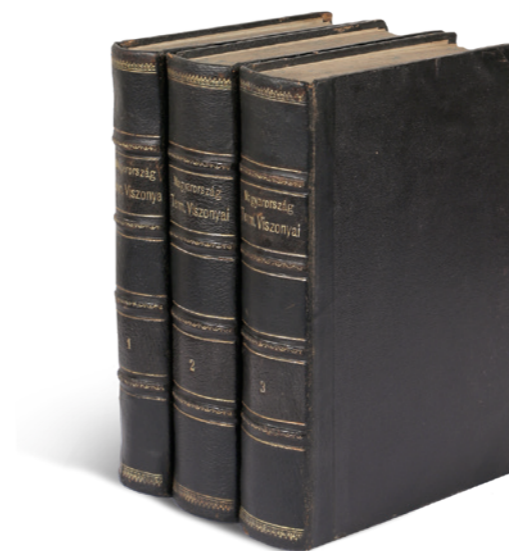
A XIX. századi illusztrált magyar topográfiai irodalom fő műve. Hunfalvy János jogban, filozófiában, teológiában és földrajzban egyaránt járatos tudós, a Magyar Tudományos Akadémia tagja volt. Ludwig Rohbockkal közösen készített albuma 1856 és 1864 között Darmstadtban jelent meg, folytatásokban. Több mint 200 acélmetszeten mutatja be az ország egykorú képét. Szövege baedeker-jellegű, így egyben a hazánkról készült első olyan útikönyvként is felfogható, mely az országról teljes áttekintést nyújt történelmi és helyismereti adatokkal együtt. Hunfalvy művének alaptétele az, hogy a geográfiának a történelem és a természettudomány összefüggéseit kell feltárnia. Az első kötet Budapest és környéke, a második Magyarország, a harmadik Erdély nevezetességeit tárgyalja.

Az első és második részben 1-1 erősen körülvágott tábla másik példányból pótolva. Teljes példány.

Díszesen aranyozott, festett, kiadói vászonkötésben. A második rész gerincén kis sérüléssel. A táblák helyenként erősen foxingosak.

Prov.: AKV 1975/264.

600 000.-

6. HUNFALVY JÁNOS

A Magyar Birodalom természeti viszonyainak leírása. I-III. kötet.

Pest, 1863-1865. Emich.

IV + 539 + V-VI + [2]p.; 689 + [4]p.; 744 + [2]p.

A Magyar Tudományos Akadémia megbízásából készítette Hunfalvy János, a Magy. Tud. Akadémia levelező, s a Magyar Természettudományi Társulat rendes tagja.

I. kötet: Pest, 1863, I p. + 539p. + IV p., II. kötet: Pest, 1864, 689p. + [4]p., III. kötet: Pest, 1865, 744p. + [2]p.

Szalay László előszavával, bevezetéssel, függelékekkel, a sajtóhibák jegyzékével és részletes tartalomjegyzékkel kiegészített kötetek. Nyomatták Emich Gusztáv Magyar Akad. nyomdásznál, Pesten.

A címlapokon korábbi tulajdonosi bélyegzők dilettáns módon olvashatatlaná téve.

Korabeli bőrkötésben lévő példány, feliratozatlan címfedéllel és hátlappal, aranyozott feliratos, bordázott könyvgerinccel, márványozott lapélekkel, hiánytalan állapotban. Egységes, szép sorozat.

120 000.-

7. KOHL, J[OHANN] G[EORG]

Die Donau von ihrem Ursprunge bis Pesth.

Triest, 1854. Oestr. Lloyd.

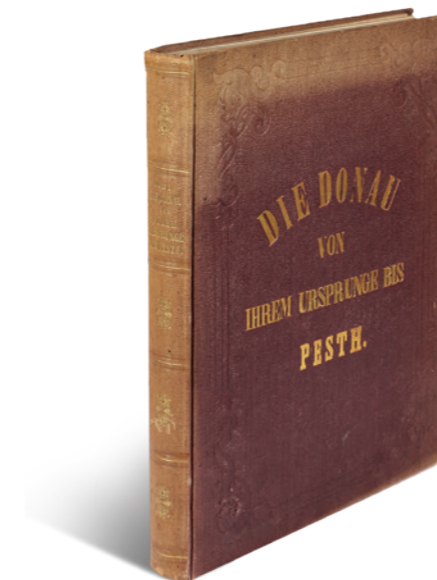
1t. (metszett címlap) + VIII + 314p., 27t. + 1 térkép.

Nebehay-W.: 310.

A szerző német földrajzi író, utazó, többször járt hazánkban (első utazásáról 1842-ben jelentetett meg könyvet „Reise in Ungarn” címmel). A dekoratív díszalbumban szereplő acélmetszetek kettő kivételével Rudolf von Alt munkái. Méretük: 16,2×26 (22,5×31,2) cm. A magyar vonatkozású lapok Dévényt, Pozsonyt, Esztergomot, Visegrádot és Pest-Budát ábrázolják.

Korabeli, vaknyomással díszített egészvásznon-kötésben, dúsan aranyozott gerinccel, az első táblán aranyozott címmel. Kopottas, néhány lap foxingos. Összességében szép, tiszta példány.

160 000.-

8. [KÖLESÉRI SÁMUEL]

Auraria Romano-Dacica

Cibinii (Nagyszeben), 1717. Typis publicis.

1t. címképmetszet + [12] + 237 [recte 243] + [10]p. Első kiadás!
Köleséri Sámuel címképmetszetével. A szerző teológiai és orvosdoktor volt, a könyv írása idején az erdélyi bányák felügyelőjeként működött. A ritka mű Erdély aranybányászatát tárgyalja, külön fejezetet szentelve az arany orvosi vonatkozásainak. Weszprémi István „Succincta medicorum...” című munkájában 1744-ben ezt írja: „Tudnivaló, hogy Köleséri könyvei igen-igen ritkák, ugyanis csak egypár példányban akarta őket kiadni, hogy sokaságuk miatt el ne értéktelenedjenek.”

Díszesen aranyozott gerincű, korabeli bőrkötésben. Javítva.

RMK II 2308., Győry: 90. old.

600 000.-

9. LÓCZY LAJOS

A Balaton környékének geológiai képződményei és ezeknek vidékek szerinti telepedése

Budapest, 1913. Hornyánszky Viktor Cs. és Kir. Udvari Könyvnyomdája.

[1] + VIII + [1] + 617p. + 1 kihajt t. + XV kihajt. t.

A nyomtatott borítófedélen a szerző dedikációja Dr. Török Pál részére: „Dr. Török Pál [...] szeretett barátunk emlékül Lóczy Lajos”. 1907 májusában Lóczy Lajos, Cholnoky László és Kövesligethy Radó olaszországi tanulmányutat szerveztek hallgatóiknak, amelyen Török Pál is részt vett, Lóczy Lajos diákjaként. A tanulmányi kirándulást Török az „Ütiemlékek Olaszországból” című füzetben is megörökítette, melyet 1923-ban adott ki. A korabeli sajtó így szemlélte az útirajzot: „Egy tanulmányi kirándulásnak eleven, diákos humorral és éber, fürkésző szemre valló szemléletességgel megírt rajza ez a kis füzetke.”

Enyhén sérült kiadói papírban.

100 000.-

10. AZ ORSZÁGHÁZ UTCA 14-ES SZÁMÚ HÁZÁNAK 1846-1848-AS SZÁMADÁS KÖNYVE, FERENCZY ISTVÁN ADÁSVÉTELI SZERZŐDÉSÉVEL

Budapest, 1846–1848.

54p.

„Betreffend den Kauf des Hauses Nr=99. in der könig frey und haupt Stadt Ofen Festung Landhausgasse”

Fontos topográfiai és néprajzi kordokumentum: az Országház utca 14, anno 99-es számú házának számadáskönyve. A kiadásokkal kapcsolatos részletes bejegyzések, melyek a házön végrehajtott munkálatoknak megfelelően tagoltak, 1846. február 27-vel indulnak. A füzet végén találjuk magát az adásvételi szerződést Ferenczy István (1792-1856) és Tenczer (Lejthényi) Károly és felesége között.

Ferenczy a XIX. század első felének legfontosabb magyar szobrászművésze volt, ennek ellenére többször küzdött anyagi nehézségekkel. 1834. október 9-én vásárolta meg a házat „egy közönséges licitáción Budán, (...) 12.000 váltó forintokon”, ahogy arról öccsének írt levelében számot ad. A házat Ferenczy jelentősen átalakította, műtermet rendezett be, és a ház hátsó részéhez emeletet építtetett. Egészen 1847-ig lakott és alkotott itt, azonban korábban ígért nagy megrendelésektől sorozatosan elesett, és végül csődbe ment. Ekkor volt kénytelen eladni kedves házat 17 600 váltóforintért, és visszaköltözni Rimaszombatba.

A szerződés kimondta, hogy a ház “Sz. György napjától, április 24-től” Tenczeréké, azzal a kikötéssel, hogy “a házzal el nem adatik: a művészetemhez tartozók és tűzhelyeknek nemesb részei, és kemenczék, ugy mint: vasas ajtók, rostélyok és porcellán téglák, nem különben két vászonajtó, miket T. Ferenczy István úr mint tulajdonát elvihet.” Ezen kívül kikötötték, hogy Ferenczy köteles elhagyni a házat augusztus végéig.

Egy utolsó momentumként Teleki Blanka grófnő, Ferenczy tehetséges tanítványa felkérte Gola Adolf fényképészt, hogy örökítse meg a művész munkáit, mielőtt az kénytelen elhagyni a házat. Így készült el a SZM - KEMKI ADK gyűjteményében őrzött dagerrotípiák-sorozat, melyek közül az egyikben magát a művészt is láthatjuk házában szobrokkal teli udvarán - a budapesti épületeket ábrázoló dagerrotípiák egyik legkorábbi darabja. Ferenczy emlékét ma tábla őrzi az épület homlokzatán, az épületben pedig a budai vár Mátyás-templomának plébániája található.

Korabeli vászonkötésben, selyem jelzőszalagokkal, kézzel írt címvignettával.

Az utolsó 4 (feltehetően üres) levél kivágva.

600 000.-

11. RAIMANN RUDOLF

Füredi emlék

Veszprém, É. n. Raimann ny.

12t.

12 könyvomatú lap. A képek többsége balatonfüredi épületeket, nevezetességeket ábrázol: Horvát-ház, Gróf Eszterházi-ház (rajta Raimann Rudolf üzetével), Uj-Fürdőház, Kisfaludy-emlék, Kápolna, Színház, Savanyúvíz-kút, Nagy-Vendéglő, Ó-Fürdőház. A többi képen Szigliget, Tihany és a Csobánc látható.

Az egyik első idegenforgalmi reklámkiadványnak is tekinthető mappa az 1860-as évek elején jelent meg. Kiadója, a veszprémi Raimann Rudolf izig-vérig kereskedő, egyben – mai kifejezéssel élve – jó érzékű idegenforgalmi szakember is volt. 1852-ben könyvkiadó alapítására benyújtott első kérelmét a hatóságok elutasították. Kitartására jellemző, hogy addig próbálkozott, amíg végül 1859-ben megkapta az engedélyt. A következő évben nyitotta meg füredi üzletét, amely nyaranta működött az Eszterházy-házban. A fürdő vendégei az élelmiszerek és piperecikkek mellett füredi képekkel ellátott emléktárgyakat (poharakat, kendőket stb.) vásárolhattak, sőt, kölcsönkönyvtár is volt benne. Itt árulta e képsorozatot, amelynek egyik darabján üzletét is ábrázolta. Kereskedői vénáját mutatja, hogy a saját nyomdájában készült lapokat – a vásárlók pénztárcájához igazítva – különböző díszítettségű kötésekben és eltérő terjedelemben bocsátotta forgalomba. Az albumhoz készült egy Balaton-térkép is, ez példányunkból hiányzik. Tekintettel arra, hogy a kiadvány fürdőhelyi emlékek készült, jellegeből adódóan – hasonlóan a régi kalendáriumokhoz és ponyvakiadásokhoz – nem sok példánya maradt fenn az utókor számára. A szakirodalomban is szinte ismeretlen.

A képek mérete 14,3×21,4 cm.

Korának megfelelő állapotban.

360 000.-

12. [GRÓF TELEKI DOMOKOS]

Egynéhány hazai utazások' le-írása Tót és Horváth országoknak rövid esmértetésével egygyütt

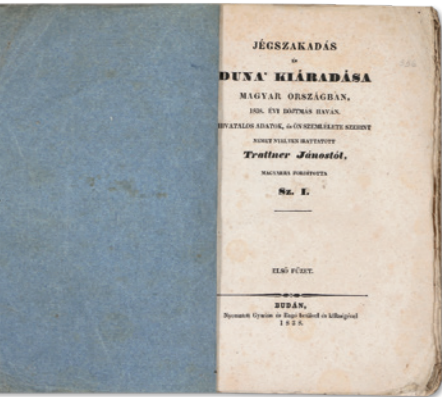
Bétsben, 1796. ny. n.

[8] + 333 + [2]p. + 9 számozott rézm. t. (ebből 7 kihajtható, 1 színes)
Első kiadás.

A rézmetszetű mellékletek között Belgrád 17×43 cm-es látképe: metsz. Tzettler, rajzolta Orosházi, valamint 3 térkép: metsz. Berken [János], az egyik színes. A szerző – utazásainak leírásával – először ismertette magyar nyelven a XVIII. század végi Magyarországot. A címlapon viaszpecséttel és a korábbi tulajdonos átfirkált nevével. 133-140. levél kijár.

Korabeli, aranyozott gerincű félbőr-kötésben. A címlapon possessori gumibélyegző. Ritka!

300 000.-

13. TRATTNER JÁNOS

Jégszakadás és a Duna kiáradása Magyar országban, 1838. évi Böjtmás haván Buda, 1838. Gyurián és Bagó.

VI + 7-349p.

A mű bevezetője a Duna régebbi árvizeit ismerteti, vízállás-adatokkal és azok elemzésével. Az I. fejezet a Pest feletti vidékek árvízi kárait tárgyalja, többek között Esztergomét, melyet Rummy Károly professzor közölt. A II. fejezet az árvíz pest-budai történetét írja le, az utána következő fejezet az árvíz főváros alatti pusztítását részletezi. Ezek után a vízállásokat elemző fejezet következik, majd az utána a pest-budai károkat, történéseket elemzi. Trattner maga is tetemes károkat szenvedett az árvíz idején (ezekről is beszámol könyvében), ezért – szinte mentegetőzve – tudatja olvasóival, hogy nincs módjában a könyvből befolyt jövedelmet a károsultaknak felajánlani. Unicus, több része nem jelent meg.

Kiadói, javított papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

280 000.-

14. VEDRES ISTVÁNY

A szegedi műzsák százados ünnepe. Szenteltetett August. 27-dikén 1820-dik Esztendőben.

Szegeden, 1820. Grün Orbán ny.

[2] + 60p. + 1 kihajt. t.

Az utolsó oldal alján a szerző Gerlóczy Mihály bárónak szóló kéziratos ajánlásával. A szerző Szeged főmérnöke volt, de foglalkozott irodalommal is, és nagy könyvtárat gyűjtött. Tervei szerint alakították át a szegedi közsínházat. Jó kapcsolatokat ápolt a piaristákkal, köztük Dugonics Andrással is. Ezt az alkalmi verset a városi kegyesrendi gimnázium fennállásának századik évfordulójára jelentette meg. A Karacs Ferenc által metszett táblán a Szent Dömötör templom és a piarista kollégium épülete látható. A dedikáció címzettjéről nem találtunk életrajzi adatot.

Kékes papírra nyomtatott példány. Modern papírkötésben. Az első táblán aranyozott, bőr cím vignetta.

120 000.-

Magyar irodalom XVIII-XX. század

15. ADY ENDRE

Ady Endre legelső ismert verse

[Nagykároly], [1891. november 30.]. 1 folio + boríték.

„Igen érdekes dolgot közöl velem Félegyházy Gyula, mezőtúri gimnáziumi tanár: Ady Endrének egy versét küldte el, még pedig olyat, amely korábbi az irodalomtörténetben eddig ismert bármely Ady versnél. A költeményt [...] a [nagykárolyi] negyedik gimnazista, a tizenégy éves Ady Endre írta. [...] Volt Adynak egy Juhász Endre nevű iskolatársa, annak a nevenapjára faragta az ifjonti zöngeményt. Juhász Endre megőrizte a verses üdvözlétét, amelyet Ady postán küldött el neki. [...] Mint vers természetesen nem vehető komolyan, van ma Magyarországon néhány száz negyedik gimnazista, aki író tollából ki tud csíholni ilyen alkalmi köszöntőt. [...] De mégis Ady Endre írta, a későbbi nagy költő, s az irodalomtörténetet érdekelheti, hogy a lángelme hogyan verselt tizenégy éves korában. Az adatok pontossága kedvéért még hozzátesszem, amit Félegyházy Gyula közöl velem, hogy a levélpapírost a gyerek Ady fogalmazási ívpapírból vágta ki. Kiszalakú levélpapír, borítékja is megvan még. A borítékon három egykrajcáros bélyeg látható, a postai pecsét tisztán mutatja a 'Nagykároly 91. nov. 30.' lebélyegzést. A cím: 'Nagyreményű Juhász Endre gym. V. oszt. tanulónak barátilag Helyben Gymnasium.' Az érdekes kézirat özv. Juhász Endréné birtokában van.” A szenczáción Harsányi Zsolt író adja hírül a Pesti Hírlapban 1938 májusában. Ady Endre (1877-1919) tanulmányait az érmindszenti református elemi iskolában kezdte, s a szükséges különbözeti vizsgát követően, 1888-ban iratkozott be a nagykárolyi piarista gimnázium első osztályába. 1892-től a zilahi református gimnázium 5. osztályában folytatta tanulmányait. 1896-ban sikeres érettség vizsgát tett, s elindult a jogi tanulmányok, majd az újságírás útján, ami a nagyvárosokba – Debrecenbe, Budapestre, Nagyváradra – vezette. A gyermekkor és a diákevek emlékei – ahogy későbbi folytonos helyszínváltásai – jelentős szerepet játszanak Ady életművében; identitásának alapköveivé, verseinek, prózájának és publicisztikai írásainak állandóan visszatérő motívumaivá válnak. Ahogy maga Ady, úgy az irodalomtörténet is, önnön portréját és művészetének nagyobb paradigmaváltásait a térváltáshoz köti: „[...] 1890-91-ben már Nagykarolyban, a piaristák gimnáziumában írott lapot gyártottam néhányad-magammal. Okvetlenül más lelkű ember volnék különben, ha már falun ki nem cseréltetik velem a kálvinista iskolát a katolikkussal. S ha a katolikus szerzetes-gimnázium után ismét rám nem borul egy ellenkező világ a zilahi református kollégiumban. Jeles diák voltam, eminens, sőt első eminens, szomorú családi emlékek, dolgok tartottak féken. De panaszok így is voltak reám, s mikor mint debreceni jogász beálltam egy újság redakciójába [...]. Debrecenből [...] Nagyváradra mentem újságírónak. Ez a nyugtalan, zsidós, intelligens város sok mindent átformált bennem, amit a falu, Nagykaroly, Zilah és Debrecen, tehát a falu, formált meg.”

Autográf kézirat, restaurált.

(Harsányi Zsolt: Ady legelső verse. Pesti Hírlap, 1938. május 22./115. szám.) (Ady Endre: Önéletrajz. Nyugat, 1909. június 1.)

(„Valaki útravált...”: az úton lévő és kiütkereső Ady Endre, szerk. és összeáll. Boka László, Rózsafalvi Zsuzsanna, Budapest, OSZK - MMA K., 2019.)

1 700 000.-

16. ADY ENDRE

Ady Endre Pintér Jenőnek dedikált, egészalakos portréja 1913-ból Budapest, 1914. április 29.

23×16,9 cm

1909-től Ady egyre többször szorult szanatóriumi ápolásra, a költő mind fizikai, mind mentális állapota súlyosan megszenvedte önpusztító életvitelét. Ady Endre testvére, Ady Lajos visszaemlékezése szerint 1913-ra a költő egészségi állapota ismét súlyossá vált, idegei kimerültek – a politikai feszültséggel telt évek mellett magánélete is válságba került: 1912-ben végleg szakított Lédával. A család Ferenczi Sándort, a hazai pszichoanalízis egyik úttörőjét kereste fel szakmai tanácsért, mivel a magyar szanatóriumokat ekkorra Ady már mind végigjárta. Ferenczi ajánlására vitte el Adyt öccse a grazi magánszanatóriumba, Maria Grünbe, a család barátjának és Ady mecénásának, br. Hatvany Lajosnak anyagi támogatásával. A szanatórium bejelentőkönyve szerint „Andreas von Ady Schriftsteller” 1913. március 7. és július 6. között tartózkodott az intézetben.

Ady levelezéséből tudjuk, hogy a képet Winterberg Rudolf készítette: Winterberg 1914 januárjában Maria Grünből képeslapon nyugtatja meg Adyt: „ne izgasd magad a képek miatt, még ma fogok »6 darabot czímedre elküldetni« - türelem, 14 napig tart.”

A már befutott, híres költő saját bevallása szerint „fene jól” érezte magát a felépülésére kitzótt idő alatt. Talán túl jól. Megérkezésekor találkozott korábbi főnökével, a Nagyváradi Napló főszerkesztőjével, Fehér Dezsővel, aki nagy hangon újságolta el a szanatórium főképp női betegeinek a magyar vates érkezését. Napokon belül Ady köré sereglett a lelkes hölgyközönség, ő pedig, ahogy arról a szanatóriumot meglátogató, férje által Ady nyakára mondhatni erkölcsöszként küldött Fehér Dezsőné visszaemlékezik: „Léda kilenc éve után most

kiélvezi szabadságát, férfiszeszélyét, és ami ezzel jár...” Ady pedig nem vetette meg hódolói közeledését: „se bort, se ételt, se cigarettát nem fogyasztott Ady számottevően [...] De nőt – annál többet”. Több flörtbe, szerelmi kalandba is belegabalyodott a költő, melyek közül az irodalomtörténészek három nőt azonosítottak be fontosabb múzsaként, kiknek Ady lírájában is szerep jut: Mylittát, Kicsit és Nyanyucit. Közülük is talán a legmélyebben Mylitta, Machlup Henrikné Zwack Mici 24 éves, kétgyermekes fiatalasszony hagyott nyomot a költő szívében – talán pont azért, mert Mylitta tartotta magát, és ugyan mély érzéseket táplált a költő iránt, barátságánál többet nem engedett. Fordult a kocka: a költőt figyelmével vetélkedő hölgykoszorú után ez egyszer Ady az, aki (saját bevallása szerint) reménytelenül szerelmes. Mintegy harminc verset írt Mylittához, és a „Ki látott engem?” kötet „Őszi, piros virágok” ciklusát is neki dedikálta. Még Boncza Bertának – akivel ekkor még ugyan nem találkozott személyesen, de 1911 óta leveleztek – is elpanaszolta: „Nagyon elárvultam, valaki itt volt, s elment.”

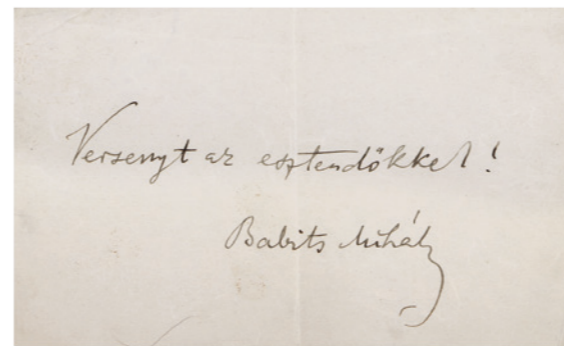
A példány nem szerepel E. Csorba Csilla: Ady, a portrévá lett arc c. könyvében.

A kép kissé körbevágott, papírlapra ragasztva. A kép alatt Ady saját kezű tintás ajánlása: „Pintér Jenőnek nagyon rokon szerető Ady Endréje. Bpest, 1914. ápr. 29.” Pintér (1881-1940) főműve a nyolckötetes „A magyar irodalom története: tudományos rendszerezés” (1930-1941), amely máig az egyik legnagyobb, egyszerezős magyar nyelvű munka.

Fotó: Winterberg Rudolf. Készült: Graz, Maria-Grün szanatórium, 1913. április vége.

(Források: E. Csorba Csilla: Ady, a portrévá lett arc. Ady Endre összes fényképe. Budapest, 2008; Péter I. Zoltán: Ady Endre szanatóriumi szerelmei. Várad, 2017/3.)

800 000.-

17. BABITS MIHÁLY

Babits Mihály autográf feljegyzése

1p.

„Versenyt az esztendőkkal! Babits Mihály”

Babits Mihály „Versenyt az esztendőkkal” című kötete 1933-ban jelent meg, ez a költő életében utoljára megjelent, szerkesztett verseskötete. A kötet az 1928 és 1933 között írt műveit tartalmazza, az irodalomtudomány és -kritika egyhangúlag nagyra értékelte már saját korában is. Illyés Gyula például így szemlélte az érett babitsi lírát: „A hang félreérthetetlen, keresetlen és közvetlen. [...] Irodalomtörténeti esemény nyílik előttünk s egy élet egyre csillogóbb értelme.” Valószínűsíthető, hogy tételünk a kötet címadásához kapcsolódik, talán itt írhatta le először Babits a címet, és azért került a jelöletlen papírdarabra, hogy megjegyezze azt.

Provenienciával kapcsolatban lásd 26. tételünket: József Attila „A kanász” című versének kézírata.

150 000.-

18. CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY

Alkalmatosságra irt versek. - által

Nagy-Váradon, 1805. Máramarosi Gottlieb Antal.

VIII + 318 + [2]p.

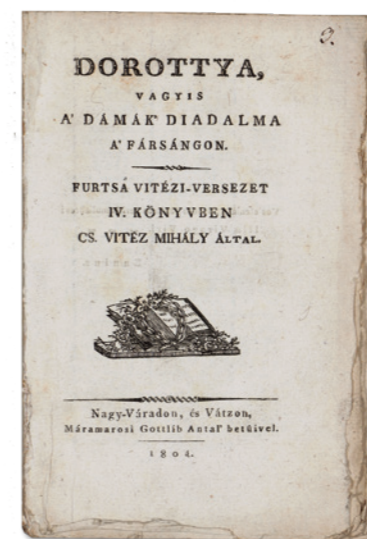
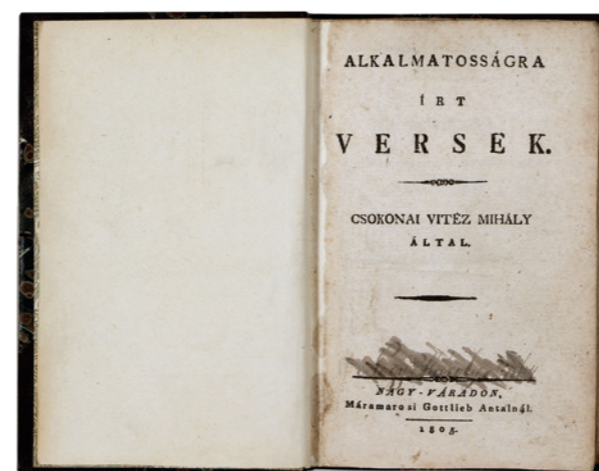
Első kiadás.

A kötetet – a Lilla és az Ódák című műveivel együtt – még Csokonai rendezte sajtó alá, de korai halála miatt megjelenésüket már nem érthette meg. Itt olvasható először a Rhédeyné halálára íródott Halotti versek költő által jóváhagyott szövege (korábban, 1804-ben a tudta nélkül jelentették meg, szintén Váradon).

XIX. század végi bordázott félbőr-kötésben, aranyozott címfelirattal, gerincén alul aranyozott dátum. Remek példány.

Szűry: 848.

240 000.-

19. CS[OKONAI] VITÉZ MIHÁLY

Dorottya, vagyis a' dámák diadalma a' fárságon. Furtsa vitézi-versezet IV. könyvben -- által.

Nagy-Váradon és Vátzon, 1804. Máramarosi Gottlieb Antal ny.

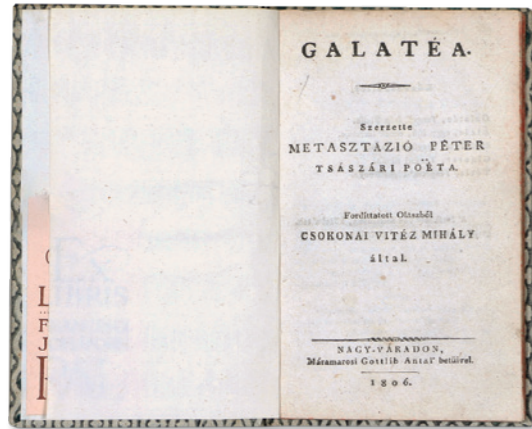
[2] + XXIV + 126 + [1]p. Első kiadás.

Csokonai 1798 és 1800 között Somogyban, többek között Csurgón és Kaposváron élt és dolgozott. Az itteni élmények ihlették a Dorottyát, az első magyar komikus eposzt, a szerző egyik legritkább művét. Világirodalmi előképei között szerepel Alexander Pope “Fürtrablás” című műve, a magyar irodalomban pedig olyan alkotók folytatták a Csokonai által meghonosított műfaj hagyományait, mint Petőfi Sándor és Arany János.

Borító nélkül. Körülvágtalan. Az utolsó oldal szakadt. Néhány számfűlet leszámítva kiváló állapotban.

Szűry: 855.

400 000.-

20. CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY [FORD.]

Galathea. Szerzette Metasztázio Péter tsászári poéta. Fordítottat Olaszból ~ által.

Nagy-Váradon, 1806. Máramarosi Gottlib Antal ny.

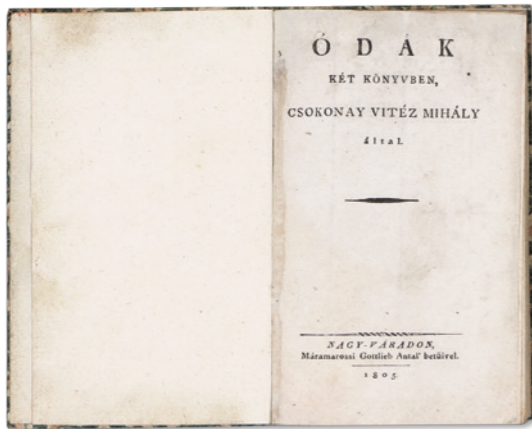
36p. Első kiadás.

Csokonai tragikusan rövid élete alatt sok műfordítást írt saját művei mellett. Szinte minden műfajban kipróbálta fordítói képességét: lírai, szépprózai és drámai műveket is nagy számban fordított. Különösen kedvelte az olasz szerzőket, így Pietro Metastasio XVIII. századi költőtől, drámaírótól és Torquato Tassotól, az olasz barokk irodalom legmeghatározóbb alakjától is több művet fordított.

Pál Ferenc János XX. századi mérnök, könyvgyűjtő könyvtárából, az első táblára ragasztott ex librisével.

Korabeli festett papír felhasználásával készült, modern papírkötésben.

120 000.-

21. CSOKONAY VITÉZ MIHÁLY

Ódák két könyvben - - által.

Nagy-Váradon, 1805. Máramarossi Gottlieb Antal' betűivel.

[4] + 136p. Első kiadás.

A Lilla és az Alkalmatosságra írt versek című kötetekkel együtt még Csokonai rendezte sajtó alá, de már csak halála után láttak napvilágot.

Korabeli papírkötésben. Ritka!

240 000.-

22. [FAZEKAS MIHÁLY]

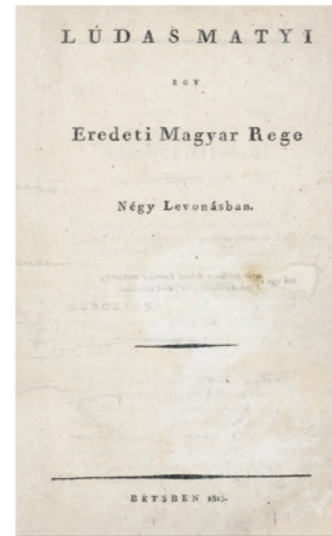
Lúdas Matyi. Egy Eredeti Magyar Rege Négy Levonásban.

Bétsben, 1815. Ny. n. 16p. Első kiadás.

A magyar könyv- és irodalomtörténet legendássá vált darabja, egyben a legritkább magyar könyvek egyike. Fazekas Mihály (1766-1828) a debreceni református kollégium diákja volt, majd a teológiai akadémián tanult. Ezt otthagyva beállt katonának, majd rangjáról lemondva, visszavonultan gazdálkodott szülővárosában. 1806-tól aktívan bekapcsolódott Debrecen közéletébe, városi pénztáros és a polgárkatonaság kapitánya volt. Baráti köréhez tartozott Csokonai és Földi János is. Fő művét, a Ludas Matyit 1804-ben írta, majd elküldte Kazinczynak bírálatra, ahonnan „jó tanácsokkal és intésekkel jött vissza 1805-ben-ben [...]”. Kiadására nem gondolt (figyelmét a Fűvészkönyv összeállítása kötötte le), de kéziratos másolatokban így is terjedt a mű. Egy ilyen jutott el a Bécsben tanuló Kerekes Ferenchez (a debreceni kollégium későbbi professzorához, neves matematikus-polihisztorhoz), aki a szerző személyét nem ismerve adta ki 1815 őszén, Bécsben. Fazekas november 24-én kelt levelében tiltakozott a tudta és beleegyezése nélküli megjelentetés ellen. Azt írta Kerekesnek, hogy az 1804-es változatot még nyersnek és publikálásra alkalmatlannak érezte, ezért 1814-ben átdolgozta a művet. Arra kérte a címzettet, hogy az új szöveget „amint újjászültem [...] bocsássa ki [...] másodszer, s ha hasznát látja, többször is, de nagyobb betűkkel.” A szerző az 1817-ben napvilágot látott kiadáson sem tüntette fel nevét (csupán monogramja olvasható), ezért a kortársak nem is tudtak róla. Halálakor a nekrológok sem említették, csupán a Fűvészkönyvet méltatták. Furcsa, hogy Kazinczy – talán elfeledve azt, hogy tíz évvel korábban olvasta, sőt észrevételeit is közölte a szerzővel – Pethe Ferencet „gyanúsította meg” a szerzőséggel, a műben személye elleni támadást vélve felfedezni. A kiadástörténetet még izgalmasabbá teszi, hogy létezik egy 1815-ös ponyvakiadás is, amelyet Kozocsa Sándor fedezett fel és ismertetett a Magyar Könyvszemle 1938-as évfolyamában. Ez – néhány jelentéktelen eltérést nem számítva – követi a Kerekes-féle szöveget, de helyesírásban és nyomdatechnikában különbözik attól. Kiseb formátumban, hely megjelölése nélkül jelent meg. Kozocsa idézi id. Szinnyei Józsefet, aki szerint az „első kiadás rendkívül nagy ritkaság, úgyhogy Toldy sem ismerte, gyűjteményemben meg van” (bár Szinnyei ebben tévedett, hiszen amint a bibliográfus megállapította, a ponyvakiadás egyetlen ismert darabja volt a birtokában).

Régi, festett előzéklap felhasználásával készült mappában, az első kötetstáblán aranyozott bőrvignettával. Borító nélkül, az első és utolsó levél laminálva, a lapok jobb alsó sarka javítva.

600 000.-

23. [FAZEKAS MIHÁLY]

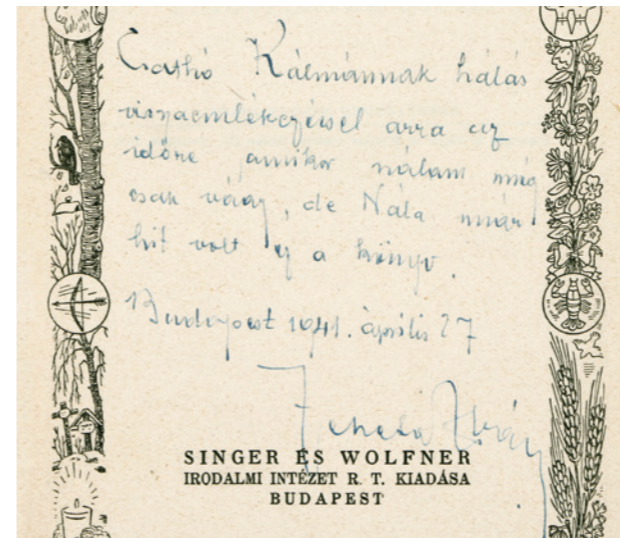
Lúdas Matyi. Egy eredeti magyar rege négy levonásban. Írta F. M. Második megjobbított kiadás. Négy tábla kőre metszett rajzolatokkal együtt.

Bétsben, 1817. [Pichler Antal]. 16p. + 4t. (rézm.)

Fazekas Mihály Ludas Matyi történetét 1804-ben írta meg, de félretette a kéziratot. A mű azonban kéziratos másolatokban így is terjedni kezdett. Így jutott el a kézirat Bécsbe, az ott tanuló debreceni Kerekes Ferenchez, aki (állítólag) nem is sejtette a szerző kilétét, és névtelenül kiadta 1815-ben. Fazekas természetesen tiltakozott a neve nélkül megjelent kiadás ellen, és az alaposan javított és bővített szöveg megjelentetését követelte. Jelen kiadást Márton József, Csokonai Vitéz Mihály műveinek kiadója rendezte sajtó alá, és jelentette meg 1817-ben, Bécsben. A négy rézmetszetű tábla F. S. Göbwart munkája. A kiadásból Borda 7684. két szövegváltozatot ismertet. Példányunk a „B” variáns (a másik változat címlapján fametszetű könyvdísz található).

Eredeti, kiadói borító. A borító, a címlap és néhány lap széle restaurálva. Az ívek fűzés nélkül. A hirdás különálló lapon. Viseltes példány.

400 000.-

24. FEKETE ISTVÁN

Öreg utakon

Budapest, 1941. Singer és Wolfner.

341 + [2]p.

Az író Csathó Kálmánnak címzett sajátkezű dedikációjával, [...] hálás visszaemlékezéssel arra az időre, amikor nálam még csak vágy, de Nála már hit volt a könyv. Budapest, 1941. április 27”.

Csathó Kálmán (1881-1964) író, színházi rendező és igazgató, vadászati szakíró, Fekete István felfedezőinek egyike. „1935-ben ismerte meg Fekete Istvánt, akinek aztán a korai írásaival ismerős fővárosi lapok és könyvkiadók szerkesztőségeiben kilincsel. Ösztönzésére születtek az első állatregények, és a fővárosi Magyar Színházban megrendezte a Fekete István »Hajnalodik« című drámáját...” (Sánta Gábor: Fekete István – ki kicsoda).

Ugyanezen év januárjában Fekete István az Uj Időkben méltatta Csathó „Vadászsákmány” című, 1940-ben megjelent könyvét.

Kiadói vászonkötésben.

300 000.-

25. GÁRDONYI GÉZA

Gárdonyi Géza levele azonosítatlan címzetthez
1902.

Az 1902. március 17-én kelt levelében az író arról tájékoztatja a címzettet, hogy Faragó Ödön (1876–1958) színésztől értesült róla, hogy a címzett szeretné feldolgozni az egri remete Göre-műveit. Gárdonyi beleegyezését adja a felajánlott díjazás fejében, és a társulatra bizza, hogy melyik részeket dolgozzák fel a Göre-kötetektől.

Jelen levélben nem az 1900-ban bemutatott A borról van szó, hanem egy másik darabról, amelyben Göre Gábor alakja lett volna a főszerepben. Pontosán nem azonosítható, hogy melyik darabról van szó és hogy a tervezett színművet végül valóban előadták-e.

Két beírt oldal, Göre-motívumos, kisméretű levelezőlapon.

300 000.-

26. JÓZSEF ATTILA

József Attila „A kanász” című versének kézírata
Budapest, 1932. november.

Egy beírt oldal.

A kézirat e variációja eddig ismeretlen, a kritikai kiadásban sem szerepel. Az 1932-es „Külvárosi éj” kötetben nem látunk hosszú í vagy ú betűket, míg jelen kéziratban igen. A kötetben számos másik vers, így például a „Háló” vagy a „Holt vidék” harmonizál „A kanász”-szal, melyek a népköltészet tematikáit, stílusát idézik meg. A kötet tizenhét verséből szinte mindegyikben szóba kerülnek valamilyen módon a vidéki parasztlelet témái, nehézségei és képei. Ezt a verziót ugyanezen év decemberében az Ignó Pál által indított, radikális reformszellemisségű „A Toll” folyóirat is utánközölte. A „Dönts d a tőkét, ne siránkozz” után egy évvel megjelent „Külvárosi éj” kötet versei ugyan még mindig József Attila szocialista korszakába illeszkednek, de már sokkal finomabban továbbítják az ideológiai üzenetet. Itt már az érett költőt olvashatjuk.

A vers újra 1934-ben, a „Medvetánc” gyűjteményes kötetben bukkan fel. A kötet József Attila szavaival „1922-34 esztendőkből írt verseim válogatott gyűjteménye; elkallódott füzetekben javarészt már megjelentek. A régi szövegen itt-ott változtattam, kimondott gondolatuk és képzeletük így találóbb forma érzéseimhez.” „A kanász” szövegén nem változtat a költő.

E három megjelenés háromszögében lokalizálhatjuk negyedik elemként tételünket. A kézirat egy jegyzetfüzetből kitépelt lap. Az 1932-es füzet több lapját a PIM gyűjteményében őrzik. A füzet valószínűleg az év közepén írható, többnyire a „Külvárosi éj” verseinek tisztázatát tartalmazza aláírás, datálás nélkül. A tételünkön olvasható datálás („Bp. 1932. nov.”) tehát kissé későbbi, mint maga a verskézirat. Sűrű hónapok voltak ezek a költő életében: szeptemberben folytatódott az 1931 májusa óta húzódó per a „Dönts d a tőkét, ne siránkozz” kötet ügyében, sajtó útján elkövetett izgatás vádjával. Október 6-án a költő elküldte verseit Babits Mihálynak, akit ugyan személyesen igencsak megsértett „A Toll”-ban közölt pamfletjével, de Babits nem lehetetlenítette el ezután sem a fiatal költő munkásságát, sőt. Október 16-án megjelent a „Külvárosi éj”. A kéziratot tehát e kötet megjelenése után tépte ki a füzetből, és írta alá a költő, de még azelőtt, hogy december 6-án Hódmezővásárhelyre utazott volna, hogy meglátogassa nővérét és újszülött unokaöccsét, a későbbi operarendező Makai Pétert.

Feltételezhetően ajándékba adhatta a verset, méghozzá Bálint Jenő nevelt lányának, akinek gyűjteményéből a tétel előkerült. Bálint Jenő (1889–1945) művészeti körökben ismert szaktekintély volt, számos, többek között magyar és külföldi festőkről, szobrászokról szóló könyv szerzője. Fontos kiállításokat szervezett, műkritikusi tevékenysége maradandó. Gyakran mozgott írók, költők, színészek társaságában. A művészetkedvelő lány sokszor elkísérhette, mely találkozók során gazdag autogram-gyűjteményre tett szert, többre a harmincas évekből. Az ő kollekciójából való ezen árverési tételünk mellett Babits Mihály és Karinthy Frigyes kéziratot feljegyzése is.

10 000 000.-

A kanász

Itt én farkam olyan farka,
ondolálva van a farka.
Orrukban csak magyar nőd
csillog egy kis aranydrót.

Van egy pöcske kis malacomban,
fővárosi görögkisasszony.
Tökaját is egy virbe.
Nézi magát a virbe.

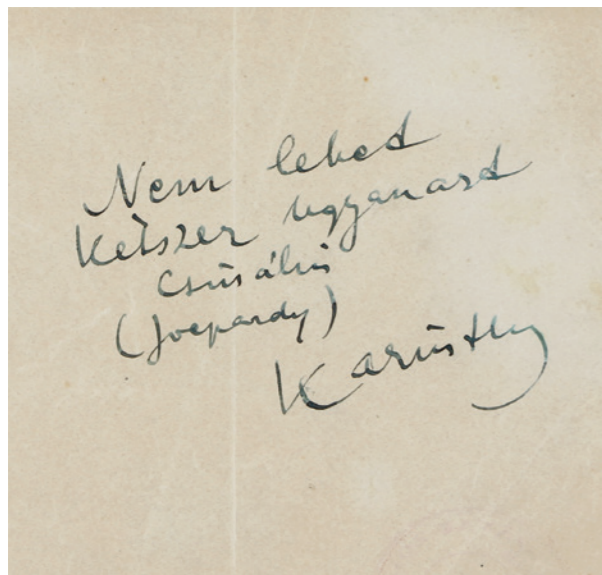
Van nekem egy új kis kanász,
szelid szóra keres nagyon.
Itt ha fogja sejtet tőr,
a kökaszty felfordul.

Van egy szemmi kis furugám,
nem nőtt az, csak datolagám.
Itt ha furom, hull a makk,
a fark táncra állanak.

Tökany felhő, összeszalad,
ha csödittem usztoromat.
Rész a nyele, sütkészik.
De sok soknya megárik!

Bp. 1932. nov.

József Attila

27. KARINTHY FRIGYES

Karinthy Frigyes autográf feljegyzése „Nem lehet kétszer...”

1p.

„Nem lehet kétszer ugyanazt csinálni (Joepardy) Karinthy” A Hadik Kávéház fejléces papírján.

Cecil M. Joepardy kitalált személy, Babits Mihály, Kosztolányi Dezső és Karinthy Frigyes közös kitalációja. Az ausztrál angol szerző számos művét, aforizmáját lefordították és terjesztették, ilyen szerepel tételünkön is.

Babits a „Keresztül kasul az életemen”-ben így emlékszik vissza az alak megteremtésére:

„Erről eszembe jut Jeopardy(sic!), Cecil M. Jeopardy, a mély és különös ausztráliai író, aki Karinthy lakásán született meg hajdan, egy fiatal, vitákkal izzó téli estén. Ha jól emlékszem, »hárman valának együtt«, Karinthy, Kosztolányi és én. Mi adtunk életet a nagy Jeopardynak. (...) Jeopardy nem akart más lenni mint gunyoros tréfa, áprilisjáratás, hadjárat az irodalmi sznobok ellen. Már előre élveztük azoknak arcát akik nem merik bevallani, hogy semmitsem olvastak Jeopardytól; akik megesküdnék hogy látták valamely ritka művét első kiadásban; akik összehasonlították a német fordítást az eredetivel. És az extatikus elragadtatást valamely semmitmondó idézet hallatára, amit egyenesen számukra fogunk gyártani; »őn ugyebár ismeri Jeopardynak azt a csodálatosan mély mondását« stb. Rögtön hozzá is láttunk ilyesmik faragásához s kiosztottuk a szerepeket. Én esszét írok Jeopardyról, a Walter Pater Képzelt Arcképeinek műfajában; Kosztolányi verseket fordít tőle, Karinthy paródiákban karikírozza műveit, stílusát.”

Provenienciával kapcsolatban lásd 26. tételünket: József Attila „A kanász” című versének kézírata.

150 000.-

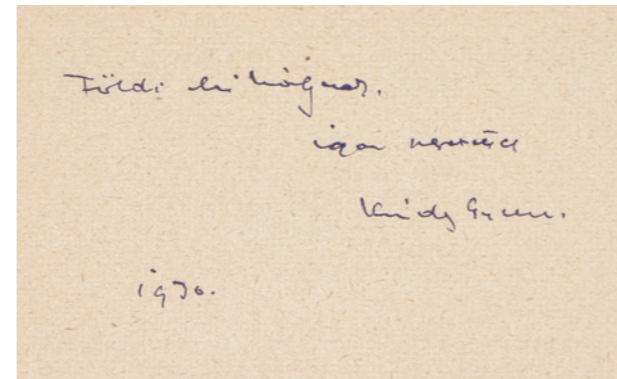
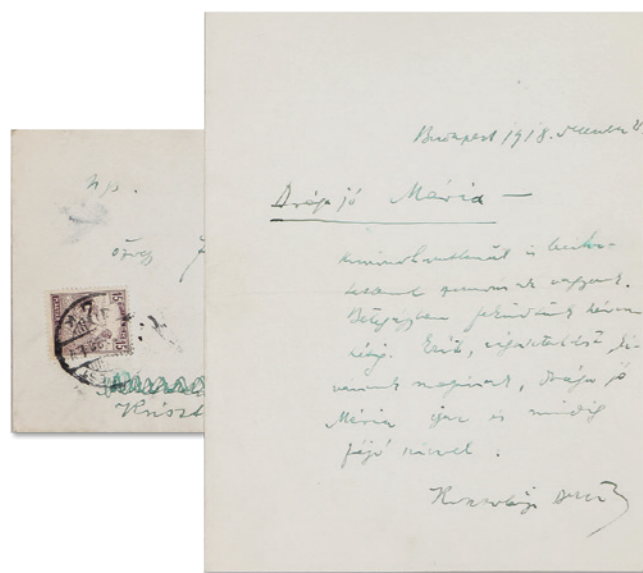
28. KOSZTOLÁNYI DEZSŐ

Kosztolányi Dezső sajátkezű levele Fridrik Máriának

Budapest, 1918.

Kosztolányi Dezső zöld tintával írt, sajátkezű levele a megözvegyült Fridrik Máriának (Fémes Beck Vilmosné, később Antalffy né Fridrik Mária) „Drága jó Mária” megszólítással. Fridrik Mária (1888-1951) szobrász, éremművész férje Fémes Beck Vilmos (1885-1918) ötvösművész, szobrász volt, Beck Ö. Fülöp testvére. Kosztolányi levelében mély együttérzését és részvétét fejezi ki Fridrik Máriának, a levelét Fémes Beck Vilmos halála után öt nappal írta (keltezés: Budapest, 1918. december 21.). Fémes Beck korának meghatározó művésze volt, 1914-ben bevonult a hadseregbe, végig szolgálatban volt, 1918-ban már betegen jött haza és még abban az évben elhunyt. Egy beírt oldal félbehajtván, Kosztolányi Dezső autográf, zöld tintás írása és aláírása, és egy szintén zöld tintával címzett boríték.

120 000.-

29. KRÚDY GYULA

Festett király

Budapest, [1930]. Franklin.

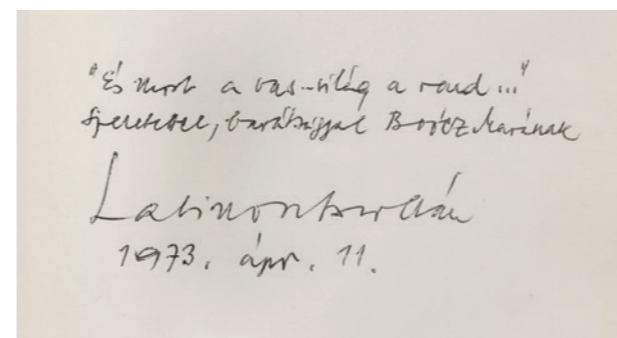
228p.

Első kiadás.

A szennycimlapon a szerző soraival: „Földi Mihálynak // igaz szeretettel // Krúdy Gyula // 1930.” Földi Mihály (1894-1943) író, újságíró, Krúdy Gyula pályatársa volt, kifejezetten népszerű szerzőnek számított az 1920-as és '30-as-ak években.

Sérült kiadói papírborítóban.

200 000.-

30. LATINOVITS ZOLTÁN

Ködszurkáló

Budapest, (Veszprém Megyei Nyomda Vállalat), 1973. Magvető.

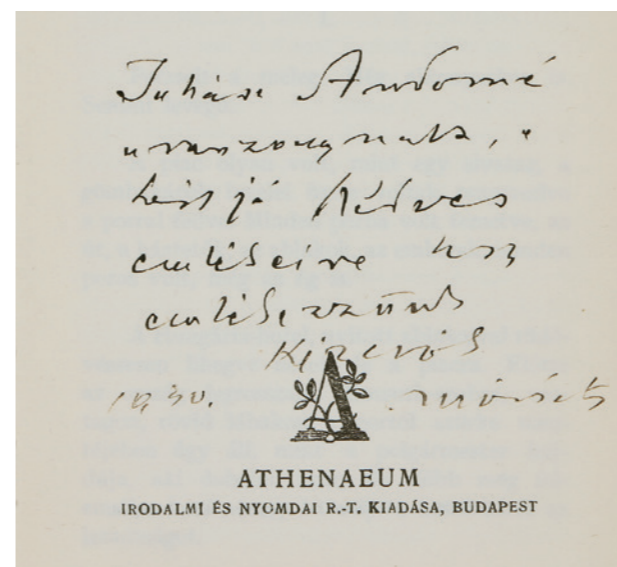
216 p. + [24] t.

Első kiadás.

Dedikált példány: „És mert a vas-világ a rend... // szeretettel, barátsággal Boócz Masának Latinovits Zoltán 1973. ápr. 11.”

Tűzve, professzionálisan javított, kiadói papírborítóban.

80 000.-

31. MÓRICZ ZSIGMOND

Forró mezők. Regény

Budapest, 1929. Athenaeum.

307 + [1]p. Első kiadás.

A címlapon ajánlással: „Juhász Andorné // urasszonyunk, // a leírt jó Kedves // emlékeire hogy // emlékezzünk // Kézcsók // 1940 Móricz” Fleischer Etelka, Juhász Andornak (1846-1941), a Kúria elnökének felesége.

Kiadói vászonkötésben, aranyozott gerinccel.

60 000.-

32. MÓRICZ ZSIGMOND

Tükör 1915 III.

[4] + 592p.

A magyar irodalom páratlan ereklyéje, Móricz Zsigmond 1914 és 1919 között írt naplójának harmadik, 600 oldalas kéziratos kötete. Az író a világháború kitörésekor, 1914-ben kezdett naplóírásba. Bejegyzéseit, jegyzeteit sokszor papírfecnikre, kisebb lapokra, illetve jegyzetblokkokra írta fel. A naplóírás aktusa azonban, Móricz saját bevallása szerint, igen korán írói igénnyel, szerzői koncepcióval telítődött. Az egységteremtés szándékával Móricz újraszámozta, majd kronologikus rendben bekötötte feljegyzéseit, „Tükör” címet adva a sorozatnak. A lapszámozás az első hét kötetben folytatólagos, majd a nyolcadiktól újraindul a X. könyv végéig. A lapszámozás, illetve a címvignetta alapján a harmadik kötet az 1915-ös évet öleli fel.

Ezek a lapokon vázolta fel Móricz több világháborús tárca, illetve novella előszövegét, de olvashatjuk több konkrét életesemény, beszélgetés dokumentációját is. A kor pezsgő kulturális életébe, a magyar íróelit interakcióiba nyerünk bepillantást, és bizony Móriczkal karöltve talán tilosban járunk, hiszen, ahogy Cséve Anna is megjegyzi a naplóról írt cikkében: „A beszélgetésekben kirajzolódó íróportrék, írópletykák, rivalizálások stb. nem bírták volna el a nyomdafestéket. Az irodalmi kánonban elfoglalt rangja nem menti még a legjobban becsült barátot, Adyt sem, hiszen ő is,

mint mindenki más, civilben, sőt testi-lelki gyarlóságaiiban mutatkozik meg, hűen az ajánlásban összegzett célhoz: »a mi életünk nyers tükörképekben megrögzítve«. Móricz azonban pontosan tudta ekkor is, mit csinál: a szándék, hogy ezek a szövegek teljességükben vagy részletekben napvilágot látnak majd, határozott terve volt. Gondolt a jövőre, gondolt ránk: „Tudják önök, tisztelt utókor – mondta vidáman magában –, ki az a Lamperth Géza? Pakots József? Szikra? Pekár? Neugebauer?...”

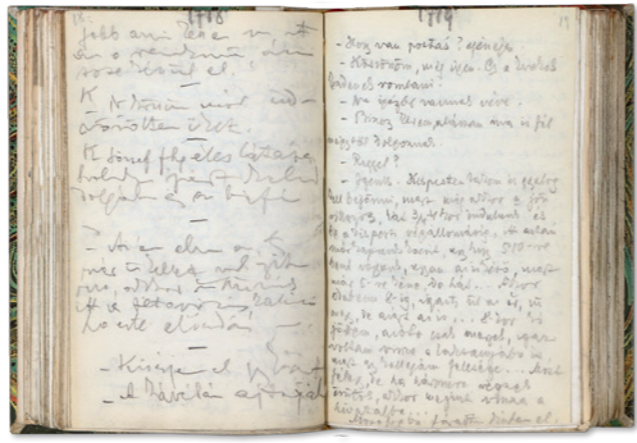
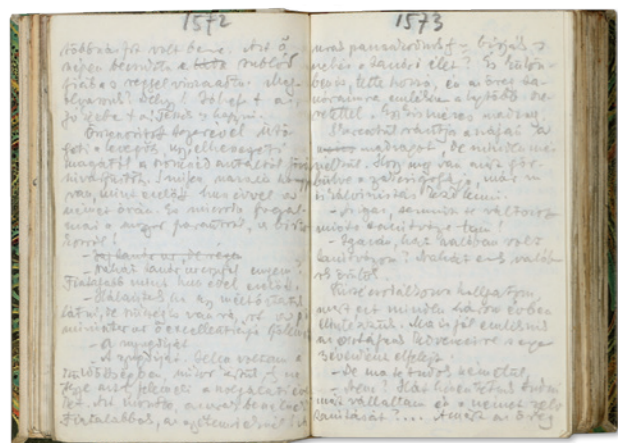
Az írói módszer, a koncepció folyamatosan finomodik, pontosabbá válik a kötetek során – sokszor váltakozik az első szám első és harmadik személy, mikor Móricz magáról beszél, narratív játékot teremtve. Az irattenger dagadásával egyre többször és egyre konzisztensebben jelöli meg a párbeszédben részt vevőket is (másszor Holics Janka, első felesége jelöli a neveket). Külön érdekessége a műnek, hogy az írásképből, firkákból, javításokból, a bekötött papír milyenségéről sokszor következtethetünk rá, vajon az író helyben, kapkodva vagy utólag jegyzetelt.

A tíz kötetből hatot a PIM Kézirattárának gyűjteményében, kettőt az OSZK Kézirattárában őriznek. A maradék kettő kötetből egyet bocsátunk árverésre, az utolsó, hiányzó ötödik kötetnek jelenleg nem ismerjük hollétét.

Egykorú félpergamén-kötésben, aranyozott címvignettával a gerincen, kopott, aranyozott MZS monogram-matricával.

(Felhasznált irodalom: Cséve Anna: „Móricz Zsigmond Tükör I.” Holmi. 2004/12)

3 000 000.-

33. PETŐFI ISTVÁN

Petőfi István verse és levele

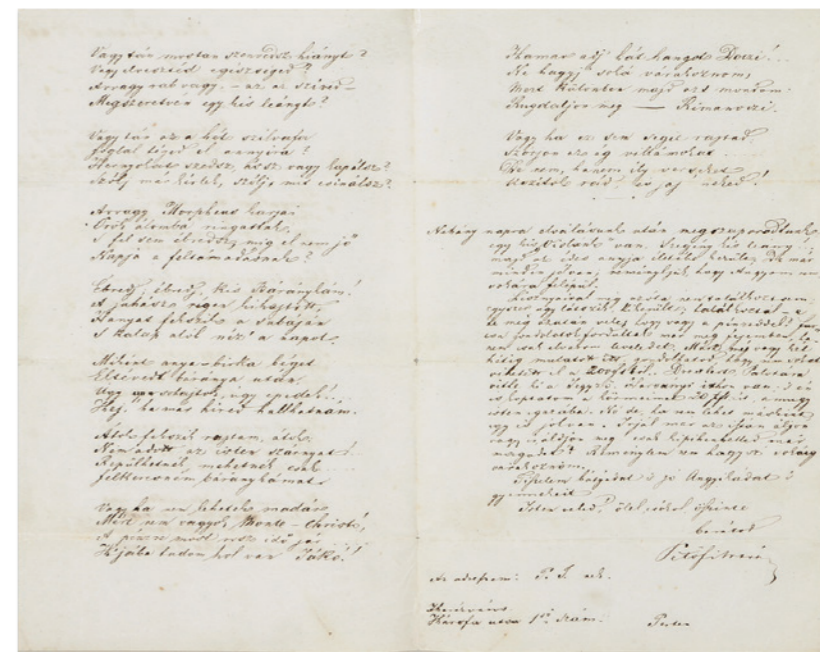
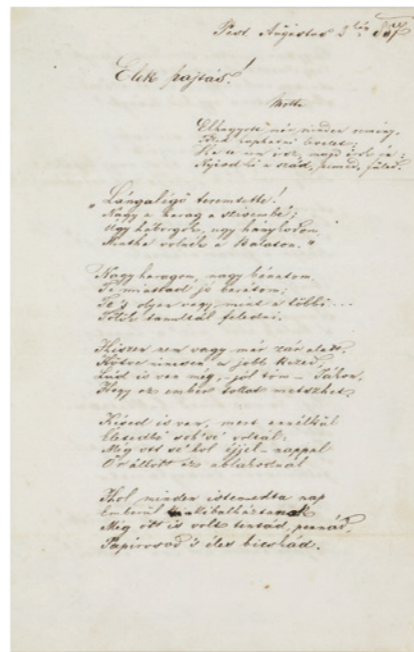
Pest, 1857. augusztus 2.

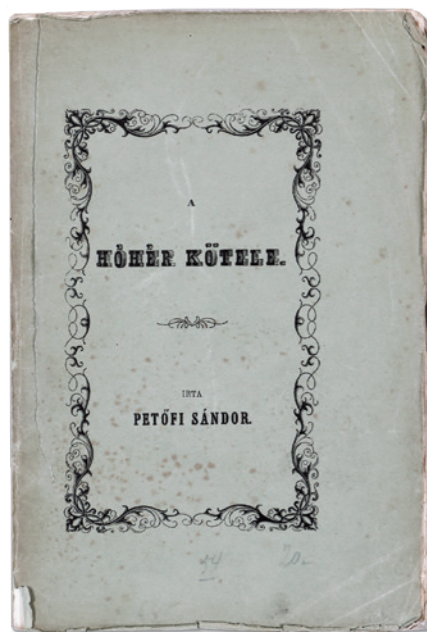
„Lánggal égő teremtette!
Nagy a harag a szivembe’,
Úgy háborgok, úgy hánykodom,
Mintha volnék a Balaton.”

Petőfi Sándor öccse, Petőfi István (1825–1880) 1857. augusztus 2-án kelt versét – és levelét – azonosítatlan címzethez, „Elek pajtás” megszólítással barátjához intézi, akinek a szemére veti, hogy elhanyagolja őt, nem ír neki. Az érzelmmel teli sorok első, „mottó” utáni versszaka Petőfi Sándor Lánggal égő teremtette... című verse (Pozsony, 1843. május) első versszakából származó idézete. Nem ritka, hogy Petőfi István kifejezéseket, képeket, fordulatokat, sőt versszakokat is áttemel bátyja költészetéből vagy akár egész verset készít Petőfi egy költeménye nyomán. Nem plagizálás céljával, hanem a tisztelet és szeretet jegyében. Vélhetőleg bátyja hatására kezd a verselésbe, a publikálás vágya nélkül – nem véletlen, hogy első ismert verse a Sándor bátyámhoz címet viseli. Költeményeinek túlnyomó részét kedvtelésből vagy szorosabb baráti körnek szánva írja, noha pár verse még életében megjelent. Kifejezőmódjának természetes, egyszerű keretlenségét, érzelmi világának közvetlen megnyilatkozását költeményeiben bátyja költészete, valamint a népköltészet és a népdal ihlették. A verset követő levél is érzelmeiktől fűtötten beszél el a mindennapok történéseit: Szendrey Júlia harmadik gyermekének, Horvát Violának születését vagy saját irnokoskodását (a szabadságharc után tovább katonáskodó Petőfi Istvánt 1853-ban három évi börtönre, sáncmunkára ítélik, s szabadulása után – 1857 májusában – Czimmerman Samu ügyvédi irodájában dolgozik másolóként három hónapig). Petőfi 1858-tól abbahagyja a verselést, csak nagy ritkán születik egy-egy mű. Minden idejét a munkának szenteli: a csáki uradalmat, ahol intézőként dolgozik, országszerte ismert mintagazdasággá fejleszti. Gyámfia, Petőfi Zoltán halála után végképp elhallgat, alig mozdul ki, az olvasásnak és a munkának él. „Kétségtelen, hogy nem oly érdekes pályafutása, mint a család többi tagjaié. Kétségtelen, hogy költői tehetség is kevesebb volt benne, mint akár Szendrey Júliában, akár Petőfi Zoltánban, de éppen ennyire bizonyos, hogy élete a mocsoktalan becsületesség mintája lehet [...]” – állítja verseinek kötetbe rendezője, Bajza József (1885-1938) irodalomtörténész. S valóban: bátyja eszmeiségéhez és emlékéhez hű maradt, az őket összekötő szeretet pedig költészetüket is átjárja.

Autográf kézirat, restaurált. 2 folio.

3 800 000.-

34. PETŐFI SÁNDOR

A hóhér kötele

Pest, 1846. Hartleben Konrád Adolf.

155p. Első kiadás.

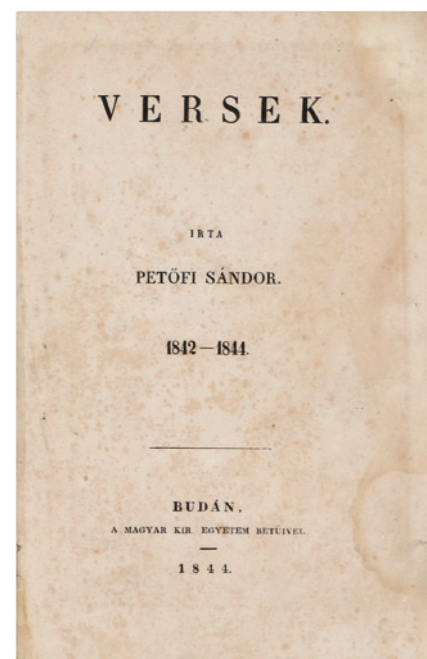
Szűry: 3610.

A mű a szerző egyetlen – kritikusok szerint nem túl jól sikerült – regénye. Petőfi 1846 folyamán Szalkszentmártonban írta, ahol szülei fogadót és mézárszéket béreltek. Ezt az időszakot nevezi az irodalomtörténet-írás a költő válságkorszakának. A Pesti Divatlap azonban 1846 februárjában adta hírül, hogy „Petőfi regényt írt A hóhér kötele cím alatt”. A romantika összes tematikáját és eszköztárát felvonultató művet kemény kritikával illették a kortársak, ahogy a többség mindmáig egy lírai költő sikerületlen epikai kísérletének tekinti, amire mentségül Petőfi akkori égető anyagi szükségleteit hozták fel. A kudarcok és csalódások lenyomatát viselő, a lét értelmét boncolgató Felhő-ciklusban született regénynek azonban egyre több méltatója akad, jogosan. „A hóhér kötele – úgy gondolom – remekmű. ... Mindenféle érzelmet kivált az olvasóban, olykor dacos vihogást is akar, csak „tiszteletet” nem. Van itt párba az akasztófánál, éjjel sírjából kiásott s feltámadni látszó hulla, gyilkosság, öngyilkosság, rágalom és hetedizigleni vérbosszú. Mindez kellék, háttér, díszlet. Van azután egy élően erős, növényként, élőlényként lélegző hús-vér nyelvezet. Ez a könyv valódi tartalma. Aki nyelverteremtő, világteremtő is.” (Forrás: Bikácsy Gergely: Fiatal író 1846-ban. A Hóhér kötele. Magyar Napló, 1990. 1. szám).

Eredeti, sérült kiadói borítóban.

Szűry: 3610.

300 000.-

35. PETŐFI SÁNDOR

Versek. 1842-1844.

Budán, 1844. Magyar Kir. Egyetem.

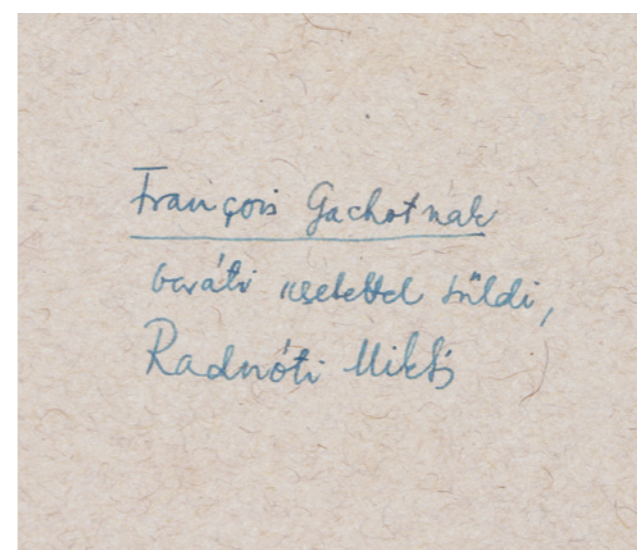
192p. Első kiadás.

A költő első önálló, nyomtatásban megjelent kötete (két fordítás után). Több sikertelen kiadói próbálkozás után Vörösmarty Mihályhoz fordult segítségért, aki megszerezte a Nemzeti Kör támogatását. A kéziratot egy háromtagú bizottság (Vörösmarty, Szigligeti Ede, Vachott Sándor) hagyta jóvá, kisebb változtatásokkal (tizenöt vers – zömmel bordal – maradt ki). Feltehetően júliusban került nyomdába (az eredetileg tervezettnél két ívvel nagyobb terjedelemben) és novemberben jelent meg.

XIX. századi, kissé kopott, bordázott félbőr-kötésben, festett lapszélekkel, aranyozott gerinccel. Gerő és Kostyál könyvkiadó és -kereskedő beragasztott vignettájával az első kötéstáblán.

Szűry: 0

320 000.-

36. RADNÓTI MIKLÓS

Naptár

[Budapest], 1942. Hungária.

[12p.]; Első kiadás!; [8p.]

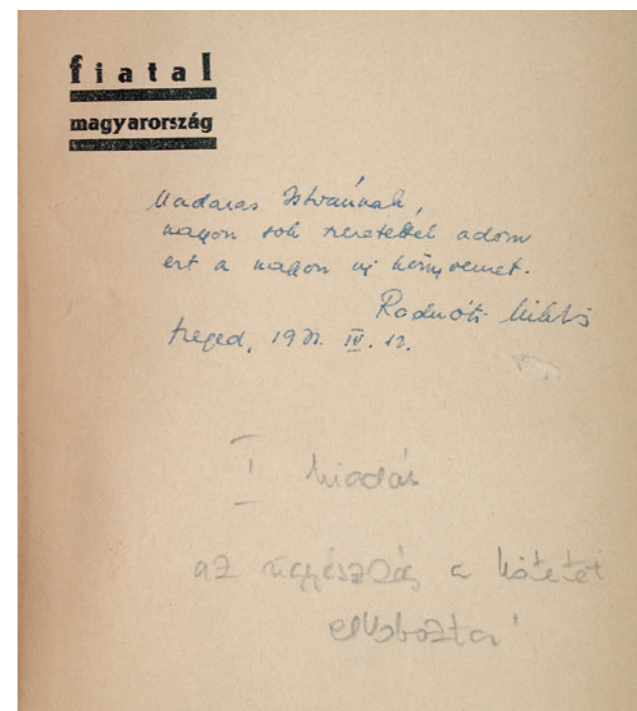
A költő legritkább kötete! A könyv a Hungária Nyomda és Könyvkiadó újévi kiadványaként jelent meg 1941 decemberében. Az esztendő tizenkét hónapját megidéző versciklus minden oldalán az adott hónaphoz tartozó állatövi jegy színes szimbóluma látható.

Az író sajátkezű dedikációjával: „François Gachot-nak baráti szeretettel küldi, Radnóti Miklós”. A francia Gachot (1901-1986), a magyarországi francia nagykövetség kulturális munkatársa volt, 1924-ben költözött Magyarországra, 1949-ig élt itt. 1926-tól a Nyugat folyóiratban is publikált, szoros baráti kapcsolatba került Babits Mihály irodalmi körével. Radnóti Gachot-t emellett a „Meredek út” kötet kiadásán, Cserépfalvi Imrén keresztül is ismerhette, aki fontos szerepet játszott a francia-magyar irodalmi kapcsolatokban és Gachot-tól is publikált műveket.

Kiadói varrott papírkötésben lévő példány, feliratos hátlapon a Hungária Nyomda és Könyvkiadó színes emblémájával, tiszta belvéekkel, hiánytalan, jó állapotban, a borítón halvány ázsnyommal.

Hozzá: A Naptár egy másik, üdvözlőlapként funkcionáló kiadása, Gyarmati Fanni sajátkezű üdvözlő soráival. [Budapest, 1985.] Kner Nyomda.

600 000.-

37. RADNÓTI MIKLÓS

Ujmódi pásztorok éneke. Radnóti Miklós versei

Budapest, 1931. Fial Magyarországi kiadása (Jupiter ny.).

49p. 3 sztl. lev. Első kiadás.

Első kiadás, az író sajátkezű dedikációjával Madaras Istvánnak: „Madaras Istvánnak, nagyon sok szeretettel adom ezt a nagyon új könyvemet. // Radnóti Miklós // Szeged, 1931. IV. 12.”

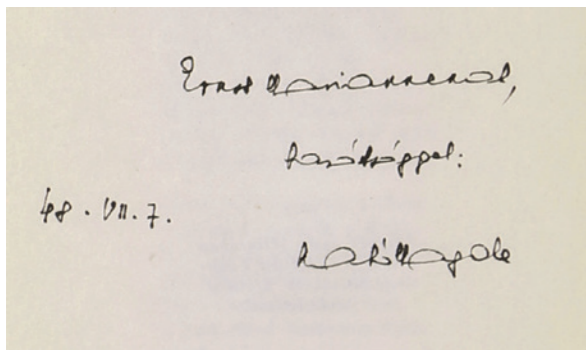
Radnóti Miklós második verseskötete, megjelent 500 számozott példányban, ez számozatlan. A könyvet a budapesti ügyészség vallásgyalázás, izgatás és szeméremsertés miatt elkoboztatta, Radnótit nyolcnapi fogházra ítélték, és az ítéletet csak Sik Sándor közbelépésére függesztették fel. A költő egyik legritkábban előforduló kötete.

Fűzve, kiadói borítóban, a gerincnél szakadt.

Hozzá: Kardos László 1931-es, Nyugatban megjelent recenziójának kézirat javításokat, aláírást tartalmazó gépiratú vázlata.

Hozzá: A kötet egykorú ex libris kisgrafika, „Ujmódi Radnóti” felirattal (Buday György [1907-1990], linómetszet).

400 000.-

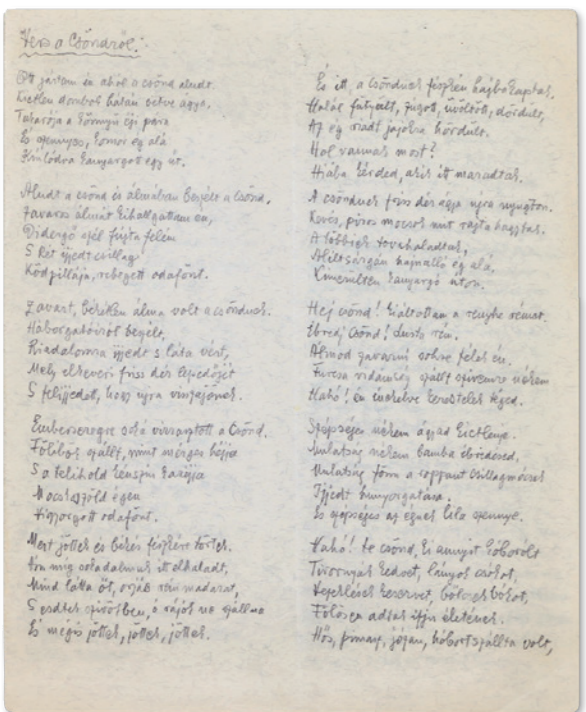
38. SZABÓ MAGDA

Bárány. Versek
Budapest, 1947. Egyetemi Nyomda.

41 + [3]p.
Dedikált példány: „Ernst Mariannak barátsággal: Szabó Magda 48. VII. 7.”

Az eredetileg költőnek indult szerző első nyomtatásban megjelent irodalmi műve.
Tűzve, enyhén foltos papírborítóban. Gerincén alul apró sérülés.

40 000.-

39. TERSÁNSZKY JÓZSI JENŐ

Tersánszky Józsi Jenő „Vers a csöndről” című művének autográf kézírata

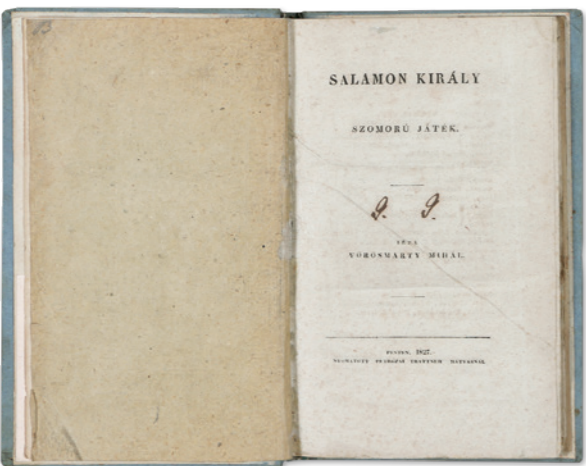
Tersánszky Józsi Jenő író, költő „Vers a csöndről” című művét a Nyugatban közölték az 1915. évi 5. lapszámban, a Tábori posta rovatban. A verset levélben küldte el a frontról, Lengyelországból, és levele szerint a fronton írta. Az első világháborúban mint önkéntes vett részt, 1918-ban olasz fogságba esett és csak 1919 augusztusának elején érkezett vissza Budapestre.

Példányunk a vers datálatlan, letisztázott kézírata, mégis sok eltérés található a Nyugatban publikált szöveghez képest. A verskézirat után közvetlenül személyes gondolatokat oszt meg a versről, amely tisztázatlan, áthúzásokkal, kisatírozásokkal teli. Kommentárjából valószínűsíthető, hogy a kéziratot irodalmi szerkesztő(k)nek küldi. E kommentárban több költeményről beszél, valószínűleg összegyűjtötte addigi műveit és kiadásra ajánlja őket: „E költények[sic!] közel tíz év termése. [...] Olyas bánatot érzek, mikor így együtt látom s közreadni készülöm őket [...]”. Nincs róla adatunk, hogy ezt a kéziratot (feltehetőleg többi verskéziratával együtt) végül valóban elküldte-e, de az biztos, hogy versei önálló kötetben sosem jelentek meg, életműve szinte kizárólag prózai művekből áll. A „Vers a csöndről” nemcsak a líra műfajában is tudott maradandót alkotni.

Egy haránt alakú levél, kettéhajtva, két ceruzával beírt oldal.

A kommentár az áthúzásokkal együtt 26 sor.

80 000.-

40. VÖRÖSMARTY MIHÁLY

Salamon király. Szomorú játék.
Pesten, 1827. Petrózi Trattner Mátyás.

154p. + [12]p. Első kiadás!
A szerző első drámai munkáját 1820 körül írta, ekkor még „A belső háború” címmel. Végül többszöri átdolgozás után adta ki nyomtatásban.

Modern papírkötésben. Az eredeti borító bekötve. Körülvágatlan példány. Az előlapon ex libris.

Szűry: 5112.

180 000.-

41. WEÖRES SÁNDOR

A halál himnusza autográf kézírata

Az “A halál himnusza” egy középkori latin költemény korabeli magyar fordítása, melyet a Domonkos-rendi apáca, Ráskai Lea másolt 1510 körül a Példák könyve kódexbe. Weöres kézírata a költemény leírása, a lapok hátoldalán szömagyarázatokkal kiegészítve. A szöveget közölte a Kortárs irodalmi és kritikai folyóirat 1975/3. lapszámában, “A magyar költészet rejtett értékei és furcsaságai” rovatban. Weöres ezt írja a műről: “Hatalmas hömpölygésű ritmikus próza, a középkori haláltánc-énekek magyar változata. [...] Párbeszéd, dramatikus jellege van. Az első rész: dialógus a halandó és a halál között. Második része sorra belépő és tovatűnő mindenfajta emberek éneke. S a harmadik, befejező rész, amit itt nem közlünk, levonja a tanulságot: a bibliából és az egyházatyákból vett idézetekkel erősítve bizonyítja, hogy »tégy jót míg tehetsz, mert nem tudod mikoron, meghalsz és nem tudod mi történik teneked halálodnak utána.«”

7 levél, egyik oldaluk beírt, 5 levél versóján szömagyarázatok. Weöres Sándor autográf írása.

120 000.-

42. WEÖRES SÁNDOR

Könyvemre című versének autográf kézírata

A kiadatlan rövid verses szöveg átírása:

„Könyvemre

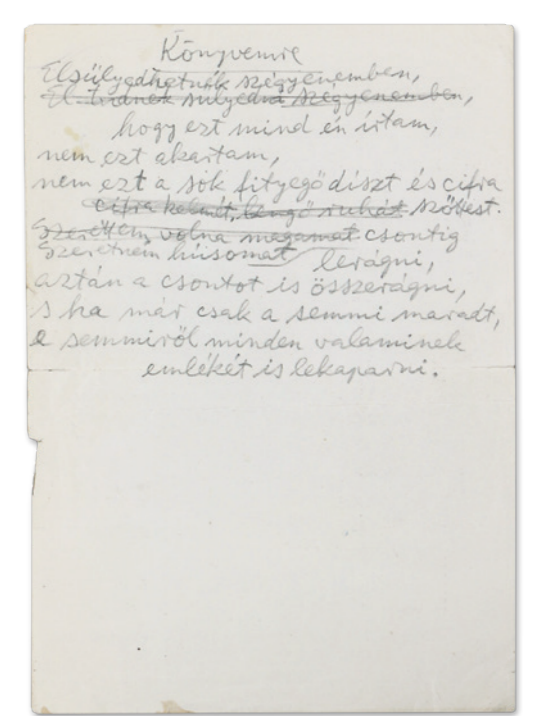
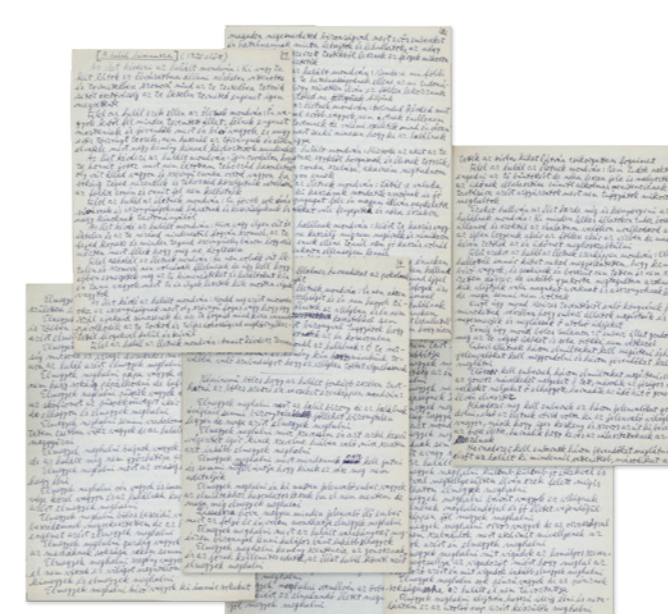
Elsüllyedhetnek szegyenemben, // hogy ezt mind én írtam, // nem ezt akartam, // nem ezt a sok fityegő dísz és cifra szöttest. // Szeretném hűsömat csontig lerágni, // aztán a csontot is összerágni, // s ha már csak a semmi maradt, // e semmiről minden valaminek // emlékéit is lekaparni.”

A ceruzával írt autográf szöveg egy levél versójára íródott, melyet az Európa Könyvkiadótól küldtek Weöres Sándornak. A levélben azt írja Nyiriné, a könyvkiadó munkatársa, hogy “Kardos elvtárs néhány változtatást javasol” Weöres egy Lermontov-fordításához. Noha nem tudjuk, a romantikus orosz költő melyik művéről van szó, a levél datálása (Budapest, 1957. III. 19.) arra enged következtetni, hogy valószínűleg a fordítás egy lehet azok közül, melyek ugyanebben az évben, 1957-ben jelentek meg az Európa gondozásában, Mihail Jurjevics Lermontov: Válogatott költemények című kötetében. A kötetben megjelent versek közül tízet Weöres fordított.

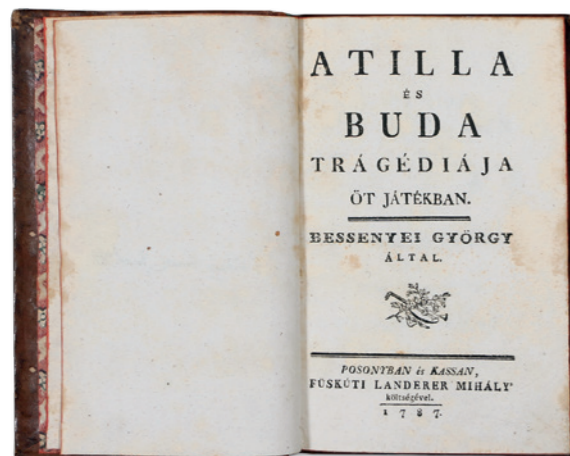
A levél versójára írt ceruzás szöveg tisztázatlan, sok áthúzást tartalmaz (alatta a szöveg könnyen kiolvasható). A címadás (Könyvemre) és a szöveg a beszélő mély elégedetlenségét tükrözi. Az azonban tisztázatlan marad, hogy Weöres mindezt Lermontov-fordítására értette, esetleg a megjelent Lermontov-kötetre vagy más művére. A ceruzás szöveg datálatlan, tehát csak következtetni tudunk, hogy tartalmi és időbeli összefüggés lehet a levéllel, amelyre feljegyezte sorait.

Egy levél, egyik oldalán gépelt levél Weöres Sándornak címezve, versóján Weöres Sándor ceruzával írt autográf feljegyzése.

80 000.-

Bessenyei György – Kazinczy Ferenc

43. BESSENYEI GYÖRGY

Atilla és Buda trágédiája öt játékban. -- által.
Posonyban és Kassán, 1787. Fűskúti Landerer Mihály. [9] + 10-152p.
A mű az 1773-ban napvilágot látott „Buda trágédiája” eltérő címmel megjelent második kiadása. Ritka.

Poss.: „Gróf Kohary Ferentz Jozsef 1787” Csábrági és szitnyai Kohary Ferenc József herceg (1767–1826) magyar királyi kamarás, titkos tanácsos, aranygyapjas vitéz, főpohárnok, kancellár, Hont vármegye örökös főispánja volt.

Korabeli bőrkötésben, aranyozott és bordázott gerinc. Bibliofil példány. Enyhén kopott.

180 000.-

44. [BESSENYEI GYÖRGY]

A Besenyei György társasága.

Bétsben, 1777. ny. n.

103p. Első kiadás.

A Bessenyei György által összeállított antológia saját kisebb írásait, barátai, Barcsay Ábrahám és Orczy Lőrinc verses leveleit, valamint Báróczi Sándor és Szluha Demeter Bessenyeihez írt latin nyelvű üdvözlő verseit tartalmazza. Bessenyei egyszerre szerzője, szerkesztője, narrátora és hőse e kiadványnak, mellyel nem az egyes műveket, hanem magát a diskurzust emelte irodalmi rangra. A kötet az 1770-es évek megváltozott – társas – irodalmi diskurzusának reprezentatív kiadványa. Itt jelentkezett először az a nemesi írócsoport, amely az 1770-es években vezető szerephez jutott. Közülük kerültek ki az 1779-ben alakult Hazafüi Magyar Társaság vezetői. (Múz.: 25/308.)

Modern félvászon-kötésben.

Makkai-Horváth: 313.; Szüry: 586.; Borda: 5460.

150 000.-

45. (BESSENYEI GYÖRGY)

Egy magyar társaság iránt való jámbor szándék

Bétsben, 1790. Hummel János Dávid betűivel.

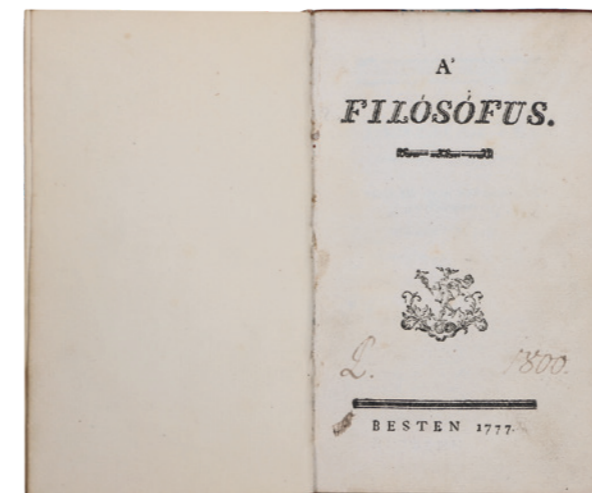
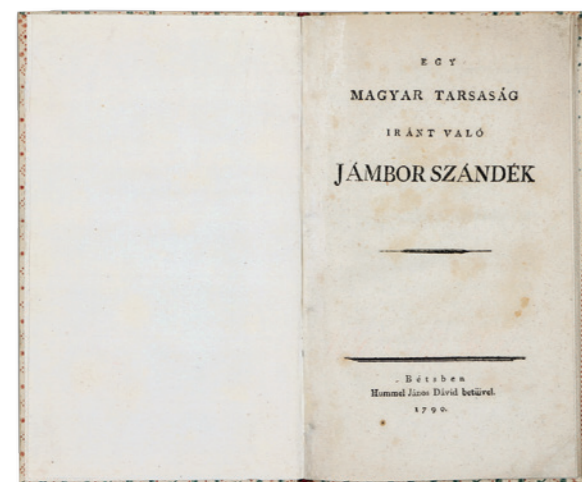
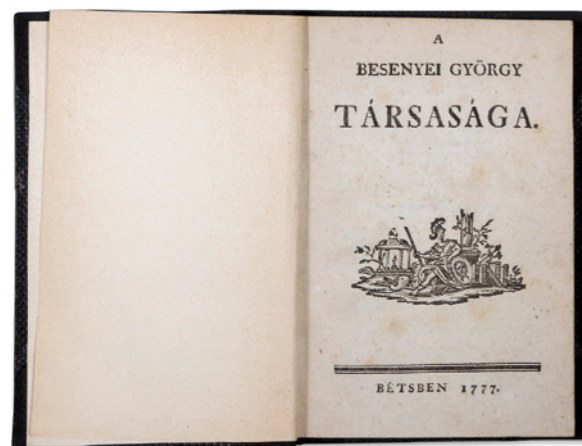
46p. Első kiadás.

A magyar felvilágosodás egyik programadó írása. Az 1781-ben született röpiratban a szerző hangsúlyozza egy tudományos akadémia létrehozásának szükségességét, kidolgozva annak működési szabályzatát is. Kifejti, hogy a leendő akadémiának a tudomány széles körű terjesztése a feladata. Híressé vált gondolata („Minden nemzet a maga nyelvén lett tudós, de idegenen sohasem”) szellemében a tudományok magyar nyelven való művelése mellett érvel. Tanulmányát Révai Miklós adta ki. Ez volt Bessenyei életében megjelent utolsó írása.

Modern papírkötésben. Az eredeti borító bekötve.

Szüry: 576.

180 000.-

46. BESSENYEI GYÖRGY

A filósófus

Besten[!], 1777. ny. n.

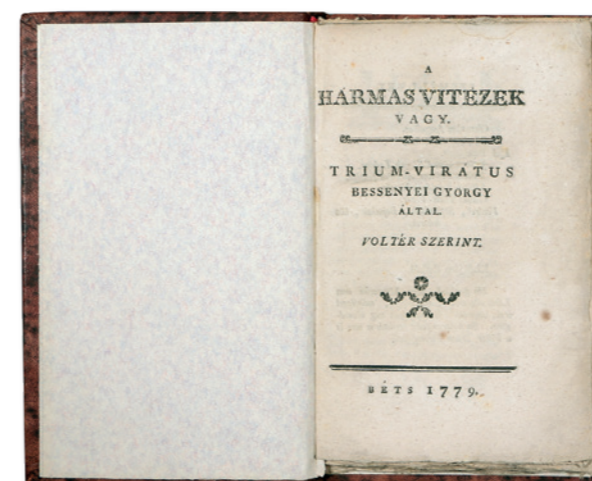
140p. Első kiadás.

Bessenyei egyetlen nyomtatásban megjelent vígjátéka, egyben legmaradandóbb drámai alkotása. Bár a szakirodalomban forrásaként több francia mű szerepel, ezek inkább analógiaként említhetők. A darabot az 1790-es években többször is eljátszották. A komédia kereteibe helyezett, mély filozófiai és erkölcsi kérdéseket feszegető írás a korai felvilágosodás kedvelt műfaja volt Európa-szerte. Az egyik szereplő, Pontyi alakján keresztül a műveletlen, maradi nemesség kritikája is megjelenik a darabban. Bessenyei minden munkája ritka, kötetünk sem kivétel, az impresszummal ellátott változat utoljára 2015-ben szerepelt árverésen.

Álbordázott későbbi félbőr-kötésben, aranyozott gerinccel, festett pávaszemes előlapokkal. Az első kötéstábla, illetve a gerinc felső része hiányzik. Rendkívül ritka!

Makkai-Horváth: 301.; Szüry: 579.

300 000.-

47. BESSENYEI GYÖRGY [FORD.]

A hármas vitézek vagy. Triumvirátus -- által. Voltér szerint.

Béts, 1779. ny. n.

112p. Első kiadás

François Voltaire Le triumvirat című munkája után készült, de nem szó szerinti fordítás. Bessenyei maga írja: „Ha gondolod, hogy magyarba nem lehet elég erővel, méltósággal, mélységgel írni, végy időt e kis munkának megolvasására. Ez a darab pedig fordítás is, nem is Voltaire Triumvirátusából.”

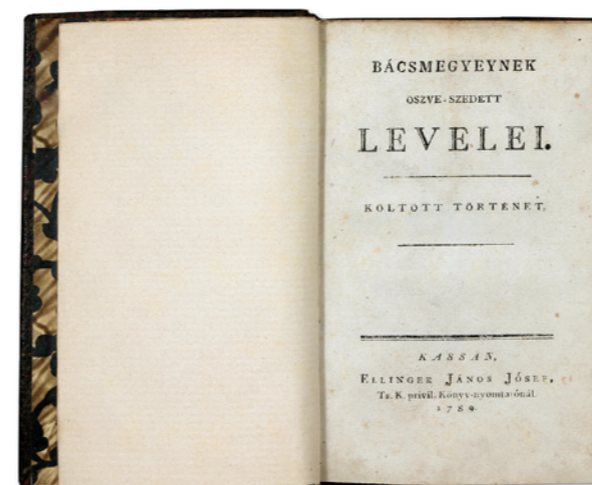
Körülvágatlan lapszékkel, remek példány.

Poss.: Borda Lajos 1978.

XX. századi bibliofil bőrkötésben, vaknyomásos táblákkal és bordázott gerinccel. Védődobozban.

Szüry: 5091.

200 000.-

48. [KAZINCZY FERENC]

Bácsmegyeynek öszve-szedett levelei. Költött történet.

Kassa, 1789. Ellinger ny.

[16] + 264p. Első kiadás.

A mű Albrecht Christoph Kayser: „Adolf's gesammelte Briefe” című munkájának – a cselekményt a magyar viszonyokra átdolgozott – fordítása.

Poss.: „Gilitzke Sándor Tulajdona”

XX. század elején készült bibliofil maroquin-bőrkötésben, bordázott gerinccel, festett előzéklapokkal. Két címignettával. Szalattai és Weichner könyvkötészete, Budapest. A kötéstáblák enyhén kopottak.

Szüry: 2382.

150 000.-

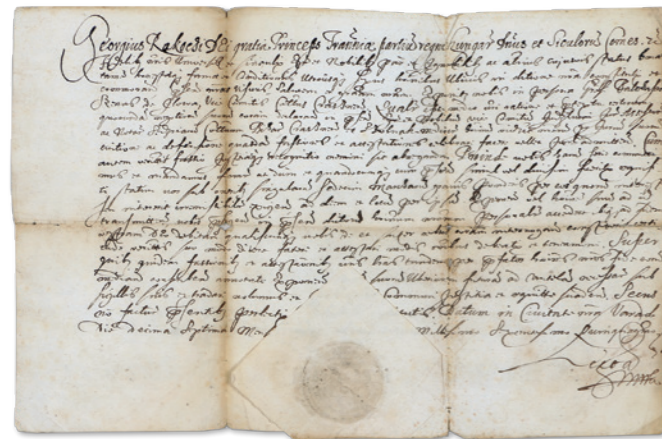
Történelmi kéziratok, oklevelek

49. XVII. SZÁZAD ELEJI CÍMERGYŰJTEMÉNY

Tizenkét lapból álló címergyűjtemény a XVII. század elejéről. Minden egyes címerhez ajánlás tartozik, így szinte biztosan egy egykori album amicorum, vagyis baráti bejegyzéseket tartalmazó emlékkönyv töredékéről van szó. Az ajánlások egy része datált, a legkorábbi 1603-ból, míg a legkésőbbi 1615-ből való, ez tehát hozzávetőlegesen megadja a datálatlan darabok időkorét is. Mindegyik bejegyzés címzettje Johann Wilhelm von Königsegg (?–1663), aki később a birodalmi kamarai törvényszék (Reichskammergericht) elnöke volt, alakja egyébként ismeretlenségbe burkolódik. A bejegyzések között megtaláljuk unokatestvére, Berthold von Königsegg-Rothenfels (1593–1663) kölni kanonok ajánlását is, magyar szempontból viszont sokkal figyelemreméltóbb Pálffy (III.) Miklós (1599–1621) bejegyzése. A Győr visszafoglalásáról elhíresült Pálffy (II.) Miklós harmadik fia apjánál és testvéreinél jóval kevésbé ismert, ami annak is betudható, hogy hozzájuk képest jóval rövidebb élet adatott neki. Nyolc évesen, 1607-ben megkapta a pozsonyi prépostságot, és noha 1615-ben a megüresedett esztergomi érseki szék komoly várományosának számított, részben kiskorúsága miatt a tisztségbe végül Pázmány Pétert nevezték ki. Alig néhány évvel később, 1621-ben halt meg a Bethlen Gábor elleni harcokban, amelyek során bátyja, Pálffy (II.) István is fogságba esett. Papír, festett címerképekkel (több mester munkája), latin és német nyelven vegyesen, cca. 9,5x15 cm.

250 000.-

50. II. RÁKÓCZI GYÖRGY PARANCSLEVELE

Várad, 1651. május 17.
II. Rákóczi György erdélyi fejedelem Váradon, 1651. május 17-én kelt parancslevelében meghagyja, hogy ilosvai Szénás Boldizsár krasznai alispán saját igaza és jogai védelmében Bihar, Kraszna és Közép-Szolnok megyék alispánjai, szolgabírái, esküdtjei és jegyzői jelenlétében tanúvallatásokat végeztethessen. Papír, hajtott, latin nyelven, II. Rákóczi György aláírásával, papírfelzetes rányomott viaszpecséttel.

120 000.-

51. III. FERDINÁND NEMESSÉG- ÉS CÍMERADOMÁNYA

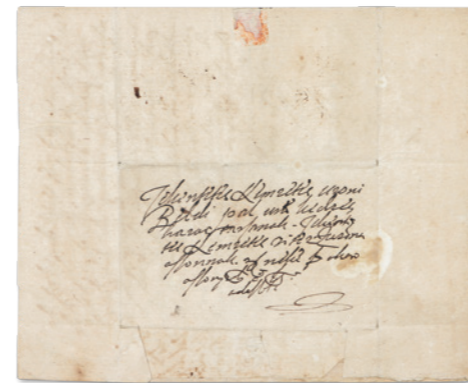
Bécs, 1651.
III. Ferdinánd magyar nemességet és címert adományoz Lázár Mártonnak és feleségének, Illics Ilonának, valamint fiaiknak: Istvánnak és feleségének, Veres Orsolyának, Lőrincnek és feleségének, Vas Katalinnak, továbbá Pálnak, Mátyásnak és Jánosnak. A szöveg leírja az adományozott címet: kék pajzson a pajzstalpban zöld hármashalom, amelyen természetes színű daru áll, felemelt bal lábában követ (az éberség szimbólumát) tartva. A pajzs mindkét felső sarkában egy-egy hatágú arany csillag. A pajzs felett gyöngyös koronával díszített sisak, amelyből kék-arany, illetve vörös-ezüst színű sisaktakarók futnak le (az ezüst máz mára megfeketedett). A címeradomány eddig csak egy XVIII. századi nemességvizsgálati jegyzőkönyvből volt ismert. Az oklevél további érdekessége, hogy a napi keltezés – feltehetőleg az írnok figyelmetlenségéből – lemaradt. Mivel az oklevelet nem jegyeztették be a Királyi Könyvekbe, csak annyit tudunk biztosan, hogy az adomány 1651-ben kelt Bécsben. Kihirdetési záradéknak nincsen nyoma, noha tudjuk, hogy Heves vármegye nemesi közgyűlésén kihirdették 1652. február 9-én. Pergamen, hajtott, foltos, kissé vetemedett, egy helyütt az oklevelet minimálisan érintő sérüléssel. Az első négy sor, valamint az adományosok nevei aranyozottak, továbbá az első két sor humanistica capitalis-szal írva. III. Ferdinánd aláírásával, Szelepcsényi György kancellár, választott nyitrai püspök és Ruttkay András királyi titkár ellenjegyzésével. Az oklevélről leszakadt sárga-kék sodraton viasztokban függőpecsét maradványa.

350 000.-

52. NEMES JÁNOS LEVELE VITÉZ ZSUSZANNÁHOZ, UZONI BÉLDI PÁL FELESÉGÉHEZ

1676. május 24.
Nemes János (1630 k.–1688) fejedelmi tanácsos, politikus levele Béli Pál generális feleségéhez, bikali Vitéz Zsuzsannához. A levél írásának idején, 1676. május 24-én Béli már Apafi fogságában volt, amint arra a megszólítás is utal. Nemes tájékoztatja az asszonyt a folyamatban lévő ügyekről: követek érkezéséről, és hogy átadta Béli úr üzeneteit. Biztosítja továbbá arról is, hogy amint teheti, meglátogatja, erre az egyéb teendői miatt nem volt ideje. Naplójának bejegyzései alapján Nemes János utoljára május 8-án járt Vitéz Zsuzsannánál, amikor is „mentünk Mikes Kelemen urammal együtt Uzonba Béli úr asszonyomat látni”, ahol Nemes felesége is jelen volt. Vitéz Zsuzsanna korának kiemelkedő személyisége volt, akit azonban férje gyakori távolléte és politikai ambíciói tettek azzá, részben kényszerűségből. Még a Béli-szimpatizáns emlékiró, Cserei Mihály is ambivalensen viszonyul hozzá, noha elismeri rátermettségét. A kortársak megítélése a sorozatos „normasértések” miatt (beleszólt a politikába, gyermekeit rokonainál neveltette) még ennél is szigorúbb volt: élete vége felé még boszorkánysággal is megvádolták. Vitéz Zsuzsanna végül Szamosújvárott, börtönben halt meg, férje az isztambuli Héttorony foglyaként nem sokkal élte túl. Papír, külzetén címmel, sérült, papírfelzet, gyűrűspecsét nyomával. Korábban szerepelt már árverésen (Honterus 189/54. sz. tétel, 2003. február 22.), tévesen „Német” Jánusként azonosítva a levélíró.

120 000.-

53. DÁNIEL ISTVÁN LEVELE APAFI MIHÁLYNAK

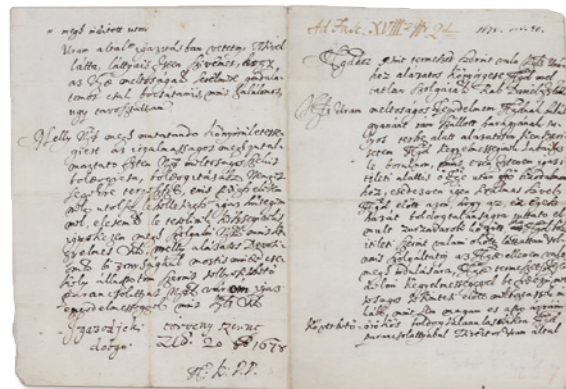
1678. október 20.
 Vargyasi Dániel István (1639–1688) főkirálybíró magyar nyelvű levele I. Apafi Mihály erdélyi fejedelemhez, mint „természet szerént való Kegyelmes Urához”. Az 1678. október 20-án kelt levelében a politikai fogoly Dániel esedezve kéri Apafit, hogy ha valamivel kivívta volna a fejedelem haragját „ez egész hazát boldogtalanságra juttató elmúlt zürzavarok között”, bocsásson meg neki, és ne rendeljen el vizsgálatot ellene, hiszen a fejedelem „sérelmére gondolatomot csak bocsátaniis, mint halálomot, úgy távoztattam”. Dániel Istvánt Béli Pál mozgalmában való részvételéért perelték be és ítélték el hűtlenség vádjával 1678. október 1-én, Gyulafehérvárott. Noha Apafi még ugyanezen év februárjában kezességet vállalt Dániel Istvánért, és megbocsátott neki, az ítélet, valamint jelen levélre feljegyzett, válasznak szánt döntése mégis arról árulkodik, hogy meggondolta magát: „Igazodjék törvény szerént dolga” – szolt a verdikt. Dévai fogságából Dániel több levelet írt anyjának és másoknak is, hogy járjanak közben szabadulása érdekében, ez végül csak nagysokára sikerült, több kezes által összeadott tízezer aranyforint ellenében. A levél szövege megjelent a vargyasi Dániel-család okmánytárában (Vajda Emil: A Vargyasi Daniel család közpályán és a magánéletben. Bp., 1894. 330–331. p.) Papír, magyar nyelven, négy lap, két beírt oldal.

180 000.-

54. APAFI MIHÁLY CÍMERADOMÁNYA

Fogaras, 1683. április 19.
 I. Apafi Mihály erdélyi fejedelem címeradománya szentgericei Pető György részére. A Fogarason, 1683. április 19-én kelt adománylevél jelen formájában palimpszeszt, Pető György fia, Gergely nevét ugyanis utólag írták bele az oklevél szövegébe. Ezt világosan mutatja a nagy igyekezettel az oklevél írásképehez igazított, de attól feltűnően különböző, átírt szövegrész, valamint az, hogy a betoldáshoz kellett igazítani az esetragokat is (egyes számról többes számra). Nem tudjuk biztosan, hogy a betoldás mikor keletkezett, valószínűbb, hogy már a marosszéki kihirdetés (Nyáradszereda, 1683. december 1.) után. Jelen oklevelet leszámítva a családról jószerével alig tudunk valamit: Pető György 1697-ben a szentgericei unitárius templom gondnoka volt, aki ekkoriban több birtokrészt is az egyházra hagyott. Az adományozott címer – mint oly sok Apafi-kori címereslevélén – nincs megfestve, helyét üresen hagyták az oklevél elején, amely azonban röviden leírja azt: kék pajzsban kivont kardot tartó emberi kéz, a pajzs felett gyöngyös koronával díszített zárt sisak, amelyből különböző színű sisaktakarók futnak le a pajzs mindkét oldalán. Pergamen, latin nyelven, zöld-sárga-kék-piros sodraton fatokos függőpecséttel. Az oklevél első sora („Nos Michael Apafi”) erősen kopott ecsetarannyal írt humanistica capitalis, az oklevél szövege humanistica cursiva. I. Apafi Mihály aláírásával, Lugosi Ferenc fejedelmi titkár ellenjegyzésével.

800 000.-

55. (AJTAI ISTVÁN) AJTAI, STEPHANUS:

Az Keresztyéni Szent Tudományra való tanítás.
 1687. július 3.
 Az Keresztyéni Szent Tudományra való tanítás. Első Rész. Az Keresztyeni Sz(ent) Tud(omány)r(o)l. Második Rész. Az Sz(ent) Írásrol, es an(na)k méltóságos, és bizonyos voltárol
 A kézirat írását szerzője a szöveg, valamint a kötés tanúsága szerint 1687 júliusában fejezte be, tudomásunk szerint nyomtatásban nem látott napvilágot. Ajtai Istvánról meglehetősen keveset tudunk, 1670-ben szerepel ilyen nevű személy a kolozsvári református kollégium diákjainak névsorában. A mű befejezésére utaló kötetvégi bejegyzésben helymegjelölés is szerepel: „in Sch. Majo. Claud.”. Nem elképzelhetetlen, hogy ez a Kolozsvár megyei Felsőszukkal azonos. Emellett szól Suky László – az unitárius egyház hasonló nevű jötevőjének nagypapja – családi krónikájának egy bejegyzése 1722-ből, miszerint fiát, Suky Pált október 20-án „Sukon Ajtai István uram az udvari papom estve későn keresztelte meg”. Ajtai nevéhez egyetlen nyomtatásban megjelent mű köthető biztonsággal (az irodalomtörténet is csupán ennek révén ismeri), ez pedig Felvinczi György „A jeles Procuratoriának illendő dicséreti” című, 1697-ben Kolozsváron megjelent könyvéhez (RMK I/1502.) írt üdvözlő vers, amelyben felsorolja a Procuratoria szerzőjének munkáit. Korabeli, datált és monogramos pergamenkötésben.

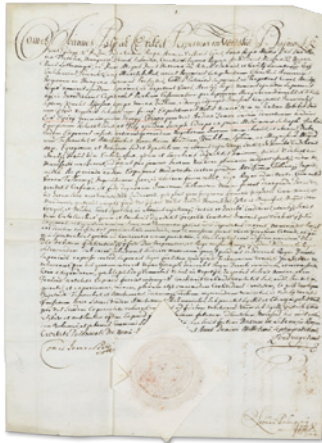
450 000.-

56. KORÁN

cca. XVII–XVIII. század.
 Kisméretű, kéziratos Korán. Szerény, de díszes kivitelezésű, tehát nem diszpeldánynak készült, hanem gyakori használatra szánhatták, nem csupán talizmánként, amint azt a számtalan széljegyzet is tanúsítja. Kis méretéből fakadóan úti példány lehetett. Datálása feltehetőleg a XVII–XVIII. századra tehető. A végig egyenes, szépen formált naskh írás, amellyel a Korán szövegét írták, gyakorlott mester kezére vall. Az első két (részben sérült) diszlap után következő négy lap későbbi (XVIII–XIX. századi) pótlás. A kötet több oldalán kisebb, jellemzően a margókat érintő restaurálás, javítás nyomai láthatók. XVIII. századi velencei rokokó pergamenkötésben. Európai használatára utal a több helyütt (a gerincén, első és utolsó oldalán) olvasható, a kötet tartalmára utaló latin nyelvű bejegyzés.

300 000.-

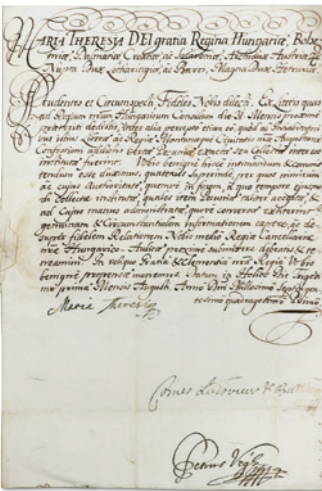

57. PÁLFFY JÁNOS PARANCSLEVELE

1740. Pálffy János (1664–1751) országbíró, későbbi nádor 1740. november 9-én kelt tanúvallató parancslevele Győr vármegyéhez, amelyben elrendeli, hogy folytassanak le vizsgálatot a kétszeresen özvegy Győri Éva és fia, Csapó József ügyében, majd az eredményt jelentsék neki.

Papír, latin nyelven, papírfelzetes viaszpecséttel, Pálffy János aláírásával, Palugyay Lénárd nádori titkár, későbbi aransarkantyús lovag ellenjegyzésével, kültetén több vármegyei tisztviselő feljegyzésével.

100 000.-

58. MÁRIA TERÉZIA PARANCSLEVELE ÚJBÁNYÁNAK

Holics, 1741. augusztus 31. Mária Terézia 1741. augusztus 31-én kelt levele Újbánya (ma: Nová Baňa, Szlovákia) magisztrátusának, amelyben levelükre válaszul utasítja őket, hogy indítsanak vizsgálatot a város által a lakosoktól beszedett adó ügyében, és a vizsgálat eredményét a Magyar Kancellária útján jelentsék neki.

Papír, latin nyelven, Mária Terézia aláírásával, Batthyány Lajos (1696–1765) kancellár, későbbi nádor és Végh Péter (1671–1751) titkár ellenjegyzésével. Kültetén címezzel, papírfelzetes viaszpecséttel.

200 000.-

59. MÁRIA TERÉZIA TÁJÉKOZTATÓ LEVELE ÚJBÁNYÁNAK

Pozsony, 1741. november 3. Mária Terézia 1741. november 3-án kelt levele Újbánya (ma: Nová Baňa, Szlovákia) magisztrátusának, amelyben tájékoztatja őket, hogy a nemrég (október 20-án) lezárult országgyűlés rendelkezett az általános nemesi fölkelésről is (1741. évi LXIII. tc.). Ennek értelmében Újbánya is köteles gyalogosokat kiállítani, valamint meghatározott mennyiségű gabonát beszolgáltatni. Az 1741. évi pozsonyi országgyűlésen hangzott el a magyar rendek részéről az „életünket és vérünket” felkiáltás, amelynek révén a diéta bekerült a magyar történelmi emlékezetbe.

Papír, latin nyelven, Mária Terézia aláírásával, Batthyány Lajos (1696–1765) kancellár, későbbi nádor és Végh Péter (1671–1751) titkár ellenjegyzésével. Kültetén címezzel, papírfelzetes viaszpecséttel. Paszpartuban, üvegezett fakeretben.

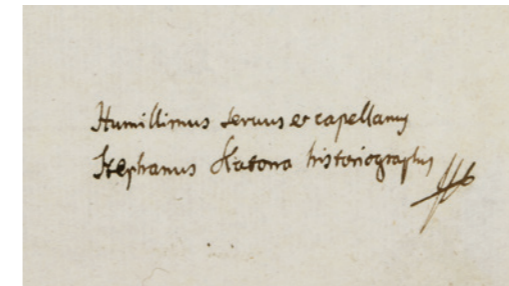
240 000.-

60. MÁRIA TERÉZIA ADOMÁNYLEVELE

Bécs, 1779. január 16. Mária Terézia magyar királynő nemesség- és címeradománya Johann Stegmüller és családja részére. A könyv alakú, német nyelven írt oklevél leírja a címet és külön oldalon hozza a címerfestményt. Pergamen, díszes címlappal és keretdíszes lapokkal, bársonykötésben, zsinóron fémtokos függőpecséttel. Mária Terézia aláírásával és ellenjegyzésekkel. Foltos, erősen restaurálásra szorul.

300 000.-

61. KATONA ISTVÁN LEVELE ESZTERHÁZY KÁROLYNAK

Esztergom, 1786. november 12. Katona István jezsuita pap, történetíró 1786. november 12-én kelt levele mecénásának, Eszterházy Károly egri püspöknek. Levelében Katona röviden említést tesz a politikai cenzúráról, illetve hosszabban foglalkozik a Pozsonyban megjelenő Magyar Hirmondóval. Kárhoztatja a hírlap (amely ekkor barczafalvi Szabó Dávid tanár, nyelvújító szerkesztésében jelent meg) katolikusellenes megjegyzéseit és odaszúrásait, amelyeket három, az október végi, illetve november eleji lapszámból vett idézettel illusztrál – mindhárom idézet az „elegyes hírek” rovatból származik. Jelen levél értékét és jelentőségét nagyban növeli az a körülmény, hogy Katona és Eszterházy levelezéséből csupán alig néhányat ismerünk: egyet még Weber Arthur publikált 1917-ben, nemrég pedig Dóbké Ágnes tett közzé három további. Minden újabb levél felbukkanása tehát nagyban növelheti a történetíró jezsuita és patrónusa kapcsolatára vonatkozó ismereteinket. Papír, két és fél beírt oldal.

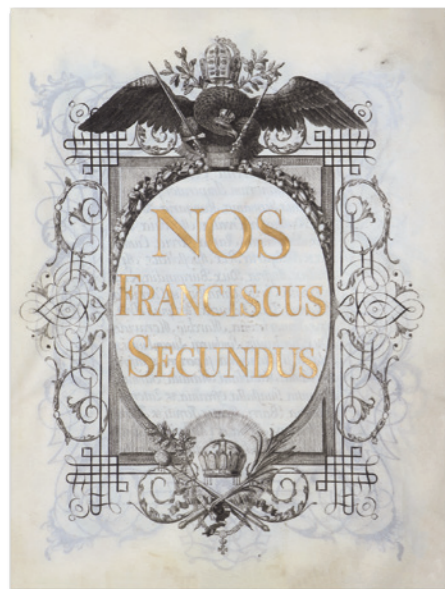
240 000.-

62. KÉT TANÚVALLOMÁS RÁBY MÁTYÁS SZÖKÉSÉRŐL

1786. december 7. Két kézzel írt, magyar nyelvű tanúvallomás Ráby Mátyás szökésének körülményeiről. A dokumentumokban két hajdú, Nagy Pál és Reszler János válaszol a hozzá intézett kérdésekre. Ráby Mátyás Jókai Mórt is megihlető életének egyik mozzanata volt, amikor hamis vádakkal bebörtönözték, azonban a vádak nem tudták bebizonyítani. Az uralkodó a kormányzservek útján sürgette az ügy befejezését, amelyet azonban a vármegye elég sajátos módon oldott meg: decemberben a megyebeliek Rábyt akarata ellenére megszöktették és Bécsbe vitték. A tanúvallomások jól rávilágítanak a különös szöktetés utóéletére. A tisztviselők vizsgálatot rendeltek el az általuk megrendezett szökés felelőseinek megtalálására, természetesen eredménytelenül. A két hajdút is ennek apropóján kérdezték ki december 7-én: Reszler hajdú azelőtt nemrég került a vármegyéhez és személyesen nem is ismerte a foglyot, viszont a személyleírás alapján nem látta őt elmenni, míg a másik hajdú, Nagy Pál pedig „az köhögésiből” tudta, hogy „ott volt akkor Ráby az fogházban”, máskülönben nem látta színét.

160 000.-

63. I. FERENC ADOMÁNYLEVELE

Bécs, 1792. július 26.

I. Ferenc magyar király nemesség- és címeradománya Sörös István selmecbányai sótisztviselő és családja részére. A könyv alakban kiállított oklevél leírja ugyan a címet, de a címerfestmény hiányzik, vagy eleve nem készült (anyaghiányból), vagy az évek során elkallódott.

Pergamen, latin nyelven, bársony kötésben, zsinóron függő fémtokos függőpecséttel. Diszes címlappal és minden oldalon keretdíszel.

I. Ferenc aláírásával, Pálffy Károly főkancellár és Pavich József ellenjegyzésével. A magyar nyelvű kihirdetési záradék szerint az oklevelet egy évvel később, Hont vármegye közgyűlésén hirdették ki.

100 000.-

64. WESSELÉNYI MIKLÓS LEVELE

Pest, 1837. április 18.

Wesselényi Miklós 1837. április 18-án, Pesten kelt levele azonosítatlan címzetthez, „Kedves Barátom!” megszólítással. Kéri a címzettet, hogy nyújtsa be perének anyagát a legközelebbi trencsényi megyegyűlésen. Hozzáteszi: mindezt pusztán a nyilvánosság miatt teszi, és csak azoknak a hatóságoknak küldi meg, akik „ügyét” támogatják.

Ez az ügy Wesselényi nevezetes hűtlenségi pere volt, amely lényegében összekapcsolódott a szólásszabadság kérdésével. Az ügyet Wesselényi 1834 decemberében, Szatmárban elmondott beszéde robbantotta ki. A beszéd nyomán felségsértéssel vádolták meg, majd beperelték, és noha a kormányzat a megindult pert minél hamarabb szeretne volna lezárni, arra csak 1839 elején került sor. A peréről Wesselényi igyekezett tájékoztatni a nyilvánosságot, 1837 februárjától ápriliséig tizenkilenc megyének – köztük Trencsénnek – küldte meg pere teljes anyagát. Részben talán ennek is volt köszönhető, hogy a kormányzat 1837 áprilisától határozottabb politikát igyekezett folytatni, ekkor tartóztatták le Kossuthot is a Törvényhatósági Tudósítások megjelentetéséért és terjesztéséért. Jelen levél tehát ennek az évekig húzódó jelentős – ellenben megosztó – politikai ügynek egy mozzanatára világít rá.

Papír, fél beírt oldal, hajtott, foltos.

A levél szövege:

„Pesten, April 18-án – [1]837

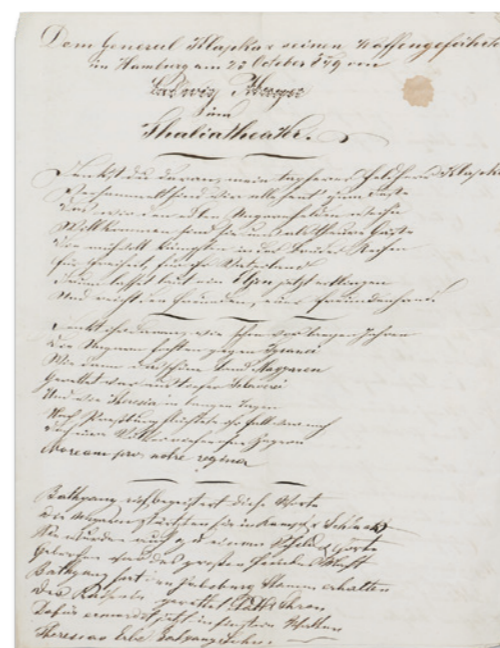
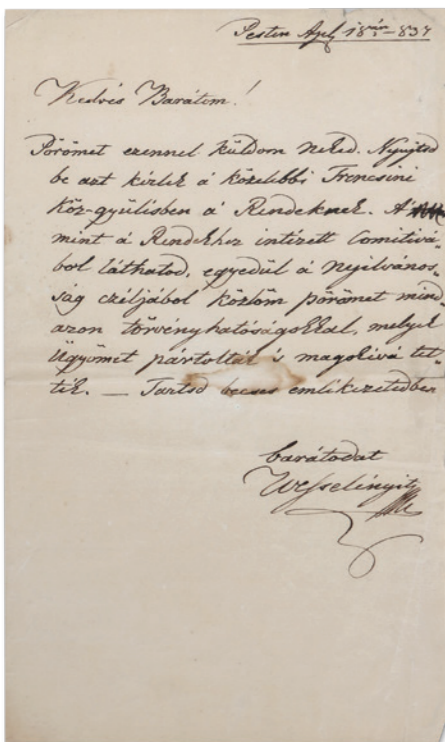
Kedves Barátom!

Pörömet ezennel küldöm Neked. Nyujtsd be azt kérlek a' közelebbi Trencsényi Köz-gyűlésben a' Rendeknek. A' mint a Rendekhez intézett Comitívából láthatod, egyedül a' Nyilvánosság céljából közlöm pörömet mindazon törvényhatóságokkal, melyek Ügyömet pártolták 's magokévá tették. – Tartsd becses emlékezettedben

barátodat

Wesselényit”

240 000.-

65. Klapka Györgyhöz írt üdvözlő vers

Hamburg, 1849. október 23.

Klapka György és fegyvertársai köszöntésére írt, német nyelvű üdvözlő vers kézírata. A költeményt Ludwig Mayer, a hamburgi Thalia Színház neves színésze, Klapka barátja írta és szavalta el 1849. október 23-án. A költemény méltatja Klapka érdemeit a magyar szabadságharcban és a köztársasági eszmét, megemlíti továbbá a forradalom főbb szereplőit és eseményeit: Görgeit, Világost.

Komárom feladása után Klapka október 13-án hagyta el Pozsonyt, majd Boroszló és Berlin érintésével érkezett Hamburgba. A megérkezés pillanatáról érzékletesen ír visszaemlékezéseiben:

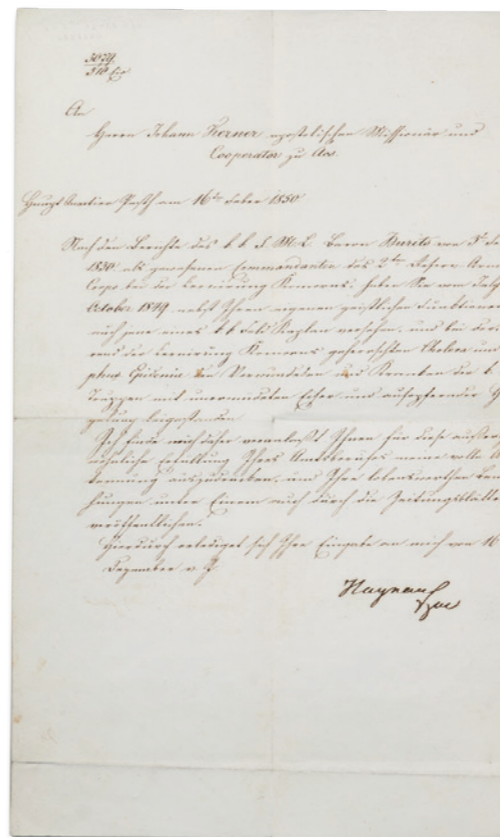
„Nem rendőrök, nem rendőrtisztviselők, de ezekre menő embersereg várt itt reám, szabad nép, mely jöttömről értesülve, örömrivalgással fogadott. Mintha nehéz kő gördült volna le keblemről. Szabadnak érzem ismét magam szabad emberek között; bilincszörgés, vértörvényszék és poroszlók látása nem kínozta többé lelkemet; – mely magasztos érzés, mételyes légkörből újra jobb, tisztább, üdőbb levegőbe juthatni!”

Megemlíti továbbá az ünnepélyes színházi fogadtatást is. Mayer költeménye feltehetőleg itt hangzott el:

„A legzajosabb est a nagy színházi díszelőadás volt. Don Juant játszták. A ház minden zugában tömve volt. Beléptemkor lelkesült üdvözléssel fogadtak, s midőn ama dallamra került a sor, a melynek »Éljen a szabadság« a kezdete, és az énekes nevemet is befonta szövegébe, e pillanatban az üdvözlő határtalan hévvel tört ki s újra meg újra ismétlődött. Tudom, hogy e tüntetés nem nekem, hanem az ügynek szólt, a melynek képviselője valék, a szabadságszeretetek, a mely üldöztetés, börtön és hóhérczek daczára is élt még a német szivekben.”

Papír, hajtott, két lap, három beírt oldal.

150 000.-

66. HAYNAU LEVELE

Pest, 1850. február 16.

Julius Haynau tábornok 1850. február 16-án, Pesten kelt levele Johann Kerner misszionáriusnak és táborigaznokságnak, amelyben Burits János hadosztályparancsnok tájékoztatása nyomán megköszöni Kerner áldozatos munkáját és erőfeszítéseit, amelyeket Komárom előző évi, júliustól októberig tartó ostroma alatt, a sereget tizedelő kolera- és tifuszjárvány közepette tett.

A második világméretű kolerajárvány 1848–49-ben érte el Magyarországot, közeledését a sajtó és a korabeli közvélemény élénk figyelemmel kísérte, nem utolsósorban a tizenhét évvel korábbi első járvány emléke miatt. A betegség gyorsan terjedt nemcsak az országban, hanem az egész kontinensen is. A hazai terjedést jól jelzi Bugát Pál helyzetjelentése 1848 októberéből, amelyet „A cholera megérkezett Buda-Pestre” címmel publikált az „Orvos Társaság”-ban. Noha a magyarországi kolerajárvány elsősorban természetes módon, a főbb szárazföldi és vízi útvonalak mentén terjedt, értelem szerűen a császári és a honvédsereg is ki volt téve a betegségnek, amely a létszám és az összezártság miatt az alakulatokat is tizedelte.

Papír, német nyelven, Haynau aláírásával, egy beírt oldal.

150 000.-

67. KOSSUTH LAJOS LEVELE

Eaton Place, [London], 1851. november 15.

Kossuth Lajos autográf, aláírt levele azonosítatlan címzetthez. Az 1851. november 15-én, nem sokkal Amerikába indulása előtt, Eaton Place-en (Londonban) kelt levelében örömet fejezi ki, hogy a bostoniak és általában Anglia lakossága támogatja ügyét, hogy szívesen fogadta őt, ami egyben Magyarország jövőjének záloga is: „And the reception, with which, as Representative of the Cause of my Country, I have been honored in England, is among the surest heraldings of that future.” Úgy véli, az egyes nemzetek/országok egysége a nemzetközi biztonság és egység előfeltétele is egyben, amely így nem lehet közömbös a „szabad nemzetek” (Free Nations) számára sem. E tekintetben maga mögött érzi Anglia népének támogatását, és meg van győződve arról, hogy Anglia nem fogja engedni még egyszer, hogy egyes államok beleavatkozzanak más országok belügyeibe, amint az a levél írásakor történt Magyarországgal: „the people of England (...) will not again permit, that intervention by stranger states with the internal affairs of other states, to which is now is the present sad, though temporary condition of my own beloved land.”

Papír, másfél beírt oldal, autográf, aláírt, magyar kiscimeres fejléces papíron.

300 000.-

68. KOSSUTH LAJOS AJÁNLÓLEVELE

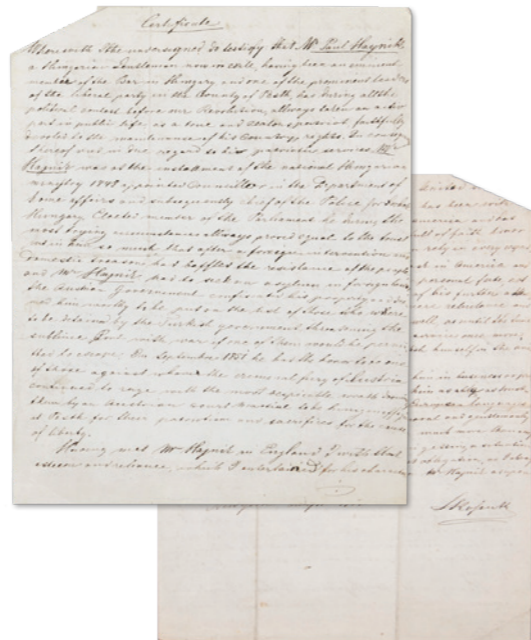
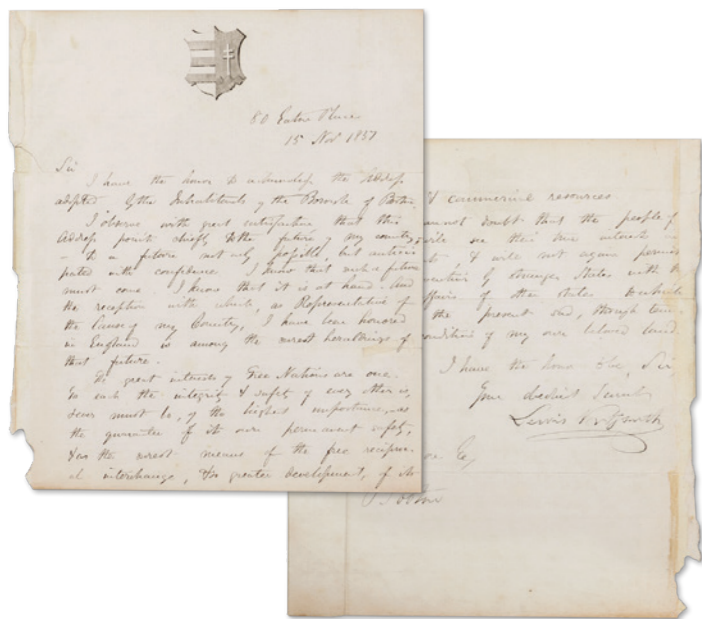
New York, 1852. július 11.

Kossuth 1852. július 11-én kelt, aláírt, nem autográf ajánlólevele Hajnik Pál részére. Hajnik a forradalom előtt aktívan kivette részét Pest megye politikai életében, 1848-ban előbb belügyi tanácsos, majd országos rendőrfőnök lett. A szabadságharc leverése után emigrált, Angliában találkozott Kossuth-tal, akit elkísért amerikai útjára is. 1851-ben távollétében halálra ítélték, és in effigie felakasztották, amiről Kossuth érzékletesen ír ajánlásában, Hajnik előéletét és forradalmi szerepvállalását taglalva: „On September 1851 he had the honor to be one of those against whom the criminal fury of Austria continued to rage with the most despicable wrath, dooming them (ti. a távollétükben elítélteket) by an Austrian court martial to be hung in effigie.”

Az ajánlás néhány nappal azelőtt kelt, hogy Kossuth visszatért volna Angliába. Úgy tűnik, kényszerűségből, saját bizonytalan helyzetét mérlegelve vált meg Hajniktól: „it is with sincere reluctance and deep regret that I now bid him farewell”, noha másfelől Hajnik maga is új életet szándékozott kezdeni a tengerentúlon: „he has taken the intention to establish himself in the United States”. A próbálkozás végül rövid életűnek bizonyult, 1852 végén visszatért Európába. Párizsban letelepedve francia fajborok magyarországi kereskedelmével foglalkozott, míg 1858-ben vissza nem tért Magyarországra. 1861-től ismét politizál: Vác országgyűlési képviselője lett 1864-ben bekövetkezett haláláig.

Papír, két beírt oldal, Kossuth sajátkezű aláírásával

250 000.-

69. DEÁK FERENC NYUGTÁJA A VÖRÖSMARTY-ÁRVÁK MEGSEGÍTÉSÉRE

Pest, 1859. április 12.

Vörösmarty Mihály (1800-1855) halálával az elhunyt költő alakja az egész magyar nép érdeklődésének, sőt ezen túlmenően politikai törekvéseinek középpontjába került. Ennek folyományaként az egész ország megmozdult árvái megsegítésére. Ám a politikus Vörösmartyt holtában is üldözték, még nevének említése is tilos volt; a hivatalosan benyújtott gyűjtés-tervezetet elutasították, s tiltottak mindent szerveződéssel ezzel kapcsolatosan. Deák Ferenc (1803–1876) végül a magánúton fölkeresett irodalompártolók közadakozásából hozta létre az alapot. Ilyen személy lehetett a nyugtában említett Bogdanovics Vilibald képviselő is, aki, a többi irodalompártolóhoz hasonlóan, megkaphatta Deák e tárgyban írt levelét: „Tisztelt Barátom! Elhunyt Vörösmartynk vagyontalan családjának ügyében, csak magán úton lehet segítyezésre felszólítanunk az irodalom barátit. Láng szellemű költőnknek özvegyét és árváit elhagynunk nem lehet. Szent kötelességünk a dicsőültnek halhatatlan érdemeit tetteg is méltánylani, s legalább maradékiban némileg meghálálni. Szíves bizalommal kérem tehát Önt – úgy is mint boldogult barátom árváinak gyámja, – légyen szíves, mind azokat kik baráti 's ismerősi körében, – az elhunytnek érdemeit tisztelve – részvéttel vannak az atyátlan árvák iránt, – és módjuk is van kebles nemes érzelmeinek áldozni, – nevemben, s maga nevében magán úton, nemes lelkű adakozásra felszólítani; – kérje meg őket, hogy segítsék letörlni a derék férfiú árváinak könnyeit, 's leróni a köztartozást mellyel az érdemnek tartozunk. Nem csak készpénzt, hanem kamatozó állampapírosokat – úrbéri kárpótlási kötelezvényeket is hálás köszönettel fogadunk. Aláírási íveket szét nem küldhetek, de a ki más adakozótól pénzt vagy kötelezvényt e célra által vesz, jegyezze vagy jegyeztesse fel az adakozónak nevét, és a mindenkitől átvett összeget, a pénzt ezen följegyzés mellett küldje hozzám Pestre az Angol Királyné című Szállodába) s én az által vettekről részletes megnyugtató adandók. Bizva szíves készségében s erélyes buzgóságában, ismétlem kérésemet. Szívességébe ajánlott vagyok tisztelő barátja Deák Ferencz.”

Autográf kézirat aláírással. 10 koronás bélyeggel. A kis méretű papírlap kartonra van ragasztva. A hajtások mentén és a széleken kisebb szakadások, gyűrődések. A korból fakadó színeződés.

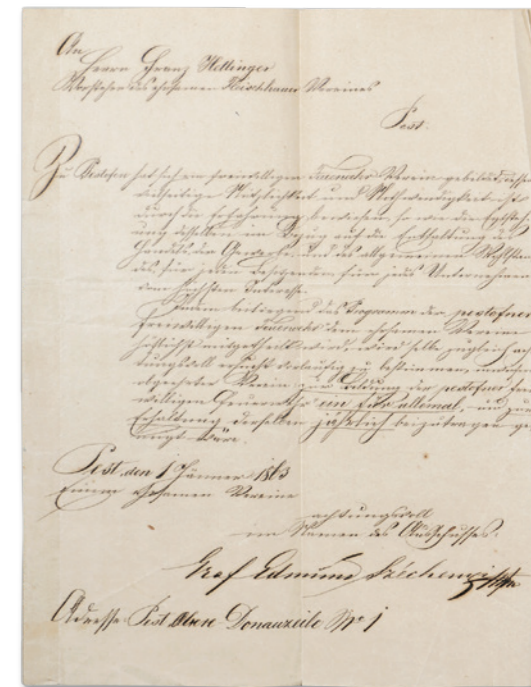
150 000.-

70. SZÉCHENYI ÖDÖN LEVELE

Pest, 1863. január 1.

Széchenyi Ödön levele Franz Hettingernek, a Mészáros Egylet képviselőjének. Az 1863. január 1-jén kelt levelében beszámol a Pesti Önkéntes Tűzoltóegylet megalakulásáról, amelyet elmondása alapján a szükség hívott életre. Széchenyi az 1862. évi londoni világkiállításon ismerkedett meg a modern tűzvédelmi technikákkal, majd hazatérve szervezte meg önkéntes tűzoltóegyletek formájában a modern tűzoltóságot Pozsonyban, illetve Pest-Budán. Évekkel később, 1870-ben érkezett először Isztambulba, ahol felajánlotta szolgálatait a szultánnak, így Széchenyi volt az, aki megszervezte az isztambuli tűzoltóságot, amelynek élete végéig irányítója maradt.

300 000.-

71. A GOLDBERGER-CSALÁD NEMESI OKLEVELE

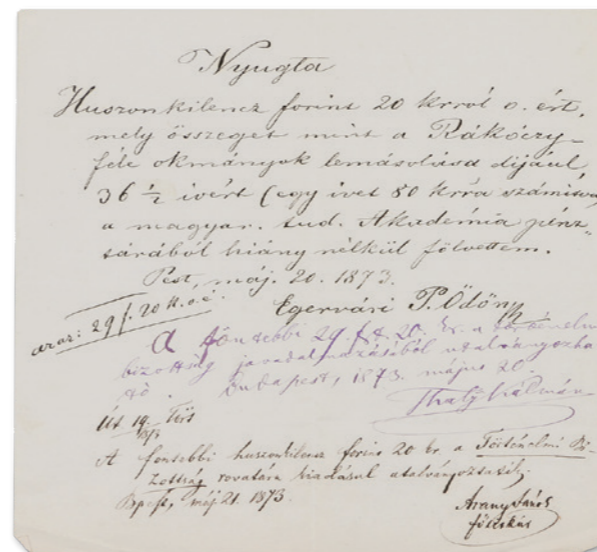
Párizs, 1867. november 1.

Ferenc József magyar király a néhai Goldberger Sámuel özvegye, Adler Erzsébet és családja részére magyar nemességet, a „budai” nemesi előnevet és nemesi címet adományoz. A Goldberger az egyik legismertebb textilgyáros család volt a XIX. századi Magyarországon. Már a század első felében befutottak, az 1848–49-es forradalom és szabadságharc alatt egyenruhát gyártottak a magyar honvédség számára, emiatt a szabadságharc leverése után sarcot kellett fizetniük. Ebben az időben vette át elhunyt férje után a cég igazgatását özvegye, Adler Erzsébet. 1857-ben Budapesten járva Ferenc József meglátogatta a Goldberger-gyárat annak jeléül, hogy megbocsátott a szabadságharc alatt tanúsított magatartásukért. Adler Erzsébet 1861-es visszavonulása után fiai vitték tovább az üzletet. A család legismertebb, egyben utolsó tagja Goldberger Leó volt, aki a század elején nagyban hozzájárult a magyar textilipar modernizálásához. 1944-ben Mauthausenben esett áldozatul a náci holokausztnak.

Az 1869. június 3-án kelt hitelesítési záradék tanúsága szerint jelen dokumentum az 1867. november 1-jén kelt, a Királyi Könyvekbe is bevezetett uralkodói adomány hiteles másolata. A másolatkészítés

oka alighanem Adler Erzsébet azévi halála volt: a dokumentum tehát az elhunyt özvegy valamelyik gyermeke számára készült, míg az eredeti okmány testvérénél maradt. Erre utal az is, hogy nem szimpla másolatról van szó, kivitelezése jóval gazdagabb, mint a legtöbb hasonló dokumentumé: pergamenlapokra írták, díszes kalligráfiával kiemelve a megfelelő részeket (iniciálék, az adományos neve stb.), a lapok közé foglalva az adományozott címet is. A másolatról a záradékon túl egyedül az árulkodik, hogy az uralkodói pecsétet a „pecsét helye („P. H.”) helyettesíti, minden egyébben tehát feltehetőleg hűen követi az eredeti adománylevelet. Az oklevél kiállításához igazodik a kötése is: a vörös bársonykötésbe vont elülső táblát zománc- és kőberakásos rézrátét díszíti. Kissé kopott, zöld bőrkötéses, „Goldberger család nemesi oklevele” feliratos dísztkoban.

600 000.-

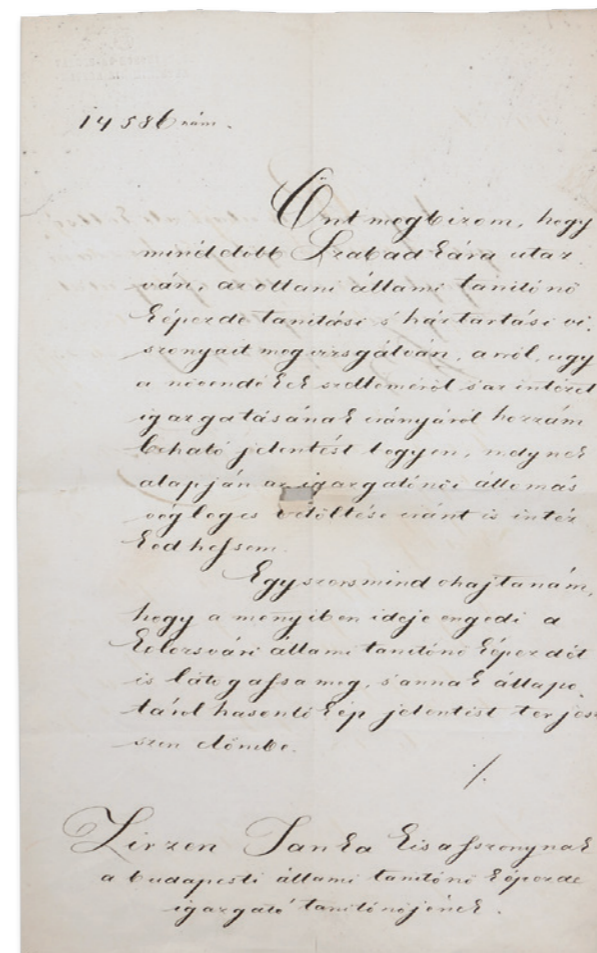
72. ARANY JÁNOS NYUGTÁJA

Budapest, 1873. május 20.

A magyar irodalom jelentős alakjai által 1873 májusában szignált nyugtát a Rákóczy-okmányok lemásolására állították ki „huszonkilencz forint 20 kr. összegben a Magyar Tudományos Akadémia Történelmi Bizottságának javadalmazásából.” A nyugtát kiállító Egervári (Potemkin) Ödön (1823–1895) író, színész, könyvtáros, a Magyar Tudományos Akadémia, majd az Egyetemi Könyvtár tisztviselője, számos témakörben jelentette meg munkáit. Hasonlóképpen a nyugtát másodikként jegyző Thaly Kálmán (1839–1909) költő, író, országgyűlési képviselő megannyi tárgy körben publikált, de legfőbb területe a nyugtában is szereplő Rákóczi és kora. A harmadik aláíró Arany János (1817–1882) író, az MTA titoknok, majd a főtűkari hivatal 1869-es létrehozásától 1877-ig főtűkára – az Akadémia hivatalának szerveágazó ügyei mind az ő kezében futottak össze. Az okmányok másolásának költségeit fedező Történelmi Bizottság, vagy más néven a Magyar Történelmi Társulat, egyike az ország legkorábban alapított tudományos társulatainak.

Kézirat autográf aláírásokkal, egy beírt oldal.

100 000.-

73. TREFORT ÁGOSTON LEVELE ZIRZEN JANKÁHOZ

Budapest, 1875. június 23.

Trefort Ágoston (1819–1888) művelődéspolitikus, vallás- és közoktatásügyi miniszter 1875. június 23-án kelt levelében megbizta Zirzen Jankát, hogy a szabadkai, valamint a kolozsvári Állami Tanítónő Képezde tanítási és háztartási viszonyait vizsgálja meg személyesen s észrevételeiről tegyen jelentést. Zirzen Janka (1824–1904) pedagógus, a magyarországi nőnevelés úttörője, Jászberényben 1846–1849 között már egy kis magán-nevelőintézetet vezetett. Az 1868-as népoktatási törvény elfogadása után az azt benyújtó Eötvös József (1813–1871) kultuszminiszter 1869-ben megbizta Zirzent az újonnan létesítendő pesti tanítónőképző iskola megszervezésével és vezetésével, mely tisztséget az ebből alakult polgári iskolai tanítónőképző intézetnél, a későbbi Erzsébet Nőiskolában is betöltötte 1896-ig, nyugalomba vonulásáig. Trefort 1875-ben külföldi tanulmányútra küldte Zirzent, hogy tapasztalja ki az ipariskolák működését, aki hazatérése után több iskolában is bevezette az iparoktatást. Trefort Zirzen szakmai tapasztalatait és kitűnő szervezőképességét a magyar tanítóképzés jövőjének biztosítására is felhasználta: a miniszter levelében megnevezett szabadkai intézmény élére – Zirzen ajánlására – ily módon kerülhetett Hoffmann Amélie (1844 – 1911). A nőnevelés terén elért érdemeiért 1877-ben Zirzen Janka átvehette a koronás arany érdemkeresztet, a nők számára akkor elérhető legmagasabb kitüntetés (ő volt az első magyar nő, akit állami iskola vezetésével megbiztak).

Autográf kézirat, a Vallás- és Közoktatási Magyar Kir. Miniszter fejleces papírján. A levél szélein apró, a közepén nagyobb szakadás, horizontális és vertikális hajtás nyomai.

80 000.-

74. JEDLIK ÁNYOS FELJEGYZÉSEI

1880 k.

Jedlik Ányos különféle, számításokkal tüzdelte feljegyzései az öt foglalkoztató természettudományos témákban, többek között a jégesőről. Nagyrészt magyar, kisebb részben német nyelven. Összesen 7 db, kis méretű lap, közte 2 db választmányi gyűlési meghívó Jedlik nevére, amelyeket Kubinyi Ágoston, a Magyar Nemzeti Múzeum akkori igazgatója küldött neki.

600 000.-

75. LISZT FERENC LEVELE

Budapest, 1882. február 22.

Liszt Ferenc zeneszerző 1882. február 22-én kelt, kézzel írt, aláírt, német nyelvű levele Reisenauer-Pauly asszonynak, amelyben dicséri annak fiát, Alfredot és megkéri, adja át neki tanácsait. Az említett fiú Alfred Reisenauer (1863–1907) német zongorista, zeneszerző, aki 1874-től 1886-ig, Liszt haláláig a magyar zeneszerző tanítványa volt. A csodagyerek Reisenauer valóban sikeres zongorista lett, többek között egykori mestere darbjait is játszotta, azonban fiatalon, 44 évesen hunyt el egyik turnéján. Liszt sorait nem csupán üres dicsőretnek számhatta, ugyanis korábbi, 1881. január 29-én kelt, szintén Reisenauer asszonynak írt levelében is dicsérte már tanítványát. Jelen levél ugyanakkor a kiadott Liszt-levelezésben nem szerepel.

Papír, egy beírt oldal.

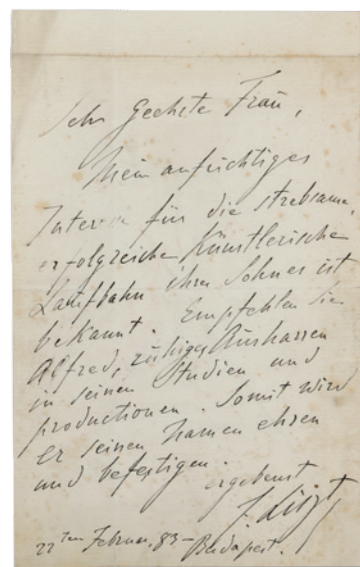
540 000.-

76. A FRADI ELNÖKÉNEK, SPRINGER FERENCNEK A SZÉKESFŐVÁROSI IGAZGATÓSÁGNAK CÍMZETT LEVELE

Dr. Springer Ferenc (1863–1920) ügyvéd, politikus a Fővárosi Vízműveknek címzett, 1911. június 21-én kelt levelében arról tájékoztatja az illetékes felet, hogy a Ferencvárosi Torna Club Üllői úti sporttelepére az „Üllői útról beágazó vízvezetési összekötő csövek hálózatait egymással összekötni nem fogjuk; – arra az esetre pedig, ha összekötnének, az ebből esetleg eredő károkért teljes anyagi felelősséget vállalunk.” A hazánkban a XIX. század végétől ismert labdarúgás hamar nagy népszerűsége tette szert. A Ferencvárosban élő fiatalokat is gyorsan rabul ejtette az új játék, s a „Tizenegyek bandája” néven ismert Mester utcai gyerekek csoportjai mecénás után néztek, hogy klubba szerveződhessenek. Ez Ferencváros jómódú polgárainak összefogása révén sikerült: elsőként Gróf József pékmester állt a terv mellé, aki meggyőzte a Ferencvárosi Polgári Kör tagjainak többségét, hogy ügyüknek a kerület egyik legnagyobb tekintélyét, Springer Ferencet nyerjék meg. Így alakult meg 1899. április 15-én az FTC, azaz a Fradi. Az alakuló közgyűlésen megválasztott elnök Springer Ferenc lett, aki fontos szerepet játszott az Üllői úti sporttelep létrehozásában, majd a Magyar Labdarúgó Szövetség megalakításában is.

Kézirat, Springer Jenő autográf aláírásával. A Ferencvárosi Torna Club fejleces papírján. A levélen apróbb szakadások, illetve pár barna folt látható.

100 000.-

77. 150 DOKUMENTUM ÉS TERVRAJZ A JULIUS MEINL VÁLLALAT JOGIRATAIBÓL

41 nagyméretű tervrajz + 127 dokumentum

A Julius Meinl vállalat már a II. világháború előtt boltokat és élelmiszeripari cégeket működtetett hazánkban: elsőként tört be a magyar piacra a külföldi élelmiszerkereskedelmi cégek közül. Meinl Gyula neve egyet jelentett a bécsi kávé meghonosításával. Budapesten az első, Dandár utcai kávépörkölő 1910-ben nyitott, majd egyre több kávémeréssel voltak jelen a fővárosban.

Tételünk a Julius Meinl vállalat 150 dokumentumát foglalja magába az 1890-es évek elejétől kezdve egészen az 1950-es évekig. Pár hivatalos, főképp autográf levelet leszámítva az iratok többsége kézzel írt, I. Julius Meinl, illetve leszármazottainak (elsősorban fiának, II. Julius) és megbízottjaik aláírásával ellátott adás-vételi, közgyűlési, járásbírósi dokumentum, illetve bérleti szerződés, nyugta, kötelezvény, meghatalmazó dokumentum telkekről, kávézónák használat, illetve bérbeadott magánlakásokról, főképp Bécs különböző kerületeiben, így például Dornbachban, illetve számos más magyar, osztrák, cseh (Prága, Brno), lengyel (Krakkó) és olasz (Trieszt) városban. A dokumentumok másik részét kávézók, lakások tervrajzai, földhivatali papírmunka és a vállalat által bérelt/bérbeadott parcellák alaprajzai teszik ki. A cég fent említett magyarországi jelenlétével kapcsolatos iratokat is találunk: szabadkai bérleti szerződéseket, egy budapesti házirendet (1908), illetve egy kéziratos 1910-es jegyzéket a magyarországi fióktelepekről. Színes, helytörténeti szempontból is érdekes anyag.

A cégalapító I. Julius Meinl 1824-ben született Bohémiában, a szász határ közelében, egy Graslitz nevű kis faluban. 1862-ben a tőzsdei fellendülés előnyeit meglovagolva Bécs Fleischmarkt-negyedében nyitotta meg első üzletét. Elsősorban nyerskávét és teát, emellett fűszereket, rizst és cukrot árult. Az üzlet nehezen akart elindulni egészen az 1890-es évekig, azonban a „nagyüzemileg” pörkölt kávé árusításával olyan nagy sikert aratott, hogy 1891-ben a kereslet kielégítésére Bécsben pörkölőgyárat hozott létre. Itt később kakaót és csokoládét is gyártottak. 1899-ben a Fleischmarkt 7. szám alatt I. Julius immár saját házában nyitotta meg az első „igazi” Meinl boltot. 1892-ben az alapító átadta az üzletet fiának, II. Julius Meinlnek. Az első világháború kitörése előtt a cég a Monarchia legnagyobb üzlethálózata volt, Lemberg-től Triesztig 115 bolttal, hat kávépörkölő üzemmel – Prágában és Budapesten is –, saját londoni importirodával. Az első világháborúban a cég nagyszerűen gyarapodott. II. Julius – apja akarata ellenére – a bolthálózatot már a századfordulón kiterjesztette a külvárosokra és vidékre is. Erről tanúskodik a tételünkben számos jogirat és bérlettel kapcsolatos dokumentum. 1912-ben a cég székházát átköltöztetik Bécs 16. kerületébe, ahol ma is megtalálható – az utca ma Julius Meinl Gasse-ként szerepel a térképeken. 1928-ra a cégnek 353 üzlete van a Monarchia területén, s a korabeli feljegyzések szerint a Meinl-boltok mindenütt azonos arculattal bírtak; ugyanaz a kép fogadta a betérőt Bécsben, Kassán, Zágrábban, Budapesten.

A történelem azonban, mint sokszor most is közbeszólt: a nemzetiszocialisták heves ellenfeleként III. Julius Meinl és családja 1938-ban kénytelen volt Angliába emigrálni. A hitleri annexió után – II. Julius minden erőfeszítése ellenére – a Meinl AG 1941-ben nemzetiszocialista irányítás alá került, Meinlt félreállították a vezetésből, a céget elsősorban élelembeszállítóvá degradálták, központjában a Gestapo saját őrszobát rendezett be. Az üzletmenet újbóli elindítására egészen 1947-ig kellett várni, az igazi újratekészt Bécsben, 1950-ben III. Juliuszal a Graben 19 szám alatt található üzlet megnyitása jelentette, amely a mai napig prémium termékekkel várja vevőit.

1 000 000.-

78. IV. KÁROLY OKLEVELE NÉVVÁLTOZTATÁSRÓL

Bécs, 1918. április 5.

[4]p. + 1 géppel írott lap.

IV. Károly autográf aláírásával ellátott magyar nyelvű névváltoztatási oklevél a kiskorú Zilahi Kiss Miklós, id. Zilahi Kiss Miklós, gyógyszerész fia számára, aki az oklevélbe foglaltak szerint mostantól a Dombrádi Nagy László nevet fogja viselni.

Kelt: 1918. április 5. A királyi könyvbe beiktattott: 1918. április 13-án.

4 tussal írt oldal, a végén IV. Károly és gróf Zichy Aladár autográf aláírásával. Az utolsó oldalon a királyi könyvbe való beiktatásának bejegyzése, a királyi tanácsos, Ulrich Mihály aláírásával.

Hozzá: egy géppel írt levél id. Zilahi Kiss Miklósnak Budapest főpolgármesterétől, Bárczy Istvántól, autográf aláírásával, amelyben a névváltoztatás jóváhagyásáról és további teendőiről értesíti.

Füzve, egészségazon-kötésben. Királyi pecséttel. Sérült védődobozban.

250 000.-

79. STEIN AURÉL LEVELE

Stein Aurél 1923. augusztus 3-án, a Mohand Marg havasán kelt levele azonosítatlan címzetthez, „Igen tisztelt Uram!” megszólítással. Megköszöni a címzett korábbi sorait és örül, hogy tetszett neki a legújabb útleírása, amelyet barátja, Halász Gyula fordított – alighanem a Stein harmadik útját összefoglaló, „Indiából Kínába” című kötetről van szó, amely 1923-ban jelent meg. Reményét fejezi ki továbbá, hogy még egyszer tud felfedezőutat vezetni, de a háború sok mindent megváltoztatott.

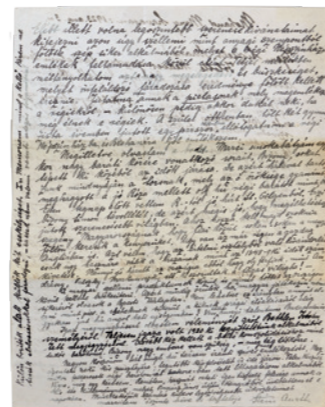
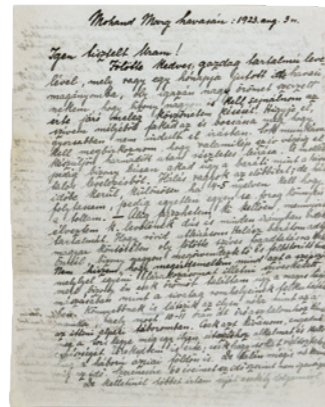
Fiatalkori emlékeit felelevenítve megköszöni továbbá, hogy a címzett beszámolt budapesti színháztörténeti törekvéseiről. A családi ügyek kapcsán szót ejt a világháború után megváltozott helyzetről is: „Ahhoz hozzá kell majd szoknia szegény Magyarországnak, hogy fiai közül sokan-sokan a messze földön keresik a kenyérüket. Úgy van az már régen a gazdag Angliában is.” Ugyanakkor – mai szemmel meglepő érveléssel – úgy véli, hogy „az értelmi osztályból való kivándorlás csak nagy hasznára válik a hazának, mint az 1848-9ki idők számkivetése. Mennyi jó hárult az országra abból, hogy oly férfiak, mint az Andrássy, Pulszky, Markusovszky stb. kiszorultak a tágas világba!”

Végül visszautal a címzett jellemzésére Bethlen Istvánról, amelyet egy korábbi, 1920. évi találkozásukkor tett, és elismeri, hogy „erősebb kéz kellett a belső konszolidációhoz, mint tudós barátomé” – utalva Teleki Pálra, akit Bethlen 1921-ben váltott a kormányfői székben.

Stein csatolt a levélhez egy 1923 februárjában készült fotót is, amelyen segítőtje, Lal Singh látható Stein kutyájával, (IV.) Dash-sel, aki 1921–25 között volt a felfedező négy lábú kísérője.

A címzett kétségkívül Stein régi barátja volt, erre utal a levélben is, de ezt jelzi, hogy unokaöccse és magyarországi kapcsolattartója, Pongrácz János útján küldött a címzettnek és feleségének egy csomag teát. A rövid, de annál tartalmasabb levélben olvasható számos információmorzsa, különösen a színházi utalások alapján elképzelhető, hogy a levél címzettje Verő György (szül. Hauer Hugó 1857–1941) zeneszerző, szindarabíró, aki nem sokkal később, 1925-26-ban két kötetet is megjelentetett a Népszínházról, illetve Blaha Lujzáról. Papír, két beírt oldal, a hajtások mentén kisebb sérülésekkel, hozzá 1 db kisméretű fotó, hátulján feliratozva.

160 000.-

80. GÖMBÖS GYULA KITÜNTETÉSI ELŐTERJESZTÉSE RADICH ELEMÉR SZÁMÁRA

„Magyarország Főméltóságú Kormányzója Budapesten [1933.] július hó 18. napján kelt legfelsőbb elhatározásával előterjesztésemre Önnek a Balaton vizéből kimentett négy embernek megmentésénél tanúsított önfeláldozó, bátor magatartásáért a Magyar Bronz Érdemérmel méltóztatott adományozni. Erről Önt örvendetes tudomásul ezennel értesítem.” A politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális eseményekről hírt adó budapesti politikai napilap, a Friss Ujság (1896-1944) 1931-ben címlapon hozza a megrendítő hírt „A hullámzó Balaton tetején...” címmel: „A Balatonon pillanatok alatt támad a vihar, amely fenekétől felkorbácsolja a magyar tengert. [...] Szeptember 5-én, szombaton is verőfényes napsütés köszöntött a Balatonra, amely Gyenesdiásnál sok vitorlázót csalt ki a vízre. A kedvező délnyugati szél pillanatok alatt orkánná változott és a Lippay dr. budapesti ezredorvos vitorlását, amelyben felesége, Kehrner karnagy és egy diák ültek, mint a dióhéjat dobta fel és borította ki. A vitorlás a parttól mintegy másfél kilométerre volt és a társaság tagjai végső erejükkel kapaszkodtak a felborult csónak bordáihoz. A gyenesdiási fürdőtelepen tartózkodó Tirczka Loránd Ganz gyári főmérnök, ifj. Tirczka Károly okl. gazda, jogszigorló és Radich Elemér festőművész tanár, nem törődve az életveszedelemmel és a tomboló viharral, életük kockázatásával kiveztek csónakukon, hogy kimentsék a fuldoklókat. Hosszas küzdelem után sikerült elérni a habokban vergődő és a kimerültségtől elalélt társaságot.” A hősiességéért maga a Magyar Királyság miniszterelnöke, Gömbös Gyula (1883–1936) adományozta az érdemérmel a szereplőknek, köztük Radich Elemér festőművésznek.

Gépirat, autográf aláírással. A Magyar Királyi Miniszterelnökség levélpapírján, a Magyar Királyi Miniszterelnök papírfelzetes viaszpecsétjével.

(Friss Ujság, 1931. szeptember 8., 38. évfolyam, 203. szám)

100 000.-

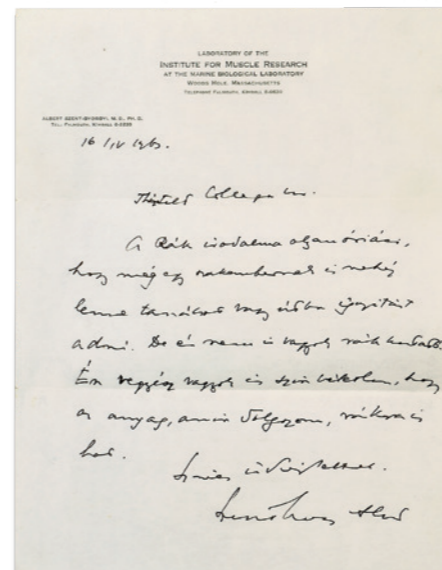
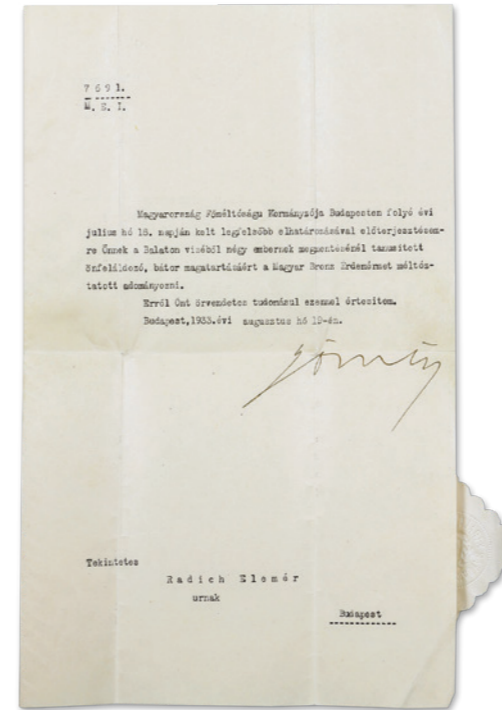
81. SZENT-GYÖRGYI ALBERT LEVELE

1963.

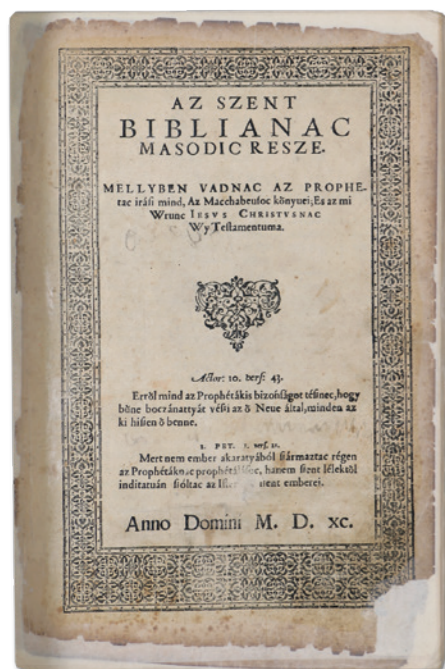
Szent-Györgyi Albert (1893–1986) Nobel-díjas orvos, biokémikus kézzel írt, aláírt magyar nyelvű levele azonosítatlan címzettnek, „Tisztelt Collega Úr” megszólítással. Az azonosítatlan kolléga a rákkal kapcsolatban kért tanácsot, de Szent-Györgyi szabadkozik, hogy a rák szakirodalma annyira kiterjedt, hogy „még szakembernek is nehéz lenne tanácsot vagy útbaigazítást adni”, ráadásul ő még csak nem is szakember ezen a téren, hanem vegyész, és pusztán „véletlen, hogy az anyag, amin dolgozom, a rákra is hat”. Itt feltehetőleg arra a kutatására utal, amely két, a csecsemőmirigyből kivont anyagra irányult, és amelyről eredményt vártak a rákkutatásban (ezzel a kutatással végül eredménytelenség miatt sokévnnyi munka után fel kellett hagynia). A levél tragikus mellézköngéje, hogy Szent-Györgyi második felesége néhány hónappal később, július 13-án hunyt el mellrákban.

A „Laboratory of the Institute for Muscle Research” fejléces levélpapírján.

200 000.-

Biblia kiadások

82. SZENT BIBLIA

Visolban, 1590. Nyomtattatott Mantskovit Balint által.

[8] + 686 + [1] + 275 + 232 [recte 236]lev.

Szent Biblia, az az Istennek O es Wy testamentumanac prophétac es apostoloc által meg iratott szent könyuei. Magyar nyelvű fordított egészlen és wijonnan Az Istennek Magyar országban való Anya szent Egyházának épülésére Visolban, 1590. Nyomtattatott Mantskovit Balint által.

Példányunk szinte kizárólag az Ószövetséget tartalmazza. Hiányzik az első nyolc számozatlan levél és az első ószövetségi rész első negyvenhárom levele. A 44. levélnek csak kis része maradt fenn, a 45. levél hiányzik, a 46. levél szintén erősen szöveghiányos. Hiányoznak még az 51-52. és az 55-56. levelek. Az 536. levélen komoly szöveghiány, az utána következő két levél (mindkettő 537. számozással) hiányzik. A második ószövetségi rész címlapja tévesen az Újszövetség címlapjaként van bekötve, az Újszövetség címlapja hiányzik. Az Újszövetség nagyrészt hiányzik, a 236 levélből csak az első 20 levél található meg példányunkban, a 20. levélen kis szöveghiánnyal.

A Károli-féle fordítás többé-kevésbé átdolgozott kiadásai évszázadokon keresztül a legolvasottabb magyar könyvek közé tartoztak, és a magyar nyelv alakulásában is igen jelentős szerepet játszottak. A magyar nyelvű Szentírás iránti igény már jóval a reformáció elterjedése előtt jelentkezett. 1436 és 1439 között készült

az ún. huszita-Biblia, amely elveszett, de három kódexünk is őriz belőle töredékeket. Károli – eredeti nevén Radicsics Gáspár (c.1529-1591) – Nagykárolyban született. Brassóban, majd Wittenbergben, a reformáció fellegvárában tanult. Ifjúkorától foglalkoztatta a bibliafordítás kérdése, gönci beiktatására készített „Két könyv”-ben (1563) már több Szentírás-részletet közölt saját fordításában. 1563-tól haláláig Göncön működött lelkészként, itt fordította le a teljes Szentírást. A szöveg nyelvészeti elemzése alapján legalább három segítőtársa volt, de az Újtestamentumot valószínűleg teljesen egyedül fordította. E segítőik személye ismeretlen, de Thúri Mátyás abaújszántói, valamint Paksi Cormaeus Mihály szépsi lelkész közreműködése erősen valószínűsíthető. Rajtuk kívül Ceglédi János vizsolyi prédikátor, Pelei János gönci tanító és Károlyi öccse, Miklós nyújthattak – inkább csak gyakorlati – segítséget. Kultúrtörténeti érdekesség, hogy az elkészült fejezeteket a gyermek Szenczi Molnár Albert vitte naponta gyalogszerrel Göncről Vizsolyba, a nyomtatás helyszínére. A Bibliát kiadó, feltehetően lengyel származású Mantskovit Bálint (latinosan Valentinus Farinola) Bornemissza Péter műhelyében dolgozott, majd annak halála után Galgórcra költözött a mester hátrahagyott készletével. Több jel mutat arra, hogy Mantskovitot már jóval 1588 előtt megkeresték a Biblia ügyében. Valószínű, hogy a nyomdai előkészületek nagy része, így a betűöntés is Galgórcan történt. Mantskovit 1588 első felében még Galgórcan dolgozott, de 1589. február 1-jén már Vizsolyban nyomtatta a Bibliát. Vizsoly több szempontból is alkalmas hely volt: Gönc-höz közel van, míg Béctől megfelelően messze, emellett a nagyhatalmú protestáns Rákóczi család oltalma nyugodt körülményeket biztosított a munkához. A kiadás fő támogatói kezdetben Mágocsy Gáspár és András voltak, majd haláluk után Rákóczi Zsigmond vált a vállalkozás fő patronusává. Németországból hozattak betűket, Lengyelországból pedig a papírt. Sokáig élt az a legenda, hogy a nyomtatás a vizsolyi templom sekrestyéjében folyt egy sajtón, de ez képtelenség lett volna. Valójában az emeletes Rákóczi-kastélyban alakítottak ki helyet a munkálatokhoz. A nyomtatás 1590. július 20-án fejeződött be, vagyis másfél évet vett igénybe. Ehhez feltehetően négy sajtóra volt szükség, amelyekkel Vizsoly az akkori magyar műhelyek közül kimagaslott. Bár viszonylag sok példánya maradt fenn napjainkig, népszerűsége és használatága miatt ezek nagy része nagyon hiányos.

A könyvet az 1980-as években restaurálták, az összes lap laminálva van, de a restauráció félbemaradt. A könyvtest újrakötve, bordákra fűzve, kötéstáblái nincsenek.

4 000 000.-

83. SZENT BIBLIA, MELLYET AZ EGÉSZ KERESZTYÉNSÉGBEN BE-VÖTT RÉGI DEÁK BÖTÜBŐL MAGYARRA FORDÍTOTTA A JÉSZUS-ALATT VITÉZKEDŐ TÁRSASÁG-BÉLI NAGY-SZOMBATI KÁLDI GYÖRGY PAP.

Bécben, 1626. Formika Máté.

1t. (metszett címlap) + [2] + 1176 [recte 1196] + [32] + 44p.

Az első teljes magyar nyelvű katolikus bibliafordítás első kiadása. Fordítója Káldi György jezsuita hitszónok és szentírásfordító. A bibliafordítás munkáját 1605-ben Pázmány Péter felszólítására kezdte, és első kéziratát, feltehetően korábbi fordításkísérletek felhasználásával, két év alatt készítette el. A végleges változat Pázmány, Bethlen Gábor, a bécsi kincstár és mások anyagi támogatásával jelent meg. A magyar nyelvre gyakorolt hatása a Károli-féle fordításéhoz mérhető: a későbbi korokban, így a nyelvújítás korában maga Kazinczy Ferenc a lehető legnagyobb elismeréssel beszél Káldiról, és tulajdonképpen ekkor foglalja el méltó helyét a Káldi Biblia a magyar irodalmi nyelv kialakulásában. A XX. század közepéig használták, több kiadást megélt.

A szennylapon különböző századokból possesszori bejegyzések, illetve az „Ó irgalmas, kegyes Isten” kezdetű miseének.

Korabeli bőrkötésben. Viseltes. Az első tábla és a gerinc elvált a könyvtesttől. Bordázott, vaknyomásos gerinc. A dízcímlap és az első oldal körülévágva, régi aláragasztással javítva. Korábbi tulajdonosi bejegyzések.

RMNY 1352., RMK I. 551.

400 000.-

84. SZENT BIBLIA AZ AZ: ISTENNEK Ó ÉS UY TESTAMENTOMÁBAN FOGLALTATOTT EGÉSZ SZENT IRÁS. MAGYAR NYELVRE FORDITTATOTT CÁROLI GÁSPÁR ÁLTAL.

Amstelodamban, 1645. Jansonius János költsegevel.

1t. (metszett dízcímlap) + [6] + 1001 [recte 983] + 321 [recte 319] + [4]p.

Példányunkból hiányzik 10 levél (A iv+Bbb8-Ccc1), valamint az általában az ó- és újszövetség közé bekötött, önálló lapszámozású apokrif könyvek (240p.) és a zsoltaók (152p.).

A biblia beosztása és szövege megegyezik a Szenczi Molnár Albert kiadásában, 1612-ben megjelent, gondosan javított oppenheimivel. Megjelenését I. Rákóczi György fejedelem és felesége, Lórántffy Zsuzsanna támogatták. Amint a címlap szövege is utal rá, a kötetet a Németalföldön tanuló magyar diákok gondozták. A jószándékú, de tapasztalatlan korrektúrázó diákok sok nyomdahibát hagytak a szövegben, olyannyira, hogy a következő kiadások fő célkitűzése a Jansonius-féle hibák kijavítása volt. Ennek ellenére a hazai reformátusok körében igen kedvelt és sokáig használt kiadvány volt, majdnem négy évtized múlva Misztótfalusitól is azt várták az erdélyi rendek, hogy a sajtóhibák kiküszöbölésével a Jansonius-féle szöveget nyomtassa ki. Az RMNY két változatát ismerteti, példányunk az A variáns darabja. Az egyik legkritkább magyar bibliakiadás.

Sérült, javított gerincű, aranyozott, XVIII. századi bőrkötésben. Kartonból készült védőtokban. A dízcímlap a szedettel szemközt körülévágva, felragasztva, a címlap is felragasztva. Az első négy levél javítva, kis szöveghiánnyal. Körülévagott példány.

RMNY 2091, RMK I/766., Erdős: 5.

600 000.-

85. SZENT BIBLIA, AZ AZ: ISTENNEK O ES UJ TESTAMENTOMABAN FOGLALTATOTT EGESZ SZENT IRAS. MAGYAR NYELVRE FORDITTATOTT CAROLI GASPARI ALTAL.

Varadon [Colosvarat], 1660-1661. Szenci K. Abraham által.
[4] + 777 [recte 780] + [1] + 271 [recte 241] + [7]p.

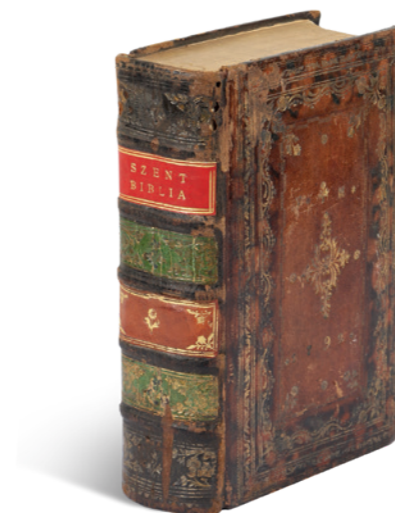
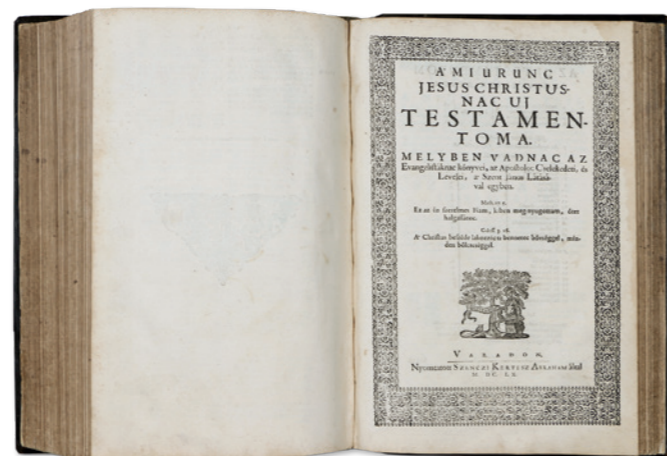
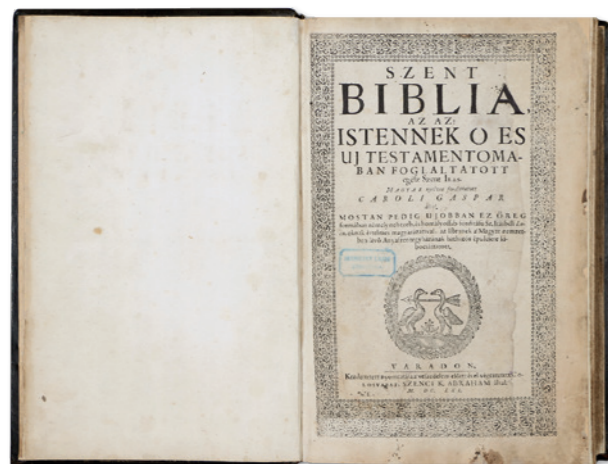
A „Váradai Biblia” Károli Gáspár fordítása alapján készült, id. Köleséri Sámuel javításaival és bővített jegyzeteivel kiegészítve. A Rákóczi György fejedelem és Lórántffy Zsuzsanna támogatását élvező szentírás kinyomtatásához 1658-ban kezdtek hozzá. 1660 nyarán az Erdély ellen vonuló Ali pasa hadserege ostrom alá vette a várat, majd másfél hónapos védekezés után a védők szabad elvonulás fejében feladták azt. A feltételek között szerepelt a Biblia addig elkészült részének elvitele is. Ennek köszönhetően megmenekült a nyomda és a már kinyomtatott ívek, így Kolozsvárott befejezheték a nyomtatást. A kolofonban ez olvasható: „kibocsátott Varadon, Kezdetetett nyomtatása a' veszedelem előtt: és el-végeztetett Colosvarat...” A kiadás kalandos körülményei miatt becses, ritkán előforduló munka.

Poss.: „Jamnicky Lajos könyvtára” Jamniczky Lajos (?-1895) építész, műgyűjtő. Halála után Dobrovzsky Ágost, könyvkereskedő vette meg s bocsátotta áruba a nagy műgonddal összeállított könyvgyűjteményt.

Pompás XVIII. századi super-ex librises, datált magyar díszkötésben. A táblákon körben vaknyomásos aranyozott keret, középen aranyozott rombusz idom, benne kálvinista címer. Az első kötéstáblán felül: „Szénási Sigmundé”, alul: „1745”. A hátsó kötéstáblán felül: „Szénási Josefé”. Mára az aranyozás sajnos erősen lekopott, alig kivehető. A bordázott gerinc is díszesen aranyozott. A lapszéleken aranyozás poncolt metszéssel. Az ezüst csatok hiányoznak, a veretek megvannak. A címlap lapszélen öntéssel professzionálisan javítva. Levelek enyhén foltosak, elvéve ázásnyomok. Az utolsó négy javított levélen szöveget érintő hiány, a szöveg kézzel pótolva.

RMNy 2982.; RMK I 970.; Erdős: 7.; Borda: 6579.

1 200 000.-

86. SZENT BIBLIA. AZ-AZ, ISTENNEK Ó ÉS ÚJ TESTAMENTOMÁBAN FOGLALTATOTT EGÉSZ SZENT IRÁS...

Ultrajectum [Utrecht], 1737. W. Reers János.

[4] + 1196 + [1] + 104 + [1]p.

A szennylapon XVIII. századi krónikás bejegyzések a Bíró családról.

Wéég Mária possesszori bejegyzésével.

Gazdagon díszített aranyozott, korabeli bőrkötésben. Gerincén piros aranyozott cím vignetta, két rekesz zöldre festve.

A táblák aranyozottak V. N. monogrammal és 1792-es évszámmal. Aranyozott, poncolt lapszélekekkel.

200 000.-

87. SZENT BIBLIA, AZ-AZ: ISTENNEK Ó ÉS ÚJ TESTAMENTOMÁBAN FOGLALTATOTT EGÉSZ SZENT IRÁS.

Basilea [Bázel], 1770. Im-Hof Rodolf János és a' Fia.

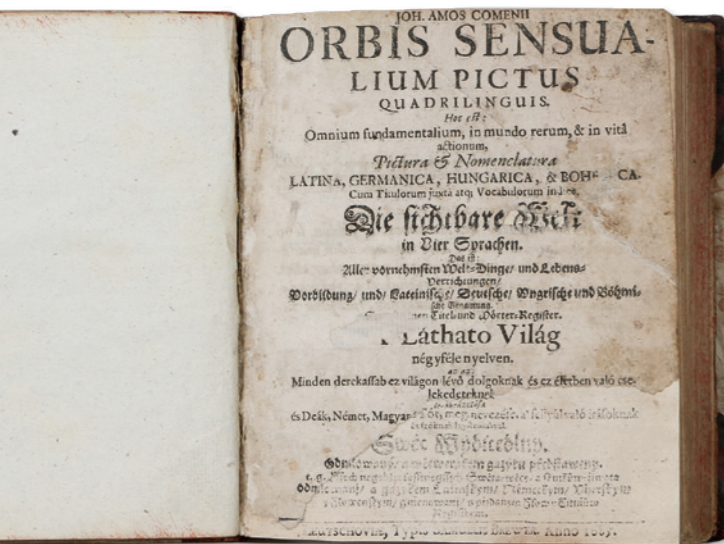
1 sztl. lev. + 860p.; 1 sztl. lev. + 288p. (Új Testamentom); 94p. + 1 sztl. lev. (Szent Dávid Királynak és Prófétának száz ötven sóltári).

Korabeli, dűsan aranyozott, díszes, pirosra festett pergamenkötésben, körül aranymetszéssel, alul és felül poncolt díszítéssel.

Megkímélt állapotú, szép példány.

200 000.-

Régi Magyar Könyvtár

88. COMENIUS, JOH[ANNES] AMOS

Orbis sensualium pictus quadrilinguis... A' Látható Világ négyféle nyelven...

Leutschoviae [Lőcse], 1685. Typis Samuelis Brewer.

[8] + 313 + [133]p. Negyedrét.

A pedagógiai irodalom mérföldköve. Az első, gyermekek számára készített képeknyelv második magyar nyelvű kiadása, az első cseh fordítást is tartalmazó kiadás.

Comenius híres illusztrált iskolai enciklopédiája magyar szöveggel is kiegészítve először 1669-ben jelent meg Nürnbergben, ez a kiadás beszerezhetetlenül ritka.

A második, magyar nyelvet is tartalmazó kiadás már Magyarországon jelent meg, 1685-ben, Samuel Brewer lőcsei nyomdájában, mégpedig egyszerre egy háromnyelvű nyolcadrétű és egy négynyelvű negyedrétű kiadásban, újraszedve, illetve újrametszett illusztrációkkal. Példányunk az utóbbi, az első magyarországi négynyelvű kiadás. A kiadás Bubenka Jónás lőcsei metsző fametszeteivel illusztrált, ezek túlnyomórészt a nürnbergi kiadás metszeteinek tükörképei. Ezen négynyelvű kiadás is főleg magyar

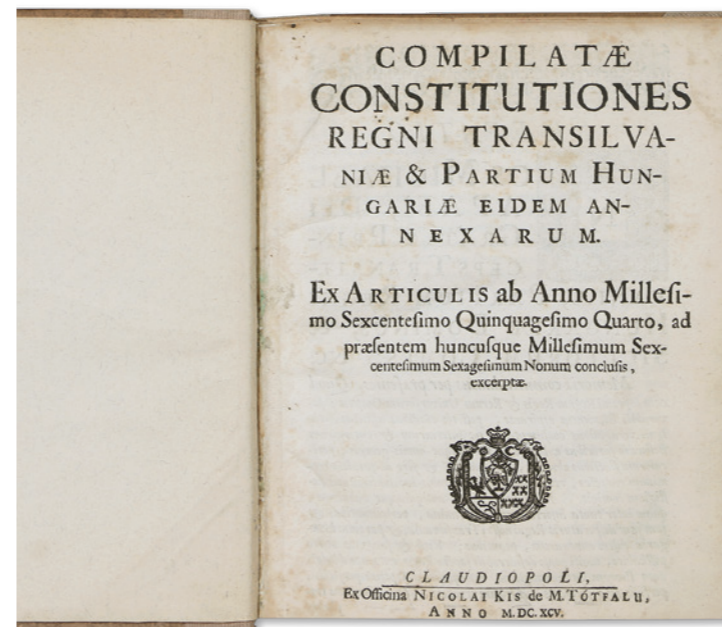
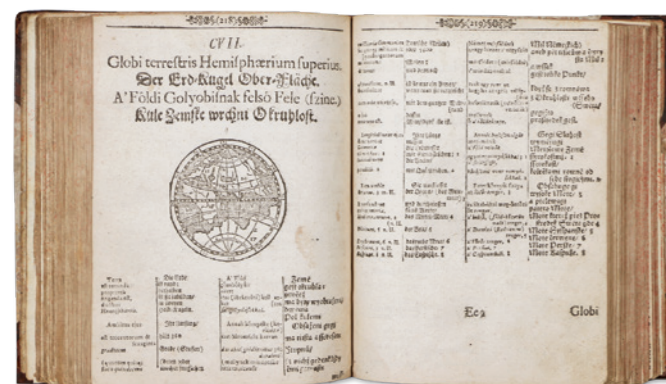
használatra készült, az előszó és a címlap mögötti idézet is csak magyar nyelvű. Tételünk az első „.....Tót” nyelven, azaz az evangélikus szláv közösségek által használt biblikus cseh nyelven megjelent Orbis pictus. Természetesen ennek szövegét nem az 1670-ben elhunyt cseh anyanyelvű Comenius, hanem vélhetőleg a metsző, J. Bubenka, esetleg Daniel Sinapius-Horcicka lőcsei evangélikus szerző készítette. Az 1685-ös lőcsei Orbis pictus quadrilinguis is két variánskiadásban jelent meg, a legfőbb eltérés, hogy az A variánsban nincsen lapszámozás, a B variánsban a főrész lapjait pedig beszámolták.

Poss.: 131. lapon kéziratos bejegyzés: Stephanus Kossuth.

Restaurált, közel egykorú félbőr-kötésben. A címlap alsó jobb sarka másolattal pótolva. Továbbá számos lapszéli javítás, néhol minimális szövegvesztéssel. A levelek felső részén körülvgva. A hibáitól eltekintve igen becses darab. Bár közgyűjteményben sok példányát őrzik, antikvár forgalomban rendkívül ritka.

RMK I. 1338. RMNY V. 4600, B variáns, Pilz 44

800 000.-

89. COMPILATÆ CONSTITUTIONES REGNI TRANSILVANIÆ & PARTIUM HUNGARIÆ EIDEM ANNEXARUM

Kolozsvár, 1695. Misztótfalusi Kis Miklós.

[2] + 118 + [14]p.

Hozzátkötte:

Approbatae constitutiones regni Transylvaniae et partium Hungariae...

Kolozsvár, 1696. Misztótfalusi Kis Miklós.

[6] + 280 + [30]p.

Az Approbatae... elsőként 1653-ban kiadott erdélyi törvénygyűjtemény, amely az 1541-1653 közötti országgyűlések végzéseit tartalmazza. Kitér a vallás- és alkotmányjogra, rendi jogokra, peres eljárásokra és fejedelmi határozatokra is. Az Approbáták után megjelent törvények összegyűjtését az 1668 január-februári beszercei országgyűlésen rendelték el. Ez a Compilatae Constitutiones Regni Transylvaniae et Partium Hungariae eidem annexarum (Compiláták) című kiegészítő gyűjtemény az 1654-1669 közötti törvényeket tartalmazza és 1669. március 4-én I. Apafi Mihály erősítette meg. Az Approbáták és Compiláták hatályban maradtak akkor is, amikor Erdély Habsburg-uralom alá került; a Diploma Leopoldinum is megerősítette őket.

Félvászon-kötésben.

RMK I 1469; RMK I 1486.

120 000.-

90. ILLYES ANDRAS [ILLYÉS ANDRÁS]

Keresztyeni életnek példaja avagy tüköre, az az: a' szentek elete...

Nagy-Szombatban, 1705-1707. Academiai Bötökkel.

[8] + 136 + (1t. címképmetszet) + [2] 139-287 + (1t. címképmetszet) + [2] + 291-444 + [4] + 539 + (1t. címképmetszet) + [6] + 254p. Negyedrét.

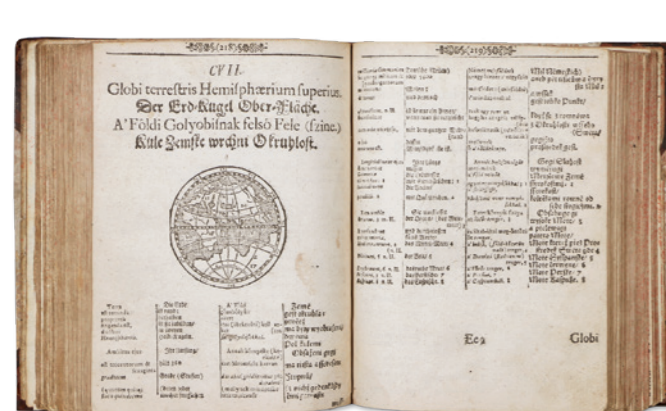
Illyés András (1639-1712) első nagy műve, a szentek életrajzainak ötkötetes magyar nyelvű kiadása. A nagy munkát olasz forrásokból állította össze és lelkipáztorkodása éveiben apránként fordította magyarra, többször kiadták. Tételünk mind az öt kötetet tartalmazza. Együtt meglehetősen ritka, árverésen az utóbbi 30 évben nem szerepelt.

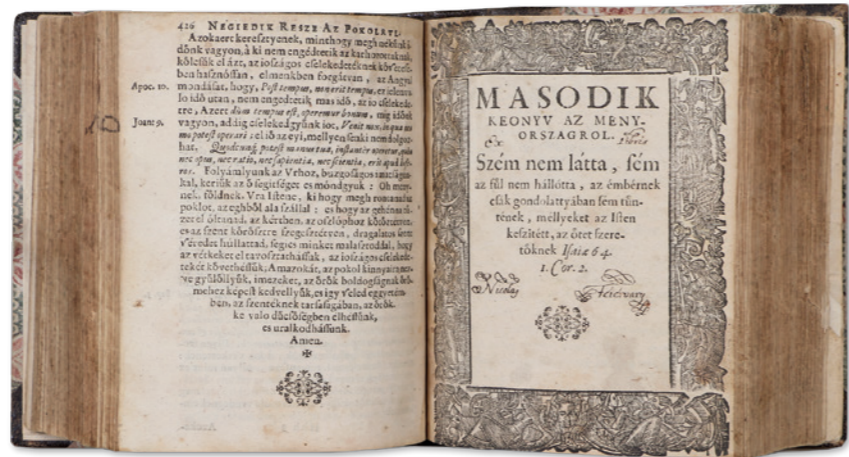
Ex libris Jacobi Mihálovich. Az előljáró beszéd lapja javítva, szövegghiánnyal.

XVIII. századi, díszes aranyozott, bordázott gerincű, egész bőr-kötésben. Három egészoldalas fametszettel illusztrálva.

RMK I 1707, 1728.

450 000.-

91. [LÉPES] LEEPES BÁLINT

Pokoltol rettenteo es mennyei bodogsagra edesgeteo tükör. Melyből világosan ki teczik, hogy az kik Iótt cselekesznek, az Eorök Eletre ménnek; az ki pedig gonoszt, az Eorökké való Tüzre vettének. I-II. könyv [egybekötve] Prágában, 1617. Séssius Pál által. [14] + 426 [recte 416], 339 + [13]p.

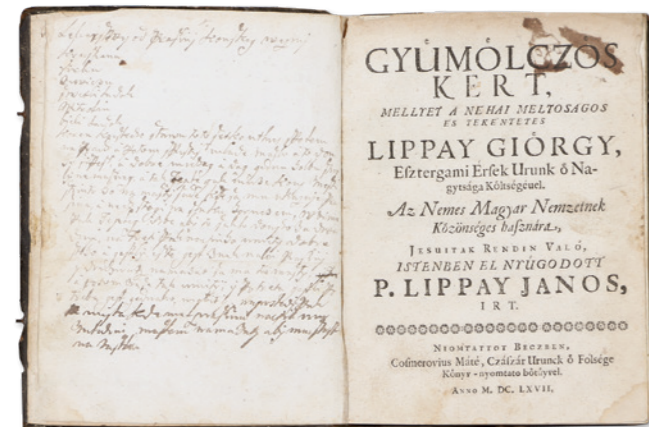
Katolikus elmékedések. A címlapok szövege díszes fametszetű keretben. A címlap verzóján egy hosszabb latin idézet áll Szent Ágostontól. Ebből tudható, hogy ez a mű a halálról és ítéletről szóló 1616-ban kiadott kötetének (RMNy II. 1119. Az halando es iteleltre menendo tellyes emberi nemzetnek fenyés tükörö, Prága, 1616) folytatása. Az RMNy. 1146. számon mint kétkötetes könyvet veszi fel, valószínűleg azért együtt, mert a második kötet végén tartalomjegyzék is található. Véleményünk szerint igen valószínű, hogy a nyilvánvalóan a sajtót hamarabb elhagyó első rész önállóan is forgalomba kerülhetett. Ezt bizonyítja a kereskedelmi forgalomban kimutatható és közgyűjteményekben előforduló önálló első kötetek viszonylag nagy száma, valamint az, hogy az első mű címlapján nincs feltüntetve, hogy egy kétkötetes mű első része lenne.

Lépes Bálint (1570-1623) kancellár, veszprémi, nyitrai, majd győri püspök, kalocsai érsek. E munkáiban Gabriele Inchino olasz szerzetesnek Anton Dulcken által latinra átültetett művét magyarította. Lépes a barokk széppróza első magyarországi képviselője, az első a magyar irodalom történetében, akinek írói működésében a divatos olasz modor (secentismo) közvetlen hatása kimutatható. Lépes kötetei elsősorban a borzongás, a rettenet felkeltésével figyelmeztetnek az elmúlás szükségszerűségére és a bűnösökre váró szörnyűségekre.

A 324. oldaltól a 330. oldalig nagyobb szakadás, szövegvesztés nélkül, ugyanígy a második könyv 193-tól a 322-ig, innentől változó minőséggel javított lapokkal. A könyvtest néhol erősen barnult. Hiány egy levél: az első kötetből a 121-122. oldal.

XX. század első felében készült, archaizáló biliofil félbőr-kötésben, aranyozott, bordázott gerinccel, kopottas állapotban.

RMNY II. 1146, RMK 476

92. LIPPAY JÁNOS

Gyümölcsös kert Beczben, 1667. Cosmerovius Máté. [8] + 302 + [2]p.

Önálló mű, folytatása a három évvel korábban megjelent „Psoni kert”-nek. A szerző munkája a korabeli tudományos ismereteknek és gyakorlati tapasztalatoknak szinte példa nélkül álló tárháza, a magyar kertészeti irodalom klasszikusa. A metszetek, mint a példányok többségében, hiányoznak. Az előzéklapokon korabeli, tollal írt bejegyzések.

Korabeli egész bőr-kötésben. Kopottas, bordázott gerinc, a csatok hiányoznak.

RMNy 3334.; RMK I 1054.

400 000.-

400 000.-

93. [LISTIUS LÁSZLÓ]

Magyar Márs avagy Mohách mezején történt veszedelemnek emlékezete - Reges Hungariae ab anno Christi CDI. ad annum MDCLII. Ungaricis rhythmis descripti.

Bécbén, 1653. Cozmerovius Máthe. [8] + 154 + 80 + [8]p. (A címlap, 5 sztl. lev. ajánlások, valamint a 19-22 és 25-32 oldal egykorú, kalligrafált betűkkel kéziratban pótolta; M. Lang címképmetszete hiányzik.)

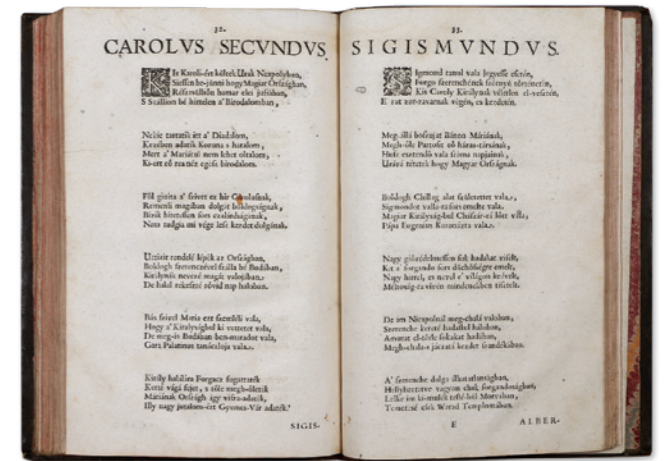
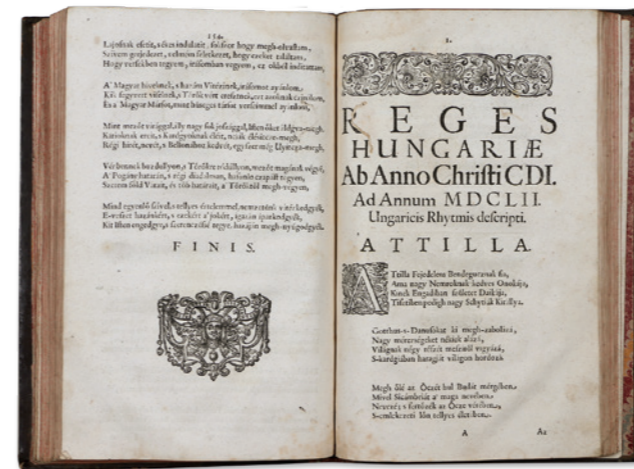
Listius László gróf (1628-1662), erdélyi szász család sarja nyugat-magyarországi birtokain, jórészt Köpcsényben élt. Az 1650-es években szörnyű bűneinek híre járta be az országot. Gonosztetteivel az 1659-es pozsonyi országgyűlésen külön törvénycikk foglalkozott. A nádor által indított vizsgálatban a megidézett 14 tanú vallomása a súlyos vádakat igazolta. Listius peres ügyeiben hamis pecséteket készítettet, leveleket hamisított; szodomita életet élt; meg akarta mérgezni gyámját, sőt az anyját is; Bécsből hozott leányanyákat, akiket a szülés után rövidesen meggyilkolt, gyermeküket pedig felesége szülötteiként tartotta; gyújtogatott és még több gyilkosságot

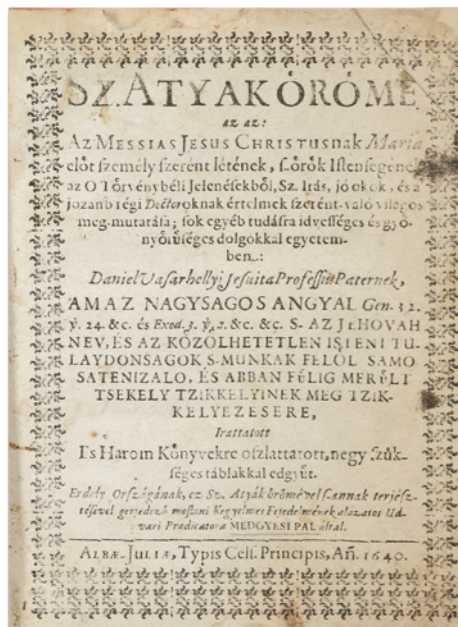
is elkövetett. Bűneire az ítélet csak fej- és jószágvesztés lehetett volna. 1661. május 23-ára idézték törvény elé. Listius azonban már áprilisban szerződésre lépett Wesselényi Ferenc nádorral, s azt a 40 ezer forintot, mellyel a nádor az anyjának régóta tartozott, elengedte sok jó akarataért, „melyekkel ő nagysága igéri magát minden istenes és törvény szerint való” igazságában. Május 2-án meg is jelent I. Lipót rendelete a Listius elleni eljárás felfüggesztéséről. Röviddel ezután mégis véglegesen lebukott – Bécsben hamis pénz veréséért elfogták és lefejezték. Nemhiába emlegetik „magyar Villonként” Listius grófot, akit a kriminálhistoria mellett az irodalomtörténet is számon tart. Költői munkásságának termékei a Magyar Márs című kötetében maradtak ránk. A kötet túlnyomó részét a mohácsi csatáról szóló hosszabb elbeszélő költemény (Cladis Mohachianae) foglalja el, amelyhez valószínűleg a Szigeti veszedelem adott ösztönzést. Zrínyi hatását láthatjuk abban is, hogy epikus műve mellé lírai költeményeit (köztük a magyar vezérekről, királyokról írt verses jellemzéseket) csatolta. A 4242 soros, Balassi-strófákban írt, Brodarics történeti munkáján alapuló históriát helyenként költői képek, szép leírások, könnyed verselés, leleményes rímek jellemzik.

Korabeli, díszesen aranyozott, bordázott gerincű egész bőr-kötésben, gerincén címkével.

RMK I 869; RMNy 2461

650 000.-

94. MEDGYESI PÁL

Sz. Atyák Öröme. az az: Az Messias Jesus Christusnak Maria előtt személy szerént létének, s örök Istenségének az O Törvénybeli Jelenésekből, Sz. Irás, jó okok, és a jozanb régi Doktoroknak értelmei szerént- való világos meg-mutatása

Albae-Julae, 1640. Typis Cels. Principis.

[14]+388+[24]p.

...; sok egyéb tudásra idvesség és gyönyörűség dolgokkal egyetemben: Daniel Vasarhelyi Jesuita Professus Paternus, Amaz Nagyságos Angyal Gen. 32., v. 24. etc. és Exod. 3. v. 2. etc. etc, Az Jehovah nev, és az közölhetetlen Isteni tulajdonságok munkak felől samosatenizalo, és abban fülüg merült tsekély tzikkelyeinek meg tzikkelyezesere, Irattatott Es Harom Könyvekre oszlattatott, negy szükséges táblakkal edgyüt ...

Református vitairat. A címlap hátán Basilius Magnustól és Eusebiustól olvasható egy egy idézet. Az ajánlólevelet Medgyesi Pál, udvari prédikátor Gyulafehérvár 1640. január 5-i kelettel Lorantfi Susannanak... Rakoci Györgynek... Erdélyországának fejedelmének... szíve szerént való édes házastársának címezte.

A mű törzse Medgyesi Pál, udvari prédikátor és Vásárhelyi Dániel, kolozsmonostori jezsuita hitvitáját tartalmazza. 1638 decemberében

terminuskor, azaz a téli napfordulók (december 21) Lórántffy Zsuzsanna kolozsmonostori házában ebéd után kezdődött hitvita az udvari prédikátor és a jezsuita szerzetes között. Vásárhelyi azt állította, hogy a Jákobbal viaskodó angyal és az az angyal, aki Mózesnek a csipkebokorban megjelent, továbbá aki Izrael népét Egyiptomból kivezette, teremtett angyalok voltak. Medgyesi szerint Krisztus jelent meg ez alkalmakkor isteni személyében. Vásárhelyi véleményén „igen kaptak az unitáriusok”, és nemcsak a kálvinisták, hanem a katolikusok is megbotránkoztak. Ezért Vásárhelyi néhány nap múlva rövid feljegyzést nyújtott be nézeteiről Lórántffy Zsuzsannának. Medgyesi erre röviden válaszolt. Vásárhelyi egy hosszabb traktátusban fogalmazta meg viszontfeleletét. Medgyesi kötete a vita menetének megfelelően tagolódik részekre. Medgyesi – mint az ajánlásban írja – csak igen ritkán hagyott ki Vásárhelyi szövegéből egy-egy fölöslegesnek ítélt részt, ezen kívül csak az ortográfián változtatott, azaz Medgyesi műve gyakorlatilag teljes egészében tartalmazza Vásárhelyi vitairatát is. Ritka példány.

Restaurált korabeli félbőr-kötésben, aranyozott gerinccel. Az aranyozott címmatrixa harmada hiányzik. Helyenként ázásnyomokkal.

RMK I 701.; RMNY 1826.

400 000.-

95. [PÁZMÁNY PÉTER] PAZMANY PETER

Isteni igazsagra vezérleo kalauz. Mellyet irt, -- iesuitak rendin valo tanito.

Posonban, 1613. [typ. archiepiscopalis].

[24]+816+LVI+126p.

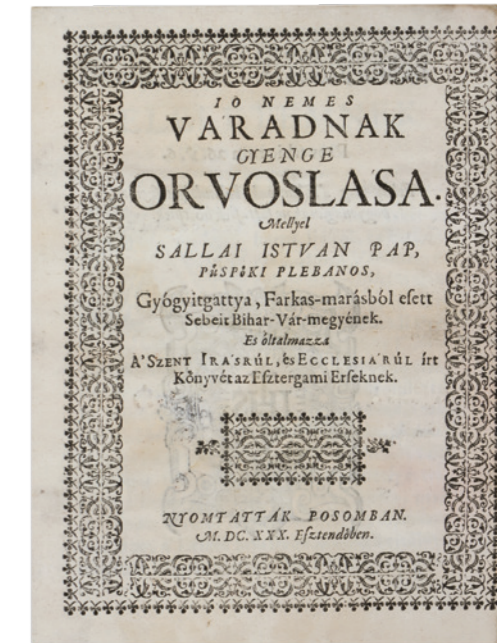
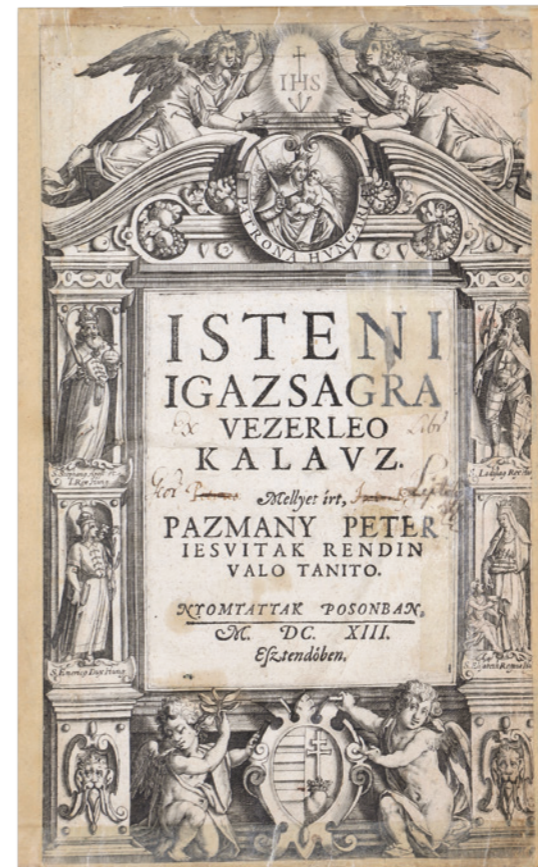
Pázmány fő művének, a magyar barokk irodalom egyik legjelentősebb munkájának első kiadása. Túlzás nélkül állítható, hogy megjelenése a magyar művelődéstörténet és a magyar nyelv fejlődésének egyik mérföldköve. A magyar ellenreformáció legnagyobb alakja a kezdetektől fogva aktívan részt vett a hitvitákban. E munkája a katolikus hitvédelem szintézise, amelyben az addigi tapasztalatokat összegezve tételesen cáfolja az „új hitfaragó atyafiak” álláspontját. Teológiai értékét és érvrendszerének színvonalát mutatja az is, hogy protestáns részről átfogó, érdemi válasz nem érkezett rá. A mű három részre osztva tizennégy könyvben foglalja rendszerbe a katolikus egyház hittételeit, amelyekhez appendixként csatlakozik – a már korábban megjelent „Alvinczi Péter uramhoz iratott öt szép levél” átdolgozott kiadásaként – az „Egy tudakozó praedikator nevelve iratott eot level”, valamint az 1612-ben Joannes Jemicus álnév alatt megjelent latin vitairat, a „Logi alogi...”. A címlap szövegét rézmetszetű keret díszíti, melyen a Patrona Hungariae és magyar szentek képei, valamint a magyar címer láthatók. „P. I.” monogrammal jelölt készítője ismeretlen. Nagybecsű ritkaság.

Ex L. Földváry Béla 1939.

Restaurált bőrkötésben, az eredeti, görgökkal díszített bőr a kötéstáblán, gerincen. A címlap részben, illetve néhány levél a széleken körben, az utolsó négy levél pedig teljes egészükben erősen restaurált, a margókon néhol minimális szövegvesztéssel.

RMNy 1059.; RMK I 443.; Caplovic: 287.

1 800 000.-

96. PÁZMÁNY PÉTER

Igassagra vezerlo Kalauz, mellyet irt es most sok helyen meg-jobbitván, másodsor ki-bocsátot - - esztergami ersek

Posomban, 1623. [Typ. Societatis Jesu.].

[13] lev. (1 lev. hiányzik) + 1066p.

Pázmány fő művének, a magyar barokk irodalom egyik legjelentősebb munkájának második kiadása.

Prov.: A dorogházi plébánia könyvtári dupluma.

Korabeli, bordázott gerincű, vaknyomásos, fatáblás egészbőr-kötésben, csatok hiányoznak, korának megfelelő, szép példány.

Az első néhány levélen szúrágás nyomai. A könyv első harmadában középpűt fokozatosan elhalványuló folt.

RMK I. 532; RMNY II. 1293.

850 000.-

97. [PÁZMÁNY PÉTER] SALLAI ISTVAN

Io nemes Váradnak gyenge orvoslása. Mellyel ~, püspöki plebanos, Gyógyitgattya, Farkas-marásból esett Sebeit Bihar-Vár-megyének.

Es őltalmazza A' Szent Írásrúl. és Ecclesiárúl irt Könyvét az Esztergami Erseknek.

Posomban, 1630. [Typ. Soc Jesu].

[8] + 314 + [4]p.

A hitvitázó irodalom legjelentősebb alakjának, Pázmány Péternek Sallai István álnéven írt műve, egyben Pécsváradi Péter nagyváradi református prédikátor 1629-es, Pázmánynak címzett vitairatára írt válasza. Bár fennmaradt példánya nem ismert, Pécsváradi még ugyanezen évben felelt Pázmánynak. Pázmány 1631-es „Okok, nem okok...” munkája zárta le végül a polémiát.

Kopott, szúrágta, gerincén pergamennel javított korabeli papírkötésben. Nyomdai cifrából szedett keretdíszes címlappal. Foltos.

RMNy 1485., RMK I 595.

600 000.-

98. PÁZMÁNY PÉTER

Kempis Tamasnak Christus követeserül négy könyvei, mellyeket magyarrá fordított Pazmany Peter esztergami ersek.

[Bécs] (Viennae Austriae), 1638. [ex Officina typographica Gregorii Gelbhaar].

[10] + 436p.

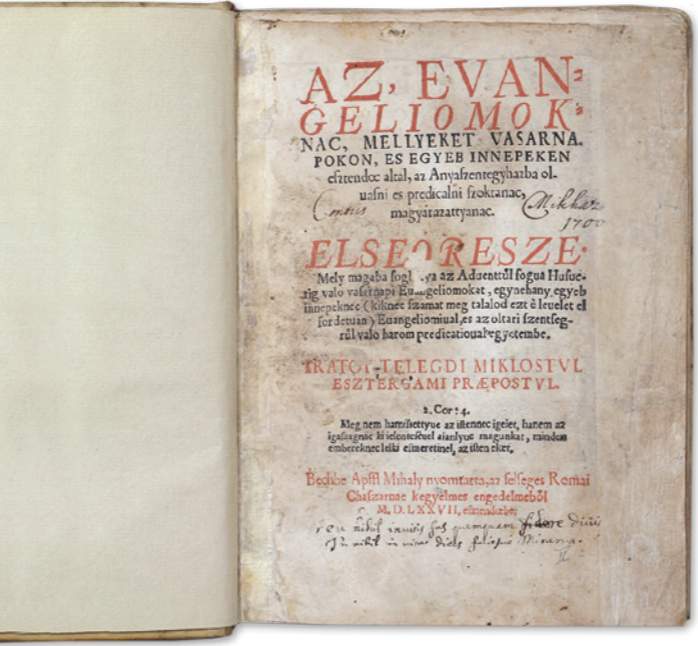
Példányunkban a rézmetszetű címlap egyharmada, valamint az utolsó előtti két levél kiegészített, az utolsó pótoltt. Pázmány Péter híres Kempis fordításának második kiadása. A lelki életet elemző kifejezések magyar megfelelőjének megteremtésével a hazai irodalom és anyanyelvűség figyelemre méltó alkotásává emelkedett. Ez Pázmány írói tudatosságából fakad, melyet jól jellemez az előszónak az a kijelentése, miszerint arra törekedett, hogy a fordítás: „ne láttatnék Deákból csigázot homályossággal repedezetnek, hanem oly kedvesen folynék a szó mint-ha először Magyar embertül magyarul iratot volna”. Bár szövegében elkerülhetetlenül maradt latinizmusok, írása mind a mai napig a legsikerültebb Kempis fordításnak tekinthető. Új fordítás csupán majdnem 200 évvel később, 1807-ben született. A munka magyar nyelven elsőként Vásárhelyi Gergely teljes fordításában látott napvilágot (Kolozsvár, 1622), azonban Pázmány munkája (első kiadása Bécs, 1624) elődjénél jóval népszerűbbé, elterjedtebbé vált. Népszerűségét bizonyítja, hogy számtalan kiadása jelent meg, XVII. századi kiadásait pedig annyira használták, hogy csupán néhány példány maradt ránk belőlük. Ez a második kiadás szerkezetében, beosztásában megegyezik az első kiadáséval, azzal a különbséggel, hogy a sajtóhibajegyzéket nem tartalmazza, címlapja az első kiadás címlapjának utánmetszése. Szabó Károly ugyan felveszi bibliográfiájába a Pázmány-féle fordítás állítólagos 1604-es kiadását, azonban mára bebizonyosodott, hogy ez csupán egy korábbi bibliográfiai tévedés folytán került be az irodalmi köztudatba. A vallásos érzület megújítását, személyessé tételét célzó elmélkedéseket tartalmazó mű, az ellenreformáció egyik legfontosabb oszlopa. A fordítás eredetije a De imitatione Christi libri quattuor című elmélkedő könyv, amely a középkor végétől számtalan kiadásban terjedt el. Szerzője Thomas Hemmerlein a Kempis, közismert nevén Kempis Tamás, németalföldi ágostonrendi kanonok, a vallásos élet megújítását célzó középkorvégi irányzat, a devotio moderna úttörője. Rendkívül ritka mű, közgyűjteményben összesen három példánya ismert. Árverésen tudomásunk szerint a világháború óta ez az egy példány szerepelt csak.

Poss.: „Ex libris Georgy Görgey”

Korabeli pergamenkötésben.

RMNy. 1713. RMK I. 674. Borda 7835.

800 000.-

99. TELEGDI MIKLÓS

Az Evangeliomoknak, mellyeket vasarnapokon, es egyeb innepeken esztendoe által, az Anyaszentegyhazba oluasni es predicalni szoktanac, magyarazattyanac Elseo resze

Bécs, 1577. Apffi Mihaly.

[20] + 613 + [16]p.

A kiadvány a Telegdi Miklós által alapított nagyhirű első hazai katolikus nyomda legelső magyar nyelvű terméke, háromkötetes katolikus postilláskönyv. Jelen tételünk az első kötet, mely Bécsben, második két része Nagyszombatban jelent meg. Különösen ritka darab: árverésen csak egyszer szerepelt az utóbbi két évtizedben, ugyanez a példány. (2002. Abaúj)

Az első kötet nyomtatott oldalait egy beírt számozatlan levél követi, kéziratos feljegyzésekkel. Egy további levélen a restaurált pergamenkötés táblájának verzójáról leáztatott kéziratos feljegyzések vannak felragasztva. Számos korabeli, kézirásos bejegyzéssel. Az első két levél japánpapírral javítva, a 613. levél alul-felül jobban körbevérgva.

Egykoron a mikházi ferences zárda könyvtárából: a címlapon kézírással: „Conventus Mikhaziensis 1700”, illetve több helyütt a könyvtár 1894-es „Szent Ferenc Zárda Mikházán” ovális pecsétjével. Restaurált, egészpergamen-kötésben.

RMK I. 122., RMNY 374.

1 500 000.-

100. VERANCSICS FAUSTUS

Dictionarium quinque nobilissimarum Europae linguarum, Latinae, Italicae, Germanicae, Dalmatiae, et Ungaricae Venetiis

Venetiis, 1595. Apud Nicolaum Morettum.

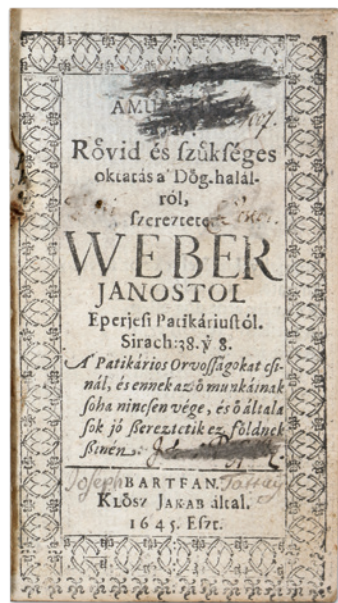
[16] + 128p.

Dekoratív fametszetű keretdíszes címlappal. Magyar értelmezéssel ellátott ötnyelvű szótár. A szerző a munkát Báthori Zsigmond fejedelem jezsuita tanácsadójának, Alfonso Carillonak ajánlotta. A mű fő része 5400 latin szót és megfelelőit tartalmazza öt oszlopban. Ezt dalmát–magyar „Vocabula” követi, majd a Tízparancsolat, a Hiszekegy, a Miatyánk, valamint az Üdvözlégy szövege olvasható öt nyelven. Verancsics az ajánlásban azt írja, hogy az anyagot sok évvel azelőtt, de rövid idő alatt gyűjtötte össze. Fő forrása Calepinus tíznyelvű szótára volt. A szerző (1551-1617) nagybátyja, Antal esztergomi érsek támogatásával Padovában tanult. Volt veszprémi várkapitány és udvari tanácsos is. 1594-ben pappá szentelték, majd 1598-tól csanádi püspök. Visszavonulása után Velencébe költözött, itt jelentette meg építészeti, technikai és haditechnikai kérdésekkel foglalkozó, „Machinae Novae” című munkáját (1616), amely azóta világhírűvé vált. A Dictionarium a magyar szótárirodalom egyik legkorábbi, rendkívül ritka, becses darabja.

Gerincén aranyozott, későbbi pergamenkötésű bibliofil példány, két aranyozott címginettával, márványozott előlapokkal. Páratlan ritkság.

RMNy: 767., RMK I/ 279., Apponyi: 567.

1 500 000.-

101. [WEBER JÁNOS]

Amuletum, : az az: Roevíd és szuekséges oktatás a' Doeg-halálról, / szereztetet Weber Janostol Eperjesi Patikáriustól

Bártfa, 1645. Klösz Jakab.

1 t. (a szerző kihajtható rézmetszete 35,4×22,3 cm.) + [12]p. + 1 (kihajt. index) + 144 + [2]p.

Weber János (1612k. – 1683k.) korának híres orvosa, gyógyszerésze. Orvosi pályafutása mellett híres kacskaringós közéleti szerepvállalásairól is. Több alkalommal is Eperjes város bírja, 1663-ban megkapta a magyar nemességet. Az eredetileg evangélikus Weber részt vett a Wesselényi-féle összeesküvésben, ami miatt a császári törvényszék 1670-ben elfogatta, s bár nem találtak ellene bizonyítékot, a bécsi bíróság csupán 1675-ben bocsátotta szabadon. Ekkor katolizált, majd a Thököly-felkelés után ismét evangélikus lett. A messze földön elismert gyógyszerész 1645-ben nyitott Eperjesen gyógyszerterát. Német tartományokból is érkeztek hozzá gyógyszerészlegények, de a korszak főnemesei körében is nagyra becsült volt, többek között ő volt Wesselényi Ferenc és Széchy Mária orvosa is. Jelen tételünk a fiatal Weber első könyve: 1644–1645-ben, a Magyarországon dühöngő pestis idején írta a szakkönyvként és kézikönyvként forgatható „Amuletum...”-ot. Először 1644-ben jelent meg németül, majd 1645-ben magyarul és ugyanebben az évben biblikus cseh nyelven is. Ebben több mint 100 oldalon tárgyalja a pestis természetét, megelőzését és gyógyításának módjait. A higiénia, a város tisztán tartása és a karantén fontossága mellett érvelő Weber a galenusi gyógyítás elveit követte: a levegő megtisztítását, az izzasztást és az érvágást tekintette a pestis hatékony kezelésének.

A kötet elejére beragasztott, kihajtható metszet Weber képmása saját, „Lectio principum” című,

Lócsén, 1665-ben megjelent munkájából származik, nem a mű része. Sötét tónusú, erős lenyomat, bal szélén kis szakadással. Az alatta levő vers bírónak és orvosnak nevezi; a körirat gyógyszerésznek mondja. A képet valószínűleg Hiebner János eperjesi rézmetsző készítette. Hátulján a neves forrás és könyvgyűjtő, Dobai Székely Sámuel bejegyzése 1764. április 21-i keltezésű. E szerint a kötetet a debreceni patika vezető gyógyszerészenek, vérrokonának és testvérének nevezett, a szintén műgyűjtő Kazzay Sámuelnek (1710-1797) küldte.

Rendkívül becses és ritka munka. Magyarországon az RMNY szerint mindössze két teljes példánya található közgyűjteményben. (RMNY 2095, Magyar-Kossa III. 363-365p.)

Egykorú, zöldre festett, kopottas pergamenkötésben.

RMK I. 767

2 000 000.-

102. WERBŐCZI ISTVÁN

Decretum Latino-Hungaricum. Sive Tripartitum opus juris consuetudinarii... Regni Hungariae et Transilvaniae, ac Partium Eidem Subjectarum... Az az, Magyar és Erdély Országnak három részre osztott törvény könyve

Kolosvárott, 1698. M. Tótfalusi Kis Miklós.

[24] + 44 + 225 [recte 425] + [35]p. Negyedrétt.

Hozzákötvé: [Telegdi Miklós – Mossóczi Zakariás]: Index sive enchiridion omnium decretorum et constitutionum Regni Hungariae, ad Annam 1559... Claudiopoli, 1697. Ex Officina Nicolai K. de M. Tótfalu. [96]p. Kiadói colligatum.

A Decretum függelékeként megjelent Index 1579-ig dolgozza fel a decretumokat és a constitutio-kat.

Poss.: Ex libris Georgii Schirmer Cibin. Anno 1712.

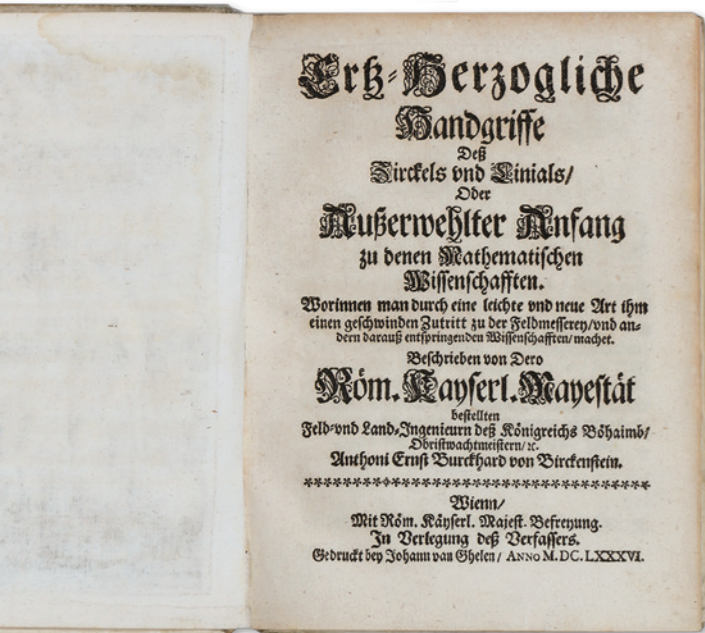
Az előzéklapon a Ráday Könyvtár bélyegzője, két apró, nem zavaró duplum bélyegző.

Korabeli kolozsvári vaknyomásos bőrkötésben, bordázott gerinc hiányzó szalagokkal. Kissé barnult, de nagyon jó példány.

400 000.-

Hungarica XVI-XVII. század

103. BIRCKENSTEIN, ANTHON ERNST BURCKHARD VON

Ertz-Herzogliche Handgriffe Deß Zirckels und Linials, Oder Außerwehelter Anfang zu denen Mathematischen Wissenschaften Wienn, 1686. bey Johann van Ghelen.

1t. (a trónörököszt ábrázoló, allegorikus alakokkal díszített réz címképmetszet)+ [8] + 142p. + 122t. (rézmetszetek)

/ worinnen man durch eine leichte und neue Art ihm einen geschwinden Zutritt zu der Feldmesserey / und andern darauß entspringenden Wissenschaften machet. Wienn, 1686, In Verlegung deß Verfassers. Gedruckt bey Johann van Ghelen.

József főherceg, a későbbi I. József császár számára készült, nyolc kiadást megért geometria-tankönyv első, egyetlen bécsi kiadása (a későbbiek Augsburgban láttak napvilágot). A geometrikus ábrákat kiegészítendő, Birckenstein Justus van der Nypoort 110 magyar várról készített képét használta fel. A látképek részben természet után – a művész magyarországi tartózkodása idején –, részben pedig közvetve, idegen forrás alapján készültek. A várak előterében hadtörténeti jelentőségük mellett forrásként szolgálnak a korabeli viseletek tanulmányozásához is. A könyvben található várak közül több a mű megjelenése óta teljesen elpusztult, a látképek egy része pedig egyetlen ábrázolásként maradt fenn.

Korabeli pergamenkötésben, az eredeti táblákkal, a gerinc alig észrevehetően, szakszerűen pótolta. Nagyszerű, kifogástalan példány. Apponyi: 1217.; Rózsa: 60., 65.

1 200 000.-

104. [LE CLERC, JEAN]

Histoire d' Emeric comte de Tekeli, ou memoires pour servir a sa vie... Cologne, 1694. Jaques de la Verité.

1 rézm. címkép (Thököly Imre portréja) + 1 kétszínnyomású címlap + 292 + [10]p. + 1 kihajtható rézm. térkép + 1 rézm. t. az elejénél. Az utolsó számozatlan levél hiányzik.

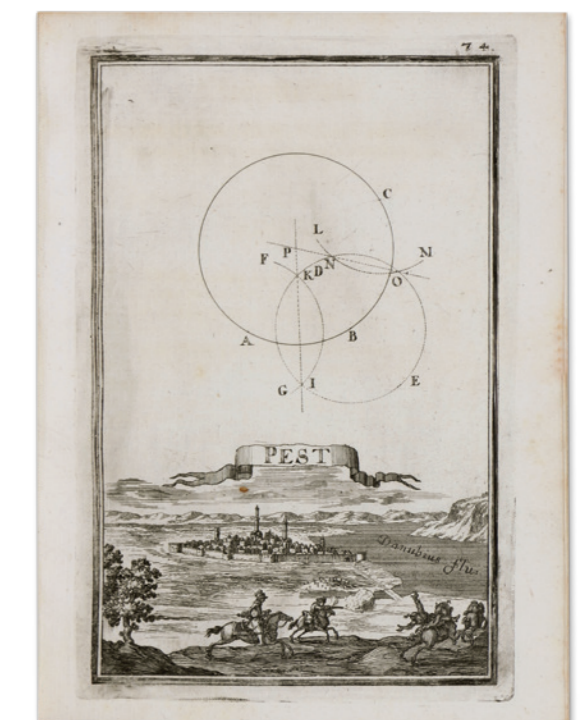
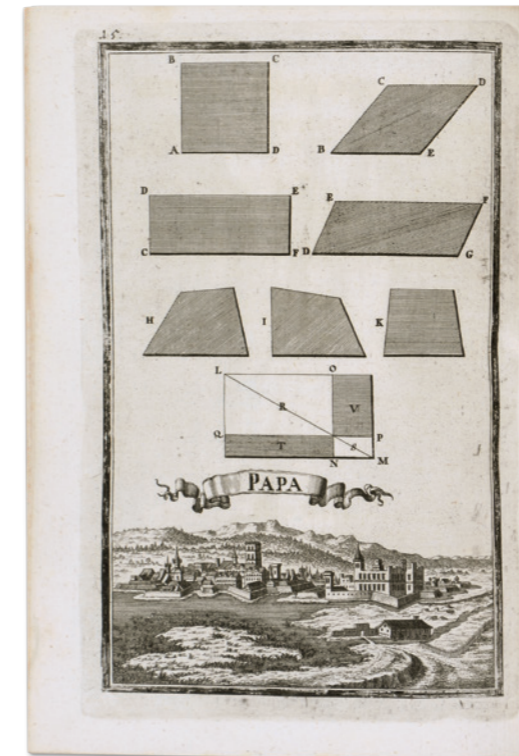
Thököly Imre legrészletesebb korabeli életrajza, Magyarország egykorú európai megítélésének fontos dokumentuma. A Thököly-felkelés kapcsán elítélték Magyarországot, mely nem volt hajlandó a Habsburgokkal együttműködve vállalni a török elleni védőbástya szerepét. Le Clerc ezzel szemben Bécs germanizáló és katolizáló törekvéseit, a protestáns javak megkaparintására tett erőfeszítéseket véli fő oknak a felkelés kirobbantásában. A példányok egy részébe külön egy magyar párt ábrázoló metszetet, valamint a későbbi kiadásokba a törökök európai terjeszkedését mutató térképet kötöttek. Példányunkban a metszet és a térkép is megtalálható.

Poss.: Ex libris Gallauner családnévvél.

Eredeti nyomdai kartonálásban, körülvágott lapszélekkel, nagyon jó példány.

RMK III. 7025. Apponyi 1447.

120 000.-

105. [FRANCISCI, ERASMUS]

Der Türkischen Groß-Sultanen Ursprung, Macht und Herrlichkeit [...]. Hozzá: Türkische Schau-Bühne [...]

Nürnberg, 1685. Verlegung Joh. Hoffmanns, Kunst und Buchhändlers. Peter Paul Bleul.

Címképmetszet + [2] + 307 + [1]p. + 15t. A szöveg teljes, 8 tábla hiányzik, valószínűleg soha nem volt bekötve.; [2]p. + [10], 444p. és 19t. Teljes.

Rendkívül ritka és egyedüli kiadások 1685-ből az Oszmán Birodalomról, annak legnagyobb kiterjedésének idején, IV. Mehmed szultán alatt. A kötet első könyve, a „Der Türkischen Groß-Sultanen” a sokat olvasott német polihisztor, Erasmus Francisci (1627–1694, Erasmus Finx néven született) átfogó munkája az Oszmán Birodalomról. A szultánok bemutatásával kezdődik, amelyet a birodalom főbb városainak részletes ismertetése követ, ábécé sorrendben. A könyvet gazdagon illusztrálják a nagyvárosok, például Konstantinápoly, Alexandria táblái, erődtípusaikkal.

Hozzákövetve: A „Türkische Schau-Bühne” című könyv részletesen beszámol az Oszmán Birodalom politikájáról, vallásáról, történelméről és társadalmáról.

Korabeli pergamenkötésben, festett éllel. Márványozott előzéklapokkal. Tiszta, szép állapotú példány.

VD17: 3:606588M. VD17: 23:315340F Apponyi: 0.

750 000.-

106. GEORGIEUZ, BARTHOLOMAEUS

De Turcarum moribus epitome

Lugduni, 1578. Apud Ioan. Tornaesium.

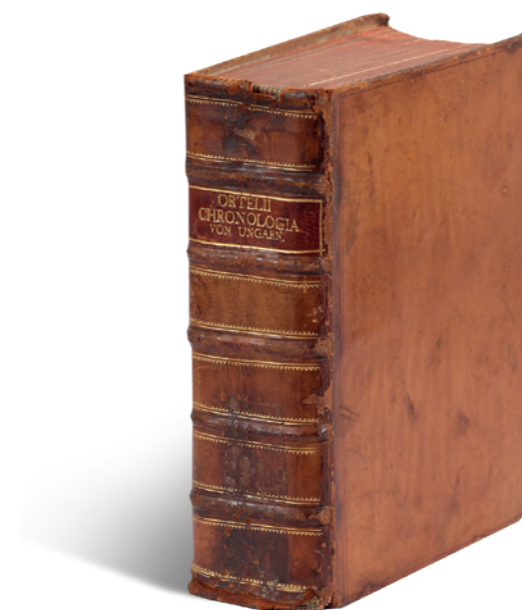
184+[8]p. Hat szöveg közti fametszetű ábrával.

Georgievits Bartholomaeus a mohácsi csatában esett fogságba, Szalkai László kíséretének tagjaként. Rabszolgaként Kis-Ázsiába került, gazdájával részt vett a perzsák elleni hadjáratban, 1538-ban ferences segítséggel megszökött. 1544-45-ben Belgiumban és Németországban járt, itt írta le és adta ki viszontagságos kalandjairól szóló beszámolóját. Saját tapasztalatai alapján szövege a törökök eredetéről és szokásairól (De Turcarum ritu et caeremoniis), bemutatta a Szentföldet, Törökországot, az oszmán harcmódot és a keresztény foglyokkal való bánásmódjukat, valamint nevéhez fűződik egy törökellenes buzdító irat, az „Exhortatio” is. Népszerűbb műveinek gyűjteményes kiadása első alkalommal Rómában került ki a sajtó alól 1552-ben, „Libellus” címen. A könyv a következő évben Lyonban jelent meg ismét, ettől kezdve „Epitome” megjelöléssel.

Korabeli pergamenkötésben. Enyhén barnult, de jó példány.

RMK III 921.; Apponyi: 620.; Göllner 2333.

200 000.-

107. ORTELIUS, HIERONYMUS

Chronologia Oder Historische Beschreibung aller Kriegsempörungen Nürnberg, 1603. Bey Johann Sibmacher etc.

1 rézm. díszcímlap + [4] + 613 + [40]p. (metszetjegyzék, Catalogus + Register) + 55 rézm. t. (ebből 26 portré, 30 kihajtható látkép)

/unnd belágerungen der Stätt und Vestungen auch Schärmützeln und Schlachten so in Ober und Under Ungern auch Sibenbürgen mit dem Türcken von Ao. 1395. biss auff gegen wertige Zeit denckwürtig geschehen. Alles gründlich unnd Ordenlich (Dergleichen vorniemals In Truck aufgangen) Zusammen verfast und beschrieber etc. Durch --Augustanum...

Hieronymus Ortelius német nyelvű, a tizenöt éves háború első felével foglalkozó krónikájának második kiadása.

A magyarországi hadtörténet alapműve. Hieronymus Ortelius (1543-1614) 1395-1612 között tárgyalja a magyar és erdélyi vonatkozású háborúkat, de igazán részletesen 1590-től, különösen a tizenöt éves háború időszakában elemzi a városok és várak ostromait, a törökök elleni harcokat és egyéb figyelemre méltó magyarországi eseményeket, sőt, még szemtanúi beszámolókat is mellékel a térségben történt török invázióról. Kifejezetten érdekesek az ostrom alatt álló magyar városokról alkotott nézeti. A II. Rudolf császár által fenyegetett, protestánsok jogait védő történész Nürnbergbe

kényszerült menekülni, itt adta ki művét. A szerzőt, a császári udvar közjegyzőjét sógora, Johann Sibmacher nürnbergi metsző és kiadó ösztönözte a mű megírására, majd ő felelt a könyvben látható mintegy hatvan metszetért: kihajtható metszeteken láthatjuk a különböző városok ostromait, illetve a katonai parancsnokok portréit. Ilyen volumenű művet korábban nem nyomtattak, és munkáját siker koronázta, hiszen a töröktől való félelem miatt élénk nyugati olvasóközönség is nagy érdeklődéssel fogadta a könyvet: különböző bővítésekkel többször is újra kiadták.

Az előszó hiányzik. A kötetben található kihajtható látképek: Belgrád, Bécs, Buda, Buda és Pest (restaurált, a metszet jobb harmadában hiány), Eger, Esztergom, Fülek, Győr (2 db.), Gyula, Hatvan, Kanizsa, Kanizsa és Babócsa, Komárom, Nagyvárád, Petrina, Palota és Veszprém, Pápa (csak a harmada van meg), Székesfehérvár, Szigetvár, Sziszek, Szolnok, Tata, Temesvár, Tergovist (Újvidék), Tokaj, Tolna (harmada hiányzik), Vác, Visegrád, illetve „Graven von Hardeck” (N. W. 462/11.)

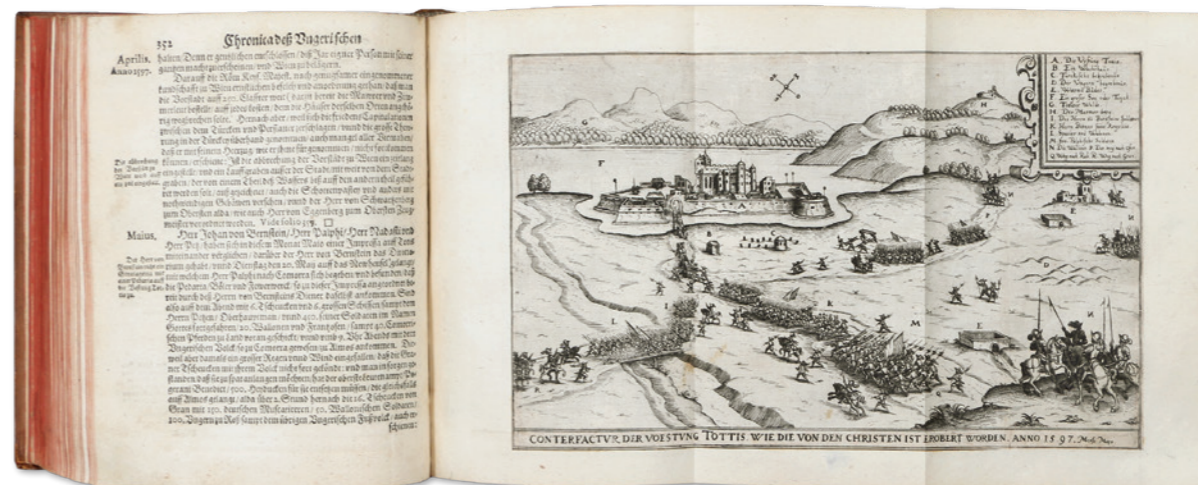
A metszetek közül csupán Gyula látképe, illetve Báthory Zsigmond erdélyi fejedelmet ábrázoló tábla hiányzik.

Oldalihiány: 59-62p., 243-246p.

A nyomtatott regiszter után korabeli, kézzel írt folytatás. A díszcímlap felragasztva, kis hiánnyal. Több levél restaurálva, szövegveszteség nélkül.

Korabeli egésször-kötésben, aranyozott címfelirattal, bordázott gerinccel. A gerinc felső és alsó részén apró sérülések.

1 000 000.-

108. MAUSOLEUM POTENTISSIMORUM AC GLORIOSISSIMORUM REGNI APOSTOLICI REGUM & PRIMORUM MILITANTIS UNGARIAE DUCUM... [KIAD. NÁDASDY FERENC.]

Norimbergae, 1664. Mich. & Joh. Fried. Endter.

1t. (rézmetszetű díszcímlap) + [6] + 407 + [7]p.

Lapszámozáson belül 59 egészoldalas, rézmetszetű táblával. A Nádasdy Ferenc országbíró saját költségén és ajánlásával megjelent királykép-sorozat az egyik legnevezetesebb magyar illusztrált munka. A hun és magyar vezérektől egészen I. Lipót trónra lépéséig követi királyaink történetét, rézmetszetű képekkel illusztrálva. Alakjai számos későbbi ábrázolás ihletőivé váltak. A kötetben található királyverseket a jezsuita Lanzmár Ferenc, Nádasdy udvari lelkésze írta. A mű alapötlete Ferenczffy Lőrincről származik, aki a század elején Berger Illést bízta meg egy nagyszabású történeti munka megírásával (ennek kézírata és az ehhez készült metszetek lemezei is fennmaradtak). A terv – feltehetően pénzhiány miatt – nem valósult meg, a rézlemezek pedig a pozsonyi jezsuitákhoz kerültek. Tőlük szerezte meg Nádasdy, majd az azóta eltelt időszak uralkodóinak képeivel kiegészítve, a magyar rendeknek ajánlva jelentette meg a nagyszabású munkát.

Egykorú pergamenkötésben, pirossal pettyezett lapszélekkel, gerincén egykorú címfelirattal. Szép, tiszta, ropogós példány.

RMK III 2254.; Apponyi: 863.

800 000.-

109. [VANEL, CLAUDE]

Histoire des troubles de Hongrie, Avec le Siege de Neuheusel, & une relation exacte du combat de Gran, &c. I-II. (a IV. kötetből) Amsterdam, 1686. Pierre Mortier.

[4] + 1t. + 364 + [16]p.; [36] + 403 [16]p. + 2t.

Hozzákötvé: Histoire de l'état present de la Hongrie, A Cologne, chez Pierre Le Jeune, 1686.

[4] + 213 + [11]p.

„Az a háború, amely néhány éve fellobbant Magyarországon oly nagy helyet foglal el a kíváncsiak beszélgetéseiben, és oly nagy várakozást kelt egész Európában, hogy számítani lehet arra, a közönség valószínűleg szívesen fogadna egy olyan munkát, amelynek az lenne a szándéka, hogy nagyobb kedvvel beszéltesse ezekről az eseményekről” – áll a bevezetőben. A Magyarország földrajzi és topográfiai adottságait, valamint történelmét – különös tekintettel a kereszténység és az iszlám hatására, és az európai háborúkra – áttekintő mű népszerűségét és fontosságát jelzi, hogy az 1685-ös első kiadást követő hat évben tizenegy újabb kiadást ért meg. Tudomásunk szerint jelen tételünk a második amszterdami kiadás első két kötete, megtoldva egy 13. fejezettel. A munka rendkívül enigmatikus kiadástörténetét Hóman Bálint vette számba a Magyar Könyvszemle 1925, 31. évf. 1-4. számában. A névtelenül megjelent mű Sandrart de Gilles, írói nevén Claude Vanel montpellier-i adóhivatali tanácsos munkája. Vanelt írói és publicisztikai munkássága Párizsba szólította, ahol számos, a korban nagy népszerűségnek örvendő, történelmi írása született. Jelen műve, mely második magyar tárgyú munkája, 1739-ig a Magyarországra kíváncsi olvasók alapművének számított. Munkái érdemi szerepet játszottak a magyarságkép alakulásában.

Egybekötve, korabeli pergamenkötésben. A lapok egy részén korból fakadó foxing foltok. Az első kötetben Magyarország térképe Sanson d'Abbeville-től, hajtogatott térkép kisebb, hajtás menti szakadásokkal. A Zrínyi, Nádasdy és Frangepán lefejezését bemutató kép hiányzik. A második kötet két képe: Bécs ostroma (kihajtható, kisebb, hajtás menti szakadásokkal) és Érsekújvár erődítése (hajtogatott, kisebb, hajtás menti szakadásokkal). A II. kötetből hiányzik A selyemzsinór átadása a nagyvezírnek című kép, valamint Érsekújvár látképe. A címlapokon nyomdászjel metszete. A címlapon fekete tintás kézíratos bejegyzés: A l'usage des freres Capucins de Sion. en Valley. qu'ils vivent.

160 000.-

110. [VANEL, CLAUDE]

Histoire des troubles de Hongrie. Tome troisième. Depuis 1684 jusques 1686.

Amsterdam, 1687. Pierre Mortier.

[12] + 348 + [12]p.

Jelen kötet előző tételünk harmadik kötete az ugyanazon évben megjelent második amszterdami kiadásból.

Posszessor: a borító belső oldalán Gróf Szecsen Antal ex libris.

Későbbi félbőr-kötés, aranyozott gerinccel és piros lapélekkel. A Buda erődítéseit ábrázoló metszet hiányzik. A címlapon nyomdát ábrázoló nyomdászjegy.

(Hóman Bálint: A „Histoire des troubles de Hongrie kiadásai”, Magyar Könyvszemle, 1925. 32. évf. 1-4. sz., p. 134.)

80 000.-

Természethistória

111. BONNET, [CHARLES] KÁROLY

A' természet' vizsgálása. Frantzia Nyelvből Magyar Nyelvre fordította, s némely Hozzáadásokkal megbővítve kiadta Tóth Pál verőzei ref. pred. I-III. kötet.

Pesten, 1818-19. Trattner János Tamás betűivel.

1t. + XXII + [1] + 24-96 [recte 396]p. + 1 kihajt. mell., 495p., 401 + [5]p.

A svájci szerző a természet lépcsőzetes felépítéséről szóló elméletét (gradáció) fejti ki munkájában.

Prov.: Szentgyörgyi Elek 1831. Címlapon gumibélyegző: Gyulai Gaal Gaston Könyvtára.

Korabeli egységes, aranyozott gerincű papirkötésben, elegáns empire ornamentikájú, aranyozott zöld címvegnettákkal. A harmadik kötet vége felé fölül barna folt.

100 000.-

112. FUGGER, [MARKUS] MÁRK - WOLSTEIN, [JOHANN GOTTLIEB] AMADEUS JÁNOS

-- urnak a' lóvak neveléséről irtt könyve, Mellyet Wolstein Amadeus János Az Orvoslás(nak), és Seb-gyógyításnak Doctora ... az 1578-ik esztendőben költ Editio szerént némelly Jegyzésekkel együtt, és második Részszel meg - töldva ékeőbb Német nyelven ki - adott, Most Pedig Tolnay Sándor Magyarra fordított és Királyi Privilegium alatt ki - bocsátott. Első rész.

Bétsben, 1786. Kurtzbek József betűivel.

[12] + 140 + [2]p.

Hozzá: Fugger, [Markus] Márk- Wolstein, [Johann Gottlieb] Amadeus János: A' Pusztai, Hadi, És Házi Ménésekről Irt Könyv... Bétsben, 1786. Kurtzbek József betűivel. 173 + [2]p.

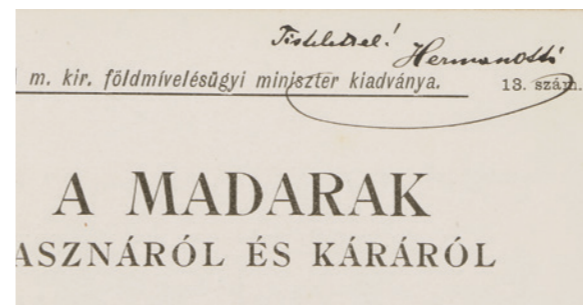
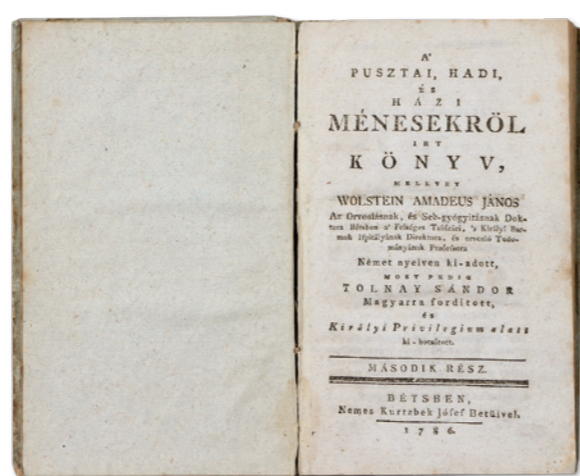
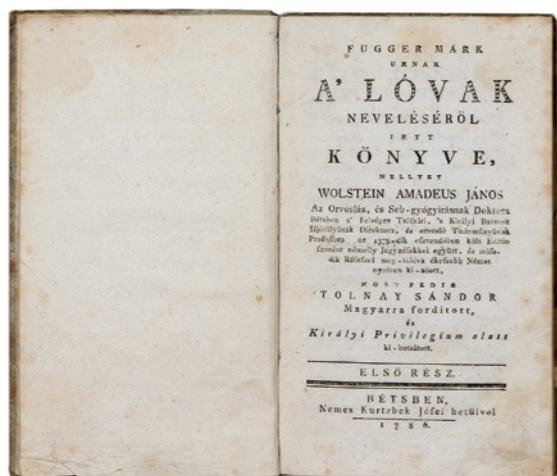
Fugger Márk (1529–1597) élettörténetét nem ismerjük, csak azt, hogy ő volt a legelső Németországban megjelent lótenyésztési munka szerzője. Wolstein, J. G. (1738–1820) a bécsi állatgyógyintézet igazgatója volt. Munkáit több nyelvre lefordították. Tolnay Sándor (1747–1818) Magyarországon az állatorvoslás első egyetemi professzora volt. Az Udvari Haditanács megbízásából és támogatásával 1769 és 1775 között Párizsban és Franciaország más városaiban, valamint Londonban tanulmányozta a lótenyésztést és -gyógyítást. Szakmai munkássága jelentős, élete nagy része az állatorvoslás elismertetéséért folytatott harc jegyében telt.

Poss.: „Ex Libris Alexii Farkas Chirurgus 1790”

Kopott, nyomdai kartonálásban. A két kötet együtt rendkívül ritka.

BLHO I.: 948.; M.-Kossa: 214. (58–59. p.)

240 000.-

113. HERMAN OTTÓ

A madarak hasznáról és káráról. Harmadik, bővített kiadás.

Budapest, 1908. M. kir. földműv. min.

398 + [2]p. + 4t. (színes)

A címlapon felül dedikáció: „Tisztelettel! Herman Ottó”

Lapszámzáson belül számos egészoldalas táblával és szöveg közti illusztrációval.

XX. század első felében készült egészvásznon-kötésben, gerincén aranyozott címvegnettával. Kissé kopott, gerincén foxingos.

300 000.-

114. KISSZÁNTÓI PETHE FERENTZ

Természethistória és mesterségtudomány a' tanítók' és tanulók' szükségekre 's az ebben gyönyörködők' hasznokra

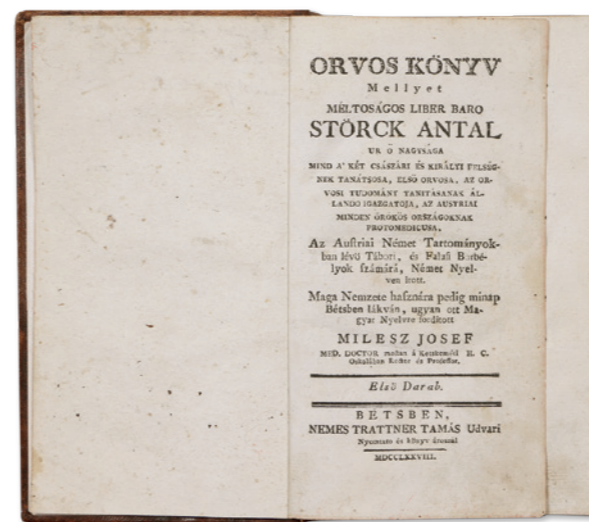
Bétsben, 1815. Nemzeti-Gazda-Hivatal.

1t. (metsz. díszcímlap) + 523p. + 1p. + 49t.

Rieder Lőrinc színes rézmetszetei, 270 ábrával. A metszeteket is tartalmazó példányok rendkívül ritkák, árverésen még nem fordult elő.

Kopott, sérült korabeli papirkötésben. Foltos példány.

300 000.-

115. STÖRCK, [ANTON] ANTAL

Orvos könyv, Mellyet... ~... Német Nyelven Irott. Maga Nemzete hasznára pedig minap Bétsben lákván, ugyan ott Magyar-Nyelvre fordított Milesz Josef. I-II. darab [egybekötve].

Bétsben, 1778. Trattner Tamás ny.

[32] + 339 + [2] + 208 + [37] + 117 + [3]p. Egyetlen kiadás.

A szerző legkritkább műve. A második rész után önálló lapszámzással rendelkező „Ezen orvos könyvben elő forduló orvosságok” címet viselő fejezet található. A könyv végén közel egykorú kézíratos receptek, orvosi feljegyzésekkel.

XX. századi bibliofil, poncolt egészbőr-kötésben. Bordázott, vaknyomással díszített, aranyozott feliratú gerinccel. Friss, ropogós példány.

Györy: 208.

300 000.-

116. [TÁNCICS] STANCSICS MIHÁLY

Lényismeret azaz természethistória az ifjuság számára

Pozsonyban, 1842. Wigand Károly Fridrik.

XII + 229 + [1]p. + 1 színes, kihajt. t. (könyvomat)

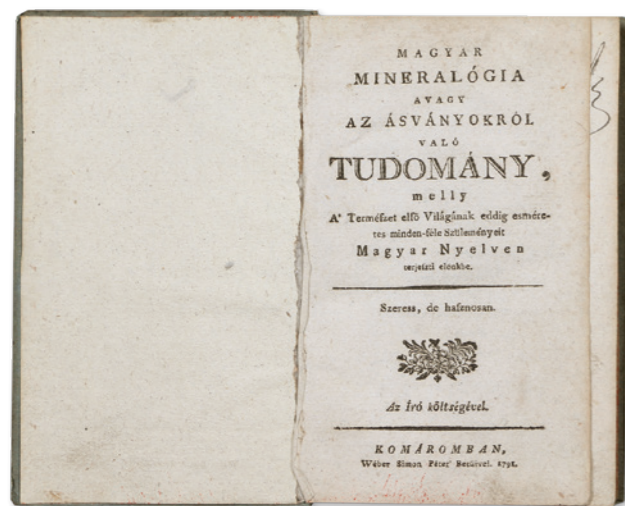
Táncsics az 1840-es években számos tankönyvet írt, ezekben az idegen szakkifejezéseket saját képzésű magyar szavakkal igyekezett helyettesíteni, pl. az „Állatország” tartalomjegyzékében szerepelnek bőrállatok, csirányok, magzonyok, pesgék, tojanyok, buranyok és nemzönyök is.

Prov.: a „Szegedi-Belvárosi Községi Elemi Fiúiskola Könyvtára”.

Kiadói, erősen kopott félvázson-kötésben. Belül tiszta, címlapján gumibélyegző-lenyomattal.

Drescher: 476.

80 000.-

117. [ZAY SÁMUEL]

Magyar mineralógia avagy az ásványokról való tudomány, mely A' Természet első Világának eddig esmértes mindenféle Szüleményeit Magyar Nyelven terjeszti előnkbe

Komárom, 1791. Wéber S. P.

[16] + 349p.

Az egyik legkorábbi magyar ásványtani munka, amely mindössze öt évvel követte Benkő Ferenc úttörő művét. Zay nevéhez fűződik az „ásvány” szó elterjesztése.

Korabeli kék, kopottas kartonálás, gerincén cím vignettával. Belül tiszta, jó példány.

200 000.-

Magyar vonatkozású vegyes tételek

118. BARTHÉLEMY, [JEAN-JACQUES]

Az ifju Anacharszis' útazása Görög-Országban. A' bévett időszámítás előtt a' negyedik Század' közepén. ~ apátur után Frantziából fordította Deáky Filep Sámuel. I-VII. kötet.

Kolo'sváron, 1820-1821. Ref. Kolégjom.

2t. + XVI + 283 + [8]p.; 2t. + [4] + 359p.; 2t. + [4] + 360 + [3]p.; 2t. + [4] + 360p.; 2t. + [4] + 360 + [1]p.; 2t. + [4] + 330 + [2]p.; 2t. + [4] + 84 + CVI + [4] + 39p. + 31 kihajt. mell.

Első magyar nyelvű kiadás. Barbié de Bocage francia térképész 1788-ban készítette el illusztrációit Jean-Jacques Barthélemy „Voyage du jeune Anacharsis en Grèce” című munkájához. A rézmetszetek nagy része térkép, emellett néhány alaprajz, városkép és numizmatikai ábra is található közöttük. A lapokon felül szerepel a kötetjelzés és a lapszám, ahová tartoznak, de alul sorszámuk is van. A sorozatok egy részébe belekötötték a mellékleteket, de önálló kötetként is csatlakozhatnak az alaplaphoz (ahogyan itt is), hiszen a kísérő tanulmány saját címlappal rendelkezik (A' mappák', plánmok', vidékek' és pénzék' gyűjteményje az Ifju Anacharszis' útazásához, melyet megelőz Barbié du Bocage világosító értekezése a' mappák' igazolására).

Korabeli papirborítóban. Körülvágtatlan példány.

80 000.-

119. BATSÁNYI JÁNOS

A' Magyar Tudósokhoz.

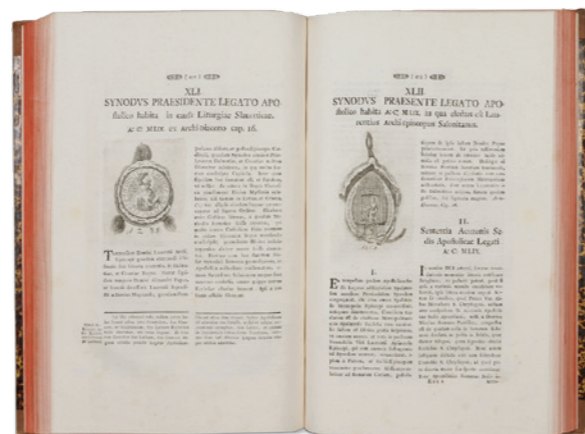
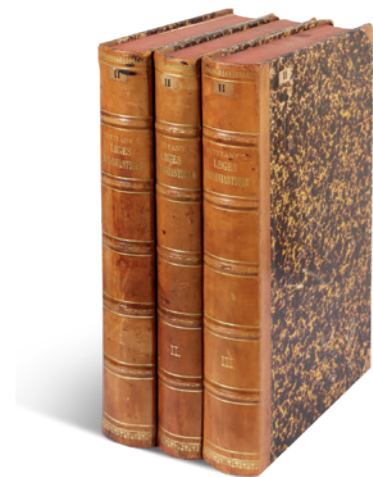
Pest, 1821. Trattner János Tamás.

75 + [1]p. Első kiadás.

I. Faludi Ferentz s több más Magyar Költők Munkájának Kiadásáról. II. A Nemzeti Nyelvről s Poézisről, és a máj Nyelvrontók törekedéséről. A szerző korábban megállapodott Trattner Mátyással Faludi Ferenc verseinek kiadásáról, a mű első felében e tervéről tájékoztatja a közönséget. A folytatásban a nyelvújítókat – elsősorban Kazinczy „Orthologus és neologus” című értekezését – támadja.

Borító nélkül, gerincén papírsíkkal megerősítve. Enyhén szárfüles példány.

120 000.-

120. BATTHYÁNY, [IGNÁC GRÓF] IGNATIUS COMITUS DE

Leges ecclesiasticae Regni Hungariae, et provinciarum adiacentium... Tomi I-III.

Alba-Carolinae-Claudiopoli, 1785-1827. Typis Episcopalibus.

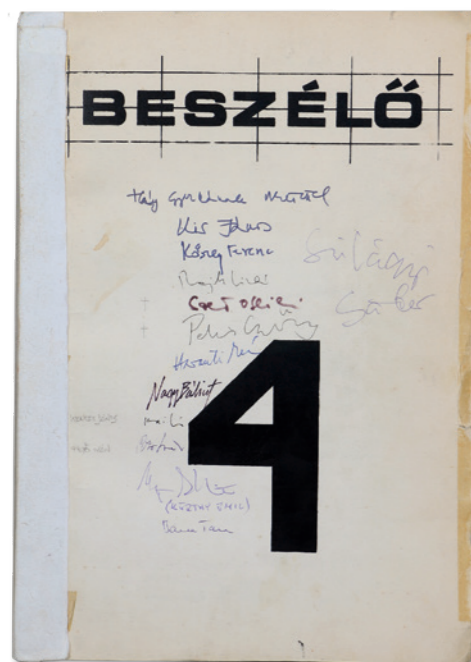
[12] + 706p. + 3 kihajt. t. (pecséteket ábrázoló rézmetszetek, a harmadik a hajtásnál kissé szakadt); [2] + 514 [recte 515]; [2] + 669 + [14]p. Számos szöveg közti rézmetszettel. 3 nagy folio-kötet.

A szerző erdélyi püspök volt. Számos történeti munka fűződik nevéhez, emellett könyvtárat (Batthyaneum) és csillagvizsgálót is alapított. Tervezte egy erdélyi tudós társaság létrehozását is. Tételünk Batthyány Ignác fő műve, amelyet fontos pecséttani és heraldikai forrásként használt az utókor. Az első kötet még Nagykarolyban jelent meg a szerző magánkiadásában, a további kötetek mintegy negyven évvel később, már Kolozsvárott, az érseki nyomdában készültek. A teljes sorozat nagyon ritka.

Poss.: a címlapon báró Radványánszky Béla nagybecsű könyvtárának, illetve alatta Tarnóc Márton irodalomtörténész gyűjteményének bélyegzőjével.

XIX. század második felében készült, egységes, aranyozott, bordázott gerincű félbőr-kötésben, festett lapélekkel. Impozáns nyomdamű.

800 000.-

121. BESZÉLŐ 4. (1982) DEDIKÁLT.

1982. szeptember. [1] + 136p.

Az először 1981-ben kiadott „Beszélő” folyóirat eleinte szamizdatként került publikálásra. Már 1976-tól kezdve jelentek meg hasonló illegális publikációk, de a Beszélő egyedülálló újdonsága az volt, hogy szerkesztői nevükkel és címükkel vállalták a cenzúramentes újságírást és lapkiadást, továbbá a rendszeres (negyedévenkénti) megjelenést. A lapnak főszerkesztője nem volt, a szerkesztők hetenként találkoztak és vitatták meg a beérkezett írásokat. A „Beszélő” köré csoportosuló értelmiségiek fontos szerepet játszottak a rendszerváltásban, úgymint Kis János, Kőszeg Ferenc, Petri György, Nagy Bálint, Haraszi Miklós, Eörsi János, Magyar Bálint, Solt Ottilia, Havas Gábor, Iványi Gábor (tőle származik a Beszélő elnevezés). A szerkesztőket folyamatosan lehallgatták, követték, megfigyelték, gyakoriak voltak a házkutatások, konspirációs tevékenység vádjával többször indult eljárás ellenük.

Dedikált példány:

„Háy Gyulának szeretettel: Kis János, Kőszeg Ferenc, Rajk László, Solt Ottilia, Petri György, Haraszi Miklós, Nagy Bálint, Kenedi János, Pethő Iván, Magyar Bálint (Kürthy Emil), Bauer Tamás, Szilágyi Sándor”

A gerincénél javított.

80 000.-

122. [BURGSTALLER, [JOHANNI CHRISTOPHORI]]

[Collectio Insignium familiarum nobilium Hungariae, Decades VIII. cum Iconibuscoloratis.]

[Pozsonii], é. n.

90 folio. 19×11 cm

Johann Christoph Burgstaller (1674–1758), pozsonyi tanácsos, városbíró és polgármester 90, kézzel festett rézmetszetet számláló, a pozsonyi és tágabb környékbeli nemesi családok címereit tartalmazó gyűjteménye. Az eredetileg vaskereskedő polgármester mecénásként is ismert volt; ösztöndíjat alapított a Göttingenben tanuló pozsonyi evangélikus diákok számára, valamint támogatta a rajzolókat, a rézmetszőket és a nyomdászokat. A kis rézlemezekre vésett, általa festett címereket is maga adta ki. További érdekesség, hogy Burgstaller több Pozsony és Sopron vármegyei térkép kiadója volt, köztük Bél Mátyás Notitiájában megjelent Pozsony vármegyei térképének is.

A kötet szerepel a nemzeti könyvtárunkat alapító Széchényi Ferenc katalógusában: Cathologus Bibliothecae Hungaricae Francisci Com Széchényi. Tom. I. 172. o.: Burgstaller: Collectio Insignium nob. Hung. familiar. Decades VIII. in 4to. Nagy Iván alapvető családtani munkájában újraközli s hozzáteszi, hogy kijött e gyűjtemény 8-rétben is. Az Országos Széchényi Könyvtár példánya jelenleg lappang, azzal nem sikerült összevetni. Zsigray Zsolt címerkutató által látott egyetlen példányon hatosával voltak a címerek.

Tételünk eltér a Horváth Pavel által ismertetett példánytól, az ugyanis csupán 83 nemesi címet számlál. Tételünkben 19 olyan címer is található, melyet az nem tartalmaz – amely viszont 12 olyan címet is bemutat, mely a tételünkben nem szerepel. A Burgstaller által 1728–1734 között összeállított címergyűjtemény az egyik legfőbb forrása Nagy Iván Magyarország családai (1857–1868) című művének, mely a genealógia és a heraldika mindmáig nélkülözhetetlen alapműve.

90 darab kézzel festett rézmetszet, külön lapokon. Rarissimum.

A lap: 19×11 cm, a címer cca. 7,5×5,5 cm. XIX. századi félbőr-kötésből kialakított tékában.

(Horváth, Pavel: Bratislavský mešťan Ján Krištof Burgstaller a jeho zbirka erbov z rokov 1728–1734. In: Genealogicko-heraldický hlas, 6/1., 1996, 11–14. p.)

300 000.-

123. [CAESAR, JULIUS, PATAVINUS]

Practica arithmetica, az-az számvető tábla, Mellyben mindenféle Adásról és Vételről, akárminemű Kereskedésben- is bizonyos Számoknak Summája készen és könnyen fel-találathatik. /Paduai Julius Caesar által irattatott, Most pedig újobban e' kised formában ki bocsáttatott.

Lőtsén, 1728. ny. n. [230]p. Tizenkettedrét.

A gazdasági és kereskedelmi életben rendszeresen használt szorzótáblákat tartalmazó, jellegzetes, nyújtott alakú könyvecskék példányai általában elhasználódtak, tönkrementek. Így szinte minden egyes hazai kiadásából csak igen kevés példány maradt fent. Az első kötetstáblán possesszori bejegyzés: „Samuel Hauszer, 1786”. Korabeli restaurált papírkötésben.

120 000.-

124. DÍSZLAPOK A RÓMAI KÖNYVTÁRAKBAN ÖRZÖTT NÉGY CORVIN-CODEXBŐL. LEFÉNYKÉPEZTE A VATICANI ZSINATON JELENVOLT MAGY. PÜSPÖKI KAR.

Pest, 1871. Athenaeum ny.

[2] + 13 + [1] + 16t. Nagy folio.

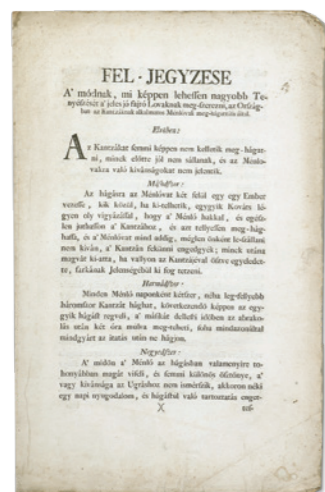
A XIX. század második felében megnőtt az érdeklődés a régi, hazai vonatkozású kéziratokkal kapcsolatos adatgyűjtés iránt. E törekvések mindenekelőtt Mátyás király híres könyvtárának szétszóródott darabjaira fókuszáltak. A kutatók már 1862-ben tanulmányozták és listába vették a Konstantinápolyban őrzött kódexek egy részét. Ezen évtized végén a vatikáni zsinaton részt vevő magyar püspökség tagjai lefényképeztették a Róma könyvtáraiban őrzött Corvinákat. Az eredmény egy 16 kiváló minőségű fényképpel illusztrált reprezentatív kiadvány lett, mely mindössze 50 példányban jelent meg, és a Regis Mathiae Corviniról, a vatikáni Breviáriumról, az Opera Ciceronisról és a Didymus-ról közölt felvételeket.

Pazar díszmű, a tudományos, vallási és hatalmi elit számára megjelentetett munka. Bár közkönyvtárban több példánya is megtalálható, antikvár forgalomban rendkívül ritka, árverésen nem láttuk nyomát. A felkasírozott fotómásolatokat hártypapír védi.

Poss.: Tarnóc Márton irodalomtörténész bélyegzőjével a címlapon.

Kiadói, dombornyomott, aranyozott díszkötésben, aranyozott lapszélékkel. (Mehner Vilmos könyvkötészete, Pesten.)

400 000.-

125. FELJEGYZESE A MÓDNAK, MIKÉPPEN LEHESSEN NAGYOBB TENYÉSZÉSET A JELES JÓ FAJTÚ LOVAKNAK MEGSZEREZNI, AZ ORSZÁGBAN AZ KANTZÁKNAK ALKALMATOS MÉNLOVAK MEG-HÁGATTÁSA ÁLTAL.

h. n., é. n. 8-r. 5 lev.

A bécsi udvar hazánk lótenyésztését is helytartótanácsi rendeletekkel irányította. Jelen tételünk egy ilyen 1777-re datálható rendelet. Ebben a mai megítélés szerint is egészen korszerű módozata található a fedezettetésnél követendő eljárásnak. Sajnos a kézből történő fedezettét a város ménesénél csak e rendelet megjelenése után 100 évvel vezették be.

Kötés nélkül. Rendkívül ritka.

60 000.-

126. HADIKÓRHÁZAK EMLÉKALBUMA

Budapest, 1916. [ny. n.].

22t. Haránt folio. 39,7×30,8 cm

A díszes, kézzel írott, rajzolt és festett címlap és ajánlás szerint: „szalóki Navratil Dezső Dr. egyetemi magántanár, m. kir. honvéd törzsorvos és tamási Varga Mór m.kir. honvéd őrnagy parancsnoksága alatt álló hadikórházak Emlékalbuma. Készítették: Ledniczer Sándorné, az önkéntes ápolónők főnöknőjének vezetése alatt álló Nádor utcai [tözsde] Hadikórház slójd munkásai. Tervezték: Manswirth Emil és Heim Miklós.”

„Dr. Berkes Rezső magyar királyi honvéd főhadnagy, gazdasági tiszt, a nádor-utcai hadikórház gazdasági hivatalának főnöke stb. úrnak tiszteletük és hálájuk jeléül felajánlják a nádor-utcai hadikórház slójd-munkásai.”

Az album huszonkét táblát tartalmaz, melyek mindegyikére két-két, kézzel feliratozott, eredeti fotó van felkasírozva. A képeken az Alcsúti kórház, a Hold utcai hadikórház, a Nádor utcai hadikórház, Andrassy Gézané grófnő kisegítő hadikórháza, illetve Wolfner Gyula kisegítő hadikórháza szerepelnek.

Egyedi, szecessziós, iparművészeti bőrkötésben, intarziás virágmintákkal és népi motívumokkal gazdagon díszített táblákkal. Az első táblán vöröskereszt és felirat: 1914-1916. Moiré selyem előzéklapokkal és rézcsattal. Aranyozott, festett lapszélékkel. A kötés sajnós szignálatlan.

120 000.-

127. [HOLBERG, LUDVIG]

Klimius Miklósnak Föld alatt való útja mellyben a' Földnek ujj tudománya, és az ötödik birodalomnak historiája adattatik elől. B. Abelinus könyves házában találtatott, és deákbol magyar nyelvre fordítottat Györfi Jósef veszprémi prókátor által.

Po'son, 1783. Patzko Ferentz Ágoston.

1t. + [8]p. + 433p. + [7]t.

Jókai Mór egyik kedvenc regényének a hőse, Klimius Kristóf a Föld belsejében tett csodálatos utazását meséli el. A hamar világhírűvé vált regény szerzője, Ludvig Holberg (1684-1754) dán író művét latin nyelven írta 1741-ben. Sajátos műfaját a kritika számos névvel illette: utazási és a kalandregények elemeiből építkező utópia, tudományos fantasztikus mű, a sci-fi és fantasy előfutára vagy csak egyszerűen társadalmi szatíra. A könyv első, 1783-as megjelenése után feledésbe merült, következő kiadása 1987-ben látott napvilágot a Móra kiadó gondozásában.

Korabeli, bordázott és vaknyomással díszített, egészbőr-kötésben, javított gerinccel. Az aranyozás lekopott. A lapokon néhol korból fakadó foltok, apró gyűrődések. Az utolsó metszet kijár. A rézmetszeteket Marcus Weinmann klagenfurttal metsző készítette.

SZINAI I/5.426.

(Lukácsy Sándor, Kincses VI. - Az első utópia magyar nyelven, Kortárs, 1983 / 12. szám.)

80 000.-

128. JELENTÉS A PESTI MAGYAR SZÍNHÁZ MEGNYITÁSA IRÁNT

Hozzá: Alapterve a' pesti magyar Színház' igazgatására össze állt Részvény-társaságnak

Pest, 1837. június 1.

Nyomatvány, 1 fol.

A ritkaságszámba menő plakát az első pesti magyar nyelvű játékszín ünnepi megnyitójára invitálja az érdeklődőket, melyre hosszas várakozás után, 1837. augusztus 22-én került sor. A magyar táncokból, zenékből, dalokból, valamint Vörösmarty Mihály és Eduard von Schenk műveiből álló ünnepélyes megnyitón Vörösmarty köszöntötte a közönséget: „Ha valaha kétkedénk a' színház felépülésén, sokkal inkább lehetett kétleni annak aug. 22-dikéni megnyitását. Mészgödrök, homok buczkák két felül, elül vakolatlan tornác, egyenetlen, félig rakott út, benn asztalos, lakatos, színész, muzsikus egy rakáson; [...] mindnyájan sürgető, halaszthatatlan munkában; az óra 11-re jár, 's alig fél nap hátra, hogy a' legelső pesti magyar színház megnyitassék. Eljött az idő, 's a színház, mintegy a' lehetetlenség' daczára megnyitattott”. Ahogy Vörösmarty szavai, úgy a tételhez tartozó, a színház felépítését és működését garantálni hivatott részvénytársaság „Alapterve” is utal mindarra a nehézségre és elhivatottságra, ami az intézmény létrejöttének körülményeit jellemezte (lásd a jelen tételünkhöz csatolt nyomtatványt). Ugyan az 1830-as évek elején megélenkült a színházügy jövőjét tárgyaló röpirat-irodalom – köztük Széchenyi István Magyar játékszínről című felhívása –, az 1832/36. évi országgyűlés ismét elhalasztotta a Nemzeti Színház megalapításának és felépítésének törvénybe iktatását, ezért Pest vármegye nemessége, az országgyűléstől függetlenül, 1835 őszétől megkezdte a Színház építését a Grassalkovich Antal által adományozott Kerepesi úti (a mai Rákóczi út 1. szám alatti) telken. A vállalkozás azonban nagymérvű eladósodással járt, amit az országban meghonosodott polgári jellegű tőkegyűjtő akcióval próbáltak orvosolni. A megye legtekintélyesebb személyiségei részvénytársaságot alapítottak, melynek alapterve június 1-jén látott napvilágot. Az 1837. június 8-án összeállt igazgató-választmányának tagjai Pest vármegye birtokosainak, illetőleg tisztségviselőinek sorából kerültek ki. Az elnök a színházépítés irányítója, Földváry Gábor alispán lett, a tagok pedig Ráday Gedeon, Fáy András, Simontsits János és Ilkey Sándor. A titkoknok tisztét Nyáry Pál, a pénztárosét Gál János alleveltárnok kapta. A három és fél évre tervezett elgondolás szerint a színház működéséhez szükséges tőkét részvények eladásából kívánták fedezni, a kamatokat pedig a színészet ügyének fejlesztésére kívánták fordítani. Az intézmény az 1840-es országgyűlésen hozott törvény értelmében Nemzeti Színházként működött tovább, immár közpénzből. A Pesti Magyar Színház első igazgatója Bajza József (1804–1858) író lett, akinek a színház nemes ügye iránti elköteleződése megegyezett Széchenyiével: „Cél- és korszerűbb véleményem szerint arról gondolkodni, miként lehetne a színházakat, melyek tetteleg fennállanak, és tagadhatatlanul nagy befolyást gyakorolnak a népre, úgy rendezni, hogy velők a társaság pusztá időtöltésen túl és fölött, nagyobb, nemesebb célokat is érhessen el. [...] A játékszín, mint pusztán mulatsági intézet is tagadhatatlanul szellemibb és így nemesebb időtöltés helye, s mint ilyen mindig lel és érdemlend még áldozatokkal is pártoltatást, meddig a világ merő beduinokból nem áll, mert mívelt embernek szellemi mulatságra úgy van szüksége, mint míveletlennek anyagira.”

Nyomatvány, erősebb hajtás menti nyomokkal és tépett lapélekkel. Igen ritka!

(Bajza József: Szózat a pesti Magyar Színház ügyében, Buda, Egyet. Ny., 1839.)

(Vörösmarty Mihály: Dramaturgiai lapok: elméleti töredékek – színírálatok, Budapest, Akad. K., 1969.)

150 000.-

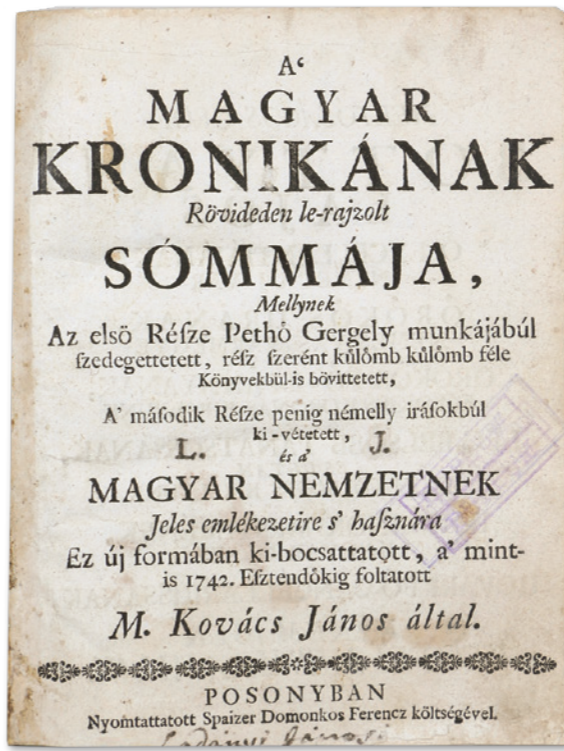
129. KOSSUTH LAJOS FESTETT PORTRÉJA

1841-18??.

7,8×10 cm

E finom, izléses, csontlemezre festett miniatűr nagy hasonlóságot mutat Eybl Ferencnek (1806-1880), a Bécsi Akadémia nagy híró festőjének 1841-es Kossuth-litográfiájával. Eybl, aki ekkor még Bécsben működött, majd 1842-től hazánkban is, megbízást kapott több korabeli magyar politikus litográfiájának elkészítésére, Kossuthé mellett például Széchenyi Istvánéra is. Kossuth egy másik híres derékképe is osztrák kezekhez köthető: August Prinzhofer és Johann Rauh 1848-ban örököltette meg történelmünk (mondhatni) talán legismertebb politikusát. Bár a magyar reformkor nagyjának arcvonásait általában Barabás Miklós (1810-1898) ábrázolásainak közvetítésével őrizte meg a nemzeti emlékezet, Kossuth mindkét osztrák ábrázolása nevezetes a reformkor ikonográfiájában, sok művészi feldolgozás született belőlük. Kossuth az első újkori magyar politikusok egyike, akik tudatosan alakították a külvilág róluk alkotott képét. Vérbeli politikusként saját ábrázolásaira is mögöttes célokkal és számításokkal tekintett. Prinzhofer és Rauh elszánt, hősiesen előre tekintő, hazájának utat mutató Kossuthjával szemben Eybl bölcs nyugalommal ábrázolja a hatalmas népszerűségnek örvendő politikust. Valószínűleg Kossuth egy korabeli rajongója, egy ügyeskező műkedvelő másolhatta le Eybl sokszorosított litográfiáját. (A BTM Fővárosi Képtár Kossuth-ikonográfia leírásának felhasználásával.)

750 000.-

130. KOVÁCS JÁNOS, M.

A' Magyar kronikáknak Rövideden le-razoljt sommája

Pozsony, 1742. Spaizer Domonkos Ferencz.

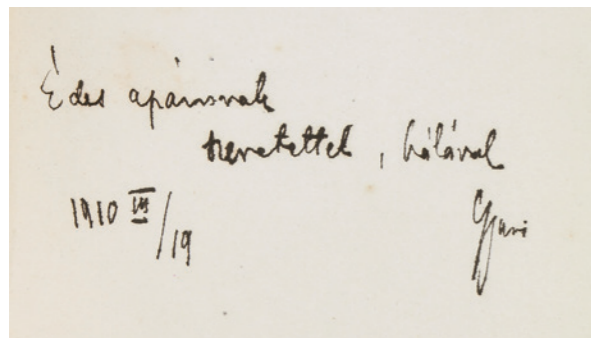
[200]p.; 176 + [20]p. Egyetlen kiadás.

A' magyar kronikának rövideden le-rajzolt sómmája, mellynek az első része Pethő Gergely munkájából szedegettett, rész szerént külömb külömb féle könyvekbül-is bővitetett, a' második része pedig némelly irásokbül ki-véteett, és a' magyar nemzetnek jeles emlékezetire s' hasznára ez új formában ki-bocsattott, a' mint-is 1742. esztendőkgig foltatott M. Kovács János által. – Continuátiója a' magyar kronikának. Második rész, foglalván magában 18. esztendőt, mellyekben a' fölséges austriai házból származandó ertz-hertzegek első, második, és negyedik Ferdinandok a' Magyar Országí Királyságban egy más után mint következtek, mint uralkodtak; azoknak idejekben állapotya az országnak, változások, emlékezetre méltó dolgok. Fő személyeknek elő-menetele, holott más országok fölöl-is imitt amott szók esik. [I-II. rész, egybekötve.]

A 108. oldalon féloldalas sematikus ábra III. Károly magyar király koronázásának alaprajzával.

XIX. század közepe, aranyozott gerincű, vaknyomásos egészvásznon-kötésben. Ázasnyomokkal, összességében jó példány.

40 000.-

131. LUKÁCS GYÖRGY

A lélek és a formák. Kísérletek.

Budapest, 1910. Franklin.

210 + [1]p.

A címlapon a szerző dedikációjával édesapjának: „Édes apámnak szeretettel, hálával // 1910 VI/19 // Gyuri”.

Egykorú puhatáblás velűrbőr-kötésben, az eredeti papírborító bekötve. Körülvágtatlan példány.

100 000.-

132. MANN, THOMAS

Goethe und Tolstoi

Aachen, 1923. Die Kuppel.

48p. A szennycímlapon Thomass Mann dedikációja Lukács Józsefnek: „An Herrn Josef von Lukács / in Sympathie und Verehrung // München 17. XI. 23 // Thomas Mann”.

Lukács József (1855–1928) az Angol-Osztrák Bank igazgatója, Lukács György filozófus, politikus édesapja. Thomas Mann rendszeresen látogatott Budapestre és a Lukács család gellérthegyi villájában szállt meg 1922-ben és 1923-ban is. Vélhetőleg egyik budapesti útja során dedikálhatta kötetét vendéglátójának. Vendégeskedései alkalmával Lukács József bemutatta neki a kor meghatározó irodalmi és közéleti személyiségeit is. Thomas Mann ilyen dicsérő szavakkal ír Kosztolányinak az öreg Lukácsról: „Mi lenne, ha egyszer a jóságos, bölcs öreg Lukács úrtól (Herr von Lukács) kérne tanácsot erre a kérdésre vonatkozólag” – budapesti kiadváltoztatásról van szó – „mind erkölcsi, mind üzleti tekintetben?”

Kiadói papírborítóban.

200 000.-

133. [MEYER, BERNHARD]

Rückblick auf die jüngste Entwicklungs-Periode Ungarns

Wien, 1857 [1903]. ny. n.

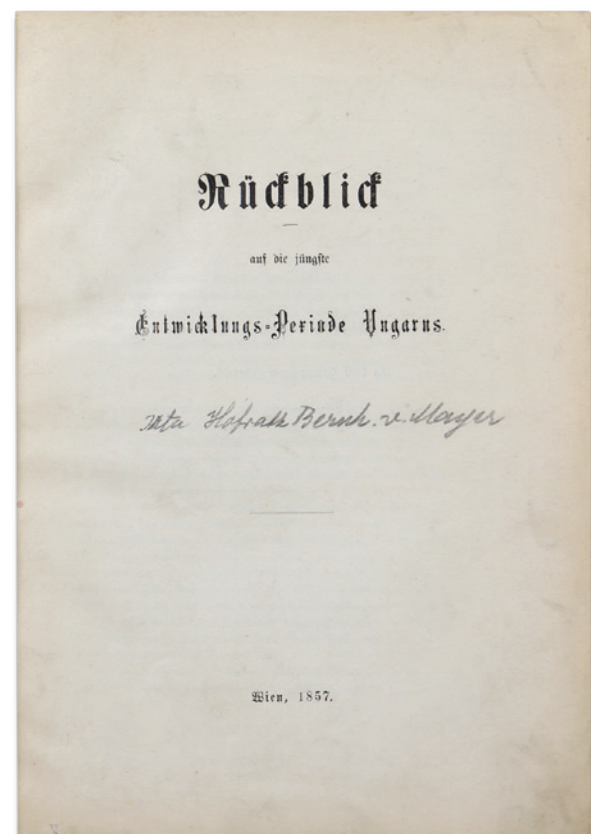
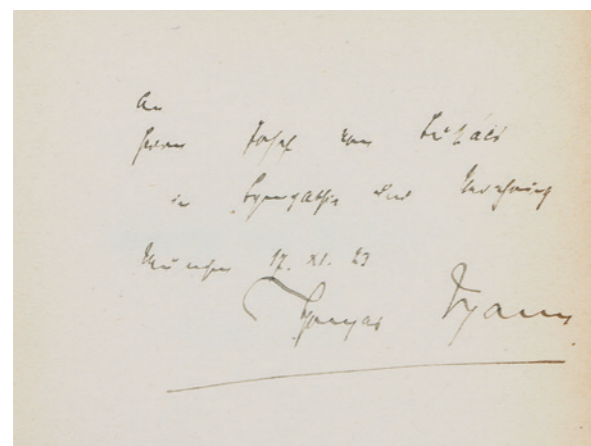
78p. Az első kiadás 1903-ban megjelent hasonmása.

A művet a szerző Alexander Bach osztrák belügyminiszter biztatására írta. Azt taglalja benne, hogy a magyarok mi mindent köszönhetnek az osztrák kormánynak. Széchenyi István nevét csak a Tisza-szabályozással kapcsolatban említi. A könyv nem a nyilvánosság számára készült. Széchenyi „Ein Blick auf den anonymen Rückblick...” című művét ennek megcáfolására írta. Első kiadása 25 számozott példányban jelent meg, gyakorlatilag fellelhetetlen. Széchenyi is az ugyanabban az évben megjelent, második kiadást használta a „Blick” írásakor, amely a források szerint mintegy 200 példányban készült. Ez is rendkívül ritka, a könyvkereskedelemben alig fordul elő. Az első kiadás hasonmása 500 példányban jelent meg 1903-ban, példányunk is ilyen. A három kiadás a címlapok versója alapján különböztethető meg a legkönnyebben.

XX. század eleji, kopottas félbőr-kötésben.

Szentkirályi: M.63.; Borda: 1635.

80 000.-

134. MONUMENTA HUNGARIAE HISTORICA I. DIPLOMATARIA-OKMÁNYTÁRAK. I-XXIII. KÖTET.

Pest-Budapest, 1857-1874. Eggenberger.

A sorozatnak összesen negyvenkét kötete jelent meg, az utolsó 1948-ban. Tételünk az első tizenhét év összes megjelent kötetét tartalmazza, összesen huszonháromat. A forráskiadvány-sorozat a teljes magyar történelem dokumentumainak feldolgozására vállalkozott. Szerkesztette többek között: Hatvani (Horváth) Mihály, Szilágyi Sándor, Wenzel Gusztáv és Frank Vilmos. Köteteink a következő témákat dolgozzák fel: 1-4. kötet: Brüsseli Országos Levéltárból és a Burgundi Könyvtárból. 1-4. rész, 1441-1652.

5. kötet: Magyar Történelmi Okmánytár, londoni könyv- és levéltárakból. 1521-1717.

6-12. és 17-18. 20. 22. kötet: Árpádkori új okmánytár. Codex diplomaticus Arpadianus continuatus. I-XII.

14-15. kötet: Alvinczi Péter Okmánytára I. kötet. 1685-1688-ig. (Pest, 1870)

16. kötet: III. Pál pápa és Farnese Sándor bibornok Magyarországra vonatkozó diplomáciai levelezései (1535-1549).

19. kötet: Pázmány Péter levelezése I. kötet. 1605-1625.

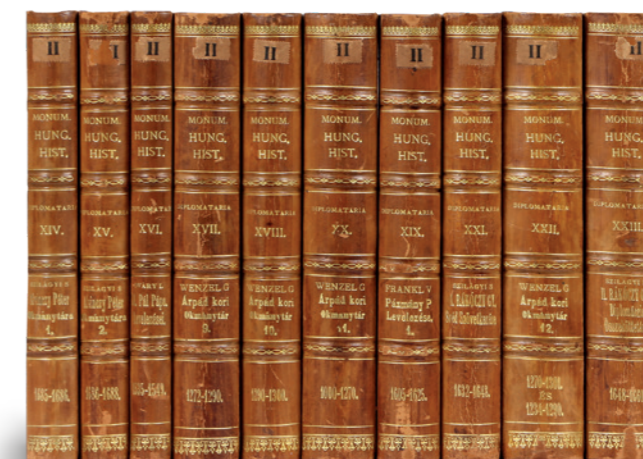
21. kötet: I. Rákóczi György svéd és francia szövetségeseinek történetéhez.

23. kötet: II. Rákóczi György diplomáciai összeköttetéseihez.

Prov.: Bárány Radvánszky Béla Könyvtára, Tarnóc Márton Könyvtára.

Egységes, korabeli félbőr-kötésben. Bordázott és aranyozott gerinc. Enyhén kopottas, ritka, rendkívül impozáns sorozat. Így egyben beszerezhetetlenül ritka.

800 000.-

135. AZ 1908-AS LONDONI NYÁRI OLIMPIA RELIKVIÁI 3 darab

Már a kezdetén rendhagyó eseménnyel induló 1908-as londoni nyári olimpia számos egyéb tekintetben is újításokban és meglepetésekben volt gazdag. A Nemzetközi Olimpiai Bizottság 1904-ben Rómát bízta meg a megrendezésével, ám az olasz főváros az országot sújtó gazdasági és természeti csapások miatt visszalépett, így London rendezhette azt meg. A britek alig 10 hónap alatt az akkori világ legkorszerűbb sportkomplexumát építették fel a király által adományozott Shepard's Bush területén. Mi több, az olimpiát az 1904-ben megkötött francia-brit szívélyes megegyezés, az entente cordiale emlékére rendezett kereskedelmi kiállítás keretében tartották meg. London újabb sportágakat is bevezetett, köztük a rögbit, a gyeplabdát, a labdarúgást, a kötélhúzást vagy a Temzén rendezett motorcsónak-versenyt. A műkorcsolya is ekkor debütált, egy pompás jégpalotában – téli olimpiát 1924-ben Chamonix-ban rendeztek elsőként. Ez volt az első olimpia, amely már a mai rendezvényhez hasonlított: először itt volt nyitó- és záróünnepség, itt vonultak fel a részt vevő nemzetek zászlóvivő vezetésével, s itt osztottak először aranyérmeket a győzteseknek. Ausztria és Magyarország külön

versenyzett; a magyar zászlót Mudin István ezüstérmes atléta vitte. A IV. Nyári Olimpiai Játékokon részt vevő országok száma még csak 22, a versenyzőké 2035 volt, ebből a magyar csapat 63 tagot számlált. Az éremtáblázaton Magyarország az előkelő hatodik helyen végzett, 3 arany-, 4 ezüst-, 2 bronzéremmel (atlétika, úszás, vívás, birkózás és evezés). Úszóink és atlétáink két-két ezüstrrel tértek haza. Sokat vártunk dobóinktól is, ám a salakos kidobóhelyhez szokott atléták az esőtől felázott, csúszós fűvön nem tudtak tudásukhoz mértén teljesíteni. Birkózásban viszont a nehézsúlyú Weisz Richárd megszerezte az első helyet. A legeredményesebb magyar versenyző Fuchs Jenő volt, aki a vívás kard szakágában egyéniben és csapatban is aranyérmeket szerzett, ezzel elindítva a magyar sport egyik legnagyobb sikerorozatát. A vívást maga is űző VII. Edward angol király meghívta Fuchs Jenőt Marienbadba, egy zártkörű udvari estélyre, ahol Fuchs az előkelő vendégeknek bemutathatta kardvívó művészetét, nagy tetszést aratva.

Felül kitűző a Magyar Királyság címerével, középen nemzetiszín szalagon egy kézzel varrt magyar királyi címer, alatta az 1908-as londoni olimpia hivatalos kitűzője. A varrt címer talán az ünnepélyes megnyitón viselt búzavirágkék egyenruhán vagy a himzett címerrel díszített szalmakalapon lehetett, a szalagot vélhetően a versenyzők viselték karjukon. Ovális alakú fakeretben, hátoldalán a budapesti Hoffmann Ferenc Képerkereskedés és Képerkeretgyár fém védjegye.

100 000.-

136. AZ 1924-ES PÁRIZSI NYÁRI OLIMPIA MAGYAR VONATKOZÁSÚ EREKLYÉI

5 darab

A gondosan megőrzött 5 darab ereklye felidézi a hajdani olimpia eseményeit. Párizs, 1924. május 4. Díszlövés, galambok röplése, tömeges éneklés, Gaston Doumergue francia köztársasági elnök megnyitó beszéde, majd az olimpiai zászló ünnepélyes felhúzása - mely most tényleg az öt világrész békés versengését szimbolizálja, hiszen ezen az olimpián már részt vehetnek a háborúban vesztes hatalmak is (ugyan Németország a Ruhr-vidéki feszült helyzet miatt nem lehet jelen), köztük Magyarország. A magyar zászlót a diszkoszvető Toldi Sándor református lelkész viszi. A felvonuló 89 magyar sportoló, köztük, elsőként, 3 női versenyző, végül úgy jut ki, hogy a sport legfőbb vezetése kétnapos gyűjtést szervezett a Koronaherceg utcától a Gellért Szállóig kitett urnákban. Az agyaggalamblovó versenyben Halasy Gyula holtversenyben a finn Huberrel, jön a szétlövés - a Krúdy által később „az ország legnyugodtabb emberének” nevezett Halasy tizből tízszer talál, aztán indul az öltözőbe újabb lőszerért, s közben éri a hír, hogy a finn elhibázza az első lövést, így ő az olimpiai bajnok! Férfi törvívó csapatunk újfent fantasztikusan szerepel - Pósta Sándor nyeri a második aranyérmeket, kardvívó négyesünk (Berty, Pósta, Schenker és Tersztyánszky) pedig ezüstérmes! Külön szót érdemel Hajós Alfréd, aki korábbi aranyérmei mellé most a művészeti versenyek építész-kategóriában, Lauber Dezső építéssel közösen ezüstérmeket szerzett (aranyérmeket nem adtak ki). Hajós mindmáig az egyetlen, aki két különböző sportágban is olimpiai érmet hozott Magyarország számára. A magyar sportolók az éremtábla 13. helyén végeznek 10 éremmel, ami - tekintve hogy 126 versenyszámban 44 ország 3000 másik versenyzőjével mérték össze magukat - gyönyörű eredmény! Az izgalmas eseményeket mintegy 700 újságíró közvetíti - első ízben rádiós egyenes adásban. Óriási feltűnést keltett a versenyeket hőlégballonból élőben kommentáló francia riporter, Edmond Dehorter, becenevén „az ismeretlen beszélő”. És kommentálni-való pedig van bőven, mivel az olimpia résztvevői közül sokan hamarosan valóságos élő legendákká váltak - hogy csak egyet említsünk:

a Temesvár közelében született Johnny Weissmüller, aki három aranyat és egy bronzérmeket (mégpedig ezen utóbbit vízilabdában) visz haza. Felül nemzetiszín karszalag „Hongrie” felirattal és a magyar királyság címerével - feltehetőleg egy vívó viselte - a korból fakadó fakulással, valamint egy nagyobb méretű magyar királyság címer anyagból, varrva és kivágva (véltetően a zászlón vagy egy birkózó mezén lehetett).

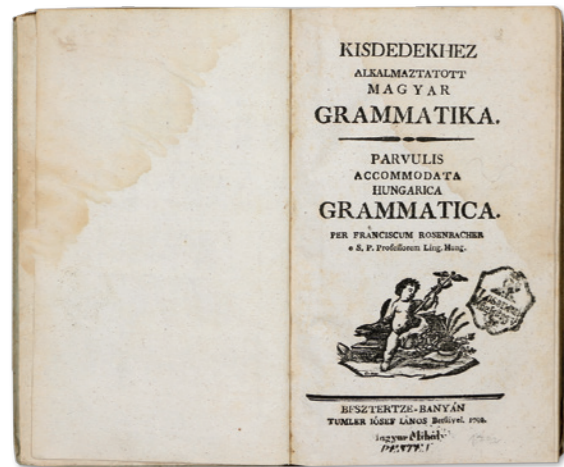
Középen két kisebb méretű, nemzetiszín szalagot összefogó zománc kitűző, rajta a magyar királyság címerével. A szalagon a „VIII. Olimpídás Párizs 1924/VIII. Olympiade Paris 1924” felirattal. A francia nemzetiszín szalagon a korból származó fakulás. Kitűző jelvény, zománc, „COF concurrent VIII. Olympiade Paris 1924” felirattal.

Alul fehér szalag, rajta fekete számmal: 134. A szalagon foltosodás, a számoknál pedig szakadás.

Az öt relikvia egy 41x27,5 cm-es farostlemezre van felerősítve.

300 000.-

137. ROSENBACHER, [FERENC] FRANCISCUS

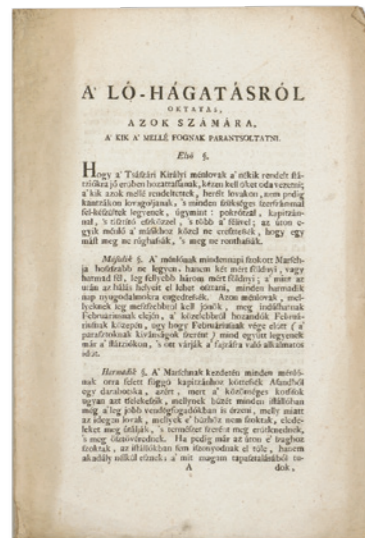
Kisdedekhez alkalmaztatott magyar grammatika. Parvulis accomodata Hungarica grammatica Besztertze-Bányán, 1792. Tumler Iósef Iános Betűivel. 263p.

Az 1791-ben kelt XVI. törvénycikk kimondja, hogy a „magyar anyanyelv” kiműveltetése érdekében a gimnáziumokban, az akadémiákon és a pesti egyetemen külön tanárokat fognak kinevezni. A főként nemzetiségi területeken lévő iskolákban a magyar nyelv 1792-től lesz rendes és kötelező tantárggyá. Az intézményesített keretek, a tantárgyi státusz szükségszerűen hozta magával az oktatási anyagok iránti igényt. Ebbe sorolható jelen tételünk, Rosenbacher Ferenc (1758–1822) munkája is. 1781–1784 között a váci Theresianumban, 1785-től 1789-ig Debrecenben, de két évig dolgozott Kőszegen, valamint Nagykanizsán is. A bemutatott grammatika írásának színhelyén, Rosenbergben (Rózsashegy, ma Ružomberok, Szlovákia) 1791–1792 között volt az ottani piarista gimnázium tanára. Katekizáló munka.

Poss.: „Magyar Mihály Pesten”

Sérült korabeli papírkötésben.

60 000.-

138. [SCOTTI LAJOS]

A' ló-hágatásról, oktatás azok számára, a'kik a'mellé fognak parantsoltatni.

Bétsben, 9. decemberben 1784. esztendőben. [Ny. n.]. 4 lev.

Az osztrák örökösödési háború után nyilvánvalóvá vált, hogy a Habsburg Birodalom hadseregének és belső működésének szüksége van önálló lótenyésztésre. 1776-tól királyi rendeletek sora igyekezett az ország lóállományát javítani, amit II. József is folytatott. 1784. december 20-án kiadott egy rendeletet, amelyben „Mi szorgalommal igyekezte ő Felsege a jobb fajból eredett, s magosabb termetű lovaknak szaporodását Magyarországba”. Ennek a végzésnek a kísérő munkája volt jelen tételünk, ahogy az a „Huszonnegyedik paragrafusban foglaltatott: A' mi végtire a lóhágatás rendét illeti, azt a' Tsászári Királyi Ló orvos Scoti... mindennapi tapasztalásához alkalmaztatván, ki dolgozta, mellynek két példája, egyik Magyar a' másik Német nyelven Ő Felsegének parantsolatjából B. betű alatt e' végzéshez kapcsolatott...”. Scotti Lajos (megh. 1806), osztrák udvari főlórvos, Csekonics tábornoknak, a mezőhegyesi ménesbirtok szervezőjének segítje és (mint az egykorú források mondják) jobbkeze.

Kötés nélkül.

80 000.-

139. SPIESS, J. S.

Az evés ivás mestersége vagy útmutatás, mihez tartsa magát az ember evés ivás közben, hogy egészséges, vidám, hosszú, erős életét fenn tarthassa. Írta ~

Pesten, 1830. Wigand Ottó. (Pesten, Fűskúti Landerernál).

IX + [1] + 98p.

A' magyart illető egy-két jegyzékei mellett fordította Somogyi Csizmázia Sándor.

Fűzve, kiadói, feliratos papírborítóban. Nagyon ritka, árverésen ezen kívül csupán egyszer szerepelt.

160 000.-

140. S[Z]ÁBEL BOLDIZSÁR

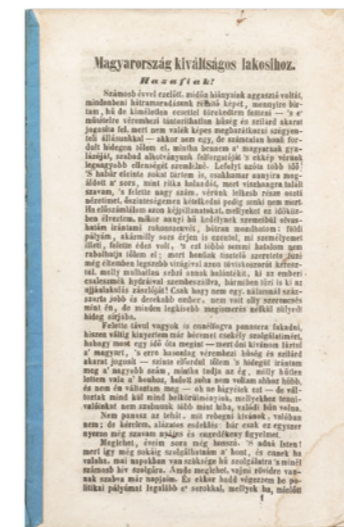
Dsengischán khámok khámja' és karizmei szultán Mehemet történetei. Mellyeket A' Vitézi és Politikai nagy Tettek' olvasásában gyönyörködők' kedvéért örmény és görög nyelvből fordított ~ Pesten, 1816. Trattner János Tamás.

2t. + VIII + 219p.

A szerző „Kolosvári hites Polgár, és [örmény] Kereskedő”, „Számptalan Birodalmakat, Országokat, és Tartományokat öszvejárván” végül Kolozsváron telepedett le. Szívélyesen fogadták és „háládatossága” jeléül „csalhatatlan kútfők és tulajdon tapasztalása szerint” regényes formában megírta Dzsingisz kán uralkodását és Mehemet török szultánnal folytatott hadakozásait.

Korabeli kartonkötésben.

120 000.-

141. SZÉCHENYI ISTVÁN, GRÓF

Magyarország kiváltságos lakoshoz

[Pest], [1844]. [Beimel József.].

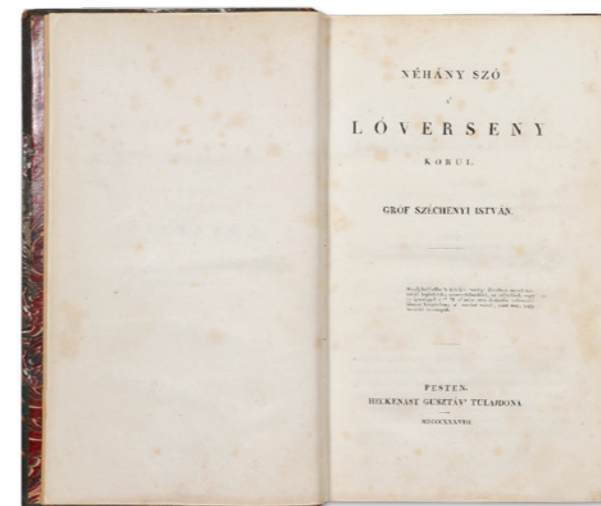
36p. Első kiadás.

A közadózás és a teledij mellett érvelő politikai röpirat az Adó és két garas című cikksorozat folytatásaként jelent meg. A Társalkodó című folyóirat mellékleteként, önállóan is forgalomba került. Még ugyanebben az évben, azonos címmel egy folytatása is napvilágot látott.

Fűzve, borító nélkül, a gerinc papírsikkal megerősítve.

Szentkirályi: 134.

40 000.-

142. SZÉCHENYI ISTVÁN, GRÓF

Néhány szó a' lóverseny körül

Pest, 1838. Heckenast.

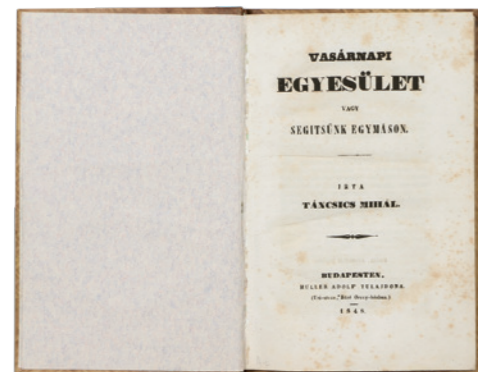
[4] + errata + 240p. Első kiadás.

Az első hazai lóversenyt 1827-ben rendezték. A következő években a fejlődésnek indult magyar lósport számos lekicsinylő külföldi kritikát kapott. Ezekre válaszul született meg e munka, különös tekintettel a Marmont herceg „Reise durch Ungarn, Siebenbürgen” című művében megfogalmazottakra, illetve az Orosz József szerkesztette Hírnök című újságban, Pesti Lajos tollából megjelent cikkekre, melyben a szerző a hazai lóversenyzésről, lótenyésztésről írta meg gondolatait.

Prov.: ÁKV 77/XI. aukciójának 593. tételle.

XX. század első feléből való, erősen sérült bibliofil félbőr-kötés, gerince bordázott, restaurált, márványmintás előzéklapokkal, érezett lapszélekkel. A példányok jelentős részéből hiányzó errata bekötve. Szentkirályi: 123.

200 000.-

143. TÁNCICS MIHÁLY

Vasárnapi egyesület vagy segítsünk egymáson

Budapest, 1848. Müller.

152p.

Későbbi paprikötésben. Enyhén foxingos.

60 000.-

144. TASNER ANTAL (SZERK.)

A' Nemzeti Casino' részeseinek névsora betűrenddel, annak Szabályai 's tudnivalói 1839. Szerkeszté ~

Pesten, 1839. Trattner-Károlyi Betűivel.

[4] + 97p.

A Nemzeti Casinót Széchenyi István alapította 1827-ben, Pesti Casino néven. 1830-tól lett Nemzeti Casino. A Casino évkönyve 1829-től jelent meg évente.

A külső borítón Tasner Antal kézírásával: „Vay Miklós báróé”. Vay Miklós (1802–1894) főispán, főrendiházi elnök, koronaőr, országgyűlési képviselő, református főgondnok, MTA igazgató-tag. Kiadói, gerincén javított kartonkötésben. A borító levált a könyvtestről. Az első ív kijár.

Szentkirályi: T 17.2. Ritka.

180 000.-

145. THALY KÁLMÁN - DR. LUKINICH IMRE [SZERK.]

Archivum Rákócianum. II. Rákóczi Ferencz levéltára. Első osztály: Had- és belügy. I–XII. kötet.

Pesten – Budapest, 1873–1935. MTA.

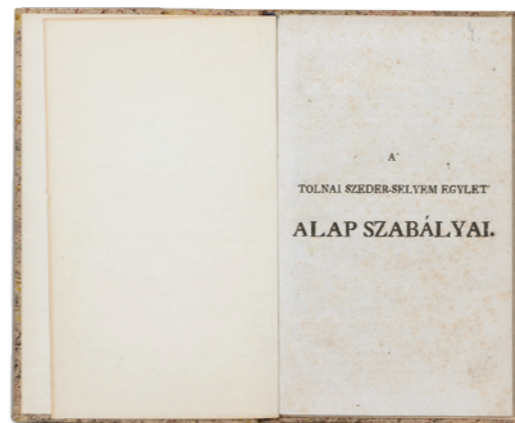
XXVIII + 688 + [2]p., [6] + 656p., X + [2] + 747 + [1]p., XII + 764 + 1 kihajt. mell., 671 + [1]p., [4] + 724 + [2]p., [4] + 224p., XI + 448 + [1]p., XXXII + 849 p.; [4] + 250 + [1]p., [4] + 486 p., 640 + [2]p.

A XIX. század utolsó harmadában és a XX. század elején a modern történettudomány egyik népszerű kutatási témája volt II. Rákóczi Ferenc élete és kora. Ehhez a tendenciához kapcsolódik Thaly Kálmán és Lukinich Imre munkássága, akik Rákóczit a magyar történelem egyik legkiemelkedőbb alakjának tekintették és aktívan hozzájárultak a Rákóczi-kultusz kialakításához. Jelen sorozatot a Magyar Tudományos Akadémia Történelmi Bizottsága adta ki, tartalmazza a Rákóczi-kor dokumentumainak teljes kritikai kiadását.

Poss.: „Tarnóc Márton könyvtára”

Egységes félvászon-kötésben. A XI. és XII. kötet borítója bekötve.

400 000.-

146. A' TOLNAI SZEDER-SELYEM EGYLET ALAP SZABÁLYAI.

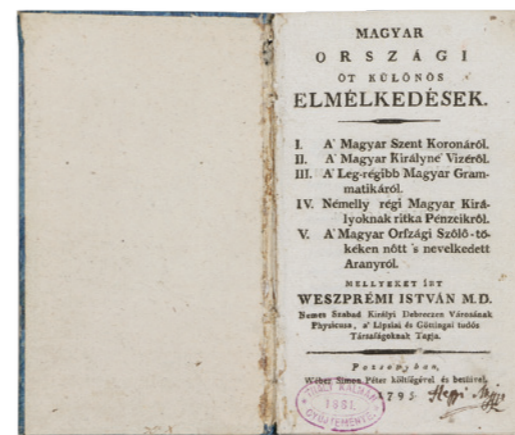
Szexárd [sic!], [1842]. [Perger Nyomda].

32p.

Bezerédj István Tolna megyei földbirtokos kezdeményezésére 1841. május 13-án megalakult a Tolnai Szeder-Selyem Egylet. Jelen tételünk ennek az Egyletnek az alapszabályzata, mely párhuzamosan jelent meg részletekben a Magyar Gazda 1842-es második évfolyamának 86., 89., 91., 92., 94. és 95. számaiban. Önálló kiadása rendkívül ritka.

Későbbi papírkötésben.

60 000.-

147. WESZPRÉMI ISTVÁN

Magyar országai öt különös elmélekedések.

Pozsonyban, 1795. Wéber Simon Péter.

158p.

1. A' magyar Szent Koronáról. 2. A' Magyar Királyné' Vizéről. 3. A' Leg-régibb Magyar Grammatikáról. 4. Némelly régi Magyar Királyoknak ritka Pénzeikről. 5. A Magyar-Országai Szőlő-tökéken nőtt 's nevelkedett Aranyról.

Weszprémi, Debrecen város főorvosa, a magyar orvostörténetírás úttörője volt. A kötetben található öt kis tanulmánya közül talán legérdekesebb az utolsó, a tokaji szőlőkről szóló. Ebben azt a magát makacsul tartó elképzelést, az Aurum vegetabile legendáját cáfolja, mely szerint az aszúszőlő magvai között előfordul valódi arany is.

Poss.: „Thaly Kálmán Gyűjteménye 1881”

Korabeli papírkötésben, papír címvignettával a gerincen.

Szűry: 5136.

120 000.-

Művészi könyvkötések

148. CARONNI, FELICE

Caronni in Dacia. Mie osservazioni, locali, nazionali, antiquarie sui Valacchi specialmente e zingari transilvani. La mirabile analogia della lingua Valacca coll'Italiana e la nessuna della zingara colle altre conosciute. Con un rapporto su le miniere più ricche di quel Principato Milano, 1812. Coi torchi di G. Pirotta in santa Radegonda.

94p.

Felice Caronni (1747–1815) monzai régész és numizmatikus ritka útirajzának eredeti kiadása, aki a Németország és Magyarország közötti háború idején járt Havasalföldön és Erdélyben. Nagy érdeklődésre tartanak számot glottológiai és szemantikai jellegű megfigyelései, amelyek a latin gyök jelenlétét mutatják be az oláh nyelvben, valamint meglepő egybeeséseit és hasonlóságait az olasz nyelvvel. Másképp a cigány nyelv, amely – ellentétben Pallasszal és Aderlunggal – szerzőnk szerint sem latin, sem indiai eredetű. Egyedi empire-stílusú superexlibris kötésben, amelyet a szerző mecénásának, Viczay Mihály műgyűjtőnek, királyi kamarásnak készíttetett. Borjúbőr-kötésben, sima hátú, díszesen aranyozott gerinccel. A táblák márványozottak, körben egymásba fonódó aranyozott szalagdísz. Az első kötet táblán díszes aranyozott keretben rombuszalakú vörös maroquin-címtábla, rajta: „Alla Biblioteca del C. Di Witzai”. A hátsó táblán hasonló panelen: „Caronni in Dacia 1809”. A táblák szélei és a lapélek is aranyozottak. Vastag papírra nyomott bibliofil példány. Kézrel festett, márványmintás előzéklapokkal.

A nemzetközi viszonylatban is gazdag numizmatikai gyűjtemény katalógusát saját neve feltüntetése nélkül Felice Caroni írta le: Musei Hedervarii in Hungaria Numos antiquos Graecos et Latinos. Pars I-II., illetve több értekezést is írt a gyűjteményről. Tételünk utolsó levele a Hédervári múzeumról tesz említést.

200 000.-

149. CHRONICA HUNGARORUM

Bp., 1900. Ranschburg (Athenaeum ny.).

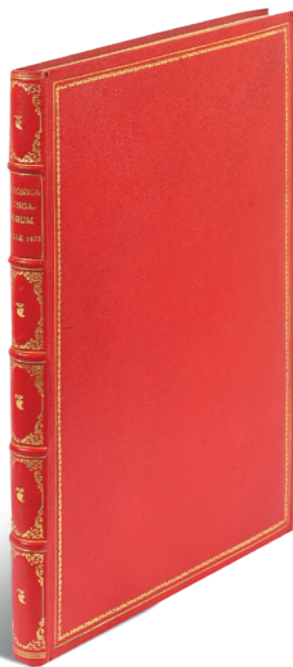
34 + [2] + [134]p. (Facsimile). Kisfolio.

A legrégebb hazai nyomtatványnak a M. N. Múzeum könyvtárában levő példánya után készült lenyomata. Bevezető tanulmánnyal ellátta Fraknói Vilmos.

Körülvágatlan példány, a krónika lapjai kétszínnyomással, merített papírra készültek. Az eredeti pergamenborítékok bekötvé.

Korabeli bordázott, aranyozott gerincű, meggypiros maroquin-bőrkötésben. Pompás példány.

450 000.-

150. ETUDES SUR LA TACTIQUE DE LA CAVALERIE

Bruxelles, 1882. A. Cnops Fils.

[1] + 396 + [1]p.

Vörös maroquin-kötés, a kötet táblán kívül-belül finom aranyozott dentelle-szegéllyel, az első borító közepén Bulgária aranyozott vaknyomásos címerével, a hátsó borító közepén aranyozott koronával. Bordázott, pazar aranyozással díszített gerinccel, apró kopással. Aranyozott lapszélekkel, moiré-selyem előlapokkal. A címlap előtt külön bekötött, keretdíszes levélen arannyal nyomtatott, kalligrafikus ajánlás: „A Son Altesse Alexandre 1er Prince de Bulgarie. Hommage profondément respectueux. L'auteur”, az író, Albert Dutilleul tintás, autográf aláírásával. I. Sándor bolgár fejedelem könyvtárából.

800 000.-

151. KNAUZ NÁNDOR

A Garan-melletti szent-benedeki apátság. A templom felszentelésének emlékére kiadja az esztergomi főkapitán. Tizenhat képtáblával és a szöveg között több metszettel. Első kötet [unicus].

Bp., 1890. Franklin.

2t. (címképmetszet + díszcímlap) + [4] + 250 + [6]p. + 14t. rézkarc (1 kihajtható). Folio. Egyetlen kiadás.

Luxus-kiadásváltozat. Vörös keretdíszes oldalakkal, szöveg közti fametszetekkel illusztrált, merített papírra nyomtatott díszmű. A metszetek ifj. Storno Ferenc és Storno Kálmán rajzai után készültek. Kiadói, dúsan aranyozott, álbordás gerincű, fatáblás, vaknyomásos, vörös egészmaroquin-díszkötésben (Gottermayer N. könyvkötő, Budapesten), az első kötet táblán az apátság aranyozott ábrázolásával, felül aranyozott lapszélekkel. A hátsó táblán apró sérülés, egyébként dekoratív, gyönyörű példány.

220 000.-

152. I. MIKLÓS MIRKOV PETROVI-NJEGOŠ

Balkanska carica (Балканска царица)

Cetinje, 1886. Állami nyomda.

[1] + 288p.

Montenegró egyetlen királya, I. Miklós által írt háromrészű dráma gyönyörűen kötött luxuspéldánya. A domborított első kötéstábla közepén Montenegró címere, illetve a négy sarokban látható virágdísz zománcozott ötvösmunka. Aranyszegélyes moiré-selyem előlapokkal. F. W. Papke bécsi könyvkötő aranyozott szignójával. A könyv számára készült, kék selyemmel bélelt vászontok közepén szintén látható a vaknyomásos címer.

850 000.-

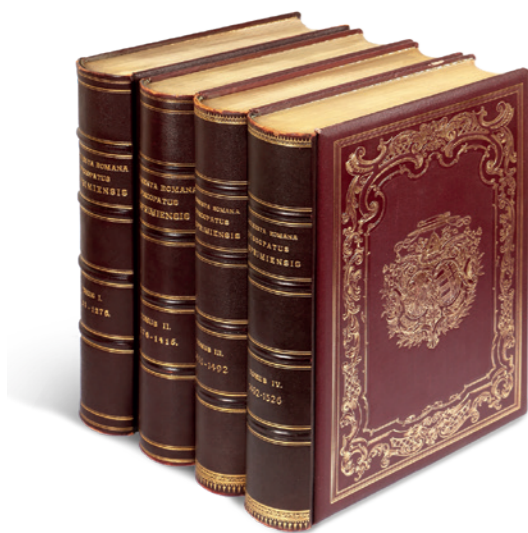

153. KÉSŐ-RENEZÁNSZ OLASZ DÍSZKÖTÉS

Spoletto, 1663. augusztus 6.

Carlo Montecatini (1616–1699), egyházi pozíciókat és kormányzóságot is bíró ferrarai nemes pergamenre írt arany és fekete tintás polgárjogi dokumentuma. Rendkívül gazdagon díszített, korabeli reneszánsz egész bőr-kötésben, orientalizáló elemekkel, finom aranyozással, a geometriai ábrák és a címer feketére, illetve szürkére festett viaszfedőréteggel díszítve. Az első kötéstáblán, a borító közepén Montecatini püspöki, a hátsó táblán Spoleto címerével.

1 000 000.-

154. A VESZPRÉMI PÜSPÖKSÉG RÓMAI OKLEVÉLTÁRA. MONUMENTA ROMANA EPISCOPATUS VESPRIMIENSIS. I-IV. KÖTET

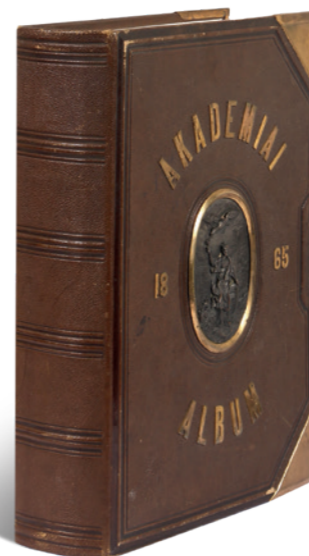
Budapest, 1896-1907. Franklin.

CLVIII + [2] + 410p. + 7t. (1 színes), CII + [2] + 467p., CXXVI + [2] + 394p., CXII + [2] + 564p.

Gottermayer műhelyében készült egységes, bordázott gerincű, dúsan aranyozott kiadói félbőr-diszkötésben, arany festésű előzékekkel, felül aranyozott metszéssel, az első kötéstáblán dúsan aranyozott keretben a veszprémi püspökség dombornyomott, aranyozott kettős címerével. Eredeti védőborítóval, három kötethez az eredeti karton védődoboz is megvan. A dobozok viseltetek és szakadtak, de a kötetek kiváló, szinte hibátlan állapotban. Impozáns sorozat.

400 000.-

Fotográfia

155. MAGYAR AKADÉMIAI ALBUM. A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁNAK EMLÉKEŰL.

Pest, 1865. Reiffenstein és Rösch.

1p. [címlap] + 32 számozatlan fényképtábla + X + 11p.

A litografált díszcímlap után 32 berakós kartonlapon 250 akadémikus sorszámozott és megnevezett portréja. A portrék után tíz lapon az aláírások következnek, ez könyvatos eljárással készült, Fried B. Pest műhelyében. A végén tizenegy oldalon a Magyar Tudományos Akadémia tagjai (250 név, utána a tudományos tevékenység rövid leírása). Hiánytalan és hibátlan. Az általunk megvizsgált példányokhoz képest rendkívül éles, jó előhívások. Tudomásunk szerint nem őriznek teljes példányt közgyűjteményben.

A művészi fotók mérete: 9,5x6 cm, készítője Schrecker Ignác udvari fényképész, akinek budapesti műterme a Bálvány u. 3. sz. (Erzsébet tér 9.) alatt volt.

Tételünk a magyar tudomány- és kultúrtörténet páratlan emléke. Ugyanebből az albumból készült egy kisméretű és rövidített változat. Az albumban megtalálhatók többek között Jókai Mór, Desseffy Emil, báró Eötvös József, Andrássy György, Károlyi György, Esterházy Pál, Károlyi István, Deák Ferenc, Arany János, gróf Apponyi György, Toldy Ferencz, Czuczor Gergely, Hunfalvy Pál, Barabás Miklós, Tompa Mihály, Gyulai Pál, báró Podmaniczky Frigyes, Vámbéry Ármin, Lónyay Menyhért, Trefort Ágoston, Greguss Ágost, Brassai Sámuel, Bugát Pál, Fridvalszky Imre, Jedlik Ányos, Than Károly, Csengery Antal, gróf Teleki Domokos, báró Sina Simon, báró Vay Miklós, Mailáth György, báró Kemény Zsigmond, Ballagi Mór, Szász Károly, Szemere Miklós, Pákh Albert, Falk Miksa, Fényes Elek, gróf Andrássy Manó, Hunfalvy János, Nagy Iván, Szabó Károly, Rómer Flóris, Rosti Pál, Thaly Kálmán, Flór Ferencz, Török János, Xántus János és Lenhossék József fényképei.

A 31x23,5 cm méretű díszalbum kiadói egész bőr-kötésben, körül aranyozott élmettszéssel, négy sarkán réz élvédővel. Az első kötéstáblán rézbetűkkel kirakva: „Akadémiai album 1865”, középen ovális keretben allegorikus nőalak, dombormű. A rézcsat hiányzik róla. Nagyon jó állapotban. Pazar publikáció.

1 000 000.-

156. RICHARD WAGNER BARÁTAI ÉS TISZTELŐI KÖRÉBEN

1865. május 16.

A Richard Wagnert barátai és tisztelői körében ábrázoló műtermi felvétel 1865. május 16-án készült Münchenben, a bajor udvari fényképész, Joseph Albert műhelyében. A foton Wagner két magyarországi tisztelője is látható: jobb oldalt, a legszélén a zeneszerző Mosonyi Mihály (1815–1870), illetve balról harmadikként a földrajztudósként ismertté vált Rosti Pál (1830–1874), akit személyes barátság is fűzött a német zeneszerzőhöz, és két évvel korábban, 1863 júliusában Budapesten is vendégül látta Wagnert.

Másokhoz hasonlóan Mosonyi és Rosti is Wagner új darabja, a Trisztán és Izolda régóta esedékes premierjére érkeztek Münchenbe a zeneszerző meghívására. A május 15-re kitűzött bemutatót azonban az Izoldát játszó színész nő diszfóniás betegsége miatt el kellett halasztani egy hónappal későbbre, június 10-ére, amin Mosonyi és Rosti már nem tudtak részt venni. Nem sokkal később Mosonyi így számolt be minderről a Zenészeti Lapok június 1-jei számában: „Az előadás rögtöni elhalasztásának okai felett a legkülönbözőbb hírek kezdtek szétterjedni a városban, melyek közepette, velem együtt, senki sem volt képes magát kellőképpen tájékozni [...] Hogy ‚Tristan‘ előadása a kitűzött napon véghez nem mehetett: ez mindenesetre érzékeny csapás volt nemcsak Wagner és barátai, hanem magára a művészetre nézve is, mely az által kiszámíthatatlan eredményű lökést nyert volna.”

Beszámol továbbá a másnapi, Wagnerrel közös vacsorájukról, illetve a fényképezés körülményeiről is: „Szerdán május 16-án, Wagner felkérése folytán vagy tizenötven Albert fényképész pompás felszerelésű műtermében gyűltünk össze, hogy kölcsönös emlékül magunkat egyetemesen lefényképeztessük. Wagner a csoportozat közepén látható. Körülte változatos helyzetben: kik a műteremben együtt valánk; többnyire művészek és írók. Utólagosan úgy esett értésemre, hogy a királynak nagy meglepetést okozott ezen Wagnert környező művész-csoportozat. Útitársam [ti. Rosti Pál] is a képen van s így nolens volens jövő-zenésznek kell lennie!”

Mosonyi elbeszéléséből kiderül, hogy az elsők között hallhatott részleteket a darabból, még a premier előtt. A fényképezés másnapján ugyanis Mosonyi meglátogatta Wagnert a lakásán, ahol a Trisztánt játszó színész, Ludwig Schnorr részleteket énekelt a darab harmadik felvonásából, Hans von Bülow zongorakíséretében.

A fénykép érdekessége, hogy – a korabeli gyakorlatnak megfelelően – a Wagnert és kutyáját ábrázoló részlet később önállóan, más háttér elé montírozva, fotólapon is terjedt.

A képen látható Wagner-barátok balról jobbra: Friedrich Uhl, Richard Pohl, Rosti Pál, August Röckel, Auguste de Gaspérini, Richard Wagner és kutyája, Pohl, Hans von Bülow, Adolf Jensen, Carl Grille, Franz Müller, Felix Draeseke, Alexander Ritter, Leopold Damrosch, Heinrich Porges, Mosonyi Mihály.

Fotó, hátulján feliratozva, jobb alsó sarkán sérült, 35×18,9 cm.

400 000.-

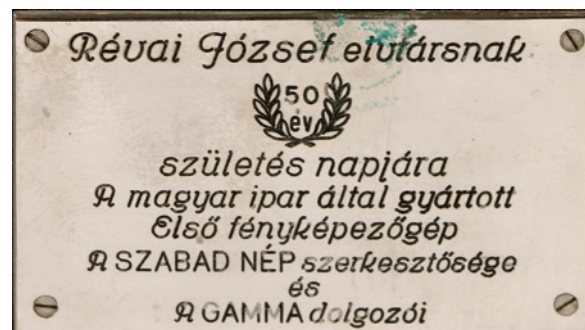
157. DÉCHY MÓR KAUKÁZUSI FOTOGRÁFIÁI

1900 k.

Déchy Mór (1851–1917) földrajztudós, felfedező kaukázusi fotográfiái. Déchy hét alkalommal vezetett expedíciót a Kaukázusba, amelyekről számos cikke mellett magyarul (1907) és németül (1905–1907) megjelent könyveiben számolt be. A 92 darab, különböző méretű fényképből álló jelen tétel jó áttekintést ad Déchy széles körű érdeklődéséből: nagyrészt a természeti képek (látképek, domborzat, sziklaformációk stb.) dominálnak, de vannak köztük a helyeket bemutató, etnográfiai jellegű és az expedíció életét (pl. táborbontás) bemutató felvételek is. A fotók nagy része a Kaukázus északi oldalán készült (Kabard- és Balkárföld, Dagesztán), de akad néhány a grúz határvidékekről (Tusseti, Svaneti) is. Nagy részüket Déchy kézírással feliratozta, több foton gombostű-nyomok láthatóak, illetve az egyik fényképből egy részt kivágtak; mindez arra utalhat, hogy a felvételek egy részét kiállításához használták. A fotókat Schafarzik Ferenc (1854–1927) geológus, Déchy útitársa készítette.

1 200 000.-

158. GAMMA DUFLEX TÍPUSÚ FÉNYKÉPEZŐGÉP

Egyedülálló magyar ipartörténeti ereklye! A régi magyar fényképezőgépek Szent Grálja, kivételesen szép esztétikai állapotban, egyedi, nevezetes provenienciával.

Sorszám: 149007, Artar 3,5/5cm objektív sz.: 149051.

A fényképezőgép hátoldalán acélplakett, rajta gravírozott szöveg:

„Révai József elvtársnak 50 év születés napjára a magyar ipar által gyártott Első fényképezőgép. A Szabad Nép szerkesztősége és a Gamma dolgozói.”

A hetedik legyártott Gamma Duflex első tulajdonosa tehát a Rákosi-korszak meghatározó kultúrpolitikusa és ideológusa, Révai József (1898–1959) kommunista politikus és író volt.

A Duflex, a világ első szemmagasságból fényképező, oldalhelyes keresőképet adó, egyaknás tükörreflexes, beugrórekeszes, fém-redőnyzárás kisfilmes, 24×32 mm-es képméretű fényképezőgépe. A kisfilmes, de 24×32 mm képméretű, 1–1/1000 másodperc záridejű, levehető hátlapú kamera Dulovits Jenő (1903–1972) fotóművész és feltaláló tervei alapján a Gamma Optikai és Finommechanikai Művek Nemzeti Vállalat tervezőcsoportjának együttes munkájával készült 1948–1950 között. A „Duflex” név a „Dulovits” és a „reflex” szavakból alkotott fantáziánév.

Az egyenes állású és oldalhelyes keresőképet létrehozó tükörrendszer, a tükörnek a felvétel előtti pillanatban a fényképet létrehozó fénysugár útjából történő visszacsapódása, a gép fémből/acélszalagból készült redőnyzára, a gépbe épített, több gyújtótávolsághoz is használható optikai kereső és a film visszatekerésénél a celluloidszalag sérülését meggátló filmleszorító hátlap Dulovits Jenő szabadalma. A bajonett foglalatú csereobjektívek befogadására is alkalmas kamera formatervét Német József készítette. A Duflexbe épített, világszínvonalú, a felvétel előtti pillanatban az előre beállított értékre önműködően beugró rekesz terveit Kálmán László és Tavasz István dolgozta ki. A gép objektívjét, a 3.5 fényerejű Artar lensét Barabás János és Majoros Sándor tervezte. Az 1949–50 fordulóján gyártott, tükrözésgátló réteggel ellátott Gammar objektívek Kisfaludy Puha István kísérletei alapján készültek.

A kereskedelmi sikertelenség, a kor tömegtermelési igényeibe nem illeszkedő igényes kivitel, a politikai alapokon nyugvó gazdaság és egyéb fel nem tárt tényezők miatt a kamerából Fejér Zoltán legutóbbi kutatásai szerint kb. 550–600 példány készült, a sorozatgyártás nem indult meg. A nem sorozatgyártó szerszámokkal készült Duflex gép ára 3500 forint volt, ez mai vásárlóértéken a Magyar pénzügyi index számítása szerint több mint egymillió forint volt. Igazi bakancslistás darab a hazai analóg/vintage fotós berkekben. Leszámítva az 1993-ban a Petzval József Fotótörténeti Múzeumból elloptott, de az Országos Műszaki Múzeum tulajdonát képező prototípust (annak sorszáma 965), az eddig általunk látott legalacsonyabb sorszámú Duflex a Soós Fotó árverésén, a 149013. sorszámú váz volt az L149098. számú Artarral.

Mechanikusan működőképes állapotban, nem tisztított, a tükör erősen oxidálódott. Kívülről nagyon szép esztétikai állapotban.

Proveniencia: Révai József leszármazottja, örököse. Eredeti, enyhén kopottas bőrtokjával.

1 500 000.-

159. GRÓF KÁROLYI SÁNDOR ARCKÉPE

cc. 1850–1860.

11×15 cm

Talbotipia eljárással készített, színezett fotográfia. A színezés olyannyira szépen lefedi a fényképet, hogy az szinte akvarellfestménynek látszik. Ebből kifolyólag sokáig tévesen Sterio Károly festményének gondolták. Gróf Károlyi Sándor (1831–1906.) politikus, kórházalapító, a Magyar Tudományos Akadémia tagja. Nevéhez fűződik a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet vagy közismertebb nevén a Hangya Szövetkezet megalapítása. Újpest városának mecénása.

Ovális formájú, korabeli keretben.

120 000.-

160. ALBUM A PHOTOGRAPHIES DE LA TERRE SAINTE ARRANGÉES PAR BOULOS MÉO JÉRUSALEM

[Jerusalem], cc. 1880-as évek. Boulos Méo.

[1]p. + 48t.

XIX. század végi album 48 fotóval palesztinai helyszínekről, a Szentföldről, többek között Jeruzsálem óvárosáról (Jaffa-kapu, Sziklamecset, Szent Sír-templom stb.), Ráhel sírjáról, a Jordán folyóról, Jaffa kikötőjéről és más nevezetes helyekről. A fényképek nagy részén található aláírások és címek alapján a felvételeket a görög származású fényképész páros, a Zangaki-testvérek (Adelphoi Zangaki) készítették. Két fénykép, a Szikladóm belsejét és a Siratófalnál imádkozókat ábrázoló fotó Felix Bonfils munkája.

Az album Boulos Méo kiadásában látott napvilágot. A jeruzsálemi Jaffa kapu közelében lévő üzletet 1872-ben egy olasz származású család alapította eredetileg perzsa szőnyegboltként, később régiségeket, képeslapokat, fényképalbumokat és különféle palesztinai szuveníreket is árultak.

Gerincén szakszerűen javított félbőr-kötésben, finom olajfa táblákkal. Az előlap egy faragott jeruzsálemi keresztet ábrázol, amelyet egy miniatűr fadarabokból készített színes keret vesz körül. A hátoldalon nyomtatott „Jerusalem” felirat olvasható, az előlapon lévővel megegyező keretben. (35,5 × 47,5 cm). A 48 fénykép a vastag albumlapok mindkét oldalára ragasztva. Aranyozott lapszélekkel.

300 000.-

Varia XVI–XIX. század

161. [AGRICOLA, JOHANNES]

Ain Kurtzi anred zů allen myszgünstigen Doctor Luthers vnd der Christenlichen freyheit

[Augsburg], 1522. [Erhard Öglin örököse].

4 fol., 1 ill.

Quarto formátumú röpirat („Rövid beszéd Luther doktor és a keresztyén szabadság irigyeinek”), amely Erhard Öglin örökösének augsburgi sajtóján jelent meg 1522 tavaszán. Szerzője Johannes Agricola (1494–1566) reformátor, Luther barátja és követője. A röpiratoknak és röplapoknak meghatározó szerepük volt a reformáció eszméinek terjesztésében: a korai években ötezernél is több, a lutheri tanokat hirdető nyomtatvány látott napvilágot. Jelen röpiratnak csak 1522-ből több kiadása is ismert, a műfajból adódóan azonban mégis meglehetősen ritkának számít, árverésen nem találtuk nyomát. Hazai közgyűjteményben őrzött példánya nem ismert (más kiadásai igen), németországi könyvtárakból is csupán nyolc példányról tudunk.

Restaurált, foltos, a fol. 4v-n XIX. századi bélyegzővel: „Magyar Mihály / Pesten”.

VD16 A 1007.

300 000.-

162. [BARBIERI (BARBERIIS), FILIPPO (PHILIPPUS DE)]; [PROBA, FALCONIA]

Quattuor hic compressa opuscula. Discordantie sanctorum doctorum Hieronymi, Augustini. Sibyllarum de Christo vaticinia: cu[m] appropriatis singularum figuris.

[Venetiis (Venezia):], (around 1510). per Bernandinum Benalium (Bernardino Benali).

[28] folio. Coll.: [A2], B–D4, E2; a–c4.

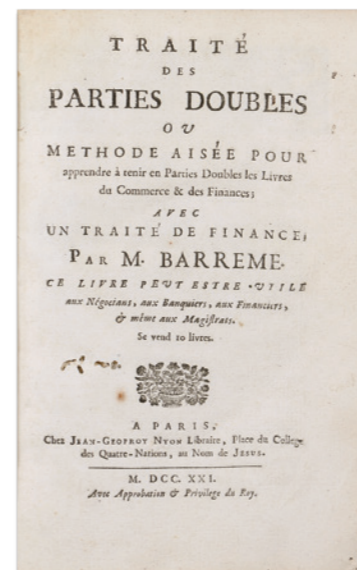
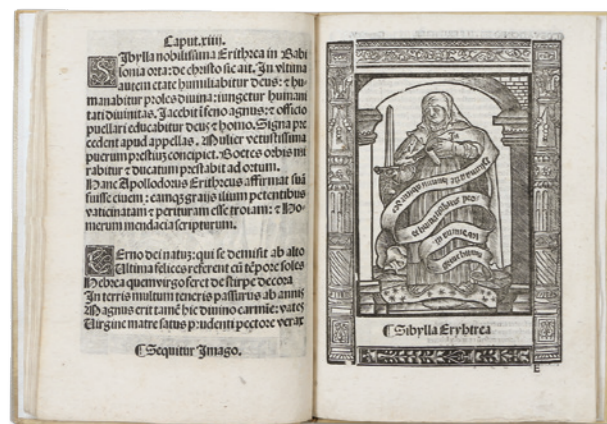
A korábban ősnymtatványnak hitt kötetet 1500 után nyomtatták, először negyedréte alakban, fametszetű iniciálékkal díszítve, valamint a tizenkét szibillát ábrázoló, egészoldalas fametszettel, melyek korábbi római kiadások velencei másolatai.

A cím barna tintával a gerincen. Széles margós, tiszta, megkímélt példány.

Korabeli pergamenkötésben. Gyönyörűen illusztrált olasz posztin-kunabulum, kifogástalan állapotban.

Bibl.: Cazes, H.: Verbum inuisibile palpabitur: The Sibyls in the Second Half of the Fifteenth Century: Repetition as Oracular Poetics. In: Mason Sutherland, Ch.; Sutcliffe, R. (editors): The Changing Tradition: Women in the History of Rhetoric. Calgary: University of Calgary Press, 1999. pp. 85–96.

2 700 000.-

163. BARRÊME, FRANÇOIS

Traité des Parties Doubles, ou, Methode aisée pour apprendre à tenir en Parties Doubles les Livres du Commerce et des Finances; avec un Traité de Finance par [...].

Paris, 1721. Jean-Geofroy Nyon.

[8] + 300 + [2]p. Első kiadás.

A modern kettős könyvvitel történetének egyik legnagyobb hatású műve, a szerző fia, Nicolas Barrême posztumusz jelentette meg. François Barrême maga is kereskedő volt, majd könyvelést oktatott, kereskedelmi akadémiát alapított Párizsban, Colbert miniszter pártfogoltja volt. Több könyvet is írt a kereskedelmi számtanról, amelyek közül legismertebbé a Livre facile pour apprendre l'arithmétique (1698) című könyve vált.

Későbbi kék kartonban. Gerincén bőr címvignettával. A könyv első felében szúrágás nyomai. Összességében jó példány.

180 000.-

164. [BÁZELI ZSINAT]

Decreta et acta Concilij Basiliensis nuper impressa vigilantique studio emendata. Venundantur parisius in vico diui Iacobi sub signo Lilij aurei. [or: Decreta et acta Concilii Basiliensis nuper impressa vigilantique studio emendata.]

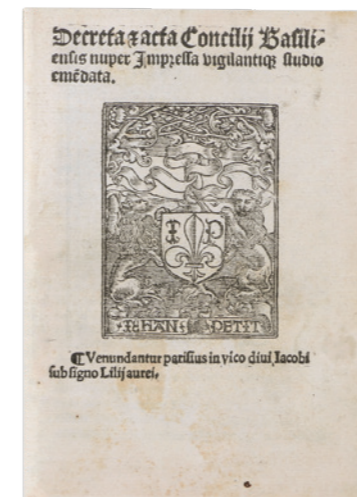
Paris [Párizs], 1512. Jean Petit.

A–X8, Z8, t8, AA–GG8; [a Z1 és a t1 a korabeli kéziratokban “Y”-ra és “Z”-re javítva]; ccxli [vagyis: ccxxxix – cci és cc. sz.]

A címlapon fametszetű nyomdászjelvényvel. Két egészoldalas, fametszetes illusztrációval, illetve több fametszetes iniciáléval. A szöveg az V. Márton pápa által 1431-ben összehívott és IV. Jenő pápa által 1449-ben megerősített bázeli zsinat rendelkezéseit tartalmazza. A zsinat a nagy egyházszakadás után meggyengült pápaság tekintélyét kívánta helyreállítani, emellett a huszita eretnek mozgalmakkal is foglalkozott.

Későbbi félpergamen-kötésben, gerincén aranyozott betűkkel.

350 000.-

165. BERLÈSE, ABBÉ LORENZO

Iconographie du genre camellia ou description et figures des camellia les plus belles et les plus rares peints d'après nature dans les Serres et sous la direction de M. L'Abbé Berlèse par M.J.-J. Jung. I-III. vol.

Paris, [1839-]1841-1843. Abbé de Sainte-Rose.

[2] + 1-100t. + [2]p., [1] + 101-200t. + [2]p., [3] + IV p. + 201-300t. + [4]p. A 300 finom pontozással metszett táblából 4 tábla hiányzik az 1. kötetből a 14. és 28., a 2. kötetből a 186. és 198. metszet. Folio.

A kaméliáról szóló legjelentősebb illusztrált monográfia első kiadása. Lorenzo Berlèse (1784–1863) olasz pap volt, aki káplánnak készülve Párizsba költözött, amikor elvarázsolta a kamélianövények világa. A kamélia, másnéven “japán rózsa” a Japánba és Kínába utazó nyugati felfedezők és kereskedők révén került Európába és lett népszerű növény a XVIII. század folyamán, amikor is a század vége felé sikeresen kezdték el egyre nagyobb számban termesztetni. Carl Linneaus nevezte el kaméliának. Berlèse húsz év alatt jelentős kaméliagyűjteményt halmozott fel és végül úgy döntött, hogy a jelen monográfia keretében lejegyzí és osztályozza őket. 1846-ban eladta jelentős növénygyűjteményét, mielőtt visszatért volna Olaszországba. J. J. Jung, a korszak kevésbé ismert művésze, a táblákat lenyűgöző és finom stílusban metszette ki, munkájával mintegy megerősítve Redouté erős hatását a korszak botanikai munkáira. Kézrel érzékletesen színezett.

Egységes korabeli francia zöld, aranyozott bőrkötésben, a lapos gerinceken a cím, a szerző és a kötetek számait tartalmazó aranyozott díszítéssel. Rendkívül szép sorozat, kiváló állapotban, enyhe kopással.

3 000 000.-

Camellia Dahleni.

CAMELLIA DAHLENI ou RATHMOREANA.

—

Le *C. Dahleni* est un arbrisseau d'une belle végétation ; son port est agréable, ses rameaux nombreux et étalés.

Les feuilles ont 95 millimètres de long sur 50 de large ; elles sont épaisses, un peu tourmentées ; quelques unes planes, à nervures profondes. La surface supérieure est presque toujours couverte d'aspérités graniformes, ou mieux comme chagrinée, à peu près comme celle des feuilles du *C. Master's double red*.

Les boutons sont allongés-pointus jusqu'à l'époque de leur épanouissement, très nombreux, solides, et à écailles calicinales verdâtres.

La fleur a presque 10 centimètres de diamètre ; elle est double, d'une teinte écarlate carminée, et d'un éclat difficile à décrire.

Les pétales de la circonférence, disposés sur plusieurs rangs, sont amples, bien disposés en coupe, et nuancés d'un rose tendre au limbe ; ceux du centre sont plus étroits, un peu chiffonnés, nombreux, serrés entre eux, et groupés en faisceaux.

La corolle est arrondie, large, quelquefois aplatie, et, dans ce cas, la fleur est presque régulière.

Phthisie.

Une troisième maladie aussi dangereuse que celles que nous venons d'indiquer est la *phthisie* ou la *langueur*. Cette affection s'annonce par une végétation forcée, par la décoloration du feuillage, qui, au lieu d'être d'un vert foncé, devient par degrés pâle, jaunâtre, panaché, et quelquefois recoquillé. Cette maladie est due souvent à une diminution dans les moyens de nutrition, c'est-à-dire à l'appauvrissement de la terre de bruyères. Nourri dans une terre pauvre, le *Camellia* jaunit, parce qu'il n'y trouve pas la quantité de matériaux nécessaire à son entretien ; souvent même il y périt, lentement à la vérité, mais infailliblement si l'on ne vient pas à son secours. Quelquefois une sécheresse trop prolongée, privant l'arbrisseau du liquide indispensable à son alimentation, produit la décoloration du feuillage ; quelquefois aussi une terre marécageuse, une humidité constante, la privation de la lumière, amènent un pareil résultat. L'habileté du jardinier consiste à savoir quelle est la cause de cette affection, si elle provient de l'appauvrissement de la terre, de la sécheresse, de l'humidité, ou de la privation de la lumière ; et, aussitôt que cette cause est connue, il doit en appliquer le remède. Ce sont les racines qu'il faut scrupuleusement examiner ; elles en seront sans doute attaquées. Dans ce cas, il faut, par un temps sec, sortir du pot le *Camellia* souffrant, secouer la terre qui entoure les racines, les laver même, et couper avec le greffoir toutes celles qui semblent noircies, pourries ou moisies ; placer ensuite l'individu dans un pot un peu plus étroit que celui qui le contenait auparavant, lui donner une terre nouvelle, fine, perméable et légère, après l'avoir un peu rapproché extérieurement par la taille ; le placer dans une bache tempérée, privé d'air, tenu à l'eau modérément jusqu'à la reprise.

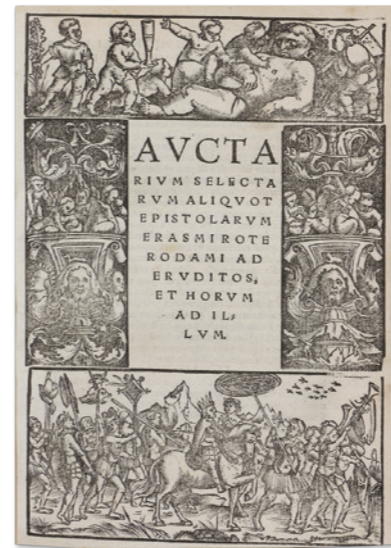
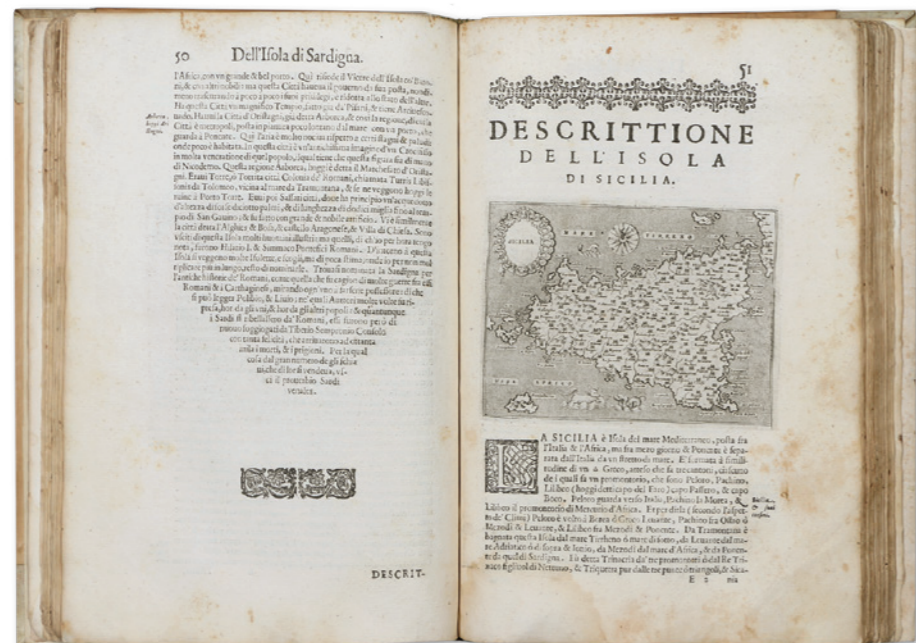
166. BÖCKLER, GEORG ANDREAS
 Theatrum Machinarum Novum, Das ist: Neu-vermehrter Schauplatz Der Mechanischen Künsten, Nürnberg, 1703. Helmer. 1t. (metszett címlap) + [5] + 40p. + 15t.
 Georg Andreas Böckler (1617-1687) nürnbergi német építész és mérnök volt, főleg a hidraulikai építészetről szóló munkáiról volt híres. Először 1661-ben jelent meg németül, amit egy évvel később a latin fordítása követett. Többször kiadták, mindig ugyanazokat a táblákat használva. Jelen példányunk a harmadik német kiadás. Korabeli egész bőr-kötésben, bordázott gerinc. A táblák erősen kopottak. A gerinc a felső oromszegésnél sérült. A metszet díszcímlap és a szövegoldalak gyűröttek, a sarkok számráfűlések, helyenként kis hiánnyal, több levél kijár a könyvtestből. A szöveg után bekötte 25 üres levél, korabeli merített papír, ezt követi a kötet illusztrációs anyaga, 154 erős tónusú, jó állapotú rézmetszet, vége felé apró foltokkal. A táblákon malmok, vízikerekek és őrlőgépek ábrái, beleértve egy, a vízzel hajtott örökmozgó gép tervezetét is, az utolsó metszet tűzoltókészülékét ábrázol.

200 000.-

167. CASTILIONE, TOMASSO PORCACCHI

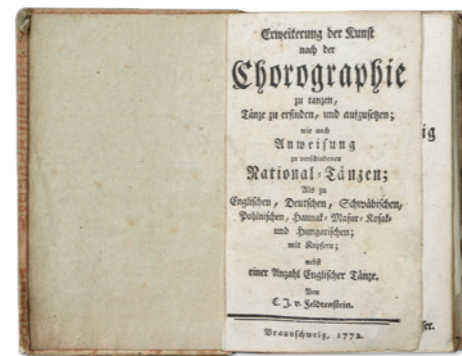
L'Isole piu Famose del Mondo Descritte da Thomaso Porcacchi da Castiglione Arrentino e intagliate da Girolamo Porro Con nova Aggiunta di deditate Padova, 1620. appresso Paolo et Francesco Galignani fratelli. [22] + 241p.
 Atlasz előszóval és tárgymutatóval, 47 pompás rézmetszetű térképpel, számos fametszetű iniciáléval. Szigetek félszigetek, pl. Málta, Szardínia, Elba, Mallorca, Nagy-Britannia, Skócia, Molukkák, Ceylon, Jamaica, Kuba, Hispaniola, Ciprus, Kréta és még sok más. A világ szigeteinek leírása után a 193. oldalon értekezés a világtérképről rézmetszetű ábrával, ezt egy szintén rézmetszetű hajózási térkép követi. Észak-Amerika, Velence, Mexikóváros, Konstantinápoly stb. térképei. Korabeli félpergamen-kötésben. Címlap javítva. Előzéklapok kijárnak.

1 500 000.-

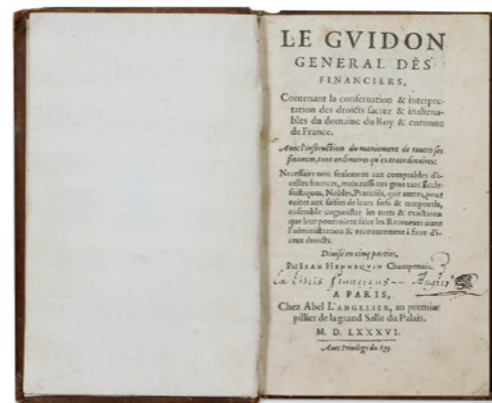

168. ERASMUS, DESIDERIUS; [RHENANUS, BEATUS]
 Auctarium selectarum aliquot epistolarum Erasmi Roterdami ad eruditos et horum ad illum. [Argentorati (Strasbourg)], [Mense Aprili Anno Domini M. D. XIX. (1519 April)]. [In Aedibus Matthiae Schurerij (Matthias Schürer)]. 167 + [1]p. (A6, B4, C8, D4, E8, F4, G8, H4, I8, K4, L8, M4, N8, O6.) Erasmus levelezésének első nagy gyűjteménye. Ritka, korai kiadás, az első, amely Strasbourgban látott napvilágot, csak Froben 1518 augusztusi és 1519 márciusi bázeli kiadása előzte meg. Az Auctarium selectarum hatvanhárom, korábban kiadatlan, többnyire 1517-es és 1518-as levelekből álló gyűjtemény, amelyet Beatus Rhenanus válogatott és látott el előszóval. Olyan jeles történelmi személyiségekhez írt leveleket is tartalmaz, mint Johann Eck, X. Leó pápa és VIII. Henrik. Korabeli kézírásos széljegyzetekkel. Korabeli pergamenkötésben, csatokkal, modern előzéklapokkal. Szép állapotban. VD 16 E 2941; USTC 614695

800 000.-

169. FELDTENSTEIN, C. J. VON
 Erweiterung der Kunst nach der Chorographie zu tanzen Braunschweig, 1772. ny. n. 109 + [1]p. + VIII kihajt. mell.
 Tänze zu erfinden, und aufzusetzen; wie auch Anweisung zu verschiedenen National-Tänzen; als zu Englischen, Deutschen, Schwäbischen, Pohnischen, Hannak- Masur- Kosak- und Hungarischen; mit Kupfern; nebst einer Anzahl Englischer Tänze. Többek között a magyar néptáncról szóló útmutató rajzos, kihajtható mellékletekkel, amelyek kottákat, illetve a tárgyalt táncmozdulatok rajzos magyarázatát mutatják be. Két melléklet hiányzik. Korabeli papírkötésben. Helyenként barnult, a kötésen apróbb sérülésekkel. 160 000.-

170. HENNEQUIN, JEAN
 Le guidon general des finances [...]. Par Jean Hennequin Champenois. A Paris, 1586. Chez Abel L'Angelier, au premier pillier de la grand Salle du Palais. [8] + 334 [=304] + [16]p.
 Második kiadás (az első kiadás 1585-ben jelent meg). Jean Hennequin népszerű, terjedelmes, öt részből álló műve a XVI. századi francia királyság közigazgatásának, pénzügyének és adózásának történetével foglalkozik. Az államháztartás témakörében megjelent első könyvként tartják számon. Fametszetes iniciálékkal és tipográfiai fejlécekkel. Poss.: a címlap előlapján és hátlapján XVII. századi tulajdonosi bejegyzések (előlapon Franciscus Augier, hátlapon olvashatatlan, 1669-os datálással). XVII. századi bőrkötésben. Gerince bordázott, gazdagon aranyozva, vörös, aranyozott címvignettával. A táblák vakkeretes keretben, a szélek aranyozottak. A gerinc felső részén apró sérüléssel, a táblák kopottasak. Néhol ázásnyomok, kisebb foltok, egyébként tiszta, nagyon jó állapotú példány. 800 000.-

171. HILDT, JOHANN ADOLPH

Sammlung in- und ausländischer Holzarten, zur technologischen Kenntniß, Charakteristik und Waarenkunde aller Kunst-Farb-und Apothekerhölzer. Erster Band, welcher 144 Holzarten enthält.

Gotha, 1797.

1lev. (szedett címlap) + 12t. + 1 kihajt lev.

Sammlung in- und ausländischer Holzarten, zur technologischen Kenntniß, Charakteristik und Waarenkunde aller Kunst-Farb-und Apothekerhölzer. Erster Band, welcher 144 Holzarten enthält.

Ismert német és külföldi fafajták korai mintagyűjteménye, amely segítette a különböző fák ismertetését, technológiai, művészeti, építészeti és gyógyszerészeti felhasználás céljából. Az összeállítást tehát alapvetően kereskedők, építők, kézművesek, építésszek és vegyészek számára készítették.

Restaurált korabeli félbőr-kötésben, gerincén aranyozott cím-vignettával, selyem kötőszalaggal. Hiányzik a később megjelent, hat táblát tartalmazó második füzet, illetve a külön megjelent szövegkötet. Nagyon ritka.

600 000.-

172. HONTERUS, JOANNES

Rudimentorum cosmographicorum ~ Coronensis libri III. cum tabellis Geographicis elegantissimis. De variarum rerum nomenclaturis per classes, liber I.

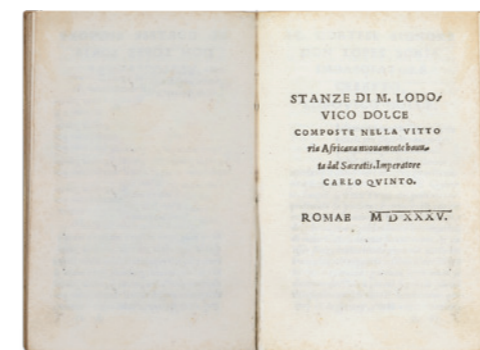
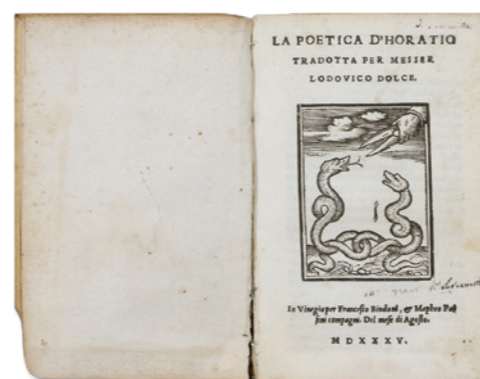
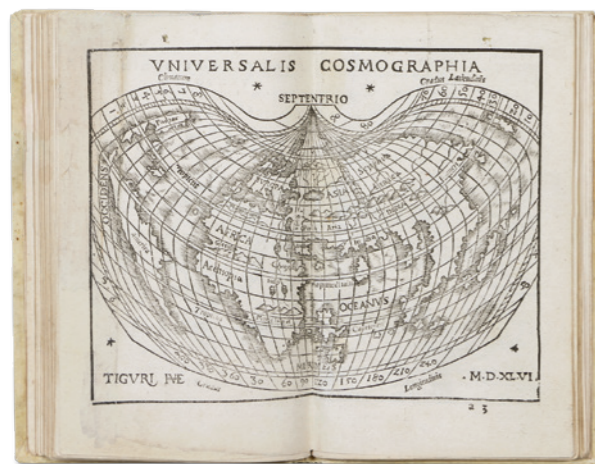
[Zürich], 1578. [Christoph Froschauer ny.]. [92]p. A D iv utolsó két levele üres.

A szerző úttörő földrajzi tankönyve 1530-ban, Krakkóban jelent meg először, ahol Honterus az egyetemen tanított. Brassóba történt visszatérése után hexameterbe ültette át az eredetileg prózában íródott szöveget és kiegészítette tartalmát. A bővített kiadás 1542-ben jelent meg. Az első könyv csillagászati rész, a második Európa, a harmadik Ázsia és Afrika leírását adja, az utolsó az élőlényekről, társadalmi kérdésekről, betegségekről stb. szól. A leglényegesebb változtatás, hogy a szöveghez saját maga által készített, fametszetes térképeket csatolt. Az első három csillagászati lap: "Circuli Sphaerae cum V. zonis", "Ordo Planetarum cum aspectibus", "Regiones et Nomina Ventorum". Ezt követi Honterus kis atlaszának, az első újkori zsebatlasznak 13 térképe, amelyek – az utolsó kivételével – egymással szembeni lapokon helyezkednek el. Az első egy világtérkép, "Universalis Cosmographia" címen. Ezután következnek a részletesebb országtérképek, az ötödik lap ábrázolja Magyarországot. Az átdolgozott mű rendkívüli sikert aratott egész Európában, a XVII. század végéig számos helyen több mint 100 kiadást ért meg német, francia, olasz nyelven is. Külföldön első alkalommal Zürichben jelent meg 1546-ban, e városban 1602-ig összesen 16 alkalommal látott napvilágot. A térképeket a Froschauer-műhely számára Heinrich Vogtherr újrametszette.

Későbbi pergamenkötésben. Az első térkép szélén a képet nem érintő minimális hiány, öntéssel professzionálisan javítva. Teljes.

Apponyi: 326.; RMK III 409.; BNH Cat H 488.; VD16 H 4781.

500 000.-

173. HORATIUS FLACCUS, QUINTUS

La poetica d'Horatio tradotta per Messer Lodovico Dolce. Hozzáköve (/bound with) Stanze di M. Lodovico Dolce composte nella Vittoria Africana nuovamente havuta dal Sacratissimo Imperatore Carlo Quinto In Vinegia [Venezia / Venice], Del mese di Agosto, MDXXXV [1535]. [Del mese Settembre l'anno MDXXXV [1535].

Coll.1: [48]p., Coll.2:[56]p.

Az első könyv címlapján fametszetű nyomdai jelvény. Horatius "Ars Poeticájá"-nak első népnyelvre fordított kiadása, egy másik ritka Dolce-kiadással, a Stanze editio princeps kiadásával egybekötve. Lodovico Dolce (1508/10-1568) olasz humanista tudós volt az, aki elsőként ültette át Horatius híres, programadó költeményét modern köznyelvre. Jelen kötet első könyve ennek a fordításnak az első kiadását tartalmazza.

A második könyv szintén egy nagyon ritka kiadás. Dolce Stanzák című művének legelső kiadása, amelyet V. Károly császár nemrégiben aratott afrikai győzelméről írt, feldolgozva a korábban az Oszmán Birodalom ellenőrzése alatt álló Tunisz 1535-ös sikeres elfoglalását. Ennek a műnek még nem született modern kiadása. Ritka, az USTC szerint Olaszországon kívüli közönyvtárakban nem található belőle példány.

XVII. századi pergamenkötésben, címlapon és gerincen tintával feliratozott cím.

750 000.-

174. JOGI VIZSGATÉZISEK (THESES UTRISQUE IURIS) SELYEMRE NYOMTATVA

Mexico, 1769. Zuniga et Ontiveros, Philipp(us).

Egyleveles nyomtatvány, mérete 74x85 cm.

Joannes Josephus Mafra et Gorozabel által 1764. szeptember 2-án megvédett egyházi és civil jogi vizsgatételek. A vizsgáztató Joannes Antonius Ximenez et Frias volt. A vizsgázó a tételeknek ezzel az egyedi, különleges, krémszínű szatén selyemre nyomtatott példányával köszönte meg a támogatást patrónusának, a legendás Petrus Antonius de Barroeta et Angel, granadai érseknek, akinek címe a két üdvözlő vers között látható. Ez általánosan ismert, de csak ritka esetekben alkalmazott szokás volt. A legendás és nagy tudású Antonius Barroeta atya korábban Lima érseke volt, az egyházi közigazgatás reformjának és a jótékonyágnak szentelte magát. Barroeta később minden jövedelmét szétosztotta a rászorulóknak között. A nyomdász, Felipe de Zuniga y Ontiveros (1717?-1793) nyomdatechnikai újításairól és korszerű betűállományáról volt híres. 1763-tól működő műhelyében számos folyóirat jelent meg, örökösei már tudatosan szakosodtak az egyetemi vizsgatézisek kinyomtatására.

A rézmetszetes címer alatt olvasható, három hasábra szedett és nyomdai cifrákkal elválasztott szöveget szintén cifrákból álló keret veszi körül. Egy helyen kis szakadással, kis szöveghiánnyal.

400 000.-

175. KIRCHER, ATHANASIVS

Physiologia Kircheriana Experimentalis, qua summa argumentorum multitudine et varietate

Amsterdam, 1680. Jan Waesberg.

1t. (metszett díszcímlap) + 248 + [8]p.

Első kiadása Kircher terjedelmes műveiből készült válogatásnak. Athanasius Kircher (1602–1680), német jezsuita tudós és polihisztor, „az ember, aki mindent tudott”, élete során több mint negyven tudományos művet publikált. Jelen kötetben tárgyalt témák átfogják Kircher fizikával kapcsolatos kutatásainak teljes spektrumát. A művet szerkesztő Johann Stephan Kircher tanítványa volt, és mivel Kircher a könyv megjelenésének évében halt meg, nem lehet tudni, hogy milyen mértékben vett részt ennek a munkának az elkészítésében. Szöveg közti réz- és fametszetű illusztrációkban gazdag. Szép, tiszta példány.

Korabeli egész bőr-kötésben, enyhén kopott, bordázott, aranyozott gerinccel, címvegnettával.

1 000 000.-

176. KOLLÁR [ÁDÁM FERENC]

Analecta monumentorum omnis aevi Vindobonensia. Opera et studio Adami Francisci Kollarii, Pannonii Neosoliensis. Tomus 1–2.

Vindobonae [Bécs], 1761–1762. Trattner.

[22]p. + 1372 [helyesen 1360] hasáb + [14]p. + 35t. (rézmetszet, ebből 10 kihajtható, 1 két oldalas); [16]p. + 1404 hasáb + [24]p.

Folio. Egyetlen kiadás.

A kétszínnyomású címlapokon nagyméretű rézmetszet-vignetta.

Első kötet:

A bécsi császári könyvtár, amelynek Kollár [Ádám Ferenc] volt az igazgatója, fontosabb könyveinek és kéziratainak, írásos emlékeinek részletes leírása, gazdag melléklettel: különböző portrékat – köztük a kínai misszionárius Johann Adam Schall, Xun Chi –, valamint Meroving- és Karoling-korabeli dokumentumokat tartalmazó táblák. Második kötet:

Mátyás király kortársának, III. Habsburg Frigyes (1415–1493) német-római császár, IV. Frigyes néven német király, V. Frigyes néven osztrák herceg korának, életének és uralkodásának leírása levéltári források alapján, számos helytörténeti és építészeti vonatkozással, gyönyörű, dekoratív építészeti és allegorikus témájú rézmetszetekkel illusztrálva.

Eltérő, díszes, dúsan aranyozott bordázott gerincű, enyhén sérült korabeli bőrkötésben, festett lapszélékkel. Dekoratív, szép példány.

Bibliotheca Sinica 1388., 3969. ADB XVI, 472. Mayer II, 43. Wurbach XII, 324.

360 000.-

177. LUTHER MÁRTON

Von menschen Iren zu meiden

1522. 10p.

Ebben a művében Luther a böjt, az engedelmesség és a cölibátus szerzetesi szabályaival foglalkozik azzal érvelve, hogy ezeknek nincs alapja a Szentírásban, ezért e szabályok megszegése nem bűn. Ugyanakkor Luther arra figyelmeztet, hogy a szerzetesi szabályok megszegése önmagában semmiképpen sem a hit vagy a belső jámborság jele. Luther felfogása szerint a szerzetesi élet nem a keresztény hit magasabb rendű formája; valójában ellentmond a hit igazságának, valamint a keresztény szabadságnak. Ahol a reformáció befolyást gyakorolt, ez a nézet gyakorlatilag a szerzetesség összeomlásához és ezáltal az egyház életében jelentős változásokhoz vezetett.

A címlapon a többi kiadástól eltérő fametszetű keretdíszel, számos egykorú, marginális glosszákkal. Az első kiadás évében megjelent, bibliográfiailag nem ismert kiadás! A német nemzeti bibliográfia (VD16) négy másik kiadást ismer ugyanebből az évből, a wittenbergi első kiadáson kívül három augsburgit. Modern egészvászor-kötésben, a könyv egykori borítójaként szolgáló márványmintás papírok bekötve.

600 000.-

178. MISSALE SALISBURGENSE

Salzburg, 1605. Konrad Kürner.

[64] + 546 + XCI + [1]p.

Rendkívül ritka és látványos salzburgi misekönyv, melyet Wolf Dietrich salzburgi érsek állított össze és adatott ki 1605-ben.

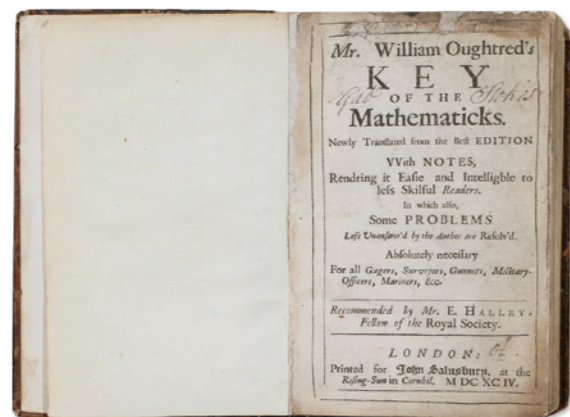
A címlap fametszetű figurális keretben, a címlap versóján az érsek egészoldalas fametszetű címe. Pazar nyomdai remekmű, összesen további nyolc fametszetes keretdíszel, lapszámozáson belül tíz egészoldalas fametszetű táblával, szöveg közti fametszetekkel, nyomdai cifrákkal, nyomdai körzetekből kialakított keretdíszekkel ékesítve. Végig fekete és piros betűvel nyomtatott. A figyelemre méltó missale mindösszesen 1228 példányban készült, az általunk vizsgált kevés számú közkönyvtárban megőrzött példány rendre hiányos, rossz állapotú. A fametszetek jelezve: H. W., vélhetőleg Hans Waldburger (c. 1570–1630), a kor egyik népszerű manierista szobrászművésze munkái.

Erősen restaurált példány, a 258–270. oldalakon – melyek között két fametszet, illetve egy fametszetes bordúr is található – restauráció nyoma a lapok alján, kisebb szövegghiánnyal. A lapszék a könyvtest egészében a szövegtükröt övező keretlécig körülvágva. A könyv vége után kötte az 1627-es salzburgi Konrad Kürner 6 leveles missale-töredéke, a címlap versóján szép fametszetű érseki címerrel. Újrakötve későbbi bőrkötésben, a táblákra az eredeti vaknyomások, díszített kötés ragasztva. Eredeti csatokkal, új bőrfüleken. Teljes példány.

VD17 1:082841U

800 000.-

179. OUGHTRED, WILLIAM; HALLEY, EDMOND
Mr. William Oughtred's Key of the Mathematicks. Newly Translated from the Best Edition With Notes, Rendering it Easie and Intelligible to less Skilful Readers.

London, 1694. Printed for John Salusbury, at the Rising-Sun in Cornhil. [4] + 208p.

William Oughtred (1574-1660) angol matematikus művének, a "Clavis Mathematicae"-nak első angol kiadása Edmond Halley (1656-1742) neves angol csillagász, matematikus fordításában. Számos grafikonnal és fametszetű diagrammal.

Proveniencia: A címlapon Gabriel Stokes (vagy Stoakes) possesszori bejegyzésével és széljegyzeteivel, tintával írt diagramjaival. Későbbi bőrkötésben, gerincén piros cím vignettával. A kötés és a címlap aláragsztással javítva. Összességében nagyon szép állapotú darab.

750 000.-

180. [PERRAULT, PIERRE]

De l'origine des fontaines.

Paris, 1674. Chez Pierre le Petit, Imprimeur & Libraire ordinaire du Roy, rue Saint Jacques à la Croix d'or.

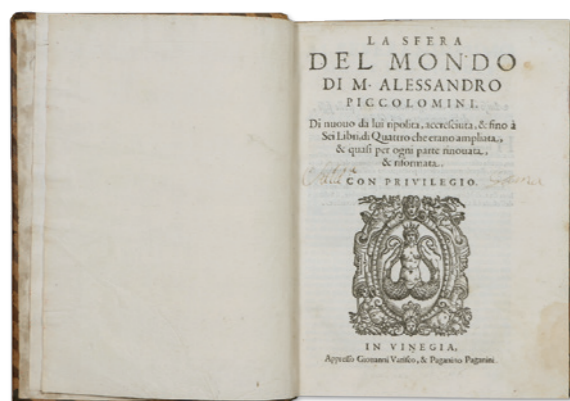
[22] + 353 + [7]p.

Pierre Perrault (1611-1680) francia tudós, a hidrológiai ciklus, ismertebb nevén a víz körforgásának kidolgozója, így a modern hidrológia atyjának tartják. Ebben a munkájában írta le a hidrológiai ciklust és annak fontos összetevőjeként ismerte fel az időszakos esőt. A Szajna vízgyűjtőjén mérte a csapadék lefolyását, kiszámította annak éves vízhozamát, így megnyitotta az utat a víz körforgásának modern értelmezése előtt.

Prov.: az első kötéstábla belsején Esterházy de Galántha Miklós Ferenc (1804-1885) és felesége, Gräfin Mária von Plettenberg-Wittem (1809-1861) közös címereivel.

Korabeli pergamenkötésben.

750 000.-

181. PICCOLOMINI, ALESSANDRO

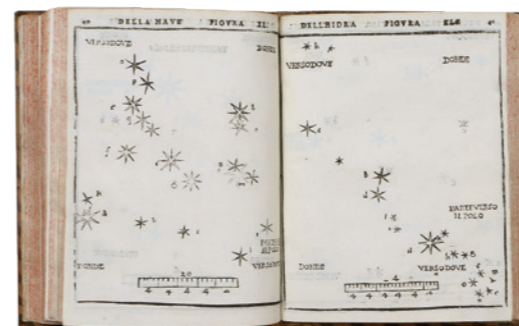
La Sfera Del Mondo [...]

in Vinegia, [1579]. Giouanni Varisco & Paganino Paganini.

[XII] + 252p.; 93p. 93 + [7]p. (kiadói colligatum) Negyedré. Zinner 2463, Riccardi 3625/26, Norman 1696, Parenti 399.

Coll.: De Le Stelle Fisse libro uno, dove di tutte le XLVIII immagin celesti minutissimamente si tratta; & non solo le fauole loro ordinatamente si narra ... Et oltre a questo ci son tavole, con nuova invention fabricate, ... [kiadói colligatum].

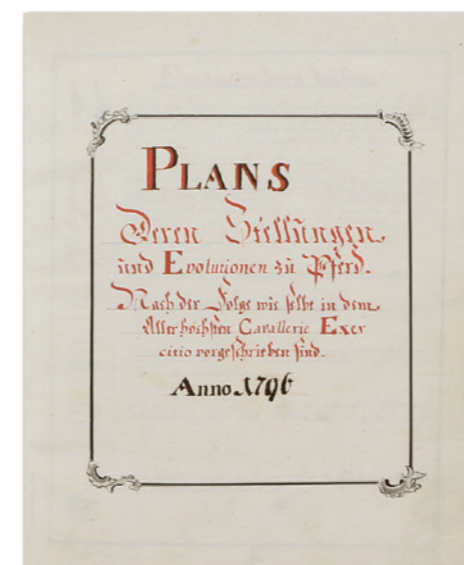
Alessandro Piccolomini (1508-1579) itáliai humanista filozófus, asztronómus, irodalmár. A tudomány korai népszerűsítője, aki csillagászati értekezéseit latin helyett köznyelven, olaszul írta. Törekvését siker követte: jelen műve 1540 és 1595 között tizenkét kiadást élt meg. A „De la sfera del Mondo” a hagyományos ptolemaioszi-arisztotelészi geocentrikus kozmográfia figyelemre méltó bemutatása. Ennél még érdekesebb talán a könyv „De le

Stelle Fisse” címet viselő, saját számozású appendixe, mely az első, nyomtatásban megjelent csillagatlasz. A művet számos jellegzetessége kiemeli a korábbi (és későbbi) munkák közül. A túldíszített, esetenként nehezen értelmezhető csillagképek helyett az egyes csillagokat egy üres oldalon jeleníti meg, a manapság használt csillagdiagramokhoz hasonlóan. Ez a könyv vezette be a csillagok és fényességük erejének betűrendszer szerinti azonosítását, amely módszert később Johann Bayer is átvett és kiterjesztett "Uranometria" című művében. Piccolomini és Bayer egyaránt a Föld-központi perspektíva legkorábbi alkalmazói voltak. Mindkét művükön úgy ábrázolják a csillagképeket, mintha alulról néznék őket, ahogy az égre feltekintő vizsgálódók látnák, nem pedig „felülről”, mintha egy gömbön lennének.

XVII. századi márványozott bőrkötésben, díszesen aranyozott gerinccel, vörös cím vignettával. Tiszta, friss példány.

450 000.-

182. PLANS DEREN STELLUNGEN UND EVOLUTIONEN ZU PFERD. NACH DER FOLGE WIE SELBE IN DEM ALLER HÖCHSTEN CAVALLERIE EXERCITIO VORGESCHRIEBEN SIND. ANNO 1796.

[s. l.], 1796.

2 fol. (címlap + bevezetés) + 121 fol. (felső részén címmel ellátott, színes, kézzel rajzolt felállási rajz, melyből 11 kihajtható) + 3 fol. (register). Összesen 131 levélen 129 beírt oldal.

Kézzel írt és rajzolt, lovassági kiképzésre és gyakorlatoztatásra szolgáló kézikönyv. Kézzel rajzolt díszkeretes oldalakkal. Minden táblán kézzel rajzolt és színezett lovassági felállási és vonulási rajz, sok esetben topográfiai részletekkel, sematikus tereptárgyakkal is ellátva. A kézikönyv J. Honig & Zoonen vízjegyes papírra készült.

Korabeli, díszes, dúsan aranyozott gerincű egész bőr-kötésben, a kötéstáblákon aranyozott díszkerettel, aranyozott lapszélekkel. A gerincen apró szúrágás, de összességében igen dekoratív, nagyon szép példány. A szöveg nyomtatott megjelenéséről nincs tudomásunk. Unikum.

800 000.-

183. REGAL, [MAXIMILIAN LUDWIG VON]

Reglement Über ein Kayserliches Regiment zu Fuss... Samt dem Exercitio, so wohl mit der Flinten, als Mousqueten und Schweins-Feder, Wie auch dem kurtzen Gewöhr, Beydes nach dem Commando, und denen Trommel-Streichen...

Nürnberg, 1739. Johann Georg Lochner.

1t. + [10] + 362 + [6]p. + 8 kihajt. mell.

A mű először 1728-ban jelent meg. Az utolsó - hadrendeket illusztráló - mellékleten a keresztény hadak elhelyezkedése látható Belgrád 1717-es ostromakor.

Korabeli bőrkötésben.

60 000.-

184. ROSCIO, GIULIO - MASCARI, AGOSTINO - LEONIDA, FABIO - TRONSARELLI, OTTAVIO ET AL.

Ritratti et elogii di capitani illustri che ne' secoli moderni hanno gloriosamente guerreggiato.

Rome, 1646. Vitale Mascardi for Filippo De Rossi.

[6]p. + 1t. (címlapi metszet) + 404 + [3]p.

Hadvezérek portréinak gyűjteménye, Barbarossa Frigyesről XIII. Lajos francia királyig, kronológiai sorrendben, rövid életrajzokkal. Míg a többség olasz, mint például Kolombusz Kristóf és Cesare Borgia, a kötetnek magyar vonatkozása is van, megtalálható benne többek között Mátyás király és Báthory István is.

Korabeli pergamenkötésben. A táblák kopottak és foltosak, a gerinc alsó része erősen sérült. Elvértve néhány oldal régi javítással restaurálva.

150 000.-

185. SCHRÖDER, JOHANN

D. Johann Schröders vollständige und nützliche Apotheke ...

Nürnberg, 1693. Johann Hoffmann.

2t. (rézmetszet) + [12] + 1340 + 120 + [54]p. + 48t. (állatokat, növényeket ábrázoló rézmetszetek, egy kihajtható)

A XVII-XVIII. század legjobb és legszélesebb körben használt gyógyszerészkönyvének első kiadása. Teljes és kimerítő tájékoztatást nyújt a gyógyszerész minden tevékenységéről. A kiadvány számos illusztrációt tartalmaz: egy kihajtható táblán a patikai eszközök és felszerelések, egy másik táblán a kémiai-gyógyszerészeti szimbólumok, 45 táblán növények illusztrációi, míg az utolsó táblán állatok láthatók.

A korábbi tulajdonosok neve tintával írva. A szerző portréját bemutató előzéklap és a címlap régi papírra montírozott, némi betűvesztéssel. Néhány oldal margóján és a regiszterlapok egy részén régi restaurálás nyomai láthatók. A patikai eszközök tábláján nagyobb szakadás, szövegvesztés nélkül. Korából fakadó barnulás, egyéb kisebb hibák.

Korabeli bőrkötésben, bordázott, az egyik csat hiányzik.

VD17 3:603549E

200 000.-

186. STATUTA CIVILIA CIVITATIS BONONIAE

[Bologna], [1532]. Ioannes Baptista Phaellus typis suis formavit, impensis, Hippolyti Fronto.

1t. (fametszetes címlap) + [98] + CCXI + [1] fol.

A bolognai polgári törvények fontos kiadása. Ez az első olyan szervesen összeállított kiadás, amely az 1454 és 1510 között hozott rendeleteket is tartalmazza.

Pergamenkötésben, gerincén aranyozott bőrcímkével. Kopottas. Többnyire tiszta példány, néhol ázásnyomokkal.

220 000.-

187. [TOUR D'AUVERGNE, LOUIS CHARLES DE LA]

Ludovico Magno theses ex universa philosophia dicat et consecrat Ludovicus a Turre-Arverniæ princeps Turennius

[Paris], Die augusti anno MDCLXXIX [1679]. Propugnabit in avla Colleg. Claromontani Societ. Jesu. [Collegium Claromontani].

8 folio. Első kiadás.

A ritka, pompásan illusztrált barokk könyv a Napkirálynak dedikált filozófiai maximák gyűjteménye. A teljes egészében metszetekből álló mű Louis-Charles de la Tour d'Auvergne herceg (1665-1692) filozófiai szakdolgozata, amelyet 1679 augusztusában védett meg a clermont-ferrand-i jezsuita kollégiumban. A Pierre Paul Sevin után Louis Cossin által metszett díszes képek XIV. Lajos diadalait örökítik meg. A kalligrafikus szövegeket René Michault metszette. A címlapot felül Franciaország és Navarra címere, alul Tour d'Auvergne és Bouillon címere ékesíti. A második lapon egy medalionban XIV. Lajos portréja, amelyet allegorikus alakok és puttók tartanak. A középen elhelyezkedő filozófiai szövegeket szintén allegorikus alakok és emblémák pompás serege veszi körül, melyeket Claude-François Menestrier-nek tulajdonítanak.

Igen ritka, a király és a herceg szűk köre számára nyomtatták, korlátozott példányszámban.

Későbbi szürke keménypapíron, elülső borítóján kalligrafikus címmel. Régi ceruzás jegyzet az előlapon és az előzéklapon. A címlap és egy további lap (De natura et obiecto logicae) vágott. Két levél (De quantitate corporealis...; De anima) felső sarkán apró sérülés. Egy levél (De natura et fine ethicae) a margón belül kissé vágott, érintve a metszetet. Összességében nagyon jó állapotban.

750 000.-

Látképek, térképek I.

188. ALT, JACOB – SANDMANN, FRANZ XAVER
Ofen. Buda.

Bécs, 1851. Johann Rauh.

Megjelent Bermann, J.: Malerische Donaureise... Wien, 1851.

A könyvomat Jacob Alt 1851-es olajfestménye alapján készült. A kép a Gellért- és a Várhegyet ábrázolja, háttérben a budai hegyvidékkel a pesti Dunapartnak Só-(Fővám) tér környéki pontja felől.

240 000.-

189. ALT, RUDOLF – SANDMANN, FRANZ XAVER

16 darab kézzel színezett litográfia a „Festői Megtekintések Budára és Pestre” című sorozatból

Bécs, c. 1853. L. T. Neumann.

Tételünk az alábbi 16 lapot tartalmazza: Vendéglő István főherceghez. Vármegyeház Pesten. A királyi kastély Budán, Pest felől. Alsó Duna sor. Vendéglő Európához [!]. József tere. Vendéglő a Tigrishez. Nemzeti Színház. Czászárfürdő Budán (belső nézet). Czászárfürdő Budán (a Duna felé). Felső Duna sor. A hajógyár Ó Budán. György-tér és a Henczi emlék a Várban. Királyi kastély Budán. Városliget. Vendéglő a Magyar Királyhoz.

Jó állapotú, szépen színezett lapok.

360 000.-

190. [FLEISCHER S.]

A Magyar Állam közigazgatási térképe. 1884.

Budapest, 1884. Legújabb felmérések és hivatalos adatok alapján szerkesztetett és sokasított a magy. kir. államnyomdában.

Lapmutató + XII szelvényből álló, számozott színes, viaszozott vászonra nyomtatott litografált térképlap.

Mérete: 171 x 268 cm. Arány: 1 : 360 000. Első kiadás.

Fodor ezt írja róla: „Ezt a térképet kell első hivatalos közigazgatási térképünknek tekintenünk. Jelzésekben igen gazdag; feltünteteti főleg az utak minden nemét, egészen a lovaglótutakig, azután a vasutakat, távírvonalakat, a településeket le a falvakig, a maguk közigazgatási rangja szerint, iskolákat, bíróságokat, különböző közigazgatási hivatalokat, bányákat, szóval mindazt, ami közigazgatási szempontból lényeges dolog.” Fodor: 393. o.

Kiadói, aranyozott, félbőr-kötésű dobozban. Megkímélt, szép állapotban.

160 000.-

191. HOGENBERG, FRANZ

Komárom 1594-es ostroma
1594.

A korabeli színezésű, 33,7×27,3 cm-es rézmetszet Komárom várának 1594-es török ostromát ábrázolja, még abban az évben meg is jelent Franz Hogenberg: Geschichtsblätter X. kötetében.

Szinán pasa százazres seregével körülzárta a komáromi várat, egy teljes hónapig ostromolta, de bevenni nem tudta. A metszeten alakzatokba rendeződött török katonák, ágyúsok, lovasok is láthatóak.

Szalai: Komárom 1594/2/a

100 000.-

192. KOCZIÁN JOSEF

Baranya Vármegye földabrosza

1838.

6 db színezett rézmetszetű térképszelvény

Méltóságos saárdi Somsich Pongrácz úrnak Szent István Apostoli Király jeles Rendje közép Keresztésének Birodalmi s Értekező Tanácsosnak Baranya vármegye fő ispányának és a Magyar Tudományos Társaság igazgatói Tagjának eőnagyságának, valamint a' Tekintetes Nemes Megye rendeinek hálaadás jeléül mély tisztelettel ajánlja Koczián Josef é' Megyének tisztí Mémőke. Felvétellett 1838 Esztendőben.

Az 1. levél Baranya vármegye rézmetszetes címerével illusztrált. A hat térképszelvény egyenként további hat részre lett vágva, majd a könnyebb összehajthatóság végett vászonra ragasztva. A vászon hátulján possesszori pecséttel.

Korabeli vaknyomásos vászon védőtokban. Rendkívül impozáns darab.

200 000.-

193. MEYER ÁGOSTON

Pesti céhlevél a város látképével

Pest, 1809.

9,7×31,8 cm

Jelezve jobbra a keret alatt: "Aug: Meyer sc: Pest." A kereten fent két angyal Magyarország címerét tartja. Rézmetszet, körülvágott.

120 000.-

194. MIKOVINY SÁMUEL

Pozsony látképe Bél Mátyás munkájából

Bécs, 1737. J. P. van Ghelen.

1 hajtogatott lap, hajtásnál papírcsikkal megerősítve.

Megjelent: Bel, Matthias [Bél Mátyás]: Notitia Hungariae novae historico geographica, divisa in partes quatuor... I. kötet. Viennae Austriae, 1735.

A metszetet Mikoviny Sámuel után a bécsi Andreas és Joseph Schmuzer metszették rézlemezre. A lapszél alul enyhén foltos.

200 000.-

195. ROSSI, GIOVANNI GIACOMO DE

[Kassa, Hatvan, Szolnok és Belgrád] Cassovia, Hatwan, Zolnok, Belgrado

Roma, 1687.

60,6x47,5 cm

Megjelent Giovanni Giacomo de Rossi "Il teatro della Guerra contro il Turco" c. albumában.

Az alján képet nem érintő szakadások. Versója üres, a hajtás mentén megerősítve.

Szalai: Hatvan 1687/4

300 000.-

196. SANDRART, JACOB

Neue Land Tafel von Hungarn und dessen incorporirten Königreichen und Provinzen...

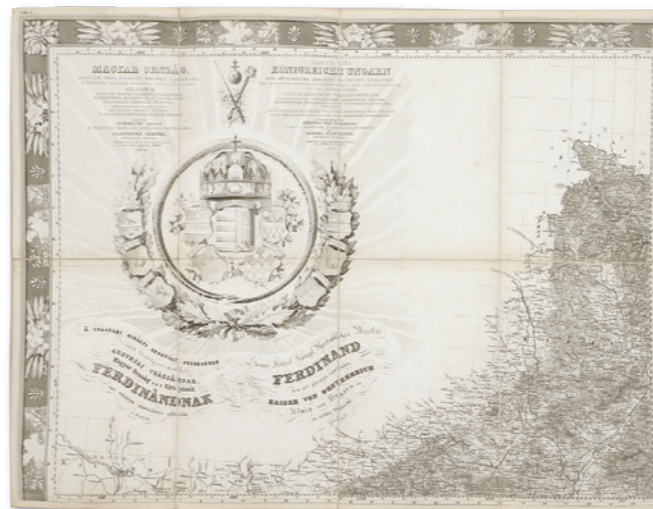
Nürnberg, 1664. Jacob Sandrart.

Magyarország rézmetszetű térképe Jacob von Sandrart német metszőtől. A térkép önálló lapként jelent meg, felső részén a 45 magyar király és a 19 török szultán névsora.

Kitűnő állapotban.

Szántai: Sandrart 1

1 000 000.-

197. SCHEDIUS LAJOS – BLASCHNEK SÁMUEL

Magyar ország, Horvát, Tót, Dalmát, Erdély országok, a' tenger mellék katonai határörvidék, földképe...

Pest, 1847. [Kilián].

9 db vászonra vont szelvény

Kiadták Schedius Lajos és Blaschnek Sámuel.

Mérete: 177x234 cm

Monumentális rézmetszetű térkép. Az először 1836-ban megjelent munka harmadik, részben újrametszett kiadása, többek között a címet is újraírták. Ez volt az 1848-49-es szabadságharc idején a honvéd-vezérkar hadműveleti térképe. A kartus közepén található szent koronás magyar címer – körülötte babérszörűben a társországok címereivel – a korszak talán legdekoratívabb magyar térképévé emeli.

Korabeli papírtokban.

Szántai: Schedius 1c, Fodor: 225. old.

500 000.-

198. SCHNITZER, LUCAS

Pozsony [Pressburg] városának és várának rézmetszetű alaprajza

1663. Paul Fürst.

36,6x27,4 cm

Pozsony várának, városának és környező területének rézmetszetű képe, A-W-ig terjedő jelmagyarázattal. Röplapon jelent meg.

Restaurált, kis szöveghiánnyal a lap alsó részén.

Szalai: Pozsony 1663/3

120 000.-

199. VÁGNER MIHÁLY

Sopron vármegye térképe 1844.

[Pesten], 1844. Lorber G(eorg). ny.

Sopron vármegye mellynek térképét számos év lefolyta alatt, fáradhatatlan szorgalommal [...] készítette és fő méltóságu galanthati Eszterházy Pál fő herczegségének [...] tisztelettel ajánlotta 1844-dik évben Vágner Mihály. Rajzolta Vágner Mihály mérnök, metszette Vidéky [Kohlmann] K.(ároly).

Rendkívül impozáns és ritka térkép, dekoratív kartussal, melyen a vármegye címerét egy fegyveres vitéz tartja.

Vászonra húzott lap 24 szelvényre osztva, kiváló állapotban. Fekete, kopottas félvászon-tokban, aranyozott címfelirattal.

Fodor: 213. o.

200 000.-

200. VIGENÈRE, BLAISE DE

[Szigetvár ostroma] Portrait de l'Armée de l'Empereur Turc Rangée en Bataille

Paris, c. 1662.

Rézmetset a szigetvári csatáról, amely a "Histoire generale des Turcs, contenant l'histoire de Chalcondyle, traduite par Blaise de Vigenaire" című kötetben jelent meg.

A csata a XVI. század egyik legfontosabb katonai összecsapása volt, mivel ez jelentette Szulejmán szultán európai hódító hadjáratának végét. A képen Szulejmán hadseregének harci alakzata látható, amely a "félhold" néven ismert hagyományos oszmán alakzatban állt fel. A félhold alakzatot úgy tervezték, hogy rugalmas és dinamikus frontvonalat hozzon létre, amelynek közepén elit csapatok helyezkedtek el, a szárnyakat pedig könnyűfegyverzetű csapatok alkották. Az oszmán hadsereg híres és hírhedt volt kitűnően képzett íjászáiról és janicsárjairól – utóbbiak az oszmán hadsereg elitegységét képezték, politikailag sem jelentéktelen befolyással. A szigetvári csata jelentőségét nem lehet eléggé hangsúlyozni. Szulejmán Magyarország meghódítására indított hadjárata ennek a terjeszkedésnek egy kritikus szakasza volt.

A kép gyakorlatilag ismeretlen a modern gyűjtők számára, de a XIX. századi katalógusbejegyzésekben több utalást találunk rá. Nagy hasonlóságot mutat Paolo Forlani egyik látképével.

300 000.-

201. ZAHRADNICZEK JÓZSEF

Pest alulról. Pesth, stromauffwärts.

Pesten, 1844. Hartleben.

Megjelent: Magyarország festői mutatványokban.

A 15 lapos album művészi ábrázolású tónusos litográfiákkal mutatja be Magyarország legszebb tájait. Árverésünk tétele az egyik legbecselesebb lap.

180 000.-

202. ZUCCHERI, EDMUNDE DE

[Magyarország rézmetsetű, határszínezett térképe] Carte générale des Postes du Royaume de Hongrie y compris la Transylvanie, L'Esclavonie, La Croatie avec une partie des provinces de Galicie, Moravie, Autriche, Illyrie etc. Réduite d'après la grande cartie de Lipszky par --

à Vienne, 1848. chez Artaria et Companie.

Megjelent önálló lapként. Az 1844-es változat (Szántai: Zuccheri 1e.) bővítve a postautakkal, utalással erre a címben is.

Vászonra kasirozva, hajtogatva, 4 szelvény. Mérete nyitott állapotban (együtt a négy rész): 166×106 cm. A hátapon a kiadó felragasztott hirdetése található. Szép példány!

Prov.: "Ex Libris Joseph Kelecsényi" feliratú címeres gumibélyegző lenyomatával. Kelecsényi József (1815-?) földbirtokos, néprajzkutató, régiségbűvár és gyűjtő, régészeti tárgyú gyűjteménye a Nemzeti Múzeumba került.

Doboz nélkül.

Szántai: Zuccheri 1g.

120 000.-

Látképek, térképek II.

203. ALKEN, HENRY

The First Steeple-Chace on Record

London, 1839. Ben Brooks.

Rajzolta Henry Alken, metszette J. Harris. A teljes sorozat 4 metszetből áll, melyeknek önálló címe van: IPSWICH, the Watering-place behind the Barracks; The large field near Biles's Corner; The last field near Nacton Heath; Nacton Church and Village.

48×41,9 cm.

Mind a 4 metszet paszpartuban, versójuk üres. Széles margójú, kézzel színezett példányok.

120 000.-

204. BADOUIN, JEAN

[Acre/Akko] Civitas Acon sive Ptolomaida

Paris, 1643.

41×29,5 cm

Akkó városának (ma: Izrael) alaprajza Vescontó-Sanuto terve alapján. Az alaprajz azt az időszakot hivatott szemléltetni, amikor a város a johanniták (a Máltai Lovagrend elődje) ellenőrzése alatt állt. Az erődítményeket, épületeket és jelentős nevezetességeket azonosító táblázattal a térkép bal alsó sarkában.

Versója üres. Restaurált.

80 000.-

205. BADOUIN, JEAN

[Cyprus] Isle de Cypre

Paris, 1643.

Ciprus térképe, amely a Johannita Lovagrend jelenlétét hivatott szemléltetni a szigeten, miután kiűzték őket a Szentföldről 1291-ben. Megjelent Jean Badoüin „Histoire des Chevaliers de l'Ordre de S. Jean de Jerusalem” című művében.

Képméret (margók nélkül): 27×19,8 cm.

Szép, széles margójú példány. Versója üres. Restaurált.

120 000.-

206. BADOUIN, JEAN

Margat

Paris, 1643.

27×19,5 cm (margók nélkül).

Margat várának és Valanie városának (ma: Szíria) ábrázolása. Megjelent Jean Badoüin „Histoire des Chevaliers de l'Ordre de S. Jean de Jerusalem...” című művében.

Szép, széles margójú példány, versója üres. Restaurált.

100 000.-

207. BADOUIN, JEAN

[Valetta] Valletta Citta Nova Di Malta
Paris, 1643, 27,2×19,4 cm (margók nélkül)

Valletta ritka alaprajza, amely Jean Badouin „Histoire des Chevaliers de l'Ordre de S. Jean de Jerusalem” című művében jelent meg. Az alaprajz tartalmazza az erődítmények részletes terveit, címereket, a térkép méretarányának magyarázatát, díszítéseket és a fontos helyeket azonosító táblázatot. Málta és Goza melléktérképével a bal alsó sarokban.

Szép, széles margójú példány. Versója üres. Restaurált.

150 000.-

208. BADOUIN, JEAN

[Valetta] Valletta Citta Nova Di Malta
Paris, 1643., 57,5×39,7 cm (margók nélkül)

Valletta ritka alaprajza, amely Jean Badouin „Histoire des Chevaliers de l'Ordre de S. Jean de Jerusalem” című művében jelent meg. Az alaprajz tartalmazza az erődítmények részletes terveit, címereket, a térkép méretarányának magyarázatát, díszítéseket és a fontos helyeket azonosító táblázatot. Málta és Goza melléktérképével a bal alsó sarokban.

Versója üres. Szép példány. Restaurált.

300 000.-

209. BARRABAND, JACQUES

[Magnificent bird-of-Paradise] Le Grand Oiseau de paradis Emeraude
Paris, c. 1806.

Színezett, paradicsommadarat ábrázoló metszet. Megjelent F. Levaillant: Histoire Naturelle des Oiseaux de Paradis des Rolliers című munkájában.

44,5×59,5 cm, Kartonra rögzítve.

60 000.-

210. BRAUN, GEORG - HOGENBERG, FRANS

[Besançon] Vesontio Sequanorum Gallis Bensen son Germanis Byzantz
Cologne, 1572-1617.

Besançon városának rézmetszetű városképe. Megjelent Braun-Hogenberg: Civitatus Orbis Terrarum című művében (1572-1617).

Képméret (margók nélkül): 50×35,9 cm.

Versóján latin szöveg a városról. Restaurált, színezetlen példány. A hajtás mentén enyhe elszíneződéssel.

50 000.-

211. BRAUN, GEORG - HOGENBERG, FRANS

[Brugge] Brugae, Flandricarum Urbium Ornamenta
Cologne, 1572-1617.

Brugge városának madártávlatú városképe. Megjelent Braun-Hogenberg: Civitatus Orbis Terrarum című művében (1572-1617).

Képméret (margók nélkül): 46,4×32 cm.

Versóján latin szöveg a városról. Restaurált, színezetlen példány.

50 000.-

212. BRAUN, GEORG - HOGENBERG, FRANS

[Cagliari, Malta, Rhodes, Famagusta]. Calaris. Malta. Rhodus. Famaugusta.
Cologne, 1572-1617.

Cagliari, Málta, Rodosz és Famagusta rézmetszetű madártávlatú képe. Megjelent Braun-Hogenberg: Civitatus Orbis Terrarum című művében (1572-1617).

Képméret (margók nélkül): 47,2×32,5 cm.

Versóján latin szöveg. Restaurált, színezetlen példány.

120 000.-

213. BRAUN, GEORG - HOGENBERG, FRANS

[Oxford. Windsor.] Oxonium nobile Anglie oppidum Septentrionalem... [és] Vindesorium celeberrimum Anglia castrum locus amoenissimus aedificia magnifica...

Cologne, 1572-1617.

Oxford és Windsor várainak rézmetszetű képe. Megjelent Braun-Hogenberg: Civitatus Orbis Terrarum című művében (1572-1617).

Képméret (margók nélkül): 49,1×36,2 cm.

Versóján latin szöveg. Restaurált, színezetlen példány.

80 000.-

214. CAMOCIO, GIOVANNI FRANCESCO

[Sopot] Fortezza di Soppoto
Venezia, c. 1570.

27,4×19,8 cm

Korabeli színezésű lap, amely Sopot (ma: Albánia) várát és környékét ábrázolja.

A képet nem érintő hiánnyal a lap alján.

Bifolco-Ronca - Tav. 622 State 2

80 000.-

215. CHATELAIN, HENRI ABRAHAM
[North America] Nouvelle Carte De L'Amerique Septentrionale
Dressee Sur Les Plus Nouvelles Observations...

Amsterdam, 1710.

Az Észak-Amerikáról készült térkép megjelent Chatelain monumentális, 7 kötetes „Atlas Historique” című munkájában.

61,5×48,8 cm.

Restaurált, színezetlen, szép példány. Vízjellel. Versója üres, a hajtás mentén megerősítve.

150 000.-

216. CHATELAIN, HENRI ABRAHAM

[World Map] Mappmonde ou description generale du globe terrestre
Amsterdam, [1705–1739].

Chatelain által kiadott XVIII. századi világtérkép a hat kontinensről, a Nap és a Hold melléktérképeivel.

Mérete (margók nélkül): 44,6×33,7 cm.

Versója üres, a hajtás mentén megerősítve. Vízjellel. Színezetlen, szép példány.

150 000.-

217. CHATELAIN, HENRI ABRAHAM

[World Map] Nouveaux Mappemonde ou Globe Terrestre avec des
Tables et des Remarques Pour Conduire a la Connoissance de la
Geographie et de l'Histoire

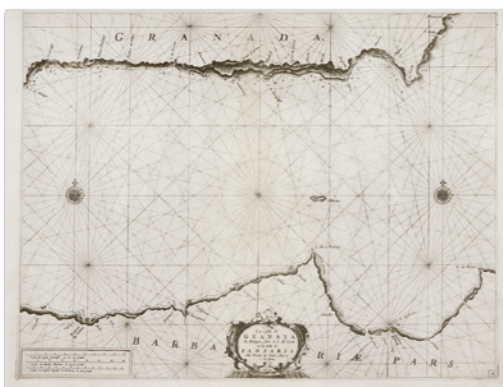
Amsterdam, 1719.

Dekoratív, két féltékés világtérkép, amely Chatelain hétkötetes „Atlas Historique” című művében jelent meg.

72,4×51,1 cm.

Restaurált, színezetlen példány. Versója üres.

220 000.-

218. CORONELLI, VINCENZO MARIA

[Granada, North Africa] La Costa di Granata de Malaga sin a C. di
Gata et la Costa di Barbaria...

Venice, c. 1695.

A hajózási térképen Granada és Észak-Afrika partvidéke látható, amely Coronelli Corso „Geographico” című munkájának első kötetében jelent meg.

55×42,2 cm.

Versója üres. Restaurált példány. A hajtás mentén enyhe elszíneződés.

80 000.-

219. CORONELLI, VINCENZO MARIA

[Italy, Sardinia, Sicily] La costa d'Italia da Porto Hercole sino a C.
dell'Arme et una parte di Sicilia et Sardinia

Venice, c. 1695.

A hajózási térképen Olaszország, Szicília és Szardínia (részleteinek) partvidéke látható, amely Coronelli Corso „Geographico” című munkájának első kötetében jelent meg.

55,3×42 cm.

Versója üres. Restaurált példány. A hajtás mentén enyhe elszíneződés.

80 000.-

220. [DÜRER, ALBRECHT]-[RAIMONDI, MARCANTONIO]

[The Visitation. Engraving after Dürer.] Die Heimsuchung.

16th-17th century.

Albrecht Dürer 1503 körül készített fametszete alapján készült rézmetszet. Feltehetően az olasz Marcantonio Raimondi (1480 - cc. 1534) munkája. A metszeten alul középen Dürer monogram, alatta található egy 8-as. Nap alakú vízjellel. 30×21 cm.

Erős, tiszta lenyomat.

60 000.-

221. JANSSONIUS, JAN

[Bermuda] Mappa Aestivarum Insularum alias Barmudas dictarum
Amsterdam, 1639. Henricus Hondius.

A térkép Henricus Hondius francia nyelvű Mercator atlaszában jelent meg. Versóján francia szöveg.

59×48,5 cm

Korabeli színezésű, kiváló állapotban, a hajtásnál megerősítve.

200 000.-

222. JANSSONIUS, JAN

[Java. Bali. Borneo. Sumatra.] Insulae Iavae cum Parte Insularum
Borneo Sumatrae, et circumjacentium insularum novissima
delineatio

Amsterdam, 1657.

57,2×48 cm

Janssonius Jáva, valamint Bali, Borneó, Szumátra és a környező szigetek egy része térképének színes példánya.

Jáva első ábrázolása. A szárazföldi részletek hiánya helyesen tükrözi a korabeli tudásszintet és a térkép eredeti funkcióját, ugyanis elsősorban tengeri térképnek szánták.

A hollandok kelet-indiai fővárosa Batavia (Dzsakarta), ahol egy kis erőd is látható. A gyönyörű térképen két szép, gazdagon díszített kartussal, amelyeken helyi őslakosok és kínai kereskedők, valamint a mérföldmértet körülvevő Neptunusz és sellők láthatók.

Üres versóval, a hajtás mentén megerősítve. A képet nem érintő kisebb szakadásokkal.

200 000.-

223. JANSSONIUS, JAN

Valetta Civitas Nova Maltae olim Millitae
Leiden, 1712.

54×45,6 cm

Valletta kikötőjének és városának gyönyörűen metszett és részletgazdag, madártávlatú terve északnyugatról nézve. Bal oldali sarokban Málta és Gozo térképe, díszes kartussal és címerrel. A jobb felső sarokban lista a város 41 fő helyéhez. Van der Aa „La galerie agréable du Monde” című művéből.

Kis szakadás a kép bal oldalán. Kézrel színezett.

200 000.-

224. KARACS FERENC

[Zagreb] Prospectus L. R. Civitatis Zagradiensis ad meridiem
Zagreb, 1822.

Rézmetszet, Joseph Szeman rajza után metszette Karacs Ferenc. Első kiadás, megjelent 1822-ben Zágrábban, mérete: 295×568 mm, a teljes lapméret: 482×668 mm. A kép alatt középen Verhovác Miksa zágrábi püspöknek szóló latin nyelvű ajánlás, mellette kétoldalt a képen látható számokhoz tartozó, szintén latin nyelvű magyarázó szöveg.

A látkép a XIX. századi horvát térképészet legfontosabb munkájának, a zágrábi egyházmegye kilenc szelvényből álló monumentális térképének (Mappa dioecesis Zagradiensis) harmadik szelvénye, ezen önállóan csak Zágráb látképe látható. A munkával Verhovác Miksa zágrábi püspök Josip Szeman (1783–1844), Zágrábban dolgozó megyei és püspöki földmérőt bízta meg. Szeman rajzainak elkészülte után, a térkép grafikai megtervezésére és a lapok rézre metszésére – ismerve a térségben dolgozó rézmetszők technikai tudását – az általa legjobbnak tartott Karacs Ferenc (1770–1838) magyar rézmetszőt kérte fel. A nagyszabású munka első kiadása 1822-ben, a második három évvel később látott napvilágot.

Jó állapotú, középen enyhén barnult, nagyon ritka lap, paszpartuban.

300 000.-

225. MESTER A KOCKÁVAL

4 rézmetszet a X. Leó pápának készült falikárpit-sorozat nyomán
Rome, 1602. Giovanni Orlandi.

Az ismeretlen olasz mester nevét a metszetein megjelenő apró kocka után kapta, amin szignálta munkáit. 1532-1550 körül volt aktív Rómában, Marcantonio Raimondi műhelyében.

A négy rézmetszet puttókat ábrázol részletgazdag környezetben; teljes sorozat. A lapok a Medici családból származó X. Leó pápának készített falikárpitok mintáit mutatják be. Későbbi kiadás, először 1532-ben jelent meg.

Vízjel: három dombon egy lilium. A képek mérete 29,7×22 cm.

160 000.-

226. NEW YORK CITY. A GUIDE TO THE CITY OF NEW YORK, CONTAINING AN ALPHABETICAL LIST OF STREETS, &C. ACCOMPANIED BY A NEW AND CORRECT MAP.

New York, 1840. Tanner & Disturnell.

1t. + 15 + [1]p. + 1 térkép (30,8×35 cm)

Hozzákötvé: Guide to the environs of the City of New York. [New York, 1840. Tanner & Disturnell]. 4-16p. + 1 térkép (29,7×33,3 cm). Ritka és korai útikönyv, főleg utcajegyzékkel segít tájékozódni a bejárólóknak, érdekes figyelemztetés nekik a kötet elejére kötött börtönábrázolás.

Prov.: A kötet elején kézírásos bejegyzés: „Édesapám adorjánházi Molnár Gábor m. vette 1844 őszén New Yorkban 50 centért. Molnár Elemér.” Molnár Gábor (1818-?) okleveles mérnök, gőzhajózási kapitány és felügyelő 1845-ben a trieszti tengerészeti akadémiát végezte, mint kereskedelmi tengerész járt az Egyesült Államokban. 1848-1849-ben a Honvéd magyar hadi gőzös kapitánya volt. Egy ideig a Balaton-gőzhajózási társulatnál is szolgált. Vásznonkötésben, címignettával. A könyvtest ép, az első térképen a gyakori használat miatt kettő, a másodikon egy szakadás. A térképek tiszta lenyomatok.

300 000.-

227. ORTELIUS, ABRAHAM

[Southeast Asia. India.] Indiae orientalis insularumque adiacentium typus

1572., 52,2×39,5 cm

Délkelet-Ázsia, Japán és a Fülöp-szigetek rézmetszetű térképe, amely Abraham Ortelius Theatrum Orbis Terrarum című munkájának 1572-es, latin nyelvű kiadásában jelent meg. A lap Gerard Mercator 1569-es világtérképe alapján készült, Marco Polo beszámolóira támaszkodva. A metszeten helyet kapott Amerika nyugati része is, valamint felfedezhetőek a kor kartográfiai tévedései, így Szumátra, Jáva és Japán a ma ismerttől eltérő partvonala, és a szigetvilág hibás megjelenítése (amely a feltérképezés nehézségei miatt még évszázadokig változatlan maradt). A hátoldalon latin nyelvű magyarázó szöveg olvasható.

Korabeli színezésű, rézmetszetű térkép. A hajtás mentén alul és felül megerősítve. A tetején képet nem érintő apró szakadások.

300 000.-

228. SEUTTER, MATTHÄUS

Asia Cum Omnibus Imperiis Provinciis Statibus et Insulis Iuxta Observationes Recentissimas et Accuratissimas Correcte et Adornata
Augsburg, c. 1730., 59,8×52 cm

Seutter Ázsia-térképe, két gazdagon díszített, allegorikus kartussal. Érdekessége Ausztrália északi partvonalának részletes ábrázolása és Japán megrajzolása. Megjelent M. Seutter: Atlas Novus Sive Tabulae Geographicae, 1730 körül.

Kézrel színezett.

160 000.-

A jegyzékben használt rövidítések:

bet. = betűvel	n. = nélkül
é. = év	ny. = nyomda
h. = hely	p. = pagina
lev. = levél	poss. = possessor
lith. = könyomat	prov. = proveniencia
mell. = melléklet	Ø = a mű nem ismeri
metsz. = metszet	t. = tábla
mm = milliméter	térk. = térkép

*Kiadja a Központi Antikvárium
Nyomdai előkészítés: Gábor Enikő
Budapest, 2024.*